

AJÁNDÉKI

NYOMTATHATÓ A/4-ES MATRICA!

PCWORLD

3

CD-MELLÉKLET

SZÉKÉNYÁSTUDIORIUMI MAGAZIN 11. ÉVTOLYAN 7. SZÁM 2004. JÚLIUS ÁRA: 1296 FT, ELŐFIZETÉSSEL: 1800 FT

Ajándék!

TELJES VERZIÓ

**ASHAMPOO
MP3 CHECK & CONVERT 2.1**
Tegye rendbe könnyedén
MP3-gyűjteményét!

Ajándék!

TELJES VERZIÓ

GNU/LINUX 9.1
Operációs rendszer
beépített iróval
alkalmazásokkal

EXKLUZÍV

SZÉKÉNYVONAL CD
Megoldás minden
szoftveres problémájára!
A legújabb és legjobb
650 megoldást tartalmazó program!

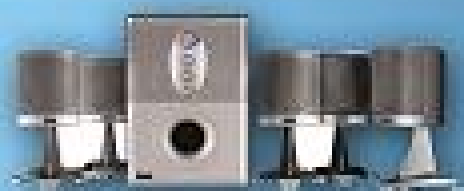
COOL PROCESSZOROK

Test: 16 Intel és AMD processzorhűtő

MEGAHERTZ-HABORU

Összehasonlítás: a legújabb CPU-k

Hangnyomás

Test: 5.1-es otthoni hangrendszerek

MESTERFOGÁSOK

Okos telefonok

Csendőhangok és legők:
mit, hol és főleg hogyan?

**Digitális
videovágás**

Típek és trükkök
otthoni szerkesztéshez

A NAGY UTAZÁS

**Test: merevlemez
memóriakártya-
olvasók**

AJÁNDÉKI

NYOMTATHATÓ A/4-ES MATRICA!

DUPLA

DVD

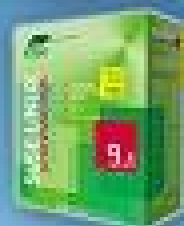
MELLÉKLET
14 CD-NYI TARTALOM!

Ajándék!

TELJES VERZIÓ

ASHAMPOO
MP3 CHECK & CONVERT 2.1
Tegyed randbe könnyedén
MP3-gyűjteményed!

Ajándék!

TELJES VERZIÓ

SUSE LINUX 9.1
Operációs rendszer
beépített iradai
alkalmazásokkal

EXKLUZÍV

SEGÉLYVONAL CD
Megoldás minden
szoftveres problémádra!
A legújabb és legjobb
800 megajobbnál program!

SZÁMÍTÁSTECHNOLÓGIA MAGAZIN 12. ÉVFOLYAM 7. SZÁM 2004. JÚLIUS ÁR: 1847 FT, ELŐFIZETÉS: 1623 FT

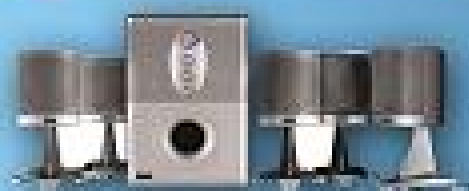
COOL PROCESSZOROK

Test: 16 Intel és AMD processzorhűtő

MEGAHERTZ-HABORU

Összehasonlítás: a legújabb CPU-k

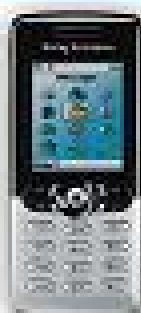
Hangnyomás

Test: 5.1-es otthoni hangrendszerek

MESTERFOGÁSOK

Okos telefonok

Csendőhangok és legők:
mi, hol és főleg hogyan?

**Digitális
videovágás**

Típek és trükkök
otthoni szerkesztéshez

A NAGY UTAZÁS

Test: merevlemez
memóriakártya-
olvasók

9171235509024

64007

LDX

PC WORLD 2004. július

FÓKUSZ

72. oldal

AMD és Intel processzorhűtők tesztje

Hidegre tett processzorok

Számítógépünk üzemi hőmérsékleten tartása nyáron, ha lehet, még több odafigyelést igényel, mint egyébként. Legfontosabb talán a processzor hűvösen tartása: erre szerencsére rengeteg különböző hűtő áll rendelkezésre napjainkban. Cikkünk igyekszik eligazítást nyújtani a ma kapható legnépszerűbb típusok között.

Zalman CNPS7000A-Cu	73. oldal
Foxconn CMI-34-1B	73. oldal
Spire CoolWave	73. oldal
CoolerMaster Jet 4	73. oldal
GlacialTech Igloo 4360	74. oldal
Primecooler Hypercool II+	74. oldal
Titan CW9TB	74. oldal
Speeze CopperSnake	74. oldal
Zalman CNPS7000A-AICu	75. oldal
Vantec AeroFlow	75. oldal
AeroCool Deep Impact DP-101	75. oldal
Spire FalconRock II	75. oldal
Foxconn CMA-A4-2B	76. oldal
GlacialTech Igloo 2520	76. oldal
Speeze OwlStream	76. oldal
Coolink NPH-2	76. oldal

FÓKUSZ

78. oldal

5.1-es asztali hangrendszerek körképe

Falrengetők

Manapság minden számítógépben előfordul egy jobb minőségű integrált vagy akár PCI-foglalatú hangkártya, amely képes visszaadni az 5.1-es, azaz a hatszernés hangzást digitális vagy analóg felületen. Ezt ma már nemcsak egy DivX- vagy DVD-film lejátszásakor használhatjuk ki, de már zenéket is hallgathatunk AC3-as hangsávban, és a játékok hangjait is élvezhetjük Dolby Digitalhoz hasonló minőségben. Megvizsgáltunk néhány asztali hangfalrendszert, mennyire volt képes körbevenni bennünket az általuk keltett térbeli hangzás.

Jazz J9938B	79. oldal
Creative Megaworks 550	79. oldal
Altec Lansing 251	80. oldal
Logitech Z-680	80. oldal
Klipsch Promedia GMX-D 5.1	81. oldal

FÓKUSZ

84. oldal

Multimédiás háttértárak körképe

Kártyaszennvedély

Ahogy Murphy mondhatná, ami betelhet, az be is telik, sőt, amiről úgy gondolnánk, hogy sosem telik be, az is. A digitális fényképezés térhódításával igencsak megnőtt a memóriakártyák iránti kereslet, nőtt a sebességük, kapacitásuk, ez mind mégsem elég. Ha hosszú útra indulunk, és mániánk a fotózás, nem tudunk elég memóriát magunkkal vinni. A problémát feloldó „digitális tarisznyákról” nyújtunk körképet cikkünkben.

X's Drive Pro	85. oldal
Archos Jukebox Multimedia 100	85. oldal
Fujitsu DynaMO 640U2 Photo	86. oldal
Fontastic P353	86. oldal
LeadingSpect Super DigiBin	87. oldal

FRISS

12. oldal

Újdonságok, termékbemutatók	14. oldal
Computex-beszámoló	24. oldal
Élet a DVD után?	28. oldal

FÓKUSZ

90. oldal

Segélyvonal CD

Minden, amire szükségünk lehet

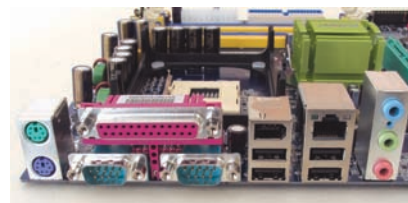
Hasznos melléklettel jelentkeztünk ebben a hónapban, egy teljes CD-t töltöttünk meg olyan szoftverekkel, amelyekre szinte minden rendszertelepítéskor szükségünk lehet. Ezzel együtt megszüntetjük mellékletünk egyik megszokott tételét, a Hasznos mappát, és tartalmát „beleolvasztjuk” a Segélyvonal CD-be, így ezentúl ez utóbbin található meg a legfrissebb meghajtóprogramok, lejátszók és tömörítők is. A programokat különböző kategóriákba soroltuk a könnyebb kereshetőség érdekében, és reméljük, hogy ez az életmentő lemez sokszor fog segíteni nehéz helyzetekben, problémák megoldásában. Az alábbi összeállításban a CD tartalmából csemegézünk, kiemelünk pár – általunk hasznosnak tartott – alkalmazást.

TESZT

36. oldal

ATI X800PRO/XT (R420) vs. GeForce 6800 Ultra (NV40)	38. oldal
Terratec Aureon 7.1 FireWire	40. oldal
Canon i865 és i965	42. oldal
MPIO MP3 lejátszók	44. oldal
Messenger Plus! 3.0	46. oldal
Jasc Paint Shop Photo Album 5	48. oldal
Panasonic D-snap SV-AV50	49. oldal
Windows-átalakítás	50. oldal
MPIO FY200 MP3-lejátszó	52. oldal
Polaroid PDC 5350	56. oldal
Foxconn 875A02 alaplap	57. oldal
Encyclopaedia Britannica	58. oldal
Emulátorok	62. oldal
Processzorvilág	66. oldal
Epson Perfection 4870 Photo	68. oldal

MESTERFOGÁSOK

97. oldal

Oldalképtervezés vászonnal

Szavak és képek ..... 98. oldal
A Word Vászon eszköze azok közé a fejlettebb funkciók közé tartozik, amelyekről az átlagfelhasználók többsége riadtan menekül. Pedig érdemes megismerkedni vele, mert nagy segítséget nyújt a tetszetős oldalkép kialakításához.

Felületes megoldás

Új dimenziók ..... 100. oldal
Nem kell feltétlenül 3D-s programcsomag ahhoz, hogy egy háromdimenziós tárgy fotóját valamilyen mintázattal vagy képpel vonjuk be. Erre a trükkre akár az Adobe Photoshop Elements 2.0 is képes.

Kameránk legjobb barátai

Megvétel indul! ..... 102. oldal
Még a legjobb videokamerának is szüksége van egy kis segítségre a barátoktól. Cikkünkben bemutatjuk, melyek azok a kiegészítők, amelyekre semmiképp sem szabad sajnálnunk a pénzt.

Macromedia Director MX 2004

Hajj meg máskor! ..... 104. oldal
A Director MX 2004 megjelenése bebizonyította, hogy ez a kulcsfontosságú program egyelőre még nem kíván eltávozni az örök vadászmezőkre.

A CheckVir tesztlabor jelenti...

Folyamatosan figyelő on-access védelem ..... 106. oldal
Egy komoly számítógépes védelem manapság már nem képzelhető el folyamatosan figyelő programok nélkül. E havi tesztünkben annak jártunk utána, hogy a legelterjedtebb vírusok esetén különbözik-e az antivírusok vírusvédelmi (on-access) és víruskeresési (on-demand) képessége.

Műholdas televíziózás számítógéppel

Tárguló világ ..... 108. oldal
Hallott már a műholdas televíziózás előnyeiről? Irigykedett már amerikai filmeket nézve, hogy azok ott több száz csatorna közt szűrőlnék boldogan? Semmi sem lehetetlen! Itt az alkalom az ön számára is.

TIPPEK – TRÜKKÖK

Segélyvonal 2004. július ... 113. oldal
Ebben a hónapban speciális szemüvegen keresztül nézünk a Windows lelkivilágába. Összeállításunkban egy olyan szoftver se-

gítségével adunk tippeket, amely kifejezetten e célra lett kifejlesztve, ráadásul ingyen használható – ez az X-Setup.

Microsoft Visio 2003

A látványtervező ..... 118. oldal
A Microsoft jó érzékkel talált megoldást szinte minden olyan feladatra, ahol vizuálisan kell megjelenítenünk akár rendkívül összetett rendszereket vagy folyamatokat. A megoldás neve: Visio.

Elmondom hát mindenkinek

Bloggolóóra ..... 122. oldal
A webnaplórírás, népszerűbb nevén blogolás az egyik leggyorsabban terjedő internetes örület. Hogyan csatlakozhatunk a bloggerek rohamosan növekvő táborához? Cikkünkben minden kiderül.

Digitális videó

Tarantino nyomában ..... 124. oldal
A hollywoodi ászok babérjaira vágyunk? Cikkünkben kiderül, hogyan alakíthatjuk számítógépünket házi videostúdióvá, és videofelvételeinkből miként készíthetünk remekbe szabott családi mozikat.

Filmes mesterkurzus

Vágjunk bele! ..... 126. oldal
Megvásároltuk életünk első DV-kameráját, és kezdünk belerázódni a használatába? Akkor hát ideje véget vetni a gyerekes játszadozásnak, és elsajátítani a filmezés alapfogásait!

Kihálóban a „csinálj magad” mozgalom

Okos-e, aki okos telefont használ? ..... 132. oldal

az úgynevezett okos telefonok használói – hihetetlen kényelmükben – a legegyszerűbb módosításokat is készen akarják megkapni, a kisujjuk mozdítása nélkül.

Míg korábban az egyszerűbb mobilok és elektronikus telefonkönyvek használatát az egykor fejből tudott telefonszámok elfelejtéséhez vezetett, mostanra

ÁLLANDÓ ROVATAINK

Friss hírek ..... 12. oldal
Postafiók, olvasói levelek ..... 30. oldal
Top 5 – vásárlási tanácsok ..... 70. oldal
Részletes CD-tartalom ..... 140. oldal
Szemelvények '94-ből és '99-ből ..... 145. oldal
Következő számunk tartalmából ..... 146. oldal

CD-TARTALOM

TELJES VERZIÓ

Ashampoo MP3 Check & Convert ..... 136. oldal
Panda Titanium Antivírus 2004 ..... 138. oldal
Novell SuSE Linux 9.1 ..... 139. oldal

PC World Exkluzív

MODEM IDŐK rádióműsor ..... 144. oldal

Ingyenes ajánlatunk

SpeedSwitch XP 1.4 ..... 140. oldal
AM-DeadLink 2.0 ..... 141. oldal
Nvu 0.2 ..... 142. oldal
DScaler 4.1.8 ..... 143. oldal
Nero CD-DVD Speed 3.0 ..... 143. oldal
Mozilla 1.7RC3 ..... 144. oldal

CD- és DVD-tartalom

a 9. és 134–135. oldalon!

72

NYOMTATHATÓ A/4-ES MATRICIA!

PCWORLD

3 CD-MELLÉKLET

NYOMTATHATÓ A/4-ES MATRICIA!

PCWORLD

14 CD-NY TARTALOM!

COOL

PROCESSZOROK

Test: 16 Intel és AMD processzorhibát

MEGAHERTZ-HABORU

Összehasonlítás: a legjobb CPU-k

78

Hangnyomás

132

MESTERFOGÁSOK

124

A NAGY UTAZÁS

Test: merovimezes memóriakártya-olvasók

66

84

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHEZ, A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TÖBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJTÓTERMEKAIT HAVONTA MINTEGY 50 MILLIÓAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVÁLLALATAI VALAMENNYIEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

DVD -TARTALOM

MI VAN A KORONGON?

Részletes DVD-tartalom

• ATI X800 technológiai demók

Az újságban tetteltük az ATI legújabb videokártyáját, a Radeon X800-at, a lemez melléketlen pedig elhelyeztük a hozzá tartozó technológiai demókat. Akik nem rendelkeznek még ilyen kártyával (valószínűleg sokan vannak ilyenek), azok MPG és MOV formátumban tekinthetik meg a látványos bemutatókat.

• Computex-fotók

Samu József kollégánk a Computex kiállításon járt, és rengeteg fotót készített különféle – a jövőben megjelenő – hardvereszközökről. A fényképek közül párat, cégek szerint különválogatva, DVD-mellékletünkre is elhelyeztünk.

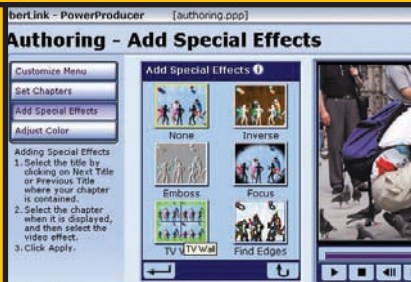

• VIA Technológiai Fórum

Kollégánk nemcsak a Computexet, hanem a VIA Technológiai Fórumot is meglátogatta, ahonnan különféle prezentációkat és videókat hozott. Ezek közül is elhelyeztünk néhányat DVD-mellékletünkön.

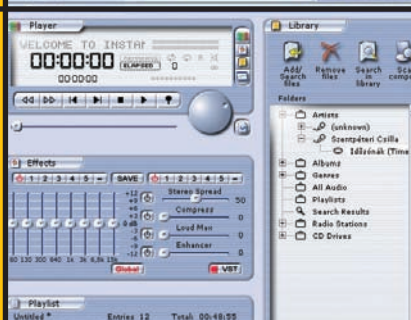
• CyberLink-válogatás

Előző számunk DVD-mellékletén Ulead és Pinnacle programválogatást taláhattak olvasóink. Ebben a hónapban a multimédiás szoftvereket készítő cég, a Cyberlink programkínálatából csemegettünk: megtalálható itt minden, a videoszerkesztőtől kezdve egészen a DVD-lejátszó programig.

• Pinnacle Instant CD/DVD

Májusi számunkban már bemutatkoztattuk a Pinnacle terméke, most annak apróján térünk vissza rá, hogy megjelent a próbaverziója, amelyet természetesen elhelyeztünk DVD-mellékletünkön is. A program több kisebb szoftvert gyűjt egy kezelőfelület alá, segítségükkel minden, lemezekkel kapcsolatos feladat egyszerűen elvégezhető.

A nagy tárolókapacitásnak köszönhetően ebben a hónapban sem maradtak le a játékdemók a DVD-ről. Minden stílus rajongója talál neki tetsző alkotást, van itt lopakodós-akció (Thief: Deadly Shadows), autóverseny (Juiced) és stratégia (Soldiers: Heroes of World War II) is.

Törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési kéréssel vagy problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz:

- e-mail: terjesztes@idg.hu
- telefon: 06-1-577-4301
- személyesen: 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14. A ép. IV. em.
- H-Cs: 8.15-16.30, P: 8.15-15 óráig
- technikai segítség: segelyvonal.peworld.hu
- internetes előfizetés: mediashop.idg.hu

PC Studio #11

II. évfolyam, 7. szám.

A PC Studio mostani adása igencsak rendhagyó, hiszen PC-nek a közelébe sem megyünk! Ellenben szemügyre vesszünk egy kitűnő Mazdát, pedig nem is vagyunk autós műsor, és keresgélünk, de nem találunk semmit az erdőben, pedig ebben GPS is segítségünkre lesz. Utazunk megközelítőleg 8600 kilométert, hogy lássunk csinos lányokat, egy ügyetlen robotot és masszív felül turistabuszt. Az autó ablakán kikönyökölve telefonálunk, mégsem büntetnek meg a rendőrei, meghallgatunk egy 5.1-es fejhallgatót, pedig csak két fülünk van, és megyünk pár kört a sárga körhíttával. DVD-mellékletünkön műsorunk DVD-Video formátumban található, így akár azstali DVD-lejátszón is megtekinthető; ha PC-nk képernyőjére szeretnénk varázsolni, szükségünk lesz egy lejátszószoftverre. (Aki nem rendelkezik ilyenekkel, annak megoldást jelenthet a 2003. júliusi számunk CD-mellékletén, illetve a mostani DVD-jén elérhető Movix média-lejátszó alkalmazás.)

Százötven

A 150-es számról általában a török uralom jut eszünkbe, ami nem éppen pozitív csengésű a magyar fülnek. Esetünkben azonban nem évet jelöl a 150, hanem darabszámot: a *PC World* most ünnepli különös „születésnapját”, megértük a *150. számot!* S mivel a jó vendéglátó kis hazánkban mindenkinek fizet egy kört, most is megvendégljük olvasóinkat!

Régóta tervezzük, hogy egy korongra gyűjtjük azokat a szoftvereket és frissítéseket, amelyek a PC környékén mindig szükségesek. Most újtára indítottuk Segélyvonal CD-mellékletünket, amelyet (előre láthatólag) háromhavonta frissítünk. A lemezen megtalálható minden, ami csak kelhet egy számítógép feltámasztásához: biztonsági programoktól kezdve CD-író alkalmazásokon át egészen a legfrissebb meghajtóprogramokig ezentúl mindig kéznél lesz minden! A szoftvereket úgy válogatjuk, hogy minden területre nyújtsanak megoldást, lehetőleg ingyenesen.

Kínálunk még ünnepi számunk mellé egy A/4 formátumú, elsősorban CD-címkezéshez használatos nyomtatható matricát, amelyen két korong feldíszítésére elegendő felület található. DVD-s változatunk is továbbfejlesztődött, elvégre a 9 gigabájtos, dupla rétegű DVD-n olyan anyagok is helyet kaptak, amelyek a CD-s változatra nem fértek rá.

Bognár Ákos

A Segélyvonal fórum e havi kódja:

kód: **PL5dH7Dmpe**

↔ KAPCSOLATTARTÁS A SZERKESZTŐSÉGGEL

SZAKMAI TANÁCSADÁS	→ segelyvonal.pcworld.hu
VÉLEMÉNY A LAPRÓL	→ velemeny@pcworld.hu
INGYENES SEGÍTSÉG	→ 06-40-399-999 (előfizetőknek)
INTERNETES ELŐFIZETÉS	→ mediashop.idg.hu

↔ ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNK ELÉRHETŐSÉGE

TERJESZTÉS E-MAIL	→ terjesztes@idg.hu
TERJESZTÉS TELEFON	→ 06-1-577-4301
SZEMÉLYESEN	→ 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14. A ép. IV. em.
NYITVA TARTÁS	→ H-Cs: 8.15-16.30, P: 8.15-15 óráig

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADVÁNYOKAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN.

ARGENTÍNA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFO WORLD ARGENTINA; AUSZTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRALIA, AUSTRALIAN PC WORLD, AUSTRALIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; AUSZTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZÍLIA: DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMATICA; CSEHORSZÁG: COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDDANNELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUKTKATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; ECUADOR: PC WORLD ECUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, CIO, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INCIDER/A+, IDG BOOKS, INFO WORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATTPRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: PC ADVISOR, LOTUS MAGAZIN, MACWORLD; EGYIPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNORSZÁG: MIKROPC, TIETOVERKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIQUE, GOLDEN MAC, INFOPC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOMS & RESEAUX INTERNATIONAL; FÜLÖP-SZIGETEK: COMPUTERWORLD, PC WORLD; GÖRÖGORSZÁG: INFO WORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDIA: COMPUTERI TOTAAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; IZRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPÁN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSZLÁVIA: MOJ MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG: CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGYELORSZÁG: COMPUTERWORLD, KOMPUTER; MAGYARORSZÁG: COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PC WORLD, GAMESTAR; MEXIKÓ: COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACIONIPUNTO DE VEMA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NÉMETORSZÁG: COMPUTERWOCHE, COMPUTERWOCHE FOCUS, COMPUTERWOCHE EXTRA, COMPUTERWOCHE KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT NETZWELT, PC WELT, PC WOCHE, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; NIGÉRIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIA: COMPUTERWORLD, PC WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EKSPRESS, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDEM GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWS WORLD; OLASZORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; SVÉDORSZÁG: AFFARSEKONOMI MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTERSWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NETWORK/LAN, LOTUS WORLD, MAC & PC, MACWORLD, MIKRODATORN, PC WORLD PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPNA SYSTEM, DATALNGENJOREN, MAXI DATA, WINDOWS; TAJVAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THAI COMPUTERWORLD; TÖRÖKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚJ-ZÉLAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD.

PDF AZ AUTÓBAN IS

Az ingyenes Adobe Reader szoftver és az Adobe PDF intelligens dokumentumformátum már a Linux platform szórakoztatóelektronikai változatához is elérhető. A terméket a Sony építi be gépkocsi-navigációs rendszerébe, a japán piacra szánt Sony HDD AV Navi XYZ sorozatba.

Ennek köszönhetően a felhasználók a PDF formátumú információkhoz számítógépes kapcsolat nélkül is hozzáférhetnek. A gépkocsiban utazva az útikönyvek, digitális fényképek és multimédia-anyagok gazdag választékából nézegethetnek és kérdezhetnek le PDF-tartalmakat.

TEAC MEREVLEMEZES MP3-LEJÁTSZÓ

Uj termékekkel rukkolt elő hamarosan a TEAC: egy merevlemezes és egy CD-s MP3-lejátszóval. Az MP-1000 másfél gigabájtos merevlemezt tartal-

maz, mindössze 80 gramm, és nemcsak lejátszani, hanem felvenni is tud – zenét és hangot egyaránt, akár MP3-ba kódolva is. Körülbelül 400 MP3, WMA vagy OGG formátumú zeneszám fér a háttértárra; ha meguntuk, átkapcsolhatunk a rádióra. Nyolcsoros, 128×128 pixeles, háttérvilágítású, állítható kontrasztú folyadékkristályos kijelzőről olvashatjuk le a bennünket érdeklő információt, a hangról állítható hangszín-kiegyenlítő (equalizer) gondoskodik. Beépített, lítium-polimer akkumulátor biztosítja az energiaellátást, az adatátvitel 2.0-s USB-csatolón történik.

MOBILTELEFON-VÍRUS

Az orosz antivíruscég, a Kaspersky Labs bejelentette: fölfedezték az első számítógépes vírust, amely mobiltelefon-hálózaton is képes terjedni. A Cabir olyan hálózati féreg, amely a Symbian operációs rendszert futtató mobiltelefonokat fertőzi meg. Egy SIS-állományt használva terjed, amely biztonsági segédprogramnak álcázza magát. Amikor a megfertőzött fájl elindul,

a telefon kijelzőjén megjelenik a „Caribe” szó, és a féreg módosítja az operációs rendszert – innentől a telefon bekapcsolásakor a féreg is futni kezd. Amint a Cabir megfertőzött egy mobiltelefont, azonnal sebezhető telefonokat keres, amelyek Bluetooth technológiát használnak, és ha ilyet talál, továbbküldi magát. A vírusnak nincs ártó tartalma, tényleges fertőzéstől még nem tudnak.

INGYENES WI-FI A BURGER KINGBEN

A Belvárosi tradicionális banknegyedében, az Arany János utcai Burger King gyorsétteremben az Inter.net Magyarország Kft. 2004 májusában indította be második ingyenes, regisztráció nélküli Wi-Fi – vezeték nélküli – internet-szolgáltatását.

Az Inter.net easy.HotSpot rendszer első helye a Belvárosi második frekvenciált negyedében, a turisták közkedvelt sétáló-utcájában, a Váci utcai patinás Anna Kávézóban épült ki 2003 őszén. A Wi-Fi sikerét bizonyítandó, 2004 júliusában

újabb „forrópont” nyílik a Váci utca Vámház körüli végén, amely – az eddigiekhez hasonlóan – ingyenes hozzáférést biztosít a kávéház vendégeinek. A Wi-Fi használatához nincs másra szükség, mint egy vezeték nélküli hálózati kártyával ellátott noteszgépre vagy kéziszámitógépre (illetve bármilyen internetkapcsolatra alkalmas digitális eszközzel). A szolgáltatás – a Wi-Fi jellegéből adódóan – a környék étéréből is elérhető, szemfülesek akár valamelyik közeli padon ülve is internetezhetnek.

PCI EXPRESSRE VÁLT AZ ATI

Miután a kanadai cég bejelentette csúcscategóriás videoprocesszorát, a tajvani Computex rendezvényen egy időben mutatta be új belépő-szintű és középkategóriás kártyáit is, az X300-at és X600-at. Az X600XT és X600Pro verziók a 9600-as sorozat helyébe lépnek majd (500 és 400 megahertz-es magórájellel, valamint 740 és 600 megahertz-es memó-

riafrekvenciákkal). Ők ketten még az X800-at követve, 0,13 mikronos gyártástechnológiával jöttek a világra. A jelenlegi zászlóshajó, az X800-as sorozat szintén kap majd PCI Express foglalatot – valószínűsíthetően egyelőre ez lesz az egyetlen olyan sorozat az ATI kínálatában, amely ki is tudja használni a PCI Expressben rejlő erőfölényt az AGP-vel szemben.

MÓDOSULT A SULINET EXPRESSZ

Július elsejétől ismét változik a Sulinet Expressz feltételei: ezentúl már nemcsak a tanárok és a diákok, hanem a legtöbb adózó részt vehet a programban, a sulinetes termékek árának viszont csak az 50 százaléka lesz visszaigényelhető. Az elfogadott szabályozás úgy rendelkezik, hogy aki július elseje előtt vett 60 ezer forint alatti terméket, annak 2005-ben még a teljes összeget visszatéríti az adóhivatal; az új szabályok érvénybe lépése óta azonban a termékek árának 50 százalékát a vásárlónak kell vállalnia. Az önrész mértékével a több névre szóló számlázással való visszaéléseket is szeretnék megszüntetni; ugyanis többen a vásárlás teljes összegét leírták más személyekkel, több különböző névre kiállított számla segítségével. Az adókedvezmény felső határa 60 ezer forint marad, júliustól azonban kizárólag azok vehetnek részt a

programban, akiknek a keresete nem haladja meg az évi négy-millió (havi 333 ezer) forintot. A teljes kedvezményt, vagyis a 60 ezer forintot csak a 3,4 millió (havi 283 ezer) forint alatti jövedelmű vásárlók élvezhetik; akiknek éves jövedelme meghaladja ezt a határt, azoknak a visszaigényelhető összeg a 3,4 millió forint feletti adóalapjuk 10 százalékával sávosan csökken. A minimálbérért dolgozók továbbra sem tudnak részt venni a Sulinet programban, mivel ők nem fizetnek személyi jövedelemadót, így nincs miből visszaigényelniük a kedvezményt. A szigorítások ellenére a kis- és nagykereskedők forgalmának növekedésére lehet számítani. A digitális kamerákat március 8-án kivonták a programból, ezután valószínűleg az irodatechnikai cikkek (nyomatók, szkennerek stb.) és a kéziszámitógépek lesznek a legkeresettebbek.

SZÁMLAFIZETÉS MOBILTELEFONRÓL

A Pannon GSM és a T-Mobile együttműködésével megvalósult új, mobilbanki szolgáltatással júniustól az ügyfeleknek lehetőségük nyílik arra, hogy közműszámlájukat egyetlen üzenet küldésével egyenlítsék ki. A szolgáltatás kiemelt előnye, hogy a fizetési folyamatot a fogyasztók a felügyeletük alatt tarthatják: azaz meghatározhatják, hogy azonnal fizetnek, vagy a közműszolgáltató által megadott fizetési határidőre. A mobil tranzakciós rendszerhez elsőként az ezen a téren

komoly hagyományokkal rendelkező Budapest Bank, valamint az ELMŰ csatlakozott. A rendszer természetesen nyitott további bankok, közművek és a harmadik mobilszolgáltató előtt is. A szolgáltatás igénybevételéhez az ügyfeleknek megfelelő típusú – dinamikus – SIM-kártyával és a Budapest Banknál érvényes mobilbanki szerződéssel kell rendelkezniük, továbbá megállapodást kell kötniük az ELMŰ-vel az új fizetési mód igénybevételére.

A 200 000. ALBACOMP SZÁMÍTÓGÉP

A z Albacomp székesfehérvári összeszerelő üzemében elkészült a kétszázazredik számítógép. *Laufer Tamás*, az Albacomp vezérigazgatója ünnepélyes keretek között nyújtotta át *Csillag István* gazdasági és közlekedési miniszternek a kétszázazredik Activa asztali számítógépet, amelyet a minisz-

ter jótékony célra, a székesfehérvári Arany János Általános Iskola és Speciális Szakiskola részére ajánlott fel. Az Albacomp számítógépeit Európa legnagyobb elektronikai cikkek forgalmazó kiskereskedelmi lánc, az EU-ban több mint 400 értékesítési ponton árusító Dixon's Group forgalmazza.

SD-FORMÁTUMÚ WI-FI KÁRTYA A SANDISKTÓL

A cég június végétől kínálja új, kombinált SD-kártyáját, amely 256 megabájt memóriát és egy vezeték nélküli LAN-adaptert kínál. Az új SanDisk

kártyával a kéziszerkezőgépen tárolt adatok közvetlenül a kártya memóriájába menthetők, miközben nem kell lemondanunk a Wi-Fi előnyeiről sem. A kiegészítőt jelenleg csak a Microsoft operációs rendszereihez készült illesztőprogramokkal árulják, így a Pocket PC 2002-höz, a Pocket PC 2003-hoz és a Windows Mobile 2003-hoz WEP, 802.1x-, PSK- és WPA-támogatással. A fogadó eszköznek természetesen SDIO-kompatibilis kártyahellyel is rendelkeznie kell, vásárlás előtt meg kell győződnünk ennek meglétéről.

FÉNYKÉPEZÉS ÉS NYOMTATÁS ÚTKÖZBEN

Két új, PictBridge-kompatibilis, kisméretű kompakt fotónyomtatót mutatott be a Canon: a CP-220-ast és a teljesen mobil kivitelű, akkumulátoros CP-330-ast. A Canon közvetlen nyomtatásra alkalmas termékskálájának legújabb tagjai a számítógép megkerülésével, közvetlenül csatlakoztathatók a PictBridge technológiával

kompatibilis, tetszőleges márkájú fényképezőgéphez, és segítségével színes, szegély nélküli fotónyomatok készíthetők. A CP-330-as akkumulátora révén lehetővé teszi, hogy tulajdonosa akár utazás közben is nyomtasson – beépített fényképezőgépet tartalmazó mobiltelefonokról a JPEG formátumú képek azonnal kinyomtathatók.

A Canon bemutatta legújabb 5 megapixeles digitális fényképezőgépét, a PowerShot S60-at is. Az elsőként az S sorozatban megjelenő technológia részeként olyan új anyagokat is alkalmaztak a fejlesztők, amelyek kisebb objektív méretet tesznek lehetővé, így elegáns, simulékony váz alakítható ki. Az S sorozat újdonságai közé tartozik a 28–100 milliméteres

gyújtótávolságú objektív 4 centiméteres tárgy távolságú makro-lehetőséggel, az egyidejű RAW- és JPEG-fájl rögzítés, az opcionális, kétszeres tele-előtétlencse, valamint a 40 méteres mélységig használható víz alatti tok.

NYERTESEINK

Májusi számunk AOpen-játékában *Kovács Zoltán* budapesti olvasónk nyerte az A600A jelű számítógéphezát, illetve *Tamás Kálmán* debreceni olvasónk az XC Cube EZ65 félkész számítógépet. A Canon-játékokra rekordmennyiségű e-mail érkezett, a szerencsés nyertes *Kurucz Katalin* budapesti olvasónk – az A80-as digitális fényképezőgépet személyesen vette át szerkesztőségünkben.

Gratulálunk!

PROJEKTOR

Acco Nobo X11P

Magnéziumötvözet burkolata ellenére alig egy kilogrammos pehelysúlyal dicsekedhet a gyártó legkisebb méretű kivetítője, amelyet elsősorban változatos körülmények között dolgozó előadóknak szánt. További erénye, hogy halk, zajkibocsátása mindössze 35 decibel. Fényereje

és plusz-mínusz 16 fokban függőleges torzításra képes.

A készülék 1024×768 képpont valós felbontású DLP-lapkát alkalmaz, de – ahogy ez kivetítők-nél szokásos – átméretezéssel nagyobb, 1280×1024-es felbontású képet is meg tud jeleníteni. Kezeléséhez a beépített panelt

vagy az infravörös távirányítót vehetjük igénybe, amelyhez a készülék elülső felén és hátoldalán is elhelyeztek egy-egy érzékelőt. Számos tartozék talál-

ható még a dobozban: ütődés-védő hordtáska, video- és hangkábelek, átalakítók.

Forgalmazó: Acco Hungária Kft.

Ár: 699 000 Ft

Web: www.noboprojection.com

1100 ANSI lumen, kontrasztaránya 2000:1, s ezek a paraméterek méretesebb készülékekben is nagyon jónak számítanak. Vetítési távolsága 1,2 métertől 10 méterig terjedhet. Legfeljebb 1,16-szoros optikai nagyításra

KÖNYVAJÁNLÓ

SHÖNHOFEN PÉTER:
CSOPORTMUNKA AZ OFFICE 2003
RENDSZERREL

A hatékony vállalati információs rendszerek kialakításának Microsoft-technológián alapuló módszerével foglalkozik Schönhofen Péter könyve.

Az Office 2003 rendszer három oszlopos tagjával ismert meg: a Windows SharePoint Services 2.0-val, a SharePoint Portal Server 2003-mal és az InfoPath 2003-mal, amelyek segítségével gyorsan és egyszerűen létrehozható bármilyen szervezet intranetje. Mielőtt a szoftverek ismertetésébe belekezdené, tisztázza az intranet fogalmát és funkcióit, majd részletesen bemutatja a programok használatát. Eközben lépésről lépésre végigvezet egy vállalati intranet felépítésének és megvalósításának folyamatán, és gyakorlati példák sokaságán keresztül hozza testközelbe a szoftverek működését. Bár a könyv elsősorban nem rend-

szergazdnak, hanem a téma iránt mélyebben érdeklődő felhasználók számára íródott, a szerző foglalkozik a SharePoint alapú intranet üzemeltetésének kérdéseivel is, így módon a rendszer-adminisztrátorok számára is fontos információkat nyújt.

Kiadó: SZAK Kiadó

Ár: 5600 Ft

Web: www.szak.hu

BILLENTYŰZET ÉS EGÉR

CHICONY WIRELESS
FUN-TOUCH DELUX

Clso, vezeték nélküli billentyűzet-egér összeállítást takar a hosszú sikeredett név. A sötét területekkel kombinált ezüstös alapszínű, csuklótámasszal ellátott billentyűzetet fekete nyomógombok sorakoznak. A szokásos klaviatúra mellett görgetőgombot és két extra, Office-funkciókra beállítható nyomógombot találunk. Egy egész sor extra billentyűt vehetünk igénybe internetböngészéshez, általános Windows alatti munkához és multimédia-lejátszáshoz. A médialejátszó bil-

lentyűcsoport célszerű elliptikus elrendezésben helyezkedik el. Designban illeszkedő rádiós optikai egér egészíti ki a készletet. Az ezüstös rágcsáló két nyomógombbal és görgővel rendelkezik. Működéséhez két normálméretű ceruzaelemet igényel, csakúgy, mint a billentyűzet. Mindkét eszköz jeleit ugyanazon USB-csatlakozású vevő gyűjti be.

Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.

Ár: 12 125 Ft

Web: www.ramiris.hu

TFT-MONITOR

AMW DIFFUSION EA17

Fekete-ezüst kombinált burkolatba ágyazták a tizenhét hüvelykes képátlójú TFT-megjelenítőt. Állványa néhány fokos hátrabillentésre ad lehetőséget, előlapján hat nyomógombbal kezelhető. Közvetlenül hozzáférhető a kontraszt és a fényerő, továbbá három fényerősablon (kép, szöveg, takarékos) között válthatunk a Turbo gomb lenyomásával. Hátoldalán a külső tápegység aljzatát és a szokásos VGA-csatlakozót találjuk. Igen nagy, 160 fokos látószöveg és gyors, tizennégy ezred másodperces képfrissítést (4 ms felfutás és 10 ms lecsengés) ígér a gyártó. Valóban, a néző pozíciójának oldalirányú megváltoztatásával sokáig csak színmozgást tapasztalunk, a függőleges kimozdulást sem követi teljes

elsötétedés. A gyors képváltású panelre főként a számítógépes akciójáték-függésben élők áhítozhatnak.

Forgalmazó: Multimédia Magyarország Kft.

Ár: 134 900 Ft

Web: www.multimedia.hu

MP3-LEJÁTSZÓ

CREATIVE MuVo SLIM

Az újdonság nagyjából három-négy hitelkártyányi vastag, míg a maradék két dimenziója az előbb említett plasztik lapkákéval megegyező. A hordozáshoz egy öltönyhöz is divatos, elegáns

LCD-kijelzője, kezelőszervei, valamint menüje megegyeznek a mostanság megjelenő egyéb Creative MP3-játszókéival, amelyek sorát a MuVo NX nyitotta. Az MP3-játszó funkciókon és

a már-már szokásos 256 megabájtnyi adathordozási képességen kívül FM-rádióként és beépített mikrofonos diktafonként is működik. Mi több, a rádióból is képes felvenni.

tokot mellékelnek hozzá, de kis fülecskéje segítségével nyakba is akaszthatjuk. A Slim elektronikája, s ezzel együtt kék háttérvilágítású

Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.
Ár: Bevezetés alatt, kb. 230 euró
Web: hopp.pcworld.hu/144
www.pilotcomp.hu

CD-LEJÁTSZÓ

MPIO CL200

Elegáns, feketére színezett fémfedéllel dicsekedhet az MPIO mindenevő lemezes MP3-lejátszója, bár burkolatának alsó része műanyag. Olvassa a CD-RW hordozóra írt zenei anyagokat is, legyen az CD-hangsáv, MP3, WMA, sőt akár Ogg Vorbis kódolású. Az egzotikus formátumok előnye, hogy az MP3-nál jobban igazodnak az emberi halláshoz, és lényegesen kisebb helyigénnyel nyújtják ugyanazt a minőséget. Alig két centiméter vastag a kecses készülék, jobb élén találjuk a kezelőszerveket és csatlakozókat. Rendelkezik

irányítómodul kvarckijelzővel látták el, igényes, jól kezelhető darab. Számos ismétlési metódust ismer, és hatféle hangszínbeállítás közül is választhatunk. Két rágógumitelepről nyeri tápellátását az MPIO CL200; hálózati adapterrel tölthető. Ha végképp kifogyánk a szusból, használhatjuk a két ceruzaelemmel benépesíthető külső teleptartót, amely utazáskor jól jöhet, így persze már veszt mobilitásából a készülék. Leginkább tehát extra formátumaival és irányítómoduljával emelkedik ki a lemezes lejátszó tömegéből az MPIO CL200.

külön vonali kimenettel, emellett fémes hatású műanyagból készült vezetékcsatlakoztatott hozzá. Az ingre csatlakoztatható.

Forgalmazó: ATCOMP Multimédia Kft.
Ár: 23 250 Ft
Web: www.mp3center.hu

BILLENTYŰZET

GENIUSKB-29E CALCULATOR

USB-csatlakozású billentyűzetével egy kissé kilóg a sorból a Genius KB-29e Calculator, nem csak a szokásosnál kissé szögletesebb forma miatt. Amint a neve is mutatja, olyan kiegészítőt tartalmaz, amelynek keresgélése gyakran vesz el értékes perceket a napunkból: numerikus klaviatúrája számológépként is használható. Nyolc extra billentyűt építettek be a kvarckijelző alá a számológép kezeléséhez. A szokványos alap-

műveleteket végezhetjük vele, memóriája is van. Nagyon hasznos a Send billentyű: ezzel a kijelzőn épp látható szám „begépelődik” az aktív alkalmazásba egy záró soremeléssel együtt. Egyébiránt teljesen normális, kellemes munkaeszközként szolgál a magyar nyelvű billentyűzet. A méltán népszerű Office-görgő és számos programozható nyomógomb keretezi a szokásos alfa-numerikus szegmenst. A viszony-

HORDOZHATÓ MP3-JÁTSZÓ

iRIVER iFP-790

Ujabb típussal gazdagodott az iRiver palettája, ezúttal az iFP-790-est vizsgálhattuk meg közelebbről. Egy diktafonnal, FM-rádióval kombinált kisméretű zenelejátszóról van szó. A mindössze 37 grammos dobozka lenyűgöző tudást rejt magában. A már említett FM-rádió a 87,5–108

doszkodik; ez utóbbi segítségével könnyedén és biztonságosan navigálhatunk előre-hátra a zenében, illetve állíthatjuk be a hangereőt, akár úgy is, hogy a készülék eközben a zsebünkben lapul. A kijelzőt 40 nyelven tudjuk olvasni, beállítható rajta az ID3-címkék függőleges, illetve víz-

megahertzes tartományban fogja a különböző csatornákat, húszat el is tud tárolni, automatikus hangolási lehetőséggel rendelkezik, valamint a rádiócsatornából képes időzített felvételt is készíteni. A diktafon funkció használatakor a beépített mikrofonjából azonnal MP3 formátumú anyagot rögzíthet. 256 megabájttal számolva, 8 Kbit/s-os jel esetén ez 72 órás anyag rögzítést teszi lehetővé. A lejátszható állománytípusok között találjuk a változó bitarányú MP3-, a WMA-, az OGG- és az ASF-állományokat is. A kellemes kezelésről három-három oldalsó gomb, valamint egy, az LCD-kijelző mellett elhelyezett léptetőtárcsa (jogdial) gon-

szintes futtatása, 11-féle ismétlés és véletlen sorrendű lejátszási lehetőség, továbbá mindezek mellett még számos hasonló fejlett szolgáltatást kapunk a mindössze egy AA típusú ceruzaelemmel működő lejátszóval. Az USB 1.1/2.0 csatlakozáson keresztül Windows 98SE, ME, 2000, XP, illetve Mac gépekhez tudunk kapcsolódni. A lejátszón és a hozzá való fejhallgatón felül egy magyar nyelvű kezelési útmutatót, egy nyak- és egy karpántot, egy elegáns bőrtokot, valamint egy telepítő CD-t is kapunk.

Forgalmazó: Infopatika Bt.
Ár: 57 900 Ft
Web: www.iriver.hu
www.iriver.com

lag nagy kapcsolók nem ütik agyon a külalakot, viszont jó kezelhetőséget biztosítanak.

Forgalmazó: G.Network Kft.

Ár: 5825 Ft

Web: www.genius.hu

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ

LEXMARK C510

Színes lézerek között nem mondható nagyméretűnek a Lexmark C510, a belépőszintű készülékektől megszokott dimenziókkal rendelkezik. Még ára alapján is ebbe az osztályba sorol-

memóriáját legfeljebb 320 megabájttal bővíthetjük SIMM-modulokkal. Egyaránt érti a PostScript Level 3, PCL 6, PDF 1.2 és 1.3 lapleíró nyelveket, bármely operációs rendszerhez használható.

hatnánk, viszont teljesítményével jócskán kilóg a sorból: fekete-fehérben akár harminc lapot is képes kinyomtatni percenként, színesben „csak” nyolcat. Felbontása 1200×1200 dpi, melyet 2400 dpi osztályúvá képes javítani. Éles szöveget, szép színes dokumentumokat készít. Fotóknál sem kell szégyenkeznie, hozza a kategóriájában elvárható minőséget. Alapkiépítésben USB- és párhuzamos portokkal szerelték fel, opcionálisan többféle hálózatos adapterrel, merevlemezzel (számlázáshoz), 250 lapos papíradagolóval és lapfordítóval egészíthető ki. Hatvannégy megabájttal

Meghajtóprogramja széles körű beállítási lehetőségeket biztosít. Hangos zakatolás kíséri a színkazetták közötti váltást és a lapfelszedést, nyugalmi állapotban a nyomtatást követő néhány percen át elég erős a hűtés hangja. Többek között ez is sejteti, hogy tervezői nem otthoni használatra, hanem kemény irodai munkára szánták a C510-et, amely irodai alkalmazásban igen jó ár/teljesítmény aránnyal dicsekedhet.

Forgalmazó: Ceemark Hungary Kft.

Ár: 167 490 Ft

Web: www.lexmark.hu

TV-VEVŐ

GENIUS TVB-U201

Külső videodigitalizáló és tévévevő eszközként egyszerű telepítést ígér a Genius TVB-U201. A kisméretű készülék a számítógép USB 2.0 csatlakozóját veszi igénybe, ami már elég sávszélességet biztosít a teljes felbontású vagy egész képernyős tévénézéshez is. Koax csatlakozóaljat várja a kábeltévéről vagy kültéri antennáról származó jelet. Ha analóg videoforrásból szeretnénk rögzí-

Mindazokat a funkciókat nyújtja a TVB-U201, amelyek általában elvárhatók e téren, például automatikus hangolás, időzített felvétel, méretezhető ablak, csúsztatott felvétel (time shift). Viszonylag erős gépet igényel, az alapszintű MPEG-felvételhez is 800 megahertzes PIII-nak megfelelő processzorteljesítmény és Windows 2000 vagy XP operációs rendszer szükséges. Ha ki szeretnénk aknázni a csúsztatott

teni, azt kompozit video- vagy S-Video csatlakozása révén megtehetjük. A videokészülékek hangját sztereó jack csatlakozó várja, így jól jöhet a mellékelt jack-RCA Y kábel. Tápellátását külső adapter biztosítja. Dicséretes módon a hang nem külön utazik a számítógépig, hanem ehhez is az USB 2.0 kapacitását használja ki a készülék – egy kábellel kevesebb.

felvétel lehetőségét, akkor 1,2 gigahertzre emelkedik a CPU-igény. Legfeljebb 640×480-as felbontású, harminc képismétléses MPEG-2 felvételek rögzíthetők. Kényelmesebb használatához vékony „kártya” távirányítót mellékel a gyártó.

Forgalmazó: G.Network Kft.
Ár: 25 050 Ft
Web: www.genius.hu

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ

OKI C3100

Igazi irodai mindentudóként szeretne bevonulni a nyomtatás történetébe az OKI C3100. Az egyutas (tandem vagy line in) rendszerű színes, LED-es asztali nyomtató a belépő árkategóriában indul. Ehhez képest teljesítménye figyelemre méltó, színes oldalakból 12, fekete-fehérből pedig

kétszázötven lapot képes fogadni. Többcélú, legfeljebb 110 lapos második adagolójába nemcsak borítékokat, hanem akár 203 g/m² súlyú papírt is helyezhetünk. A gyártó a meghajtóprogramban is támogatja a papírvastagság beállítását, és persze sok egyéb, szokásos irodai nyomtatófunkciót is.

percenként akár 20 is érkezik a kimeneti tálcára. Háttoldalán csak USB-csatlakozást találunk, e tekintetben nem bővíthető. Lévén egyszemélyes, asztali nyomtató, Windows alapú leírónyelvet alkalmaz, Windows 98 vagy újabb operációs rendszerek alatt használható. 1200×600 dpi felbontású nyomatokat készít, kiváló irodai minőségben, de lézernyomtató lévén nem kifejezetten fotóreprodukciókra szánták.

A berendezés kiemelt erőssége a rugalmas médiakezelés. Papírtálcája háromszáz, kimeneti tartója

A mellékelt OKI Template Applicationnel könnyen készíthetünk sablonokat például névkártyanyomtatáshoz (kapható hozzá speciálisan felkészített papír), de akár 120 centiméter hosszú reklámcsíkhöz is, ami lézernyomtatók esetében meglehetősen kivételes képesség. A program könnyen kezelhető, segítségével egységes arculatot adhatunk kisvállalati kiadványainknak.

Forgalmazó: Oki Systems Kft.
Ár: 136 250 Ft
Web: www.okihu.hu

KÖNYVAJÁNLÓ

DERRICK STORY: DIGITÁLIS VIDEOFELVÉTELEK DIÓHÉJBAN

Az olcsó digitális videokamerák megjelenése új helyzetet teremtett a családi videózásban. Egy DV kamerával ma már bárki profi minőségű felvételeket készíthet, és a snitketek a számítógépen meg is tudja vágni, vagyis technikai szempontból tökéletesen utánozni tudja a „nagyokat”. Miért, hogy az elkészült filmek mégsem igazán hasonlítanak a profik munkáira? Az okok nem technikai, hanem szakmai jellegűek:

az amatőr videósok – tisztelet a kivételnek – a filmkészítés legelemibb szabályait sem ismerik. Eddig volt egy mentség: nem létezett olyan könyv, amelyből mindezt egyszerűen meg lehetett volna tanulni. Derrick Story műve ezt a hiányt pótolja. A kis kötet nemcsak a kamera alkotórészeit, gombjait és funkciót mutatja be, hanem ami még fontosabb, beavat a filmkészítés alapfogásaiba is: meg-

tanít a kameramozgásokra, megmutatja, hogyan hangosítsunk, hová tegyük a lámpákat, és hogyan vágjuk össze az anyagot. Ebben a karcsú kis zsebkönyvben minden benne van, amit egy amatőrnek tudnia kell. Úgyhogy most már nincs kibúvó: tessenek remekműveket készíteni!

Kiadó: O'Reilly és Kossuth Kiadó
Ár: 1490 Ft
Web: www.kossuth.hu

DVD-ÍRÓ

SAMSUNG SH-W08

Korunk igényeinek megfelelően mind a DVD+R/RW és DVD-R/RW nyersanyagokat képes írni a Samsung első DVD-írója. Meglehetősen későn szállt ugyan versenybe a neves gyártó, viszont innentől erre a területre is komoly erőt összpontosít majd. A belső, IDE- (ATAPI) felületű meghajtó szolid, fehér előlapot

a DVD-RAM anyagokat is, igaz, érezhetően lassabban, mint az egyéb DVD-szabványokat. CD-íróként harminckétszeres tempóra foghatjuk, újraírásakor pedig tizenhatszorosra. Negyvenszeres CD- és tizenkétszeres DVD-olvasóként használható. A dobozban a szokásos kábel- és csavarmellékleteket leljük, kiegészítve a Pinnacle Instant-

kapott, mélységében 194 milliméternyit foglal el számítógép-házunk belső teréből. Legfeljebb nyolcszoros tempóban rója mind a pluszos, mind a mínuszos lemezeket, igaz, utóbbiból még nem találunk a hazai boltok polcain. DVD-újraírásakor négyszeres sebességgel dolgozhat mindkét DVD-csoportba tartozó újraírható nyersanyagokon. A teljesebb körű kompatibilitás érdekében, ha nem is írja, de olvassa

CD/DVD legújabb, nyolcas változatával. A széleskörűen használható CD- és DVD-író alkalmazással videolemezek is előállíthatók, továbbá DVD-k gyors átméretezésére is alkalmas 8,5-ről 4,5 gigabájtos méretre vagy VCD, illetve SVCD formátumba.

Forgalmazó: Samsung Electronics Magyar Kft.
Ár: 26 900 Ft
Web: www.samsung.hu

MOBILTELEFON

SIEMENS M65

Külseje és képességei alapján elsősorban a sportos fiatalok számára ajánlja a német gyártó ezt a készülékét.

nagyméretű, 65 ezer szín megjelenítésére alkalmas kijelzővel rendelkezik (132×176 képpont felbontású). Beépített, ötszörös

Igazi strapabíró telefonnal van dolgunk, amely kemény műanyag borítást kapott, középen egy gumicsíkkal körben, hogy a leesést jól viselje. Akinek ez nem elég, az további biztonsági intézkedéseket is tehet: az alsó csatlakozót és hátul lévő lensét is felpattintható gumidarabokkal védheti, emellett egy fémkeretet is ráhúzhatunk a telefonra. A végeredmény egy masszív, ütés-, por- és cseppálló készülék. A nem mindennapi külső mellett belsőleg sincs mit szégyenkeznie a Siemens M65-nek. Háromsávós (900/1800/1900 MHz),

digitális nagyítással felszerelt fényképezőgéppével 640×480 képpont felbontású képeket és másodpercenként 12 képkockát tartalmazó videókat is rögzíthetünk. Java alkalmazások futtatására és MMS-üzenetek küldésére is alkalmas, emellett beépített levelezőprogrammal, WAP-böngészővel, GPRS-szel és infrakapuvál is fel van szerelve.

Forgalmazó: Siemens Magyarországi Rt.
Ár: Bevezetés alatt
Web: hopp.pcworld.hu/140
www.siemens.hu

DVD-LEJÁTSZÓ

SIGN DVD PLAYER

Kis formátumával és hordozhatóságával tüntet a Sign DVD-lejátszója. A kisebb könyvnyi méretbe olyan vasat sikerült belezsúfolni, amely az asztali DVD-lejátszók szokásos funkcióit kínálja, sőt egyes területeken többet is. A DVD, SVCD, MP3, WMA, PhotoCD, JPEG és CD formátumokat támogatja, azaz majdhogynem minden MPEG-1 és MPEG-2 kódolással megbirkózik.

Kicsinysege miatt nem Scart csatlakozóval oldották meg a jelek kivezetését. Kép tekintetében választhatunk a kompozit video-, S-Video és VGA-csatlakozások között, utóbbival egy használaton kívüli számítógép-monitoron is jó minőségű képet kapunk. Ami pedig a hangot illeti, a sztereó RCA-csatlakozásokat vagy a digitális (koax) AC3-kimenetet használhatjuk – utóbbi esetben olyan

hangrendszerre lesz szükségünk, amely tartalmaz AC3-dekódert is. Karaoke nélkül nehéz lehet a távol-keleti életet elviselni, így a homlokzaton két mikrofoncsatlakozó és a hozzájuk tartozó hangerőszabályzó is helyet kapott, semmi akadálya a bulinak. A burkolat tetején helyezték el a navigációs billentyűket, ezekkel

a strukturált menürendszerben tallózva teljesen uralmunk alatt tartható a kis szerkezet, akkor is, ha a teljes funkciók távirányítót esetleg elveszítenénk.

Forgalmazó: ATCOMP Multimédia Kft.
Ár: 24 750 Ft
Web: www.mp3center.hu

AKKUMULÁTOR

VARTA 15 MINUTE CHARGE & GO

Egyre több eszközünkben használhatunk újratölthető elemet – egyetlen baj van velük, órákig tart őket feltölteni.

szépsége az, hogy a gyorsan újratölthető elemeket hagyományos Ni-MH-töltővel is életre kelthetjük – ha a szükség úgy

A Varta frissen piacra dobott „negyedórás” ceruzaakkui azonban 15 perc alatt feltölthetőek. A nikkel-fémhidrid, AA méretű akkuk 2000 milliamperórás kapacitással bírnak – míg AAA testvéreik 800 mAh-sak –, így még csak azt sem lehet rájuk fogni, hogy teljesítményük szerény volna. Az újdonsághoz speciális töltő is tartozik, amely felismeri a fentebb említett akkukat, és képes azokba negyedóra alatt új életet lehelni. Az I-C3 névre hallgató technológia igazi

hozza –, persze az attól a töltőtől megszokott idő alatt. A speciális töltő pedig hagyományos akkuknak is képes új energiával ellátni, ráadásul elég intelligens ahhoz, hogy ne negyedóra alatt akarja őket telepumpálni. A gyorstöltő a beépített, ügyes kis rugós érintkezők segítségével mind az AA, mind az AAA akkukat képes fogadni.

Forgalmazó: Elektronikai üzletek
Ár: 9900 Ft, két akkival
Web: hopp.pcworld.hu/143

KÖNYVAJÁNLÓ

MICHAEL D. BAUER: SZERVEREK VÉDELME LINUXSZAL

Michael D. Bauer a hálózati biztonság súlyos kérdését veszi górcső alá. Arra tanít meg, hogy tudunk egy Linux-szervert „erődítménnyé” változtatni. Ez a fogalom a szerző értelmezésében olyan körültekintően konfigurált, szorosan ellenőrzött számítógépet jelent, amely nyilvánosan hozzáférhető szolgáltatásokat biztosít nem megbízható felhasználóknak és rendszereknek. A könyv a létező legnagyobb és legkevésbé megbízható közösségi hálózat, az internet közegében működő Linux-erődítmények létrehozását mutatja be. Szerzője, aki mellesleg a Linux Journal legendás biztonsági rovatának, a Paranoid Penguinnek a szerzője, átfogó igénytel közelíti a témához. Tárgyalja a fenyegetések és kockázatok természetét; bemutatja a szóba jöhető segédeszközöket, és megismerteti a biztonságot fokozó trükkökkel és mesterfogásokkal.

Egyszóval mindenre kiterjedő biztonsági kalauzt nyújt, olyant, amilyenre minden rendszergazdának szüksége lehet, aki az internet zavaros vizein hajózik.

Termék: Szerverek védelme Linuxszal
Kiadó: O'Reilly és Kossuth Kiadó
Ár: 4990 Ft
Web: www.kossuth.hu

USB-MEGHAJTÓ

VMAX V-105 USB MAGIC DRIVE
2.2 GB

Kisméretű USB-lemezzel jelentkezett a VMax. A kicsi, mindössze 25 gramm tömegű Magic Drive meghajtó egy 2,2 gigabájt kapacitású, 4200 fordulat-számú merevlemez rejt magában. A beépített, 2.0-s USB minicsatlakozóval ellátott eszköz olyan apró – 50×50×12 milliméter –, hogy a mobiltelefonokhoz hasonlóan nyakba akasztva is kényelmesen hordható. A mellékelt kisméretű és a hagyományos USB közti átalakító adapter is kellemes meglepetéssel szolgál: a rajta elhelyezkedő csatlakozók tetszőleges irányban 90 fokban elfordíthatóak, így bármilyen csatlakozókialakí-

tással rendelkező noteszgéphez kényelmesen kapcsolódhatunk. A tárolt adatok átlagos hozzáférési ideje 10 ezred másodperc, az egy darab beépített lemezen két fej gondoskodik az adatok írásáról, olvasásáról. A Windows ME és a későbbi verziók automatikusan felismerik, Windows 98 rendszerhez pedig a mellékelt CD-ről tudjuk telepíteni a szükséges eszköz-meghajtó programot. Viszonylag kedvező ára miatt kiváló eszköz lehet nagy mennyiségű adat kényelmes hordozásához, de segítségével digitális kamerával készült képeinket is könnyedén tárolhatjuk.

Forgalmazó: Multimédia Magyarország Kft.
Ár: 62 500 Ft
Web: www.multimedia.hu
www.vmax.com.tw

MP3-LEJÁTSZÓ

X-MICRO EVA MP3 PLAYER

Manapság divat a cégek között különféle többfunkciós USB-kulcsra emlékeztető eszközöket piacra dobni. Az X-Micro sem akart lemaradni: legújabb terméke, az EVA MP3 Player

nálható, beépített mikrofonjával WAV formátumban tudunk hangot rögzíteni vele (8 és 48 kilohertz között állítható a mintavételezési frekvencia). Emellett ha a korábban említett fülhallgatót

neve alapján MP3-lejátszó, de nemcsak zenehallgatásra, hanem sokkal több mindenre használható. Egyrészt működik „sima” USB-kulcsként is (128, 256 és 512 megabájt memóriával felszerelt változatok kaphatók). Másrészt ha MP3- vagy WMA-állományokkal töltjük fel, és csatlakoztatjuk a hozzá adott fülhallgatót, akkor minizenelejátszóként üzemel. Ezzel még természetesen nincs vége képességeinek, diktafonként is hasz-

közelebről megnézzük, akkor egy kis dobozkat fedezhetünk fel rajta – ez nem más, mint egy FM- rádió. Ebből is látszik, hogy az EVA igazi többfunkciós minden; leginkább azoknak ajánlható, akik minden földi jóval felszerelt USB-kulcsra vágnak.

Forgalmazó: Mistral ComputerWorld Kft.
Ár: 19 990 Ft
Web: hopp.pcworld.hu/139
www.mistral.hu

TV-VEVŐ

GENIUS TVB-S201 PRO

Minden létező operációs rendszer alatt használható a Genius tévédoboza, annál is inkább, mert egyáltalán nem kerül kapcsolatba szoftvereinkkel. Mi több, egyes funkcióihoz a számítógépet sem kell bekapcsolnunk. Tisztán hardveres videojel-átalakító és tévévevő, melyet a mellékelt különleges kábelekkel számítógépünk VGA-csatlakozója és a monitor közé kell beékelnünk.

pontos felbontásig képes ezt megtenni. Ismeri a teljes képernyős vagy „kis ablakos tévézős” üzemmódot, automatikusan beállítja a tévécsatornákat, és kifésülve, azaz monitorra optimalizálva (deinterlace) jeleníti meg a képet. A készülék nagy előnye a garantált stabilitás és platformfüggetlenség, hisz meghajtóprogramokat egyáltalán nem igényel. Hátránya, hogy az adást csak nézni lehet, merev-

A készüléken videocsatlakozásokat és antennaaljazatot találunk, ezek képét jeleníthetjük meg monitorunkon teljes képernyőn, vagy áthelyezhető, méretezhető ablakban. A készülék minden egyes, a számítógép VGA-csatlakozójáról érkező képre rászerkeszti a videoforrás képét, és ilyenformán engedi tovább a monitorhoz. Teljesítménykorlátai miatt legfeljebb 1024×768 kép-

lemezre rögzíteni nem. Tipikusan jól használható még retro gépek (például Sinclair Spectrum vagy Commodore 64), játékkonzolok képének csúcsmínőségű megjelenítéséhez. A teljes körű, kényelmesebb kezeléshez távirányítót mellékelnek.

Forgalmazó: G.Network Kft.
Ár: 29 250
Web: www.genius.hu

VTF 2004 és Computex 2004

A várakozás seregszemléje

Ázsia legnagyobb számítástechnikai kiállítása legalább olyan izgalmas – ha nem izgalmasabb – esemény, mint az európai CeBIT, hiszen itt leginkább az ázsiai gyártóké a terep. A legnagyobb tajvani lapkakészletgyártó, a VIA technológiai fórumára szóló meghívó pedig még érdekesebbé teszi az ott töltött egy hetet. A következő oldalakon e két jeles eseményen szerzett tapasztalatainkról olvashatnak, valamint tudósítunk a bejelentett újdonságokról is.

Allítjuk, hogy megéri az ideg-tépő és testromboló 17 órás repülés, amely az átszállásokkal és a közöttük lévő kényeszerű várakozásokkal könnyűszerrel kijön akár huszonegy órára is! A Computex, Ázsia legnagyobb számítástechnikai seregszemléjének sajátos atmoszférája miatt azonban érdemes meghozni az áldozatot. A június elsejei *Taipei Times* Chang Li urat idézi a Tajpeji Számítógép-szövetségtől, aki szerint a Computex „hamarosan leghagyja majd a CeBIT-et, amint egy nagyobb kiállítócsarnok elkészül Nankangban”. Nos, az általa citált számok meglehetősen érdekesek, mindazonáltal mi csak annyit fűznénk a dologhoz, hogy „majd meglátjuk”. A Computex már a kiállítók és a látogatók számát tekintve is lekörözte az USA-ban rendezett Comdexet, hiszen idén 1347 kiállító 2828 standon várta a látogatókat. Ez messze a legmagasabb szám a Computex 24 (!) éves történetében.

Még a tavalyi, atipikus tüdőgyulladás-járvány miatt júniusról szeptemberre halasztott Computex is rekordszámokat generált. Akkor 1241 kiállító 2419 standot foglalt el, és csak külföldi vásárlókból 22 250-et vonzott – a papírforma szerint. „Vásárlóként” regisztrálják azokat a látogatókat, akik valamilyen üzleti ügyben érkeznek a kiállításra, tehát nem számítanak bele a sajtó képviselői, illetve a helyi érdeklődők hadserege sem. Érdekes, hogy az első két csoport számára a belépés ingyenes, míg a helyi lakosoknak 200 új tajvani dollárt (körülbelül 1200 forintot) kell leszurkolni belépéskor.

Azt, hogy a Computex menyire a szakmáról szól, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy csak az utolsó két napon van nyitva a nagyközönség számára. Kötve hisszük viszont, hogy az a rengeteg „vásárló” feliratú belépőt viselő személy mind az is lenne. A kutya nem ellenőrzi

a regisztrációt, tehát akinek van akármilyen külföldi névjegye, az simán megússza a belépőt.

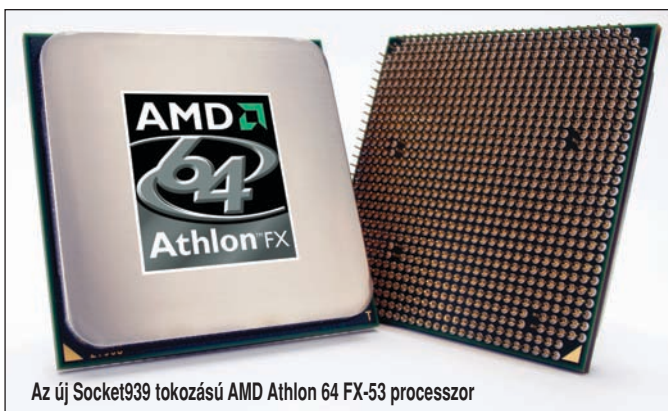
A nagyfiúk játéka

Teljesen természetes, hogy ha valamelyik alaplapi lapkakészlet vagy VGA-lapkát gyártó nagy cég előrukkol egy újdonsággal, akkor az összes gyártónál felbukkannak az ezekre épülő termékek. Éppen ezért ésszerű a „nagyok” bejelentéseivel kezdeni.

» AMD: PROCESSZOR-ÚJDONSÁGOK

Az AMD négy új Athlon 64 processzorral és egy új tokozással lept meg minket. A Socket939 igazán izgalmas, mert ennek révén mostantól ugyanabban az alaplapon használhatjuk a „sima” Athlon 64-et és az FX-et, és elegendő négyrétegű alaplapon készíteni a drága hatrétegűek helyett, illetve a méregdrága regiszteres memóriákat végre felválthatjuk hagyományos DDR400-as modulokkal. Természetesen ez utóbbi szolgáltatás nem az új foglalatnak köszönhető, hanem annak, hogy az ebbe illeszkedő processzorokba ilyen memóriavezérlőt integráltak. Természetesen az új processzorok nem kompatibilisek az eddigi Socket754 és Socket940-be dugható társaikkal.

Nagyon reméljük, hogy ezzel az AMD „letisztázza” az Athlon 64-es termékvonalat, valamint ez az új foglalat olyan hosszú életű lesz, mint a Socket A. Nyitott kérdés, hogy a korábbi tokozásokhoz meddig kínál processzorokat az AMD. A cég látszólag nem hagyja cserben eddigi vásárolóit: a bemutatott új processzorok között akad egy Socket754-es is. Az azonban bizonyos, hogy az új foglalatot is az NVIDIA és a VIA gyártotta lapkakészletű alaplapon fogjuk viszontlátni.

Az új Socket939 tokozású AMD Athlon 64 FX-53 processzor

Nem computexes hír, hanem közvetlenül az utánra datálódik az AMD Sempron processzorcsalád bejelentése. A cég által kiadott közlemény elég szűkszavú; egy olcsó processzorról szól, amelyet „zenét hallgatóknak és szöveget szerkesztőknek” szán a cég. Semmi konkrétumot nem tudunk a 2004 második felére ígért újdonságról, mindössze csak gyanakszunk arra, hogy ez nem más, mint a Paris kódnevű, Hammer magra épülő processzor, mindössze 256 kilobájt másodszintű gyorsítótárral, illetve az x86-64 utasítások nélkül.

Az egyszerűbb áttekinthetőség kedvéért *táblázatban* foglaltuk össze az eddig piacra hozott Athlon 64-változatokat, külön megjelölve a most megjelenteket.

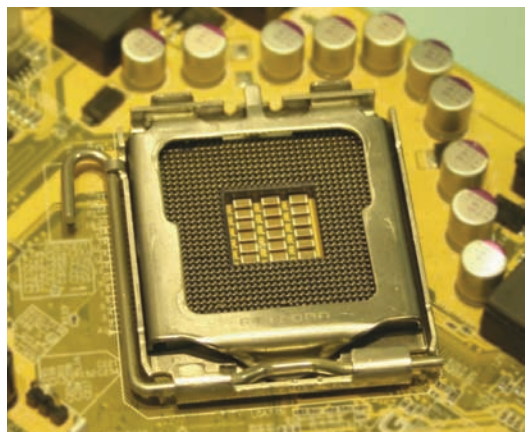
» INTEL: BEJELENTÉS ELŐTT

A Computexen már minden gyártónál megtekinthetők voltak az Intel 915 és 925 (Grantsdale és Alderwood) lapkakészletű, PCI Express csatlófelületű, DDR2-memóriákat fogadó, Socket T (LGA775) foglalatú alaplapok. A dolog pikan-

vannak lábai. A gyártók bevallottan félnek tőle; azt állítják, hogy körülbelül 20 processzorcsereét bírkó ki az új foglalat. Félnék az „összekócolt” lábaktól, az azokat pusztán kézzel megérintő és elektrosztatikusan kislövő „tehetséges” felhasználóktól, valamint az ezzel kapcsolatos sok visszaküldött terméktől. Kicsit úgy érzik, hogy az Intel a fentebb vázolt hibák miatt visszaküldött termékek problémáját – amely a teljes hibás visszáru 20–30 százalékát teszi ki – most egy mozdulattal az alaplapgyártók nyakába varrja.

Egy szó, mint száz, az egész iparág várakozik, mint arra a cikk címében is utaltunk. Várják, hogy az Intel piacra dobja új processzorait, hogy azonnal csatsorba állíthassák az új memóriákat, alaplapokat, videokártyákat. Illetve várják az AMD-t is azonos okból.

Számtalan kitűnő ötlet várja újrára készen, hogy elcsábítsa a vevőket. Az Abit μ Guru Clock-ja úgy fest, mint egy „dízajnos” LCD-kijelzős világóra, amely a gép legkülönbözőbb aktuális paramétereiről tájékoztat – venti-

Az Intel új Socket T processzor-foglalata „átváltalja” a tűket a processzoroktól

tériája, hogy a lapkakészletek hivatalos bejelentése még meg sem történt, pont ahogy a 775 lábú foglalatba illeszkedő Intel processzoroké sem, talán egy hónap múlva.

Furcsa dolog ez, hiszen hivatalosan még nem is tudhatnánk ezekről az újdonságokról, pláne nem beszélhetnénk róla, ugyanakkor a kiállításon már láttuk őket (egy részük már a CeBIT-en is kint volt), tehát nem hallgathatjuk el benyomásainkat. A Socket T teljesen új tokozás az eddigiekhez képest. Eddig azt szoktuk meg, hogy a processzor sok-sok kis lába a foglalat számtalan kis lyukába illeszkedik. A Socket T-nél pont fordított a helyzet: itt a foglalatnak

Az Abit USB-s μ Guru órája minden fontos információt elárul a PC működéséről

látor-fordulatszámok, hőmérsékletek, feszültségek és órajelek – és egy hosszabb USB-kábellel a géptől távolabb, az asztalunkon

E-Bus

Valahogy mi sokkal jobban szeretjük az élő, valódi, kézzelfogható alkalmazásokat, mint a távoli, „lebegős” vagy a valóságtól teljesen elrugaszkodott koncepciókat. Nem rossz például az Intel fejlesztői fórumán bemutatott lakóbusz, amely műholdas kapcsolattal, Wi-Fi-val, PDA-ról vezérelhető világítással, légkondicionálással és hasonlókkal bír, de a valósághoz a világon semmi köze. Ezzel szemben a VIA egy tökéletesen valóságos és működő dolgot mutatott be.

Tajvanon a városok közötti tömegközlekedés az európaiakhoz igen hasonlatos turistabuszokkal zajlik. Csak éppen azon a helyen, ahol mi négyen szorongunk, ott ők egyedül ülnek egy hatalmas, masszív fotelben – pedig ők, ugye, mennyivel apróbb termetűek, mint mi! Minthogy a különböző társaságok között hatalmas a verseny, újabb és újabb ötletekkel próbálják magukhoz csalogatni az utazókat. Azon túl, hogy az árak egészen döbbenetesen alacsonyak, és tényleg fejedelmi körülmények között utazhatunk, az is teljesen hétköznapi számunkra, hogy minden utas előtt található egy folyadékkristályos kijelző, melyen élvezheti a vetített filmet. Az egyik társaság ennél is tovább ment. A kijelzőbe VIA EPIA-M alaplapokat építettek, és a busz gyomrába egy hasonló alapokon nyugvó kiszolgálót. Innentől a rendszer a következő extrákat kínálja: legalább háromtucatnyi játékot – a képernyő alján lévő kezelőszervek szolgálnak a menüben való navigálásra, míg a fotel bal oldali fiókjában megbúvó játékvezérlő a játékok irányítására. A jobb oldali fiókban egy pokróc van – és *Video On Demand*, azaz filmvetítés igény szerint. Szintén egy menüből legalább negyven különböző műsor közül választhatunk, az ismeretterjesztő filmeket át az akciókig. Megtapszaltalni mindezt egy buszon olyan élmény volt, mintha William Gibbson valamelyik cyberpunk művébe csöppentünk volna! Ennél jobb példa arra, hogy az EPIA-k milyen alacsony fogyasztásúak, talán nincs is, hiszen egy relatíve kis dízelmotor egyéb feladatai mellett simán megbirkózik a rendszer működtetésével. Ráadásul ezzel a technológiában rejlik lehetőségeknek még közel sem értek végére! Egészen minimális – bár kétségkívül költséges – fejlesztés után képes lenne akár menet közbeni internetelés-szolgáltatásra is.

Nem prototípus, hanem egy valóban működő buszjárat egyik járműve, VIA EPIA alapú szórakoztatórendszerrel

is elhelyezhető. Még a PC-ies bekapcsolása is megoldható róla. Mások alaplapra épített Wi-Fi G vezérlővel hódítanak.

» ATI: KIS TESTVÉREK

Előző havi számunkban bemutattuk az ATI új zászlóshajóját, az X800-at. A Computexen azonban felbukkantak kis testvérei is. A Radeon 9200 kártyákat felvál-

tó, belépőszintű teljesítményt ígérő X300 kártya a DirectX 9.0-támogatást nyújtó, RV370 kódnevű grafikus processzorra épül. A négy képalkotó futószalaggal és két vertexármalóval rendelkező, 325 megahertzen futó GPU-t 400 megahertzes DDR-memória egészíti ki. Az X300 abból a szempontból is új, hogy ez az első 0,11 mikrométeres technológiával

Hull a pelyhes 30 fokban

A Computex olyan utánozhatatlan hangulattal bír, amellyel semelyik másik számítástechnikai szakkiallítás sem vetekedhet. Éppen ezért engedjék meg, hogy pár személyes benyomást is közreadjak, holott jól tudom, hogy ez szinte lehetetlen a papír és nyomdafesték segítségével. Itt hívnám fel a figyelmet a CD/DVD mellékleten található tévéműsorunkra, a PC Studióra. Igyekeztem egy egyszerű turistakamerával valamit megragadni a Computex hangulatából, ami talán átjön a műsor megtekintése közben.

Mindenekelőtt a tömeg. Egyszerűen maga a szó is új értelmet kap, miután az ember megtapasztalja az itteni tolongást. A legnagyobb, egyes számú csarnok egyik kapujában fedeztem fel azt a kijelzőt, amely a bent lévők maximális engedélyezett számát és az éppen aktuális adatot mutatta. A két szám 29 000 (!) és 10 858 (!) volt.

Másrészt a hőség. Nyápic európai szervezetem legnagyobb szerencséjére az itteniek ismerik a légkondicionálás minden csínját-bínját, mert ahol a majd 11 ezer ember sem „lehelte be” a helyiséget, ott kellemes hűvös van. Ha valaki szeretné megtapasztalni az eredeti Tajpej-érzést, üljön be egy negyedóra egy gőzfürdőbe teljes utcai ruházatban! Igazából egyébként nem is a meleg a kellemetlen, hanem a mindent elsöprő páratartalom.

Harmadrészt – de természetesen legfőképp – az emberek. Alapvetően senki sem beszél idegen nyelvet, de még az olyan nemzetközi kifejezésekkel sem tudnak mit kezdeni, mint a *hotel*, a *taxi* vagy a *busz*. Csak példának okáért a számunkra teljesen kézenfekvő *Hotel Grand Hyatt* – itt tartották a VTF-et – is olyan úti cél, amelyet a szállodában le kell írni egy cetlire kínai írásjegyekkel, hogy a taxisorfőr megértse, hová is tartunk. Ami pedig a kiállítás show-elemeit illeti, nos, azt egy európai egyenesen megaláznak találnd, ha a reprezentáló személy bőrébe kéne bújni. A skála széles. Az épp csak ezt-azt takaró műanyag darabokba öltöztetett – hozzáteszem: elragadó és vérlázítóan fiatal – táblacipelő lánykák hadseregétől kezdve a piros pizsamába bújtatott srácok menetoszlopáig, akik hasukra működő lapos képernyőt csatolva vagy éppenséggel olyan munkavédelmi sisakot viselve vonultak fel, amelyre egy barebone PC házát erősítették.

Mindenhöz jönnek még azok a műtörök és bigyók, melyekből azért a CeBIT-en is találni bőven, de itt aztán valósággal tobzódhat bennük az ember. A kulturális különbségek okán is akadnak mókás helyzetek. Eltartott pár percig, míg ráéreztem, hogy a hármaskaplan mellelőti búbajos kis parkban álló óra harangjátéka bizony a „Hull a pelyhes fehér hó” játssza – 30 fokban, 100 százalékos körüli páratartalomban, Tajpejben, júniusban, délután kettőkor.

gyártott grafikus lapka. A kártya 64, 128 vagy 256 megabájt memóriával szerelhető, és SE válto-

zat is kapható lesz belőle, amely 128 helyett 64 bites memóriásnal rendelkezik majd.

A középkategóriás Radeon 9600-akat felváltó X600 grafikus vezérlők RV380 lapkája szintén DirectX 9.0-kompatibilis, de még a „régebbi”, 0,13 mikronos gyártástechnológiával készül. A négy képpalkotó futószalaggal és két vertexármával ellátott grafikus processzor 500 megahertzen fut, ezt 740 megahertzes memória egészíti ki. A kártyából kapható lesz alacsonyabb órajelű Pro változat is.

Ehhez tartozik egy érdekes baki is. Az ASUS standján kiállított AX800 nevű modell adatlapján 3.0-s Pixel Shader-támogatást emlegettek. Ez azért volt furcsa, mert az ATI épp azt nyilatkozta, hogy nem lát fantáziát ebben a technológiában. A kiállítás második napjára a feliratot leragasztották.

>> NVIDIA: „FOGYÓKÚRA”

Az „ellentábor” a szintén előző számunkban bemutatott NVIDIA GeForce 6800-asokkal és 6800 Ultrával erősít. Erős próbálkozások vannak a GeForce „étvágyának” csökkentésére, valamint minél csendesebb és hatékonyabb

képviselői ismertették álláspontjukat a jelenről és a közeli jövőről. Az eseményt *Wenchi Chen*, a VIA elnök-vezérigazgatója nyitotta meg beszédével: ennek az volt a legmókásabb pillanata, amikor egy EPIA alapokra épülő robot adott át egy jegyzetet számára. (A VTF összes prezentációja megtalálható DVD-mellékletünkön!)

A VIA kínálatában változatlanul az alaplapok számát a legjelentősebb termékcsoportnak. Az AMD Athlon 64 processzorokhoz a K8T800 Pro, míg a Pentium 4-ekhez a PT880 és a PT890 áll a „táplálékcsúcs” – az utóbbi már PCI Express csatlófelületekkel. Amint lehetőségünk nyílik ilyen chipsetű alaplapokat tesztelni, azonnal bővebben is beszámolunk róluk.

>> Az új EPIA

Addig is foglalkozunk a *PC World* csapatának szívéhez legközelebb álló EPIA alaplapokkal, hiszen ezek terén is akad újdonság! A CeBIT-en mutatták be a legújabb és legkisebb Nano-ITX kivitelű, mindössze 12×12 centiméter kiterjedésű EPIA N modellt.

Az erő egyik oldala: GeForce 6800 Ultra az Albatrontól

hűtés kialakítására. Az Albatron és az ASUS hűcsöves hűtést alkalmaz, az MSI az ATI kártyákéhoz hasonló hűtőtestet és jökora ventilátort használ, majd az egészet megfjeleli egy fordulatszám-szabályozó potenciométerrel.

VTF: VIA Technológiai Fórum

Ha röviden szeretnénk összefoglalni az eseményt, azt is mondhatnánk, hogy ez a „VIA-nak és barátainak” a bemutatkozása. Az eseményen a cég vezető tisztviselői és az iparág élvonalbeli

Az aktuális újdonság, az EPIA SP viszont ismét Mini-ITX, azaz 17×17 centiméter oldalhosszúságú. A közös pont a kettőben a CN400-as lapkakészlet. Az integrált processzor a VIA máshol viszonylag kevésbé sikeres C3 családjából kerülnek ki – ezek reneszánszukat élik ezekben az alaplapokban. Órajelük 800 megahertztől a jelenlegi csúcstól jelentő 1,3 gigahertzig terjed. A Nehemiah kódnevű CPU-mag része a *Pad-Lock Security Suite* névre keresztelt biztonsági funkció, amely két

hardveres véletlenszám-generátort és egy AES-titkosítóegységet tartalmaz. Ennek az a jelentősége, hogy a szoftveres véletlenszám-generátorok algoritmusai könnyen feltörhető, ahogy a velük készített számsorozatok, tehát a védelmek is. Mi több, a VIA PadLockja még gyors is, nagyjából kétszer nagyobb tempóra képes, mint a szoftveres megoldások.

A már fentebb említett CN400-as North Bridge – azon túl, hogy már DDR400-as memóriákat is támogat, más szempontból is érdekes. Ennek a feladata, hogy levegye az MPEG–2 és MPEG–4 gyorsítás feladatát a processzorról. Az ezért felelős, integrált grafikus vezérlő is „házon belülről” jön: az S3 Graphics UniChrome Pro

kimeneten kívül opcionálisan HDTV-kimenetet is tud szolgáltatni. Támogatja a soros ATA-t és a V-RAID-et is (RAID 0, 1 és 0+1 üzemmódban). A hatsatornás térbeli hangzásért a VIA saját Vinyl Six-TRAC Audio 5.1 nevű megoldása felel. Felszereltségét elnézve, minden adott ahhoz, hogy az EPIA SP parányi média-játszó PC-k lelke legyen.

» ESTHERÉ A JÖVŐ

Pont a Computex előtt jelentett be a VIA részleteket Esther kódnevű, következő generációs processzoráról. Ez teljesen új magra épül majd, amely 64-64 kilobájt méretű, négyutas asszociatív első szintű gyorsítótárral, valamint 128 kilobájt méretű, 32 utas

Távol-keleti műremek: Garfieldnak álcázott webkamera

90 nanométeres csíkszélességgel, rézhuzalozás, SOI (Silicon On Insulator) technológia és alacsony k állandójú (low k) szigetelőréteg felhasználásával. Ez azért is nagyon érdekes, mert mind ez idáig a VIA termékeit a TSMC gyártotta. De azt, hogy „nincs harag” a két cég között, mi sem bizonyítja jobban annál, hogy *Morris Chang*, a TSMC alapítója és elnöke is előadott a VTF-en. A váltás pusztán arról szól, hogy a tajvani félvezető-gyártó óriás nem rendelkezik 90 nanométeres technológiával.

Mütyürkék és bizgentyűk

Csúcscsintű grafikus kártyák ide, új processzorok oda, azért a mi szívünknek mégis azok a dolgok maradnak a legkedvesebbek, amelyek csakis távol-keleti agyaktól képesek kipattanni! Hagyjuk most az USB-re köthető lámpákat és ventilátorokat, még a kávémelegítőket se piszkáljuk tovább. Már csak azért sem, mert szerencsére ilyenekből egyre kevesebb van. Úgy tűnik, a semmire sem jó, energiapazarló, táptérhelő vacakok senkinek sem kellenek.

Lehet valaki Logitech vagy SanDisk, és gyártson bár kitűnő holmikot, valahogy soha nem jutna az eszébe olyan tárgyakat létrehozni, mint az aprócska távol-keleti cégeknek. Például egy „teljes méretű” játékmacit, amely a szemei mögött kamerákat rejt – biztonsági szempontból kitűnő ötlet, még ha talán furán néz ki egy irodában a szekrényre ültetve. Találkozhattunk kisautónak vagy plüssfigurának álcázott USB-memóriával is, és biztos, hogy lesznek még ezeknél különbe is. Monitor tetején is jól mutat a fényképezőgépet tartó Garfield – a mancsában tartott szerkezet a valóságban egy USB-s webkamera! Mindannyian emlékszünk még arra, amikor az aktuális divathóbort hatására mindenki játékkatlatokat mintázó tokokba bújtatta mobiltelefonját. Ennek mintájára most itt a szomorú szemű játékmacinak látszó falatnyi MP3-játszó.

Azt már régóta tudjuk, hogy a PC-házak gyártásában a Távol-Kelet vezet. „Méltattuk” is már párszor az optikai környezetszennyezés terén elkövetett munkásságukat. De most sikerült az ellenpéldát is megtalálnunk! A SilverStone nevű tajvani cég háza ki-tűnően követik a „néha a kevesebb a több” elvét. A kizárólag alumíniumból előállított modellek az összes létező méretben – nano-ITX-től ATX-ig, illetve hamarosan BTX-ig – készülnek, és csúcscategóriás hifiberendezésre hasonlító kivitelükkel hódítanak. Érdemes megnézni őket DVD-mellékletünkön, ahol számos, a Computexen és a VTF-en készült kép található!

Samu József

Alig nagyobb, mint egy golyóstoll, EPIA N alapú PC a VIA standján

grafikus processzor egyszerre két MPEG–2 vagy egy MPEG–2 és egy MPEG–4 adatfolyam hardveres gyorsításáról gondoskodhat.

Az EPIA SP-t alaposan felszerelték: 10/100-as hálózattal, soros, USB 2.0, FireWire kapukkal bír, hagyományos VGA- és S-Video

másodszintű gyorsítótárral rendelkezik. Kezdetben az Intel Banias platform akár 800 megahertzig emelhető, később a VIA saját fejlesztésű V4 rendszersínjét használja, továbbá támogatja az SSE2 és SSE3 utasításkészleteket. Az IBM gyártja majd

Asztali Athlon 64 processzorok	Foglalat	L2 cache	Memóriavezérlő	Órajel
Athlon 64 FX-53*	Socket939	1 MB	kétcsatornás DDR400	2,4 GHz
Athlon 64 FX-53	Socket940	1 MB	kétcsatornás regiszteres DDR400	2,4 GHz
Athlon 64 FX-51	Socket940	1 MB	kétcsatornás regiszteres DDR400	2,2 GHz
Athlon 64 3800+*	Socket939	512 KB	kétcsatornás DDR400	2,4 GHz
Athlon 64 3700+*	Socket754	1 MB	egycsatornás DDR400	2,4 GHz
Athlon 64 3500+*	Socket939	512 KB	kétcsatornás DDR400	2,2 GHz
Athlon 64 3400+	Socket754	1 MB	egycsatornás DDR400	2,2 GHz
Athlon 64 3200+	Socket754	1 MB	egycsatornás DDR400	2 GHz
Athlon 64 3000+	Socket754	512 KB	egycsatornás DDR400	2 GHz
Athlon 64 2800+	Socket754	512 KB	egycsatornás DDR400	1,8 GHz
Athlon 64 2600+	Socket754	512 KB	egycsatornás DDR400	1,6 GHz

* A Computexen bejelentett új modellek

» CSAK DVD-N!

Küszöbön az új technológiák Élet a DVD után?

Nyilván sokan ingatják a fejüket, amikor azt olvassák, hogy a cégek már a DVD-t leváltó technológiákon dolgoznak, miközben a DVD még ki sem futotta magát: a videomagnókat is csak a lejátszás szintjén váltotta fel úgy-ahogy, de az asztali DVD-rögzítők még el sem terjedtek igazán. Cikkünkben választ adunk a miértekre, és bemutatjuk a három esélyes trónörökösöt.

2004. január 1-jén elindult Európa első HDTV- (High Definition) csatornája, az Euro1080, így kontinensünkön is kézzelfoghatóvá váltak a nagy felbontású HDTV-adások előnyei – elsősorban a kifogástalan képminőség. A HDTV jóval nagyobb felbontásokat definiál, mint amit akár a DVD nyújtani képes. Szükség is van a nagyobb felbontásra, a maximum 720×576 képpontos PAL-szabvány a DVD 1996-os megjelenésekor elegendő lehetett, azóta azonban eltelt nyolc év, mialatt igen erőteljes fejlődésen estek át nemcsak a képrögzítési, hanem a megjelenítési technológiák is. Már itthon is egyre alacsonyabb áron vásárolhatunk több mint 1000 sor megjelenítésére alkalmas LCD-televíziókat és kivetítőket.

A DVD lehetőségei ezeken az új televíziókészülékeken, kivetítőkön már nem nyújtanak kielégítő végeredményt. A videoanyag tömörítési hibái és alacsony felbontása zavaró lehet a nagy, akár közel négyszeres (1920×1080 képpontos) felbontást nyújtó HDTV-adások képminőségéhez képest, így természetes igény, hogy a felhasználók rögzíteni szeretnék ezeket a nagy felbontású filmeket, sőt kedvenc műsoraikat ilyen minőségben szeretnék megvásárolni.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG ÚJ RÖGZÍTÉSI TECHNOLÓGIÁKRA?

A HDTV-adások rögzítésére sajnos nem képesek a DVD-nél alkalmazott technológiák. A 4,7–9,6 gigabájtos lemezek a nagy felbontású anyag túl sok helyet foglalna, így csak igen rövid videorészletek lennének rögzíthetők. A DVD-felvevők által nyújtott adatátviteli sebesség sem elegendő, hiszen a HDTV-adások másodpercenkénti 15–30 megabites sebességű jelfolyama közel háromszorosa is lehet a DVD-szabvány szerint elegendő 11 Mbps-nak. Új technológiák kifejlesztésére van szükség.

Vagy nagyobb kapacitású lemezeket alkalmazunk a jelenlegi MPEG-2 formátum és nagy bitráta mellett, vagy nagyobb tömörítést nyújtó technológiát használunk, amelynek lényegesen kisebb lehet a helyigénye. Utóbbi megoldás esetén akár a drágább, új rögzítési technológia is megspórolható, s a jelenleg alkalmazott készülékekkel is megvalósítható a HD-anyagok tárolása. Az MPEG-4, DivX és XviD videotömörítési kodekek mellett más, HD-kompatibilis, hatékony tömörítést nyújtó technológiák is elérhetőek, gondoljunk csak a Windows Media 9-re vagy az On2 VP6 kodekre.

A jelenlegi HDTV-adások azonnali rögzítéséhez nagy adatátviteli sebességű, nagy kapacitású optikai tárolóeszköz szükséges. A nagyobb adatsűrűséget a nagyobb kapacitású rögzítést végző lézergyár hullámhosszának csökkentésével érik el. Az ibolyakék, 405 nanométeres hullámhosszú lézerral kisebb jelek égethetők a lemez

által beterjesztett HD-DVD formátum, míg a hatékonyabb tömörítést és a bevált tárolási technológiát preferálja Kína saját EVD formátuma, valamint a nemrég bemutatott, „független” FVD formátum. Bármely eséllyel pályázhat a DVD leváltására, a gyakorlati megvalósuláshoz azonban kétségkívül a Blu-ray áll a legközelebb. A legfrissebb hírek szerint pár hónapon belül végül valóban piacra kerülnek az első Blu-ray rögzítők, amelyek képesek lesznek a HDTV-adások egyszerű rögzítésére és visszajátszására.

BLU-RAY

A formátumot 11 vezető szórakoztatóelektronikai gyártó – a Hitachi, LG, Mitsubishi, Panasonic, Pioneer, Philips, Samsung, Sharp, Sony, TDK és a Thomson – fejleszti. (A formátum nevéből az e betű – a kék ugyebár *Blue* lenne angolul – nem véletlenül hiányzik, ugyanis a „Blue Ray” már bejegyzett védjegy.) A formátumot legtöbbször a Sonyval

azonosítják, mivel e cég jelentett be elsőként Blu-ray formátumban dolgozó videorögzítő berendezést, még 2002 szeptemberében.

A 405 nanométeres hullámhosszú, kék lézer segítségével 23–27 gigabájtot lehet tárolni az egyrétegű Blu-ray lemez egyetlen oldalára. Ez lehetővé teszi 2 órányi, nagy felbontású HDTV felvétel minőségromlás nélküli tárolását a jelenleg használt MPEG-2 formátumban, míg DVD-felbontású felvételtől legalább 13 órányi rögzíthető egyetlen lemezre.

A Blu-ray lemezekből is lesznek csak olvasható, egyszer írható, valamint újraírható változatok. A BD-ROM csak olvasható formátumot a kiadók számára tartják fenn, amelyen előre rögzített filmek, anyagok kaphatnak helyet. A BD-R egyszer írható formátumot elsősorban PC-s adattárolásra szánják, hasonlóan a BD-RW újraírható formátumhoz. A BD-RE változat kifejezetten az otthoni, szórakoztatóelektronikai felhasználás számára készül, újraírható formátumot nyújtva a HDTV-rögzítéshez. A lemezek kapacitása gyártótól és felhasználástól függően változhat, jellemzően 23,3–27 gigabájtos az egyrétegű, 46,6–54 gigabájtos a kétrétegű médiák esetén.

A gyártók reményei szerint hamarosan a Blu-ray váltja fel a VHS-t, és természetesen a DVD-t is, s erre minden esélye megvan a formátumnak, hiszen kifejezetten a HDTV-adások rögzítésére tervezték. Míg a rivális HD-DVD-nek kisebb a kapacitása, vagy át kell alakítaniuk az MPEG-2 formátumú

hordozórétegébe, mint az eddig alkalmazott 650 nanométeres vörös lézerral. A kisebb jelek kisebb szélességű sávokat eredményeznek, ami többszörös kapacitást jelent ugyanakkora korongon.

A rögzíthető adatmennyiség kétféle növelési lehetősége közül az előbbi választotta a Sony által vezetett konzorcium a Blu-ray formátumhoz, tehát csak a nagyobb tárolási kapacitásra épít. A kettőt kombinálja, így igen rugalmas megoldást nyújthat a Toshiba és az NEC

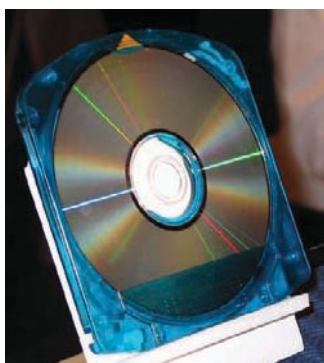
HDTV-anyagot saját, nagyobb tömörítést alkalmazó formátumukba, a Blu-ray rögzítő a például műholdról érkező, digitális jelfolyamot rögtön, közvetlenül lemezre írhatja. A meghajtók további előnye, hogy olvassák a ma elterjedt CD- és DVD-lemezeket is.

Bár a HDTV-adásokban bővelkedő országokban (Egyesült Államok, Japán) egyre nagyobb igény mutatkozik azok rögzítésére, sajnos a Blu-ray készülékek megjelenésére még mindig várni kell, s az első generációs termékek ára is meglehetősen borsosnak tűnik, körülbelül 2500 dollár körül alakul. Elemzők szerint 2006-2007-ig a kiadók, a tartalomszolgáltatók nem foglalkoznak a Blu-rayjellel, azaz eddig az időpontig nem jelennek meg mozifilmek ebben a formátumban. A Columbia TriStar az egyetlen stúdió, amely bejelentette, hogy filmekkel látja el a hamarosan kapható Blu-ray lejátszókat. (Ez nem meglepő, hiszen a Columbia a Sony filmstúdiója – *A szerk.*)

HD-DVD, FVD

Bár a DVD Forum mindent megtejt a két nagy rivális, a Blu-ray és a korábban AOD (Advanced Optical Disc) néven emlegetett HD-DVD (High Definition DVD) formátumok „egybegyűrásáért”, a két fél kompromisszumra való hajlandóságának hiánya miatt e kísérletek zátonyra futottak.

A HD-DVD mögött két gyártó, az NEC és a Toshiba áll. A lemezek szintén 405 nanométeres kék lézert alkalmaznak a nagy adatsűrűség eléréséhez. Az egyrétegű, egyoldalas HD-DVD lemez kapacitása 15 gigabájt lesz, míg a két-rétegű lemezen 30 gigabájt adat tárolható majd. A Blu-ray-nél alacsonyabb kapacitás hátrányt jelenthet a formátum számára az igen

kiélezett helyzetben, ezért a már bevált MPEG-2 mellett nagyobb tömörítést nyújtó formátummal is bővítették a HD-DVD szabványt. A DVD Forum nemrég jelentette be, hogy a Microsoft Windows Media 9 alapját képező VC-9 technológia szintén a HD-DVD szabványt erősíti, amely óriási hátszellet jelenthet mind a HD-DVD, mind a Microsoft számára a DVD-t leváltó formátumért folytatott harc során.

A Microsoft VC-9 technológiája szintén támogatja a nagy felbontású, akár 1920x1080 képpontos videókat, s mindezt a DVD-nél alkalmazott, maximum 10 Mbps-os bitráta mellett is képes biztosítani, tehát már a DVD is elegendő kapacitást nyújtana egy nagy felbontású mozifilm tárolásához. A Windows Media 9 fokozatosan, nem túl erőszakosan, de megállás nélkül épül be a szórakoztatóelektronikai készülékekbe.

A Windows Media 9-et használja a nemrég bejelentett, szintén következő generációs DVD-formátumra pályázó FVD is. A tajvani gyártók formátuma vörös lézerre épül, a DVD-nél alig nagyobb kapacitású lemezt alkalmaz, s a WM9 nagy hatásfokú tömörítési technológiájára alapoz.

A HD-DVD hasonló adatátviteli sebességet nyújt, mint a felhasználói piacra szánt Blu-ray, szintén

36 Mbps-os bitrátaival rendelkeznek a meghajtók. A HD-DVD lemezek ugyanakkor nem annyira érzékenyek, mint a Blu-ray korongok, ugyanis ezeket a DVD-hez hasonlóan 0,6 milliméteres védőréteggel látták el a fejlesztők, mely ellenállóbbá teszi azokat a karcolások, felületi sérülések ellen.

A védőréteg optikai jellemzői viszont kétségkívül szerepet játszanak abban, hogy a HD-DVD lemezek alacsonyabb kapacitásúak.

EVD

A kínai fejlesztésű EVD formátumot 2002. november 18-án mutatta be a több tajvani és kínai gyártót tömörítő Advanced Optical Storage Research Consortium csoport. Az EVD (Enhanced Versatile Disc) formátum kifejlesztésének elsődleges célja nem más volt, mint hogy a limitált erőforrásokkal, igen nyomott árakkal dolgozó kínai DVD-gyártók mentesüljenek a DVD-hez kapcsolódó licencdíjak alól. Az EVD a korábban ismertett két módszer közül a radikálisabba

a DVD-nél alig nagyobb kapacitású lemezen akár kétórnyi HD-anyag is tárolható a VP6 segítségével.

Az EVD-lemezek kapacitása a vörös lézeres megoldás ellenére valamivel magasabb a DVD-nél megszokottnál: az egyrétegű, egyoldalas EVD 6, míg a két-rétegű média 11 gigabájt adatot tartalmazhat. Az új formátum ennek megfelelően nem kompatibilis a jelenlegi DVD-lejátszókkal és DVD-ROM készülékekkel. Sajnos a DVD-hez kapcsolódó licencdíjak megspórolása egyben azt is jelenti, hogy az EVD-lejátszók sem kompatibilisek a DVD-lemezekkel.

Az üzleti sikerhez azonban tartalom is kell, s egyelőre ez a fő ok, ami miatt nem fognak az EVD-lejátszók Kínában. A kereskedelmi forgalomban már január óta kaphatók a készülékek, tartalom azonban továbbra sincs hozzá. A mellékelt három, meglehetősen jelentéktelen alkotás mellett egyetlen EVD-kiadványt sem lehet beszerezni.

MELYIKET VEGYEM?

Hogy az ismertett formátumok közül melyik lesz a tuti befutó, azt egyelőre senki sem tudja megmondani. A formátumok közötti háborút egyértelműen a kiadók fogják eldönteni, hiszen a piacot továbbra is az előre rögzített, milliós darabszámban értékesített tartalom mozgatja majd. A zászló egyelőre a Blu-raynek áll, a piaci megjelenés előtt álló formátum köré már számos neves szórakoztatóelektronikai, sőt PC-gyártó is felsorakozott.

épül: a már bevált, kiforrott, vörös lézeren alapuló technikával készült lemezre új kodekkel, nagyobb tömörítést lehetővé tévő technológiával rögzítik a filmeket. A gyártók választása az On2 Technologies által fejlesztett VP5 és VP6 videotömörítési technológiára esett, amely rendkívüli mértékben képes tömöríteni a képi információkat. Lehetővé teszi a gyártók számára, hogy

A számításból ugyanakkor nem hagyhatjuk ki a sokak által mumusként kezelt Microsoftot és a dollár-milliókból fejlesztett, egyre sikerebb Windows Media 9 technológiáját sem. A Windows Media 9 alapját képező VC-9 technológia a HD-DVD formátumot erősíti, s ez felhőként árnyékolja a Blu-rayről alkotott pozitív jövőképet.

www.hwswh.hu

MEGOLDJUK PROBLÉMÁJÁT!

Amennyiben technikai kérdésük van, keressék fel internetes segélyvonalunkat a segelyvonal.pcworld.hu weboldalon; törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz a terjesztes@pcworld.hu címen. A lappal kapcsolatos észrevételeiket a velemen@pcworld.hu postafiókba várjuk.

K SuSE Linux 9.0-t használok, és láttam a web-lapjukon a hírt, hogy megjelent a 9.1-es. Azt szeretném kérdezni, az újabb verziót lehet-e úgy telepíteni, hogy meglévő anyagaim, rendszerem megmaradnak, és csak az alaprendszer frissül? Nem szeretném a telepítést előlről kezdeni, már jól „belaktam” a környezetet.

V Az újabb, 9.1 változat számos újdonságot tartalmaz, többek közt a 2.4-es rendszerem helyett a 2.6-ost, ezzel javított és gyorsabb működést ígérnek a fejlesztők. Ha az új telepítő CD-t vagy DVD-t beteszi a meghajtójába (öt CD és két dupla oldalas DVD jár a dobozos változathoz), a felbukkanó menüben választhat az új telepítés és a rendszerfrissítés között. Amennyiben „csak” frissít, úgy később érdemes áttanulmányozni a telepíthető csomagok, alkalmazások listáját is, mert számos újdonság került a mintegy 3000

választható program közé. Szintén fontos különbség a letölthető ingyenes és a dobozos változat között, hogy ez utóbbi tartalmaz ingyenes, 180 napos magyar nyelvű terméktámogatást, amely e-mailben és telefonon egyaránt igénybe vehető.

K Mivel már régóta foglalkozom hobbiszinten fényképezéssel, vettem egy 6 megapixeles, félprofi kamerát. A kezdeti nehézségek után (csak német nyelvű tartozékokat adtak hozzá) rendben működött, ám sajnos négy hónap múlva megmakacsolta magát, és nem hajlandó többé működni. Elvittem a hivatalos márkaszervizbe, ahol azt mondták, hogy szerintük a készüléket nem Magyarországon vásároltam, ezért a javítási díjat kénytelen lesznek kifizetni. Nem értem – én egy hazai kereskedőnél vásároltam, miért nem érvényes a garancia?

V A helyzet kissé kaotikus – reményeink szerint az Európai Unióba lépés után lassan rendeződni fog. A gyártók ugyanis a legtöbb esetben különböző típusokkal jelennek meg a különféle piacokon, és ennek megfelelően árképzésük is más. (Például előszeretettel alkalmaznak földrészenként teljesen eltérő típusokat – az Egyesült Államok termékinálata a legritkább esetben egyezik meg az európaival.) Néhány hazai kiskereskedő pedig nem hazai nagykereskedőtől vásárol, hanem tőlünk nyugatra szerzi be portékáját. Így fordulhat elő, hogy ön német területre szánt kamerához jutott Magyarországon. A gyártónak pedig ilyen esetben joga van megtagadni a garancia – helyi – érvényesítését.

K Örömmel konstatáltam, hogy ismét lehet privát üzeneteket küldeni a Segélyvonal fórum weboldalán. Egy partnernek írtam, majd az Elküld gombra való kattintás után csodálkozva vettem észre, hogy az nem az Elküldött mappába került, hanem csak a Kimenőbe. Nos akkor ez mit jelent – hogy még nem is ment el a levél? Nem értem, miért, hiszen a címzettnek biztosan be van kapcsolva a PÜ-engedélyezése, másrészt az Elküld gombra való kattintás után azt írta ki, hogy a „privát üzenetet sikeresen elküldtük”. Hogy is van ez akkor tulajdonképpen?

V A phpBB rendszerben – ez fórumunk motorja – a Privát Üzenetek küldése képes különbséget tenni aszerint, hogy az elküldött levél sorsa hogyan alakult. Ennek megfelelően mindaddig, amíg az elküldött levelet a címzett még nem bontotta fel, nem olvasta el, az a küldő gépén a Kimenő mappában tartózkodik. Ha viszont az üze-

netkézbesítés úgy is sikeres, hogy azt már megnyitották (és remélhetőleg el is olvasták, sőt meg is értették), akkor kerül levelünk az Elküldött mappába – nos, ez a két mappa közti különbség.

K Összegyűlt a pénzem egy komolyabb mobiltelefonra. Egyelőre még a különböző típusokat tanulmányozom, de olyat szeretnék, amelyben kamera is van. Ehhez kapcsolódna kérdésem is: mire lehet számítani, mennyire jó képeket lehet készíteni egy középkategóriás mobiltelefonnal? A leírásban az szerepel, hogy 0,3 megapixeles a lencse, és maximum 640×480 méretű képeket tud előállítani. Lehet majd ezeket normális minőségű papírképként használni?

V Igazság szerint a 0,3 megapixeles, de még talán az 1 megapixeles felbontás is inkább csak egyszerűbb, MMS-üzenetekbe való képek készítésére alkalmas. Például a Nokia 3650-es telefonokban egy 3,5 milliméter gyújtótávolságú, 1:2.8 fényerejű, egészen kicsi, műanyag optika található.

Olyan kontrasztos, minden részletében éles képet, amelyet fotópapírra is érdemes lehetne kinyomtatni semmiképpen ne várjon tőle. Jó fényviszonyok esetében egy születésnapi fotó készíthető vele, s a magyar utakon autózva is jól jöhet, ha kátyúba hajtva meg kell örökíteni a sajnálatos eseményt bizonyítékként, de a külön fényképezőgép használatát nem tudjuk vele kiváltani. A technika rohamléptű fejlődésével ez persze pár év múlva megváltozhat.

K Egyre jobban csökken a Pocket PC alapú kéziszámitógépek ára, és lehet, hogy hamarosan elszánom magam a vásárlásra. Ismerőseimnél már láttam egy pár ilyen eszközt, és többek közt nagyon jó játékok is futottak rajtuk. Az lenne a kérdésem, hogy a PPC alapú játékok között vannak ingyenesek is? Szeretném, ha minden programom jogtiszta lenne rajta. Olvas-tam az interneten különböző emulátorokról is, például ZX Spectrum, GameBoy stb. – ezek törvényesen használhatók?

V A Pocket PC-k ára valóban csökkenőben, s ha nem ragaszkodik a pillanatnyi csúcskészülékekhez, akkor korábbi modellekhez jó áron juthat hozzá, sőt még a Sulinet program keretében is vásárolhat ilyet. A játékok közül sok már eleve erre a platformra készül, ezek egy részénél találhatunk 30 napos időkorlátos próbaverziót is. Egy-egy jobb játék ára azért itt is magas lehet, viszont léteznek teljesen ingyenesek is,

Különszámunk korlátozott példányszámban kapható a kiemelt újságíróknál és ügyfélszolgálatunknál! E-mail: terjesztes@idg.hu

SZAKMAI TANÁCSADÁS: → segelyvonal.pcworld.hu
INGYENES TELEFONOS SEGÍTSÉG: → [06-40-399-999](tel:06-40-399-999) (előfizetőknek)
VÉLEMÉNY A LAPRÓL: → velemeney@pcworld.hu
TÖRÖTT CD: → terjesztes@pcworld.hu
INTERNETES ELŐFIZETÉS: → mediashop.idg.hu

CSIZMAZIA ISTVÁN

online-szerkesztő,
szoftvertanácsadó

A PC World internetes oldalának
szerkesztője, retro-, vírus-
és szoftveres kérdések szakértője

ezekből is több tucatot lehet találni az interneten – ami a kezdéshez biztosan elegendő lesz. Az emulátorok közül van, amelyik ingyenes: ilyen például a GNUBoy GameBoy emulátor. Egyik korábbi PC Studio-adásban bemutatott a Pocket Commodore64 emulátort, amely csupán néhány ezer forintba kerül. Az emulátorok alatt futó játékok egyedileg különböznek jogi szempontból: vannak köztük teljesen ingyenesek, léteznek jogvédettek is, melyek szabad másolása nem engedélyezett; és vannak tisztázatlan megítélésű, jogi szempontból magára hagyott – úgynevezett abandonware – programok, ezért saját érdeklődésünkben igyekezzünk ezekről a játék ROM-ok letöltésénél minél alaposabban tájékozódni.

K Nemrég telepítettem gépemre az újságból a Panda Titanium vírusirtót, és az a problémám, hogy a tűzfal rendszeresen megfog két internetre igyekvő programot: az egyik az ApVxdWin, a másik az AvLtmMain.exe. Ezeket ki szabad engednem, a Panda program részei lennének? Azóta jelentkezik ez a gond, hogy kikapcsoltam az automatikus frissítést, és kézzel szeretnék frissíteni.

V Mindkét komponens a Panda Titanium 2004 programhoz tartozik, az egyik egy illesztőprogram fontos eleme, a másik a frissítésért felelős futtatható állomány. Nem írta meg, pontosan milyen tűzfalat is használ, de a teendő az lenne, hogy ezek számára fel kell állítani egy engedélyező szabályt, így a továbbiakban zavartalan lesz a frissítési folyamat. Óvatosságból egyébként érdemes először megtagadni az engedélyt a netre kapcsolódni kívánó ismeretlen folyamatoktól,

majd ismételt jelentkezésük után végigkövetni az alkalmazásokat, melyikhez tartozhat, mi volt a kikéredzkedés oka. Hasznos lehet a tűzfal naplózását is bekapcsolni, s bizonytalanság esetén ott nyomon követni, továbbá ellenőrizni a próbálkozásokat.

K Májusi számuk digitális fotózási mellékletének kapcsán merült fel bennem egy kérdés. Az önök lapjában is, de főleg az interneten böngészve látni olyan hirdetéseket, amelyek meglepően jó áron kínálnak vadonatúj eszközöket. Mostanában szánám el magam digitális fényképezőgép vásárlására, önök szerint merjek ismeretlen cégnél vásárolni? Az ár nagyon csábító...

V Szerkesztőségünk és a többi internetes lap sem tud felelősséget vállalni a megjelenő hirdetések tartalmáért. Nem tudjuk nyomon követni, hogy vajon ki milyen árréssel dolgozik, és azt sem, honnan szerzi be árukészletét (pláne most, hogy jogilag is az Európai Unióhoz tartozunk). Azt javasoljuk, hogy ilyen „kétes” esetekben érdeklődj meg, vajon hivatalos viszonteladó-e a nevezett cég. Ekkor ugyanis a gyártó által megszabott követelményrendszer vonatkozik rá, a garancia egészen biztosan érvényesíthető Magyarországon is (sok „nem hivatalos” kereskedő maga intézi a garanciát, ami azt jelenti, hogy nem Magyarországon történik a javítás vagy csere). A magyar nyelvű kézikönyv, valamint a szakszerű, technikai támogatás is előnyt jelent – ezekre érdemes figyelni, mielőtt élnénk egy 10–15 százalékkal olcsóbb vásárlás lehetőségével.

Csizmazia István

➔ A HÓNAP OLVASÓI LEVELE

K A PC World letöltési oldaláról származó Mozilla Firefox 0.8 böngészőt használom, nagyon tetszik, nagyos gyors, a felugró ablakokat is blokkolni tudja, szóval a tudása teljesen megfelel, de van egy nagyon zavaró problémám. Szinte minden weboldal minden egyes oldalán felugrik középre egy „Alert – the document contains no data” feliratú ablak, s ezen csak az OK gombra való kattintással lehet túljutni. A böngésző-beállítások a gyári értékeken állnak, nem „büvészkedtem” velük, nem is értem mindegyiknek a jelentését. Keresgélve az interneten azt olvastam egy helyen, hogy a cache tartalmában lehet valami zavaró, érdemes kiüríteni azt, illetve a helytelen proxybeállítások okozhatják a jelenséget. A megfelelő menüponttal ürítettem az ideiglenes tárolót, de a hiba sajnos megmaradt. Ellenőriztem a proxyt, és ez nálam nem is volt beállítva. Hogyan szabadulhaték meg a zavaró ablaktól? Kedvenc weboldalaimat próbaképpen meglátogattam Internet Explorerrel és Operával is, ezekkel semmilyen probléma nem volt.

V Alapesetben az említett hibajelenség akkor következik be, ha egy webkiszolgáltató valóban egy üres dokumentumot küld a böngészőnek. Tapasztalatok szerint a problémát nagy valószínűséggel reklámcsíkok, illetve egyéb hirdetések által küldött sütik (cookie) okozzák. Ha az átmeneti tároló kiürítésével nem javult a helyzet, akkor a beállításokat kell elővennünk. Ehhez nyissa meg a Firefox böngészőt, és írja az URL-cím helyére ezt: about:config. Ezzel egy webes felületű, interaktív ablak nyílik meg, melyben rengeteg beállítási lehetőség látszik. Keresse meg köztük a browser.xul.error_pages.enabled nevű tételt, majd dupla kattintással hozza fel a hozzá tartozó panelt, és állítsa be rajta a true értéket. Ezzel a problémától véglegesen megszabadul.

Pressit címke melléklet

Papírhoz tollat is!

Jelen lapszámunk minden példányában egy-egy A/4-es öntapadós CD/DVD címke található, mellyel sajátos, tetszés szerinti megjelenést adhatunk lemezeinknek. Hogy ne kelljen méricskélgni, félrenyomtatni, és mérgeledni, ezáltal a gyártó cég exPressit S.E. 2.1-es címkeszervező és -nyomatató alkalmazását is megtalálják lemezmellékletünkön.

Jelen és megelőző lapszámunkban már írtunk olyan nyomtatókról, melyek képesek matt-fehér címkebevonatú CD-re és DVD-re közvetlenül nyomtatni. Természetesen ez a legjobb megoldás, ám ha csak néhány lemezt kívánunk alkalmanként saját köntösbe öltöztetni, akkor nem fogunk beruházni egy újabb nyomtatóra. Ilyen esetekben marad a lényegesen olcsóbb címkézés. A módszer kipróbálásához most – a központosító címkéző kivételével – mindent megtalálnak a *PC World*-ben.

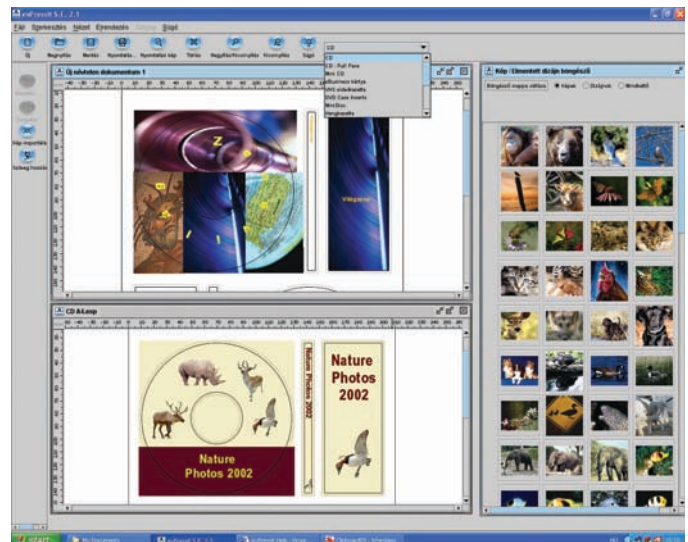
A program nem kínál túl részletes szerkesztési lehetőségeket, viszont használata egyszerű. Igen sokat ad értékéhez az a több száz

kép, melyet teljes telepítéskor a merevlemezre másol. Lapunk CD-s kiadásán csak az alapváltozat található meg, míg a DVD korongokon a fotó- és képgyűjteményt is tartalmazó, kibővített változat szerepel. A *PC World* automatikusan induló lemezmelléklet-kezelő felületéről telepíthetjük.

Kezelése nagyon egyszerű, részletes, ám lényegre törő magyar nyelvű útmutatást találunk a *Súgó* → *Súgó* menüpontjában. Új dokumentum nyitáskor (Új gomb az eszköztáron) automatikusan a CD-elrendezés kerül kiválasztásra, itt tetszés szerint áttérhetünk a *CD Full Face*-re, mivel a mellékelt minta CD-címkéjének belső

AJÁNLATUNK PROFIKNAK...

Ha a megszokott szerkesztő alkalmazásunkkal szeretnénk Pressit címkekre nyomtatni, nem kell vonalzóval méricskélünk. A CD-n lapméret (A/4 vagy Letter) és címketípus (például CD, VHS) szerint mappákba rendezve találjuk meg a legelterjedtebb kiadványszerkesztő alkalmazásokhoz készített pontos sablonokat a `!Teljes_Verzio\exPressit_SE_2.1\Templates for other software` mappában.

Alapvető szerkesztési lehetőségek és látványos médiamelléklet jellemzik a szoftvert

körbe is felhasználható (lefejtéskor ez esetben ügyeljünk arra, hogy egyben maradjon a külső és belső ív).

Képből és egyszerű szövegblokkokból építhetjük fel a designt, egyszínű hátteret is csak képből állíthatunk elő – szerencsére a képgyűjteményben rengeteg ilyen is találunk. A fotókat célszerű a jobb

oldali *Kép/Elmentett dizájn böngésző* ablakból egérrel ráhúzni a dokumentumra. A mellékelt igen jól használható fotógyűjteményt mappákba rendezték, a *Böngésző mappa váltása* gombbal tetszőleges alkönyvtár tartalmát megjeleníthetjük itt. Az egér üzemmódjai (illetéské, azaz mozgató és forgató) között a bal oldali eszközsávon válthatunk; itt van a *Szöveg hozzáadása* gomb is. A szöveg színe, típusa és igazítása (körre is) a felső eszköztáron lehetséges. Szintén fent találjuk az általános funkciókat, például kérhetünk nyomtatási nézetet, nagyítást és kicsinyítést is.

Jó szórakozást kívánunk a program, illetve a mintacímke használatához!

Egri Imre

A KÖZELJÖVŐ...

Épp cikkünk írásakor készült el az exPressit következő, 3.0-s változata. Az ezután forgalmazott Pressit készletekben már ezt találjuk meg. Az új, gyorsabban futó kiadásban használhatunk mintás kitéltéseket, alapvető képjavitó funkciókat és lapolvasót is.

TIPPEK NYOMTATÁSHOZ ÉS RAGASZTÁSHOZ

- A nyomtató pontatlanságának csökkentése érdekében használhatjuk a szoftver Nyomtató kalibrálás menüpontját (File menü), itt részletes, magyar nyelvű instrukciókat kapunk. Ha megvannak a helyes ofszet értékek, ne felejtjük el azokat a Mentés gombbal rögzíteni.
- Félrenyomtatás elkerülése végett próbáljuk ki kész műveket fénymásoló papírra. Illesszük a háttal fordított A/4-es Pressit CD címkelapra, majd fény felé tartva megítélhetjük, illeszkedik-e a design.
- Ügyeljünk, arra, hogy a címkét a megfelelő állásban töltsük a nyomtatóba. Az irányultság fekvő tálcás nyomtatóknál (például HP tintasugarasok) nyomott oldalal

lefelé és tetejével előre, míg álló adagolótálcás (Canon, Epson vagy Lexmark) tintasugaras nyomtatók esetében nyomott oldalával felénk és fejjel lefelé.

- Jobb híján normál minőségű, ám vastagabb, mintegy 120 grammos papírra is nyomtathatunk például CD-tokba való borítót. Ha eltérő színű hátteret használunk, és azt pontosan ráigazítjuk a vastagabb, belső határoló vonalakra, ollóval körbevágva megfelelő méretet kapunk.
- Ügyeljünk a központosásra, mert az excentrikusan felragasztott címke minden fordulatonál „amortizál” egy keveset optikai olvasónk tengelyén és csapágyszásán. Ha lehet, kérjünk kölcsön egy központosítót a felragasztás-

hoz. Ha ez nincs, a semminél többet segít akár egy tíz- vagy húszdarabos CD-tartó („tüske”). A kész címkét lefejtve ragasztós oldalával felfelé, középpontosan húzzuk a tuskéra, majd óvatosan és pontosan helyezzük rá címkeoldalával lefelé a lemezt.

**TELJES VERZIÓ
A CD-N
ÉS DVD-N!**

CD-DVD MELLÉKLET

NÉVJEGY

Termék: Pressit CD Labeling Kit Lite
Forgalmazó: Multimedia.hu
Ár: 2990 Ft
Web: www.multimedia.hu/pressit

A július igen forrónak ígérkezik, így ezért alaposan felkészülünk – e havi fókuszunkban nagy forgószélet csapó processzorhűtőket teszteltünk, amelyek elsősorban a felső kategóriát képviselik, és alacsony fordulaton maximálják a hűtés hatékonyságát. Régen foglalkoztunk hangfalakkal a *PC World* hasábjain, ezúttal hatsztoromás (5.1) hangzás visszaadására képes asztali rendszerek között néztünk szét árgus szemekkel és figyeltünk tágra nyílt fülekkel.

Ha sokat használjuk digitális fényképezőgépünket, hamar elfogyhat memóriakártyánk kapacitása. Olyan kártyaolvasókat is teszteltünk, amelyek eltárolják fényképeinket, hogy tovább tudjunk fotózni – „melléktermékként” ezek a készülékek hordozható merevlemez-ként, valamint MP3-lejátszóként is üzemelnek. Negyedik fókusz-témánk a *PC World* új „találmánya”: a negyedévenként megjelenő, speciális tartalommal feltöltött Segélyvonal CD-ről esik szó.

Előző számunkban már külön-külön beszámoltunk az NVIDIA és az ATI új üdvöskéiről, most azonban sikerült egy vadonatúj GeForce 6800-ra óvatos, de nagyon kíváncsi kezeinket rátenni, és így egy összehasonlító teszt keretében számolunk be arról, hogy ki a jobb és miben.

Akik valamilyen külső eszköztől szoktak vagy szeretnének régi hangfelvételeket digitalizálni, bizonyosan felkelti az érdeklődésüket a TerraTec 7.1-es Aureon FireWire hangkártyáról írt rövid beszámoló. Megvizsgáltunk két, CD-re is nyomtatni tudó Canon eszközt, az i865-öt, amely inkább irodai felhasználásra készült, és az i965-t, amelynek kifejezetten a fotónyomatás a fő profilja. Emellett szó lesz az Epson új csúcskategóriás síkágyas szkennerről is, amely diafeltéttel is büszkélkedhet. Bemutatunk négy flash memóriás MP3 lejátszót az MPIO-tól; egy új Polaroid digitális fényképezőgép is utat talált szerkesztőségünkbe. Röviden boncolgatjuk a processzorpiacot, s kiderül, mi a jelenlegi helyzet az állandó Intel-AMD konkurenciaharc terén. Szoftveres nagyítónk alá került a Paint Shop Photo Album 5-ös verziója is, amelyre régi képeinket rendezgethetjük, javíthatjuk kényünk-kedvünk szerint. Teszthasábjainkon szintén megtalálható egy értekezés néhány korabeli, kezdetleges számítógépet, például a C64-et vagy a még korábbi ZX81-et emuláló szoftverről.

Tungler Antal

JÁTÉK

Nyerjen 5 megapixeles Polaroid digitális kamerát!

A Polaroid PDC 5350 a gyártó legújabb 5,2 megapixeles, Sony CCD képérzékelővel szerelt, 3-szoros optikai zoommal ellátott kompakt digitális fényképezőgépe. A fémház 37–111 milliméteres F2,8–F5,0 fényerejű optikát, hátul egy 80 ezer képpontos, másfél hüvelykes LCD-kijelzőt rejt. A készülék a teljesen automata üzemmód mellett kézi beállításokban is jeleskedik: a rekesz és a záridő is állítható, továbbá fehéregyensúlyt is mérhetünk. Makrofelvétel 10 centimétertől lehetséges, az időzített felvétel késleltetése nemcsak 10, hanem két másodperces értékre is beállítható. Ha rövidfilmet szeretnénk rögzíteni, 3 perces, 320×240 képpontos, hanggal együtt felvett, másodpercenként 15 képkockára számíthatunk.

ADATOK

- 5,2 megapixel
- 1,5" LCD-kijelző
- 16 MB NAND Flash memória
- SD flash kártya bővítőhely
- 2560×1920, 2048×1536, 1280×960, 640×480 felbontás
- 320×240, 15 kép/mp videofelvétel
- PAL/NTSC tévékimenet
- 103×58×35 mm
- 175 gramm

ATCOMP Multimédia Kft.
www.atcomp.hu

Technológiai Díj
A koron túlmutató újításokat tartalmazó eszköz számára tartjuk fenn

Leggyorsabb Díj
Tesztjeinkben a leggyorsabban teljesítő eszközt díjazzuk

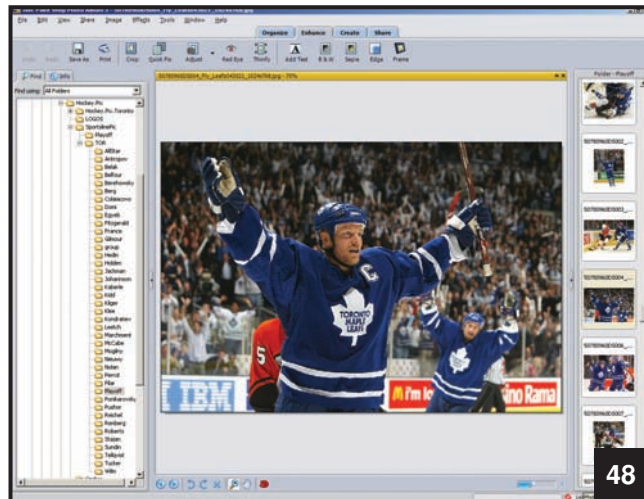
Felszereltségi Díj
Az eszközök mellé adott kiegészítő alapján a legjobban felszerelt terméket honoráljuk ezzel a díjjal

TUNGLER ANTAL
teszttermék-felelős

A PC World Tesztlabor teszttermékeinek beszerzési felelőse. Napi kapcsolatban áll a forgalmazókkal, így elsőként értesül az újdonságokról

E hónapban teszteltük

A helyes megfejtést beküldők között egy **Polaroid gyártmányú, 5 megapixeles kompakt fényképezőgépet** sorsolunk ki!

TIPPELJEN HELYESEN KÉRDÉSÜNKRE:

Mekkora a Polaroid 5350-es maximális felbontása?

PCW A – 2048 × 1536 képpont
PCW B – 2560 × 1920 képpont
PCW C – 2272 × 1704 képpont

Küldje el a megoldást (PCW A, PCW B vagy PCW C) a **06-90-633-511-es telefonszámra, és nyerjen!**

Az SMS elküldésének határideje: **2004. július 31.**
(Az SMS díja 240 Ft+áfa. Mindhárom mobilszolgáltató hálózataról elérhető!)

ATI X800PRO/XT (R420) vs. GeForce 6800 Ultra (NV40) ..	38. oldal
Terratec Aureon 7.1 FireWire	40. oldal
Canon i865 és i965	42. oldal
MPIO MP3-lejátszók	44. oldal
Messenger Plus 3.0	46. oldal
Jasc Paint Shop Photo Album 5	48. oldal
Panasonic D-snap SV-AV50	49. oldal
Windows-átalakítás	50. oldal
MPIO FY200 MP3-lejátszó	52. oldal
Polaroid PDC 5350	56. oldal
Foxconn 875A02 alaplap	57. oldal
Encyclopaedia Britannica	58. oldal
Emulátorok	62. oldal
Processzorvilág	66. oldal
Epson Perfection 4870 Photo	68. oldal

HOGYAN TESZTELTÜNK?

A PC WORLD ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERE

Megkönnyítendő olvasóink dolgát, a Fókuszban szereplő teszteknél 100 pontban gondolkodunk – a kapott pontok az értékelődoboz csíkjairól olvashatók le, jobboldalt pedig a súlyozás mértéke látható. Ha tehát egy terméknel 20 százalékbán tartjuk fontosnak az árat, 50-ben a kezelhetőséget, illetve 30-ban a sebességet (20+50+30=100), akkor az árat 1 és 20, a kezelhetőséget 1 és 50, a sebességet pedig 1 és 30 között pontozzuk. Így tehát változik az összpontszám is, amely mostantól az egyes kategóriákban megszerzett pontok összegét mutatja – ennyit ért el az adott termék a lehetséges maximum 100 pontból. Tesztjeink során igyekszünk objektív eszközökkel mérni egy adott készülék sebességét, megbízhatóságát, használhatóságát, a hozzá adott értéket – külön figyelmet szentelve a garanciális feltételeknek.

Sok esetben azonban nem tudunk így értékelni; előfordulhat az is, hogy apróbb tesztünk során nem tartjuk kiemelkedő fontosságúnak a pontozást. Véleményt azonban minden esetben alkotunk – ilyenkor a termék pozitív és negatív jellemzői közül emeljük ki a legfontosabbakat.

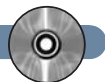
AZ ÖSSZPONTSZÁMOK JELENTÉSE

- 0–20** → gyenge, megvételre nem ajánljuk
- 21–50** → átlagos termék gyenge tulajdonságokkal
- 51–80** → ajánlható termék sok jó, néhány apróbb rossz tulajdonsággal
- 81–100** → kitűnő termék, magunknak is megvennénk

CD-MELLÉKLET

Ahol ezt az apró logót látják, ott azt jelözzük, hogy az ismertetett termékhez kapcsolódó anyag – például legtöbbször ingyenes vagy kipróbálható szoftver – található a CD-melléletek valamelyikén. A mellette álló szám a lemez sorszámát jelzi. A CD-n lévő programok mindegyike megtalálható a DVD-n, ezt külön nem jelöljük.

CD-MELLÉKLET

PC STUDIO

Ez a logó jelzi, hogy az újságban olvasott termékről filmes bemutatót is készítettünk a PC Studio aktuális adásában. A műsor a CD-mellékleten DivX-szel kódolt AVI-állományban található, míg a DVD-mellékletre asztali lejátszóban is tökéletesen megnézhető.

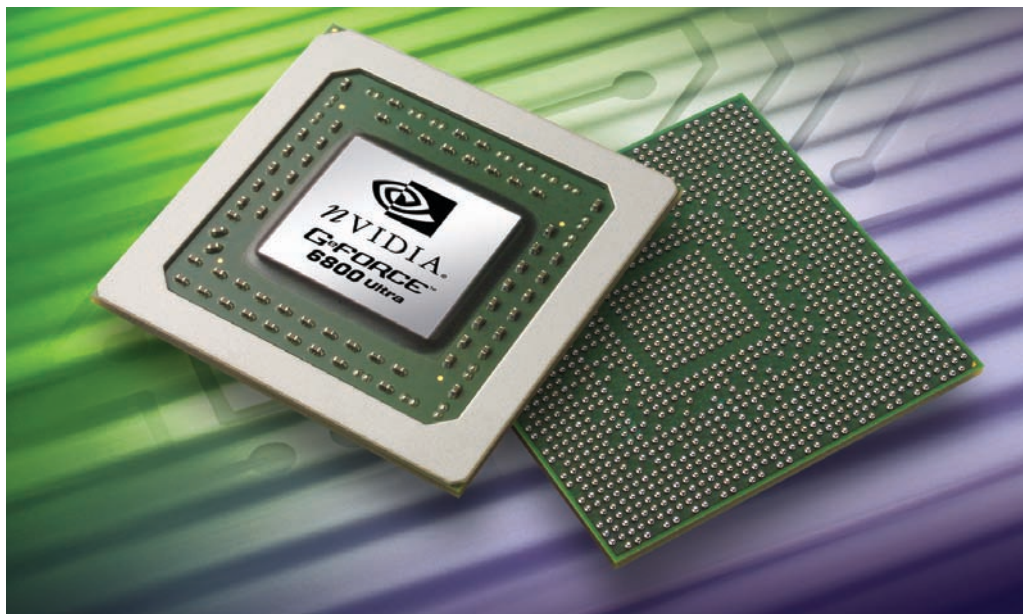

ATI X800PRO/XT PE vs GeForce 6800 Ultra

A titánok újból összeecsapnak

Először számunkban már külön-külön beszámoltunk a két VGA-lapkagyártó legerősebb termékéről, de a kép csak akkor lesz igazán teljes, ha mindkét kártyáról konkrét eredményeket tudunk felmutatni. Az ATI X800-asok után eljutott szerkesztőségünkbe egy véglegesnek mondható NVIDIA GeForce 6800 Ultra is, amelyet tesztgépünkbe rakva rögtön elkezdtünk nyúzni.

használatára során szerzett tényleges tapasztalatokról lesz szó.

A kártyán található hűtés megegyezik az NVIDIA referenciabordájával, csupán rákerült a gyártó Inno3D logója. Hossza – ismerve az X800-as méreteit – kissé túlméretezett, de egy négyzetmilliméternyi üres terület sem találunk a 0,13 mikronos technológiával készült vezérlőn. A már régóta közzétett specifikációk alapján felkészültünk arra, hogy két 12 voltos tápcsatlakozó szükséges az üzemeltetéséhez, ezért egy 400 wattos táppal is felszerelkeztünk. Meglepetésünkre erre mégsem volt szükség; egy 350 wattos, kevésbé márkás tápegység is kielégítette igényeit,

Mára talán az NVIDIA szakemberei is belátták, hogy a GeForce FX sorozat általánosításában véve kudarcot vallott, nem tudott az ATI csúcskártyáival ringbe szállni. Sokan úgy tartják, az FX kártyák nem is igazán DirectX 9-es vezérlők, habár nagyrészt kihasználják az általa nyújtott lehetőségeket. Olvasóink közül is biztos sokan láttak már összehasonlító képeket arról, hogy milyen minőségben képek az ATI és az NVIDIA kártyák az olyan effektusok megjelenítésére, mint a teljes képernyős élsimítás és az anizotróp szűrés. Míg a Radeonok helyesen jelenítik meg a képet, addig a GeForce

FX-eknél a képminőség elmarad a konkurenciáétól. Ezt a legtöbbszőr a lebegőpontos számítási pontossággal magyarázták: míg az NVIDIA 16 és 32 bites pontossággal számolt, az ATI következetesen 24 bites precizitással kalkulált. Az új 6800-as sorozat már feltétel nélkül eleget tesz a legújabb DirectX-előírásoknak, és a 32 bites lebegőpontos megjelenítést használja.

Inno3D GeForce 6800 Ultra

Előző számunkban részletesen bemutattuk az NV40 lapka tulajdonságait és újdonságait. Ezúttal a végleges, bolti kiadású Inno3D GeForce 6800 Ultra

A tápellátó sorra is passzív hűtés került

	ATI Radeon X800 Pro 256 MB	ATI Radeon X800 XT Platinum Edition 256 MB	Inno3D NVIDIA GeForce 6800 Ultra 256 MB
Far Cry 1024×768	49,01 FPS	49,17 FPS	48,63 FPS
Far Cry 1280×1024	50,35 FPS	50,35 FPS	53,06 FPS
Far Cry 1024×768 (4× AA 8× AF)	33,86 FPS	47,79 FPS	49,68 FPS
Far Cry 1280×1024 (4× AA 8× AF)	28,28 FPS	30,54 FPS	40,16 FPS
UT2004 Botmatch 1024×768	148,84 FPS	159,18 FPS	150,79 FPS
UT2004 Botmatch 1280×1024	146,75 FPS	157,67 FPS	152,96 FPS
UT2004 Botmatch 1024×768 (4× AA 16× AF)	60,10 FPS	60,08 FPS	58,01 FPS
UT2004 Botmatch 1280×1024 (4× AA 16× AF)	60,02 FPS	60,01 FPS	56,75 FPS
Aquamark „GFX” 1024×768	7197 pont	7716 pont	9298 pont
Aquamark „GFX” 1024×768 (4× AA 16× AF)	4812 pont	5397 pont	6672 pont

igaz, csak egy merevlemez használtunk teszteléskor.

Az X800XT-hez hasonlóan a GeForce 6800-at is tizenhat képalkotó futószalaggal látták el, a vertexáryalók számát pedig hatra emelték. Az X800-as kártyákhoz képest jóval kisebb, 400 megahertzes órajelen működik a grafikus processzor, azonban lényegesen több, mint egy 220 millió tranzistor található benne. A 256 megabájt kapacitású GDDR3 modulok 1100 megahertzen dolgoznak.

Az ATI kártyák tesztelésénél az eredményeken túl a legkellembesebb csalódás a rendkívül halk üzemzaj volt. Sajnos ez az NVIDIA kártyájáról nem mondható el: az 5800-as GeForce-oknál tapasztalt „porszívó” hanghatást voltunk kénytelenek elviselni a 6800 esetében is. Szerencsére a ForceWare meghajtó telepítése

után a ventilátor önszabályozó módba lépett, és egészen a teszt közepéig csak félgözzel járt, így feleakkora zajt csapott.

Ami a tesztprogramokat illeti, bizonytalan tartalma miatt ezúttal is mellőztük a Futuremark 3DMark 2003 programját. Helyette szintetikus tesztként az Aquamark3-at használtuk, valamint lefuttattuk a Bench'em All nevű programmal az Unreal Tournament 2004, valamint a DirectX 9-es felületet teljes mértékben kiaknázó Far Cry játékok általa konfigurált demó pályáit is.

Jobb, vagy nem jobb?

A kérdésre a válasz a jó Mátyas király idejéből származó tanmese: igen is, meg nem is. Az eredmények igen vegyesek. Az X800Prót főleg anizotróp szűrővel és teljes képernyős élsimítással előzi meg, de

A ventilátor mérete nem is sejteti, milyen iszonyú zajt tud csapni

az XT Platinum Editiont is megszorogtatja pár helyen. Érdekes, hogy a szintetikus Aquamark3-ban óriási különbség mutatkozik az NVIDIA kártya javára, habár ebből óvakodunk komolyabb következtetéseket levonni, hiszen a játékok számítanak igazán, amelyekkel mindannyian játszunk. A hozzá adott ForceWare 60.81 alapú meghajtóprogram véleményünk szerint nem igazán tökéletes: a Far Cry egyes pályáin találtunk egy-két textúrahibát. Mindemmellett az X800-akhoz hasonlóan teljesen folyamatos játékot és kitűnő játékelményt biztosított, teljesítményével maradéktalanul meg vagyunk elégedve. A képminőség vizsgálatánál sem találtunk komolyabb kivétnevelőt, úgy tűnik, sikerült kiszűrni a korábbi kártyák főleg anizotróp szűrősnél jelentkező hibáit.

Sajnos azonban az NVIDIA mérnökeinek még mindig nem sikerült megoldaniuk azt az állandó hűtési problémát, amellyel már a GeForce FX sorozat óta küzd a cég. A kártya által csapott zaj szinte elviselhetetlen, ha teljes gözzel kezd el járni a ventilátor. A GPU egyébként alapjáraton sem mondható „hűvösnek”, terhelés nélkül is több mint 60 Celsius-fokon üzemelt, és ez 7-8 fokkal emelkedett teljes terhelés alatt. A gigászi hűtés pedig továbbra is megfosztja az alaplaptól egy további PCI-foglalatától.

Úgy tűnik, az NVIDIA ismét magára talált, és sikerült igazán versenyképes kártyával ringbe szállnia. Az említett negatívumokat leszámítva a hamarosan

kereskedelmi forgalomban is megjelenő GeForce 6800 Ultra kiváló teljesítménnyel és meggyőző képminőséggel próbálja visszahódítani a cég időközben elbizonytalanodott rajongóit.

Tungler Antal

➔ CSAK DVD-N!

Leadtek A400 NVIDIA GeForce 6800

Az utolsó pillanatban érkezett szerkesztőségünkbe az A400-as Leadtek kártya, egyenesen Tajvan szigetéről. A 128 megabájt DDR-memóriával szerelt vezérlő valamivel rövidebb, mint az Ultra, a NYÁK is kicsit szellősebben berendezett, és csupán egy 12 voltos tápcsatlakozót igényel. A Leadteket mindig is kiváló, halk hűtési megoldásai emelték ki a többi gyártó közül, és ez az A400-as esetében sincs másképp. A GPU-t kissé áttetsző, barna műanyag borítású, rézszínű alumíniumborda takarja, s ezen egy visszafogottabb ventilátor kelt némi zajt. Ez persze nem mérhető össze az Inno3D 6800 Ultra által okozott zajártalommal. A meghajtóprogram telepítése után ez is önszabályozó módba kapcsol. Teljesítménye ugyan jóval elmarad az új lapkák esetén eddig tapasztaltaktól, a gyártó által az 5900 és 5950 jelű kártyák teljesítményei közé pozicionált A400 mégis megállja a helyét. Az Ultrához képest csak 12 darab (négyel kevesebb) képalkotó futószalaggal rendelkezik, de a gyengébb teljesítményhez hozzájárul az alacsonyabb órajel is (325 megahertz a processzor és 700 megahertz a memóriák esetében). A kártya várhatóan 100 ezer forintos bruttó végfelhasználói áron lesz elérhető.

A mellékelt meghajtóprogram áttekinthető és könnyen kezelhető

TerraTec Aureon 7.1 FireWire Zenedoboz tűzvonalban

A minőségi termékeiről ismert TerraTec újdonsága az Aureon sorozat legújabb tagja, a 7.1 FireWire névre hallgató külső hangmodul. Az eszköz bármely FireWire kapuval felszerelt számítógépből professzionális térhangzást csal elő.

A TerraTecnek nem ez az első külső „hangkártyája” – akik figyelemmel kísérik a cég termékeit, azok találkozhattak már az Aureon 5.1 USB-vel, amelynek nevéből nem nehéz kitalálni, hogy hatszatornás, és az USB-kapura csatlakozik. A fejlődés nem állt meg, megérkezett az Aureon 7.1 FireWire, amely jóval többet tud, mint egy sima külső hangkártya.

Már a külsején is látszik, hogy nem mindennapi termékről van szó, hiszen a gyártó – az eszköz méreteihez képest különösen – óriási dobozba csomagolta a készüléket. Ebben kézikönyvet, meghajtókat és segédprogramot

a középsővel pedig az egész rendszer hangerejét. Utóbbit benyomva egy mozdulattal elnémíthatjuk a készüléket. Az alul lévő visszajelző lámpácskák közül az első három az éppen használt bemenetet jelzi (lemezjátszó, vonal vagy

Aranyozott RCA-csatlakozók a készülék hátulján

tartalmazó CD-t, valamint egy kisebb dobozt is találhatunk – utóbbiban a kábelek, az átalakítók, a távirányító és egy hordtáska is helyet kaptak.

A készülék nagyon elegáns, modern külsejű. Az elején található meg a bekapcsológombot, a fejhallgató- és a mikrofoncsatlakozókat, három „tekerőt” és különböző visszajelző lámpákat. A tekerők közül a bal oldalival szabályozhatjuk a fülhallgató, a jobb oldalival a mikrofon,

mikrofon), a negyedik akkor villan fel, ha elnémítottuk a készüléket, az utolsó pedig akkor, ha a mikrofonbemenet túlvézérelt.

A hátulján egyrészt nyolc független analóg kimenetet találhatunk, valamint egy vonalbemenetet és egy lemezjátszóaljzatot. Beépített lemezjátszó-előerősítő tartalmaz, így akár régebbi készülékeinket és bakelitlemezeinket is életre kelthetjük a segítségével. Természetesen digitális ki- és bemenetet is kialakítottak

rajta, két FireWire és egy tápcsatlakozó társaságában. Utóbbira csak akkor van szükség, ha valamilyen oknál fogva a FireWire kapun keresztül nem kap elég áramot a készülék.

Üzembe helyezése és telepítése pófogyszerű: a mellékelt meghajtó telepítése után a hozzá adott kábellel csatlakoztatnunk kell egy szabad FireWire kapura, és a Windows XP máris felismeri (más Windows-változatok alatt nem is működik). Szoftverének felülete – ahogy azt már a TerraTectől megszokhattuk – átlátható, és igen egyszerűen kezelhető. Három fő ablakból áll: az elsőben a hangerőt állíthatjuk, és a bemenetek között választhatunk, a második fül alatt adhatjuk meg a hangfalak számát és hangerejét, illetve tesztelhetjük „zajládánkat”. A harmadik ablakban nézhetjük meg a meghajtó verziószámát, és menthetjük le, illetve tölthetjük vissza a beállításokat.

A készüléket változatos alkalmazásokkal próbáltuk ki. Mind a DVD-lejátszás, mind a különféle játékok probléma nélkül szolgáltak meg. Mivel nem a gép belsejébe van építve, nem szedi össze a különféle elektromos „zajokat”, ezért nyoma sincs a más (belső) hangkártyáknál jelentkező zörejeknek és zúgásoknak. A 24 bites, 192 kilohertzes hang kristálytisztán szól, a mellékelt távirányítóval pedig minden alkalmazás vezérelhető, akár messzebről is. Rengeteg előnye mellett szinte nincs is hátránya, talán csak az, hogy az „átlagos” hangkártyákhoz képest az ára egy kicsit magas, de a termék minőségét figyelembe véve nem nevezhető drágának. Aki félprofesszionális külső megoldást keres, az jelen pillanatban nem is talál jobbat az Aureon 7.1 FireWire-nál.

Tószegi Szabolcs

NÉVJEGY

Termék: TerraTec Aureon 7.1 FireWire
Forgalmazó: Rack Computer Elektronikai Kft.
Ár: 59 900 Ft
Web: www.rce.hu
hopp.pcworld.hu/126

ADATOK

- Nyolcszatornás FireWire külső hangmodul
- 24 bites, 192 kilohertzes lejátszás
- Beépített lemezjátszó-előerősítő
- Sensaura-támogatás

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

TerraTec Aureon 7.1 FireWire

ELŐNY

↳ Nagyon szép hang, lemezjátszó-előerősítő, könnyű telepítés, mellékelt WinDVD5 szoftver (nyolcszatornás változat)

HÁTRÁNY

↳ Helyet kell neki biztosítani az asztalon

Canon i865 és i965

Ágyúval lemezre

Testre szabott korongok készítésére jelenleg a legelterjedtebb módszer a papírcímkék nyomtatgatása és ragasztása. A nehézkes műveletnek vannak hátrányai, ugyanakkor a lemeznymtatásra alkalmas tintasugaras nyomtatók ára érezhetően csökkent. Nem csoda, hogy a Canon két termék- és árkategóriában is kínál megoldást a házi vagy kisirodai CD/DVD nyomtatás terén.

NÉVJEGY

Termék: Canon i865
Forgalmazó: Canon Hungária Kft.
Ár: 59 990 Ft
Web: www.canon.hu

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Canon i865

ELŐNY
 Irodai bővíthetőség, CD-nyomtatás, különálló festéktartályok

HÁTRÁNY
 Nem tökéletes fotóminőség

ADATOK

- Felbontás: 4800 × 2400 dpi
- 2 pikoliteres cseppméret
- Sebesség: 23 és 16 lap/perc (fekete-fehérben, illetve színesben)
- Csatlakozás: USB- és párhuzamos port, digitális fényképezőgép közvetlen csatlakoztatása

NÉVJEGY

Termék: Canon i965
Forgalmazó: Canon Hungária Kft.
Ár: 99 990 Ft
Web: www.canon.hu

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Canon i965

ELŐNY
 Igazi fotók nagy sebességgel, CD-nyomtatás, különálló festéktartályok

HÁTRÁNY
 Irodai dokumentumoknál lassú

ADATOK

- Felbontás: 4800 × 2400 dpi
- 2 pikoliteres cseppméret
- Sebesség: A/4-es fotó 1 perc alatt, 10 × 15 cm-es 25 másodperc alatt
- Csatlakozás: USB 2.0, digitális fényképezőgép közvetlen csatlakoztatása

Úgy tűnik, olcsóságuk ellenére hamarosan háttérbe szorulnak a címkék: kopnak, gyűrődhetnek. Sokkal „gyáribb” megjelenést biztosítanak az eleve festett, nyomtatható felületű CD-k és DVD-k. Természetesen ezek befűzéséhez speciálisan felkészített szerkezet szükséges, az ilyen nyomtató eddig 100–200 ezer forintos áron volt beszerezhető. Mára az ár mérséklődött, ugyanakkor a minőség csak javult.

Mellesleg fotót és CD-t is nyomtatnék...

A tintasugaras nyomtatók zömét ma is kisirodai munkákhoz használják. Éppen ilyen helyekre, afféle

Canon i865

bővíthető mindenesnek szánták az i865-öt. Öt különálló festéktartáron szaladgál a gyors, négy alapszínű készülékben, a három alapszín és a szokásos fekete mellett egy nagyobb, kiegészítő kazetta fedezi a monokróm szövegnyomtatás tintaigényét. A nyomtatófej nagy felbontású, a négy alapszín miatt azonban

nem teljes a fotóminőség, igazán finom átmeneteknél bizony megbotlik a diffúz árnyalatképzés, és sok helyütt azért még kivehetők a rászterpontok.

Saját, Canon PhotoPaper Pro nevű hordozóján hozza a készülék legjobb formáját. Irodai munkáknál, normálpapíron megfelelő minőségben és elég gyorsan dolgozik, ráadásul elég gazdaságosan is. Ahogy a Canon minden modellje, szegély nélküli nyomtatásra is alkalmas, fejletlen papírra is. Kiegészíthető

Korongozó Verbatim módra

Egyik tesztnyomatunk Verbatim alapanyagra

Testjtinkhez a Verbatim Super AZO technológiájú, nyomtatható felületű, legfeljebb 52-szeresen írható lemezeit használtuk. A tapasztalt fényképminőség méltó a termék nevéhez, az eredmény valóban fotóhatású. Természetesen a fényes fotópapírok szín- gazdagságát azért nem

éri el, de így is lekörozi a sorozatgyártású lemezeket, jó szívvel ajánljuk.

NÉVJEGY

Termék: Verbatim AZO Printable CD-R Photo Quality 52x
Forgalmazó: Corwell Kft.
Ár: 245 Ft
Web: www.corwell.hu
 www.verbatim.com

automata lapfordítóval (kétoldalas nyomtatáshoz) és 250 lapos papírtálcával – az alapkiépítésben 150 lapos kapacitás bizony nem sok. Kimenő tálcája kihajtható vagy teljesen elrejtethető.

Két extra tartozék található még a csomagban: az 50 lapos kazetta 10 × 15 centiméteres fotópapírhoz, valamint az omnizus CD-adagoló. A lemezadagoló sánt a kimenő papírnylás helyére kell illeszteni, majd egyesével tölthetjük a sablonba a fehérre „meszelt” CD-eket, DVD-eket. Nagyon szép, élénk és kontrasztos lemezeket nyomtat. Kisebb irodákba ajánljuk, ahol nem elsődleges feladat a fotónyomtatás, és időnként cifra marketing CD-k készítésére is szükség van.

A nagy testvér

Hat alapszín alkalmazásával igyekszik megoldani kis testvére fotóminőség-problémáit a Canon i965 – sikerrel. A teszt során, Canon PhotoPaper Próra valóban folyamatosan árnyalt, részletgazdag képek születtek. Itt is színenként különálló kazetták tárolják a festéket, ám a fekete nincs

Nyomatási időeredmények (perc:mp)	Canon i865	Canon i965
Nyomatás CD-re (normál minőség)	1:08	1:05
Nyomatás CD-re (legjobb minőség)	1:30	–
Tízoldalas monokróm szöveg	2:20	3:54
Kétoldalas weboldal nyomtatása	0:59	1:04
A/4-es fotó, legjobb minőség	2:19	1:05
10×15 cm fotó, legjobb minőség	0:54	0:25

megduplázva, mivel nem dokumentumnyomtatásra szánták a rendszert. Kezelésben, tarto-

zékokban, illetve bővíthetőségben a Canon i865 és i965 modellek teljesen megegyeznek.

A nyomatófejben 3072 fűvóka biztosítja a valóban kiemelkedően gyors fotónyomtatást; egy lehető legjobb minőségű A/4-es nyomat előállítására alig több mint egy percet vett igénybe. A legelterjedtebb, 10×15 centiméteres fotókhoz külön adagoló van, egy képre pedig mindössze 25 másodpercet kell várunk. A CD-nyomtatás is gyors, de az árnyalatok finomsága a hordozófelület jellege miatt itt nem tűnik ki eléggé,

vagyis nem kapunk lényegesen jobb képet, mint az i865-nél.

A monokróm oldalak – fényképnyomtatóról lévén szó – lassabban készülnek el, mint az i865 esetében, így dokumentumnyomtatásra nem kifejezetten ajánljuk a készüléket. Esményi választás viszont, ha kiemelkedően gyors fotónyomtatóra vágyunk, amely minőségi CD/DVD feliratozásra is alkalmas.

Egri Imre

MPIO MP3-lejátszók

MP3 MPIO módra

Előző számainkban jó néhány MP3-lejátszóról beszámoltunk már, de ezúttal többet vizsgáltunk meg egyszerre, mégpedig az MPIO új sorozatát, amelyek közül mindegyik flash memóriás, és némelyik rendelkezik valamilyen bővítőkártyahellyel is.

Az MPIO márkanév létrehozó Digitalway nevű céget 1998-ban alapították. Elsősorban hordozható zenelejátszó és -felvevő eszközök gyártásában jeleskedik és visel úttörő szerepet. Sok nála nagyobb és ismertebb cégnek gyárt audioeszközöket, például a Samsungnak. Az MPIO márkanév tavalány indították el, hogy saját név alatt kerülhessenek forgalomba azok a termékek és utódaik, amelyek más cégek portfóliójában már sikerrel szerepeltek. Ezek közül mutatunk be most négyet.

MPIO FD100

Gyakran alkalmazzák a gyártók azt a megoldást, hogy amennyiben lejátszójuk kialakítása nem éppen a funkcionalitást, a gombok könnyű elérhetőségét segíti, egy külön kezelőegységet is adnak az eszközhöz. Egy alig

világítással rendelkező LCD kijelzővel büszkélkedhet. A joystick-szerű kar segítségével a navigálás nagyon egyszerű, a menüben rengeteg lehetőség közül választhatunk. Ötsávós hangszínszabályzó áll rendelkezésünkre előre beállított értékekkel, de saját magunk is állíthatjuk a kívánt tartományokat.

Nehezebb legtöbb társánál, de még így is a pehelysúlyú kategóriában indul

➔ NÉVJEGY

Termék: MPIO FY100
Forgalmazó: ATComp Kft.
Ár: 27 750 Ft
Web: www.mp3center.hu
 www.mpio.com

PC WORLD ÉRTÉKELÉS
MPIO FY100

ELŐNY
 ☛ Olcsó, beépített rádió, jó bővíthetőség

HÁTRÁNY
 ☛ Kevés funkció, nincs háttérvilágítás, nagy méret

Mindent tud, és a külön vezérlőegységnek köszönhetően a főeszközhöz nem is kell hozzányúlunk

➔ NÉVJEGY

Termék: MPIO FD100
Forgalmazó: ATComp Kft.
Ár: 48 500 Ft
Web: www.mp3center.hu
 www.mpio.com

PC WORLD ÉRTÉKELÉS
MPIO FD100

ELŐNY
 ☛ Kiváló felszereltség

HÁTRÁNY
 ☛ Csak USB 1.1

két centiméteres kis kulcstartó-jellegű eszközre kell gondolni, amellyel a lejátszó összes funkciója elérhető, és egy egysoros kijelző is segíti a navigálást. Maga a főegység négyesoros, kék háttér-

Az FD100 MP3, WMA és ASF formátumú médiafájlokat képes lejátszani. Kompatibilis az iTunes-szal (ez egyébként az összes lejátszóra igaz). Amennyiben a beépített 256 megabájt memória kevésnek bizonyul, Smart Media kártyafoglatában akár 128 megabájtos kártyával is bővíthetjük a rendelkezésre álló tárhelyet. A készülék, ahogy társai is, USB 1.1-es felületen csatlakozik a számítógéphez, legfeljebb 4,5 megabit/másodperces átviteli sebességre képes. Ára egyáltalán nem mondható magasnak, ha figyelembe

vesszük, hogy nemcsak egy MP3-lejátszót, de teljes értékű diktafont is kapunk pénzünkért.

MPIO FY100

Az FY100 klasszikusabb kialakítással rendelkezik, mint az FD100-as, igaz, maga a készülék is egyszerűbb, kevesebb beállítási

elvetendő ötlet nagyobb teljesítményű akkumulátor beszerzése, amelyet sokszor feltölthetünk. A menüben a többi készüléken is megtalálható és ahhoz hasonló kis kar segítségével navigálhatunk. A nálunk járt FY100 128 megabájt flash memóriát tartalmazott, de tovább 128 megabájttal bővíthető Smart Media kártya formájában. Belépőszintű eszköz, és ára is ehhez lett kialakítva.

MPIO DMK

Az igen egyszerű DMK fantázianévre hallgató lejátszó az egyik legszebb kialakítású az általunk tesztelt MPIO-k közül. Kulcstartó jellegű – a világ egyik legkisebb MP3-lejátszója, amely három különböző színben is kapható. Az egysoros kijelzővel felszerelt eszköz kifejezetten azoknak készült, akik szeretnek zenét hallgatni sportolás közben. Az eszközt nyakunkba akaszthatjuk, vagy felerősíthetjük karunkra is, így futás közben nincs útban.

A beépített 128 megabájt memóriára legfeljebb 5,5 megabit/másodperces sebességgel tudjuk zene-számokat tölteni, amelyeket aztán akár 10 órán keresztül hallgathatunk folyamatosan a gyári specifikáció ígérete szerint. Mindössze csak egy AAA típusú mini-ceruza-elemre van szükség, amelyet találmunk a csomagolásban is. További memóriabővítésre nincs lehetőség, de egy ekkora eszköz-nél talán nincs is akkora jelentősége. Ára igen kedvező, ha figyelembe vesszük, milyen apró és könnyű.

A legkisebb és egyben legegyszerűbb darab az MPIO kínálatában

➔ NÉVJEGY

Termék: MPIO DMK 128MB
Forgalmazó: ATComp Kft.
Ár: 26 000 Ft
Web: www.mp3center.hu
 www.mpio.com

PC WORLD ÉRTÉKELÉS
MPIO DMK 128MB

ELŐNY
 ☛ Kiváló ár/érték arány, apró és pehelykönnyű

HÁTRÁNY
 ☛ Nem bővíthető, rövid lejátszási idő

Terméknév	MPIO FD100	MPIO FY100	MPIO DMK	MPIO FL100
Gyártó	Digitalway	Digitalway	Digitalway	Digitalway
Gyártó weboldala	www.mpio.com	www.mpio.com	www.mpio.com	www.mpio.com
Beépített memória	256 megabájt	128 megabájt	128 megabájt	256 megabájt
Bővíthetőség	Smart Media (128 MB)	Smart Media (128 MB)	nincs	Secure Digital/MMC
Tápellátás	1 db AA	1 db AA	1 db AAA	1 db AAA
FM-rádió	van	van	nincs	van
Diktafon	van	van (csak mikrofonos)	nincs	van
Folyamatos lejátszási idő	24 óra	18 óra	10 óra	11 óra
Súly	61 gramm	68 gramm	29 gramm	41,5 gramm
Ár	48 500 Ft	27 750 Ft	26 000 Ft	44 000 Ft

MPIO FL100

Az FL100 az FD egyszerűbb változata: nincs külön vezérlőegysége, de így könnyebb, és kevesebb dolgot kell elhelyeznünk zsebünkben, karunkon vagy a nyakunkban. A szerkesztőségben ez az eszköz vívta ki a legnagyobb elismerést. Ami a külső megjelenést illeti: formája letisztult, tükörjellegű borítása elegáns hatást kölcsönöz – bár sajnos könnyen karcosodik –, amit a kék háttérvilágítás még inkább kihangsúlyoz.

Az eszköz, képességeit tekintve, szinte semmiben nincs elmaradva említett társától, igaz jóval rövi-

debb, 11 órás lejátszási időt ígér a gyártó, valószínűleg a kisebb teljesítményű elemnek köszön-

hetően. Bővíthető társaival ellentétben nem Smart Media, hanem Secure Digital/Multi Media

Card bővíthetellyel büszkélkedik. Teljes értékű diktafon is egyben, amely nemcsak mikrofonjának segítségével tud rögzíteni, de az FM-rádióban fogott adást is képes felvenni. A menüben ugyanazzal a karral lehet navigálni, amit az előző termékknél már említettünk. A háttérvilágításon és egyéb beállításokon túl a hatsáv hangszínszabályzó segítségével az FL100-ból is kihozhatjuk a számunkra ideális hangzást. A termék ára az FD100-aséhoz közelít, de még így is a megfizethető kategóriába tartozik.

Tungler Antal

NÉVJEGY

Termék: MPIO FL100 256MB

Forgalmazó: ATComp Kft.

Ár: 44 000 Ft

Web: www.mp3center.hu
www.mpio.com

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

MPIO FL100 256MB

ELŐNY

Apró, elegáns, egyben diktafon is

HÁTRÁNY

Könnyen karcosodó fémes borítás

Messenger Plus! 3.0

A szükséges plusz

A Microsoft csevegőprogramjait talán nem kell bemutatni olvasóinknak, hiszen a Windows Millennium Edition óta szerves része az operációs rendszernek. Sok hasznos funkciót képes ellátni, de beállításai, szolgáltatásai elég szűkösek. Ezt a hiányt pótolja a Messenger Plus!, az ingyenes kiegészítő.

A Messenger Plus! támogatja a 4.7-es és 5-ös Windows Messengert, valamint a 6-os MSN Messengert. Telepítés előtt a *Súgó* menüben levő *Névjegy* megtekintésével győződjünk meg arról, hogy a fenti verziók valamelyikével van dolgunk. Ha nem ez volna a helyzet, akkor az adott program weboldalát meglátogatva frissítsük a Messengert.

A program már telepítéskor elkénevezet bennünket, ugyanis „gyárilag” beszél magyarul, így később sok fejfájástól kímélhetjük meg magunkat. Van azonban egy elég csúnya csapda a telepítőben. A megszokott licencszerződéses ablak – hosszú, unalmas szöveg, alatta választási lehetőség: elfogadom, nem fogadom el, amelyek közül

mindenki reflexszerűen kattint az elsőre – ezáltal egy támogatási megegyezést tartalmaz. Ha gondolkodás nélkül elfogadjuk, nagyon jót teszünk a Plus! fejlesztőjével, ugyanis ilyenkor egy reklámkiegészítő is települ. Aki nem akar ezzel együtt élni, figyeljen, és válassza a *Visszautasítom...* lehetőséget.

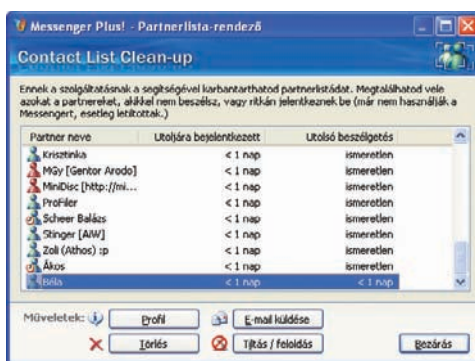
A kiegészítő úgy épül be a Microsoft programjába, mintha maga az óriáscég készítette volna el. Telepítés után elsőre fel sem tűnik, hol van, de ha a menüsor végére pillantunk, a *Súgó* után külön menüpontként költözött be Messengerünkbe. De nemcsak itt bukkan fel, mert szinte mindegyik ablakban találkozhatunk majd egy kis pillangóikkal, amely azt jelzi, hogy a Plus! ott valamilyen extra

hoz többoldalnyi beállítás tartozik, ezek között a csoport címe alatti gombokkal válthatunk. Sőt, akadnak olyan lehetőségek, amelyek egyszerűen nem fértek fel a Plus! felületére. Ezeket a panel alján levő

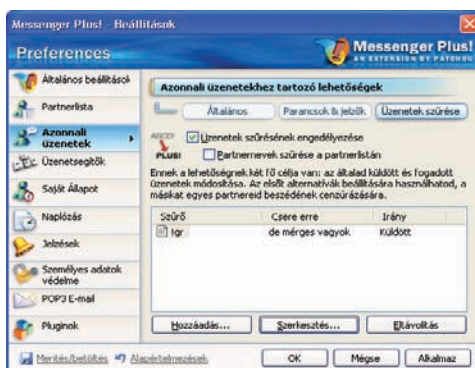
tatásai tovább működnek. Ne csak hangjelzésekre gondoljunk, hiszen a program valódi csevegésre is lehetőséget ad, amelyhez szintén használja ezeket a kodekeket.

A *Partnerlista* oldal több meglepetéssel is szolgál. Egyrészt gyorsan kikapcsolhatjuk a Messenger alján levő reklámcsíkot, másrészt áttetszővé tehetjük az ablakát. A *Saját partnernevek* gombra kattintva alkalmunk nyílik arra, hogy a partnerlistán átírjuk barátaink nevét, így nem kell utánuk sokáig nyomozni, ha az aktuális divat szerint épp kínaiul óhajtnák leírni a nevüket. Ennek a funkciónak a hát-

Mindent egy ablakban – egyszerűbb lett a partnerek karbantartása

Pár betű beírását komplett mondatokra cserélhetjük le

Egyetlen kattintással kikapcsolhatjuk a zavaró reklámcsíkot

NÉVJEGY

Termék: Messenger Plus! 3.0
Fejlesztő: Patchou
Ár: Ingyenes
Web: www.msgplus.net

ADATOK

- Beállítási lehetőségek tucaitjai
- Fejlett naplózás
- Partnerek karbantartása
- Reklámcsík elrejtése

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Messenger Plus! 3.0

ELŐNY

• Észrevétlenül épül be a Messengerbe, számos hasznos szolgáltatással egészítve ki azt

HÁTRÁNY

• A Windows indítása-
kor, kérdés nélkül is betöltődik a memóriába

CD-MELLÉKLET

funkciót kínál. Elég, ha csak egy név fölé visszük az egerünket, pár másodperc után felbukkan a szimbólum, felkínálva néhány egyedi beállítást. De ott van a csevegőablak üzenetküldő paneljének jobb oldalán, és a gyorsmenük alján is megtalálhatjuk.

Am ami mindenkit levesz majd a lábáról, az a Plus! által felkínált elképesztő mennyiségű beállítási lehetőség. A szemre tetszetős kidolgozású panel bal oldalán az opciók főbb csoportjai látszanak. A jobb oldal nem mindig ennyire áttekinthető, de ez nem programozói hanyagság, egyszerűen annyiféle dolgot állíthatunk, hogy azokat cipőkanállal kellett bezsúfolni. Szinte minden csoport-

Kattints ide további beállításokért felirat jelzi. Követve az utasítást a Plus! weboldalának rendszerleíró adatbázissal kapcsolatos tippjeihez jutunk. Ha nincs kedvünk az adatbázist piszkálni, szerezzük be a *Messenger Plus Tweak* programot, amellyel kényelmesebben is tanulmányozhatjuk ezeket az eldugott lehetőségeket.

Terjedelmi okokból nem térhetünk ki minden egyes beállításra, de néhány különösen érdekeset azért szeretnénk olvasóink figyelmébe ajánlani. Ilyen például az *Általános beállítások* csoportban a Messenger által használt hangkodek kiválasztása. Az MPEG-1 és MPEG-2 közötti váltásnak igazán akkor vehetjük hasznát, ha a rendszer valamelyik hangszolgáltatása megsérül. Ilyenkor a másik kodeket választva a Messenger hangszolgál-

ránya, hogy ettől kezdve a partnerlistát az e-mail címek alapján, és nem az átírt nevek szerint rendezzi. Reméljük, ezt is megoldják egy következő verzióban.

Az *Azonnali üzenetek* csoportban számtalan szívmengető beállítást találunk. Üzeneteink hosszát akár 1100 karakterre növelhetjük, ami különösen hosszabb idézeteknél jól jön. A Plus! kibővíti a betűformázási lehetőségeket: akár egy üzeneten belül is válthatunk betű- és háttérszínt. Hasznos lehet a felkérések automatikus elfogadása is, bár érdemes ezt csak megbízható barátainkra korlátozni. Így ha ők küldenek nekünk valamit, a Messenger gombnyomás nélkül letölti megszokott mappájába. Az üzenet-szűrő szolgáltatással cenzúrázhatjuk a csúnya szavakat, de ezt a funkciót arra is használhatjuk,

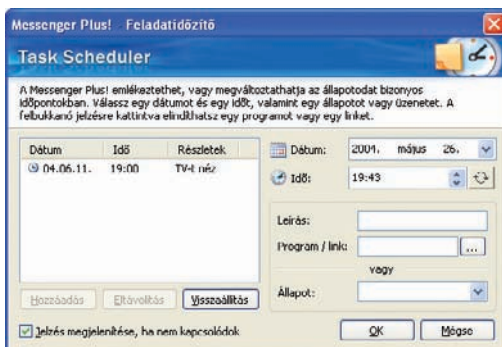
hogya a rövidítéseként beírt szavakat automatikusan kicserélje az általunk korábban megadott hosszabb formára. Így kevesebb gépelessel is többet mondhatunk.

Kicsit hasonló az *Üzenetsegítők* funkciói is. Előre meghatározhatunk ötven tetszőleges szöveget, illetve ezekhez külön-külön rövid parancsokat rendelhetünk. Ezek beírásával a hosszú szöveget küldhetjük át beszélgetőtársunknak. Ugyanitt engedélyezhetjük, hogy a nyitó zárójel begépelésére a Plus! felkínálja a különböző hangulatokat kifejező fejecskékből és más képekből álló gyorsikonokat.

A *Szövegmegőrzés* a csevegőprogramból jól ismert szolgáltatás: ha ismételni akarjuk magunkat, nem kell újragépelnünk az utolsó mondatokat, mert azokat a program eltárolja, és a beállított gomb megnyomására ajánlja fel újraküldésre.

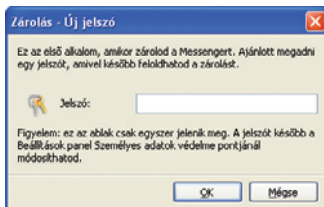
A *Saját állapot* csoporthoz tartozó oldalakon a Messengerbe épített állapotokat – elfoglalt, telefonál, ebédel stb. – egészíthetjük ki tetszésünk szerint. Összesen 20-féle állapotot definiálhatunk, ezekhez gombokat rendelhetünk, automatikusan elküldendő üzenetet is csatolhatunk, amelyben megindokoljuk távozásunk okát.

Bár az MSN Messenger a 6-os verziótól maga is képes a beszélgetéseket naplózni, a Plus! ezt a szolgáltatást már régóta kínálja

Beállítható, hogy ne csak a bejelentkezésekről, de a távozásokról is hasonló felugró ablakok értesítsenek minket.

A *Személyes adatok védelme* ablakok biztonságunkkal foglalkoznak. Ha jön a főnök, és nem szeret-

Már jelszóval is védhetjük csevegőprogramunkat a kíváncsiskodók elől

nénk megmutatni magánbeszélgetésünket, akkor a Messenger eltüntetésén kívül akár álcázhatjuk is a csevegőprogramot. Amennyiben csak el kell rohannunk valahová, nem kell kikapcsolni a Messengert, elég, ha zároljuk, majd visszatérés-

felhasználóinak. A kiegészítő sima szövegállományt használ erre a célra, amely könnyebben vissz olvasható és szerkeszthető, mint a Messenger XML formátuma.

A különböző oldalakon pontosan meghatározhatjuk, mi kerüljön a naplóállományba. Hasznos lehet még egy hosszabb beszélgetés megadott időközönkénti mentése is.

A *Jelzések* részen minden csoporthoz vagy egyes barátokhoz két külön dallamot rendelhetünk, amellyel be-, illetve kijelentkezésekor figyelmeztet minket a program.

Nemcsak a bejelentkezéssel kaphatunk értesítést, hanem a névváltozásról is

kor egy jelszó megadása után ott folytathatjuk, ahol abbahagytuk. Kíváncsi kollégák megnézhetnek a naplóállományt is, ezért szükség lehet azok titkosítására is.

A Microsoft természetesen csak a saját hotmail-es levelezőfiókjának figyelését építette be a Messengerbe: a Plus! ezenkívül még öt különböző, POP3 protokollal elérhető e-mail címünket tudja figyelemmel kísérni, és értesít, ha új levelünk érkezik.

A beállításokon kívül a Plus! más hasznos szolgáltatásokat is kínál.

Mielőtt fontos eseményekről maradnánk le, a Messenger Plus figyelmeztet minket

Ha a csevegés önfeledt perceiben gyakran megfélekedünk valamiről, vagy valamilyen programot szeretnénk a megadott időben elindítani, de nincs kedvünk ezért megszakítani egy beszélgetést, akkor jön jól a *Feladatidőzítő*, ahol a pontos dátumot, időpontot és az indítani kívánt alkalmazást beállítva a program gondoskodik annak elindításáról. Hasonló módon ütemezhetjük a Messengerben levő állapotunkat is.

Nagyon hasznos funkció a *Partnerlista-karbantartó*. Az ablak megnyitásakor az összes listatagot láthatjuk, valamint az utolsó bejelentkezés és beszélgetés idejét. Olyan szükséges műveleteket is elérhetünk innen, mint a levélküldés, a törlés, a profil megtekintése vagy a tiltás feloldása (ha barátunk elől elrejtőztünk).

A Messenger készítésénél a fejlesztők nem gondoltak arra, hogy egy géphez nem csak egy ember férhet hozzá. A Plus! felkínálja a csevegőprogram zárolását, jelszavas védelmet. Ennek segítségével a beszélgetés kizárólag a jelszó megadása után kezdődhet, így illetéktelenek biztosan nem olvashatnak bele magánügyeinkbe.

S ha mindez még nem volna elég, a fejlesztő beépülőmodulok fogadására is felkészítette a Plus!-t, amelyekkel tovább növelhető a funkciókban és tudásban amúgy sem szegény kiegészítő. A program weboldalára ellátogatva természetesen részletes információkat kapunk arról, hogyan készíthetünk saját beépülőket.

A hármas verzió újdonsága az új, letisztult felhasználói felület, amelynek köszönhetően sokkal könnyebben megtalálhatók az egyes beállítások. Az új funkciók és a beállítások nagy száma miatt mindenképpen érdemes kipróbálni. Mindenki megtalálja majd benne a neki tetsző lehetőségeket.

**Halasi Miklós,
Spányik Balázs**

Jasc Paint Shop Photo Album 5

A kép már kitisztult...

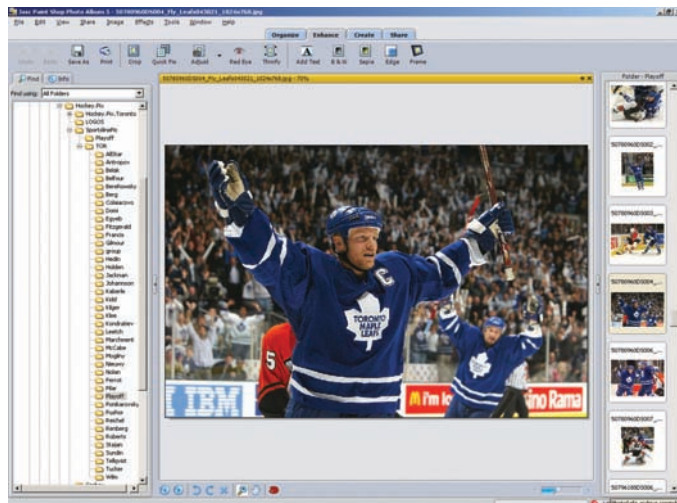
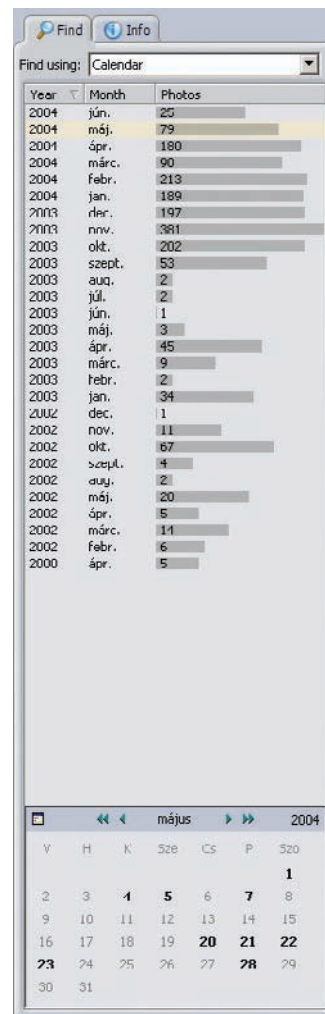
Májusban látott napvilágot a Paint Shop Pro grafikus program készítőjeként híressé vált Jasc remek képkatalogizáló segédprogramjának új, ötödik generációs képviselője. Gyökeresen újjávarázsolt, kellemes felülettel és hasznos képességek sokaságával csábítja kérésit.

A Paint Shop Photo Album 5 tartalmazza mindazokat a lehetőségeket, amelyekkel képgyűjteményünket rendezhetjük, digitális fotóinkat javíthatjuk, sőt meg is oszthatjuk azokat a világhálón. Digitális kameránkat rugalmasan kezelni, néhány kattintással letölthetjük róla összes képünket utófeldolgozásra, elláthatjuk azokat egyéni azonosítóval, végleges formát adhatunk a kompozícióknak.

Az utóbbi években a digitális fényképezőgépek ára drasztikusan csökkent, ma már igazán remek minőségű készülékek kaphatók elérhető áron. Mivel a nyersanyag immár nem kerül minden egyes exponálásnál pénzbe, az amatőr fotográfusok keze könnyebben eljár, így a merevlemezeken néhány hónap alatt több száz vagy akár több ezer kép is összegyűlhet, amelyek karbantartása, rend-

a lemezek elkészítéséhez nincs is szükség újabb szoftverre: a Paint Shop Photo Albumban található QuickCD eszköz segítségével néhány kattintással elvégezhetjük ezt a feladatot. Ez igen jól jöhet, hiszen így egyszerűen összeállíthatjuk professzionális kidolgozásra szánt képeinket, hogy leugorva a sarki drogériába kidolgozásra adjuk le őket. Ez a funkció már csak azért is hasznos, mert így az elkapott pillanatok egy esetleges rendszerösszeomlásokor nem válnak az enyészet martalékává.

Fényképek házi nyomtatását is színesebbé tehetjük a beépített kellemes nyomtatási sablonokkal. Ha úgy tartja kedvünk, akár albumot, képeslapot, üdvözlőkártyát vagy naptárat is szerkeszthetünk, ezekhez is kapunk sablonokat. Néhány kattintással szép, izléses alkotásokat hozhatunk létre. Kiegészítő szolgáltatásként képernyővédőt is gyárthatunk a segítségével. Kedvenc képeinket beemutató jelleggel egymás mögé pakolja, így viszontláthatjuk azokat, miközben gépünk pihenget.

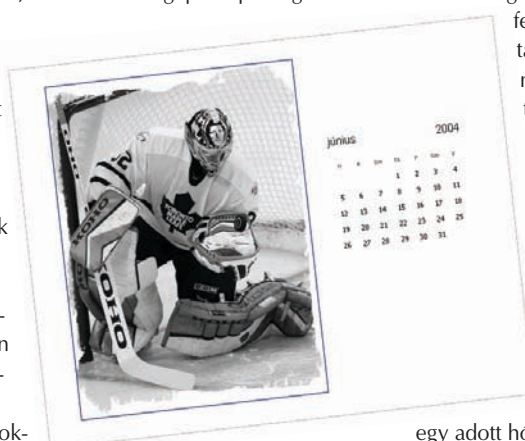

Egyszerű képernyő-felépítés: középen a megtekintett kép, bal oldalon a mappastruktúra, jobboldalt az adott mappa képeinek gyorsnézete

A naptár nézetben látható, hogy melyik hónapban hány felvétel készült, sőt alul a konkrét napokat is megjelöli a program

áll, amely tucatnyi tulajdonság alapján képes kutakodni. Külön érdekessége a rendszernek, hogy

feljegyzi a gépünkön található képek dátumát, így részletes statisztikát tud elénk tárni arról, melyik hónapban hány alkotás készült. Hogy mindez érdekesebb legyen, felülemelkedhetünk a szokásos windowsos mapparendszeren, és egy gyűjtőmappába foglalva megtekinthetjük

A beépített sablonokkal könnyedén szerkeszthetünk látványos naptárakat

egy adott hónap összes alkotását, függetlenül azok merevlemezünkön elfoglalt valós helyétől.

A Jasc új képmenedzsere nem hoz döbbenetes újdonságot, de összeszedett program, amely mindent tartalmaz, ami egy ilyen jellegű alkalmazástól elvárható. Kényelmes, okos, így amatőr fotósoknak ideális választás.

Jakab Szabolcs

NÉVJEGY

Termék: Jasc Paint Shop Photo Album 5
Forgalmazó: KimSoft Kft.
Ár: Kb. 15 000 Ft
Web: www.kimsoft.hu
 www.jasc.com

ADATOK

- Pentium II 300 MHz
- Windows 98 SE, ME, 2000, XP rendszer
- 128 MB RAM (256 MB ajánlott)
- 135 MB üres hely a merevlemez
- 800x600-as felbontás (1024x768 ajánlott)

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Jasc Paint Shop Photo Album 5

ELŐNY
 • Egyszerű, könnyen kezelhető, és színvonalas szolgáltatásokat nyújt

HÁTRÁNY
 • Csak az amatőr felhasználók igényeit elégíti ki

CSAK DVD-N!

Panasonic D-snap SV-AV50

Digitális útitárs

A régi bölcsesség, miszerint ne a külsejéről ítéljük meg az embert, ez alkalommal tesztkészülékünkre is alkalmazható. Számos digitális többfunkciós fényképező-gép megfordult már tesztlaborunkban, de az SV-AV50 jócskán túlteljesítette a tapasztalatokból eredő elvárásainkat.

NÉVJEGY

Termék: Panasonic D-snap SV-AV50
Forgalmazó: Panasonic Magyarország Kft.
Ár: 145 000 Ft
Web: www.panasonic.hu

ADATOK

- Effektív pixelszám: 2 millió
- Optika fényereje: F4
- Optika gyújtótávolsága: f = 4,5 mm
- Fókusz: Fix
- Élesség: 50 centimétertől végtelenig
- Adathordozó: SD-memóriakártya (8 megabájtos mellékelve)
- Videómórités: MPEG-4 (max. 320×240 pixel, 30 kép/s)
- Egyéb: Beépített vaku, bölcső, éjszakai üzemmód

Sajnos előfordul, hogy a sok funkció az olcsóbb termékekben a minőség rovására megy, azaz nem minden feladatot végez egyformán jól a készülék. A Panasonic a D-Snap SV-AV50 kis mérete és bájos külseje mellett a minőségre sem sajnálta a pénzt, így értékelhető minőségű fényképezőgép, MPEG-4 mozgóképkamera, MP3-lejátszó és diktafon funkciókkal dicsekedhet. Valódi két megapixeles érzékelőjével a kis fényerejű lencse ellenében is szépen nyomtatható fotókat készít, sok esetben zárt

Panasonic
D-snap
SV-AV50

térben is, vaku nélkül. Színes, akár szembefordítható TFT-kijelzőjének keresőként, valamint hang- és képlejátszó is jó hasznát vesszük. A mozgóképek minősége VHS-szintű, ám helytakarékos

MPEG-4 kódolású. Videoszerkesztő program és – amellet, hogy meghajtóként is elérhető – zenefeltöltő alkalmazás is jár az SV-AV50-hez. A program érdekessége, hogy némi elemzést követően képes hangulatilag besorolni a felvételeket.

Lapos akkumulátora a bölcső-be behelyezve töltődik. Kapacitása 120 fénykép elkészítésére elég (vakuval). Mozgóképrögzítéskor egy töltéssel egyórányt bír, hanglejátszókor kétszer ennyit. Rendelkezik tévékapcsolattal (bölcsőbe illesztve), illetve SD-kártyával tetszés szerint bővíthető. Nagyon kellemes útitárs, egyedül magas ára szegheti kedvünket.

Egri Imre

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Panasonic D-snap SV-AV50

ELŐNY

• Kicsi és vonzó, meg-
lehetően jó képminőséggel

HÁTRÁNY

• Drága, kicsi mellékelt
SD-kártya

Windows-átalakítás

Efelejtett témák

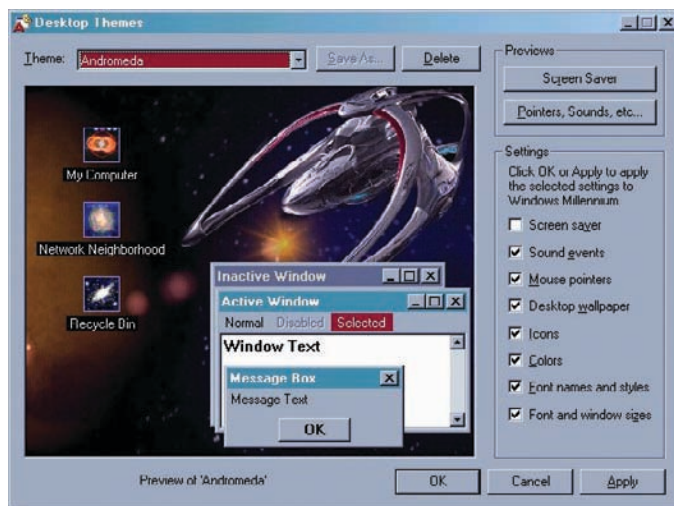
A Windows XP és vele a stílusok megjelenése kissé a háttérbe szorította ezt a lehetőséget, pedig ily módon sokkal egyszerűbben testre lehetett szabni a Windows 98-at és a ME-t, s bár korlátozásokkal, de az XP-n is működnek. Mindössze meg kell elégednünk a Luna helyett a „hagyományos” Windows-külalakkal.

Emberi mivoltunkból fakadóan szeretjük a változatosságot, amely egyesekben az operációs rendszer, illetve az azon futó programok ablakai küllemének megváltoztatásában nyilvánul meg. A korábbi Windowsokban erre az úgynevezett témákat használtuk, amelyek meglehetősen komplex módon alakították át rendszerünket. A Windows XP, valamint az ennek felületét teljesen átalakító stílusállományok megjelenésével a témák a háttérbe szorultak, noha a rendszer továbbra is lehetőséget biztosít a használatukra. Tulajdonképpen a stílusok alkalmazásakor is témát használunk. Hívjuk elő a *Megjelenítés tulajdonságai* panelt (kattintsunk a jobb egérgombbal az *Asztalon*, majd a megjelenő menüből válasszuk a *Tulajdonságok* elemet), és látni fogjuk, hogy első fülének neve éppen *Témák*, sőt az is leolvasható, hogy átalakított Windowsunk éppen a *Windows XP (Megváltoztatott)* nevű témát használja.

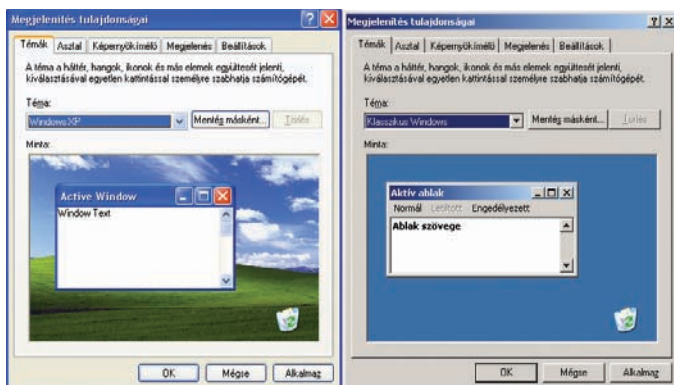
Ezúttal azonban a klasszikus témákról lesz szó, azokról, amelyek komplex módon változtatják meg

leállításukat, illetve eltávolításuk nem igényel különösebb szakértelmet. Windows XP alatt viszont ismét szükség van a megjelenésért felelős *uxtheme.dll* állomány lecserélésére, ugyanis az XP ezekből is csak a digitálisan aláírtakat hajlandó elfogadni, ilyenből pedig ha tíz létezik, már sokat mondtunk.

mondanunk az ikonok rendszer-szintű, egyszerű cseréjéről, noha erre az összes előző Windows-változat képes volt. Az XP azonban átkapcsolható úgynevezett *Klasszikus stílusba* – sőt, mint látni fogjuk, a témák ezt meg is teszik helyettünk –, amikor is kinézete pont olyan egyszerű és szögletes, mint

A Windows 98-ban asztali témának hívták ezeket az összeállításokat, és külön beállíthatuk, hogy a rendszer mely elemeit cserélheti le

A jelen és a múlt egy rendszerben él tovább. Sokan szívesebben használják a Klasszikus nézetet, számukra lehetnek igazán érdekesek a Win98-as időkből átmentett témák

az operációs rendszer kinézetét: a háttérképet, az ablakok színét, az ikonokat, a betöltőképernyőt, sőt sok esetben még a rendszerhangokat, a képernyővédőt, valamint az egérkurzort is! Windows 98 és ME alatt ezek külső program nélkül, önállóan alkalmazhatók, te-

Az *uxtheme.dll* bevezetésével a rendszer újfajta megjelenítési módot kapott: a hivatalos nevén *Windows XP stílus* alaphelyzetben a *Luna*t jelenti, azaz a korábbi Windowsokhoz képest lényegesen látványosabb ablakokat és más grafikai elemeket. Cserébe le kell

elődeié. Ezt a megjelenítési módot dobhatjuk fel a régebbi, klasszikus témák felhasználásával, és ilyenkor működik az ikonok cseréje is.

Témafájlok típusai

A témafájlokat három csoportba sorolhatjuk: az önkicsomagoló, a Windows-témákkal foglalkozó segédprogramok saját állományai, valamint a külső segédprogram nélkül alkalmazható, önálló téma-állományok. Az első használata a legegyszerűbb, mivel telepíthető formában érkezik, és a futtatható állományt elindítva a téma automatikusan települ gépünkre. A második típus használatához külön segédprogramra van szükség (például *WindowsBlinds* vagy *StyleXP*), mert azon belül választhatók ki a stílus-elemeket is tartalmazó témák.

Az alábbiakban azonban a harmadik csoporttal, az önállóan telepíthető és használható téma-állományokkal foglalkozunk. Ezek többnyire a grafikus, hang- és rendszerelemeket tartalmazó mappából, valamint egy *THEME* kiterjesztésű állományból állnak. Utóbbi egy egyszerű szövegfájl, amelynek felépítését akár a *Jegyzet*tömb segítségével is szemügyre vehetjük. Megtalálható bennük a témaelemekre való utalás, a rendszerleíró adatbázisba történő beépülés kódja, illetve a teljes szerkezeti felépítés.

Az uxtheme.dll cseréje

A Windows XP alatt csak digitálisan aláírt témák használhatók. Ennek kikerüléséhez szükségünk van egy olyan *uxtheme.dll* állományra, amelyből ügyes emberek „kiszedték” a témák aláírásának ellenőrzését. Első feladatunk a megfelelő *uxtheme.dll* állomány módosított változatának beszerzése. Ez nem is olyan egyszerű, hiszen a Windows eltérő nyelvi verziói, valamint a különböző javítások is a rendszerállományok más-más változatát tartalmazzák. Ha beszereztük a megfelelő *uxtheme.dll* állományt, először is nevezzük azt át *uxtheme.new* névre, majd másoljuk be a *Windows/System32* mappába. Indítsuk újra a számítógépet, és a Windows indulásakor nyomjuk meg az *(F8)* billentyűt. A megjelenő menüből válasszuk ki a *Csökkentett mód parancssorral* üzemmódot. A parancssor megjelenése után adjuk ki a következő parancsokat (értelemszerűen mindegyik végén nyomjuk le az *(Enter)* billentyűt):

```
cd \Windows\System32
ren uxtheme.dll uxtheme.old
ren uxtheme.new uxtheme.dll
exit
```

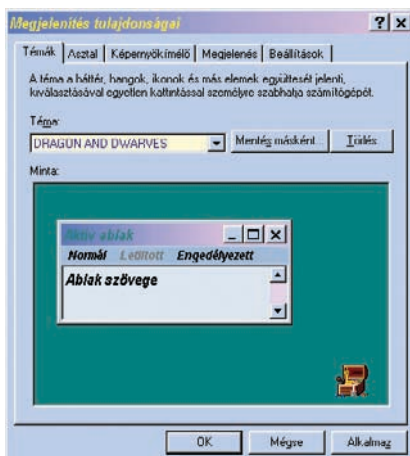
Ezzel beléptünk a *Windows\System32* mappába, az ott levő eredeti *uxtheme.dll* állományt átkereszteltük *uxtheme.old*-nak, az újat pedig *uxtheme.dll*-nek.

Az *exit* begépelése után a *(Ctrl)-(Alt)-(Del)* billentyűkombináció lenyomva megjelenik a jól ismert *Feladatkezelő*. Ennek *Leállítás* menüjéből válasszuk ki az *Újraindítás* lehetőséget.

Ha minden stimmel, a rendszer újraindításakor megjelenhet egy üzenet, amely figyelmeztet, hogy súlyos probléma adódott a Windows-rendszerállományokkal, és ennek javításához tegyük be az XP telepítő CD-jét. Eszünkbe se jusson ezt tenni, inkább kattintsunk az *Igen* gombra, mondván, megtartjuk az állomány új változatát. Ezután már használatba vehetők a témák.

Témák régebről és napjainkból

Dragon And Dwarves
Közepesen bonyolult, szépen kidolgozott téma. A háttérképet, a főbb rendszerikonokat, valamint az ablakok színét cseréli le, illetve módosul az ablakelírat betűtípusa is. Ehhez telepíteni kell a témához tartozó betűállományt is.

Elemenets
Ebben már több minden cserélődik. A kurzoron, háttérképen, ikonokon, és színen kívül már rendszerhangok is társulnak a különböző folyamatokhoz, történésekhez.

Bump in the Night
Nagyon komplett téma, amely lecseréli az összes rendszerikonokat, háttérképet, a rendszerhangokat, az ablakos és betűk színeit, az egérkurzort, és persze a betűtípusokat is. Teljességénél fogva kiváló alap lehet, hogy saját témák összeállításához sablonként használjuk.

Egy THEME állomány tanulmányozása és megértése után akár saját témákat is létrehozhatunk, hiszen ehhez csak az állományt kell átszerkeszteni.

Telepítésük nem okozhat gondot. Windows 98 és ME alatt a Program Files/Plus!/themes, Windows XP-ben a Windows\Resources\Themes mappában van a helyük – itt találjuk meg rendszer által használt alapvető témaállományokat is. Nekünk is ide kell gyűjtenünk a használni kívántakat, mert a *Megjelenítés tulajdonságai* pane-

len csak az itt levők jelennek meg a listán. Ha valami okból ez mégsem történne meg, akkor sincs gond, ugyanis a témaállományra duplán kattintva szintén előbukkan a panel, és már csak az OK gombot kell megnyomni, hogy alkalmazzuk a kiválasztott témát.

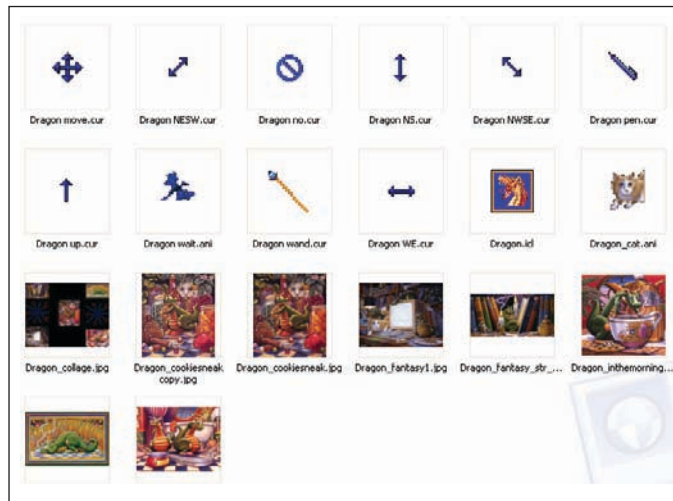
Hibás témák szervize

Keretes írásunkban három látványos témát ajánlunk olvasóink figyelmébe, CD-mellékletünkön pedig még ennél is jóval több közül válogathatnak. A „téma” téma íránt

érdeklődők számára kincseshánya lehet a www.themearchives.com és a www.wulfert.com címen elérhető gyűjtemény is.

Ne ijedjünk meg, ha néhány téma elsőre nem működik. A hiba abból fakad, hogy a témaállomány nem talál bizonyos, a működéséhez szükséges elemeket. Ilyen esetekben

rammal (például a WinRAR-ral) a futtatható állományból kicsomagoljuk annak tartalmát, s így önállóan alkalmazható témát készítenk belőle. Ezt követően nyissuk meg a témaállományt a *Jegyzetombben*, és keressük meg benne a háttérképre (Wallpaper) vonatkozó bejegyzést. Példánkál maradvá ez így néz ki:

Animált kurzorok, ikongyűjtemény, háttérképek, hanghatások, képernyővédő – illeszkedik össze egy komplett téma

nem biztos, hogy tényleg az állomány sérült meg, és a helyzet viszonylag egyszerűen javítható.

Nyissuk meg a THEME állományt a *Jegyzetomb* segítségével. Ezt a legegyszerűbben úgy tehetjük meg, hogy a jobb gombos *Küldés* menübe felvesszük a *Jegyzetomböt*, majd két kattintással beküldjük az állományt a szerkesztőbe. Keressük meg az elérési útvonalak hivatkozásait. Például:

DefaultValue=%ThemeDir%Athens\Athens.Default.wav.

Ez a hivatkozás egy hangállományra mutat, amelyet az athens.theme állomány a témák helyén egy Athens nevű mappában keres (ezt jelenti a ThemeDir%Athens kifejezés). A hiba egyik leggyakoribb oka, hogy a témaállomány és a hozzá tartozó elemek nincsenek elkülönítve, hanem egy közös mappában vannak. Ilyenkor az összes kiegészítő elemet be kell másolni egy mappába – példánkban ez az Athens –, majd a témaállományt e mappa mellé helyezve a téma máris működni fog.

A másik előforduló hiba, hogy az önkicsomagoló módon rendszerbe épülő, telepíthető témák a WinDir környezeti változót használják a háttérkép megjelenítésére, azt gondolván, hogy a kép a Windows könyvtárban van. Ezeket úgy javíthatjuk meg, hogy egy tömörítőprog-

Wallpaper=%WinDir%Athens\Athens.jpg.

A probléma az elérési út korrigálásával egyszerűen megoldható, a %WinDir% kifejezést írjuk át %ThemeDir%-re, és mentjük el a változást. Ezután megjelenik a háttérkép a téma összes funkciójával együtt.

A témák tovább élnek

A Windows XP alapjában egy jól megkomponált küllemű operációs rendszer, de az ember, mint mindent, ezt is meg szeretné változtatni, saját ízlésének megfelelően kialakítani. Reméljük, sikerült egy kis kedvet csinálni a témák kipróbálásához, és útmutatót adni a Windows kinézetének biztonságos lecseréléséhez. Az interneten számtalan szebbnél szebb ikon és háttérképet találhatunk, így egy kis munkával akár mi is összeállíthatjuk saját témáinkat, amelyeket aztán kedvünk szerint alkalmazhatunk rendszerünkben. A Windows 98 és ME operációs rendszerek tulajdonosainak könnyebb dolguk van, de a témák bármely Windows rendszeren alkalmazhatóak, a teste szabásnak csak fantáziánk és ízlésünk szab határt.

Kovács Gyula

MPIO FY200 MP3-lejátszó

MP3 nyakra-főre

A flash memóriás MP3-lejátszók gyors terjedése egyre inkább arra kényszeríti a gyártókat, hogy különleges funkciókkal, illetve kidolgozással lássák el termékeiket. Az MPIO FY200-as lejátszó és diktafon talán mindkét téren tud újdonságot mutatni.

NÉVJEGY

Termék: MPIO FY200
Forgalmazó: ATComp Kft.
Ár: Bevezetés alatt
Web: www.mp3center.hu
 www.mpio.com

ADATOK

- Tömörített formátum: MP3 (8–320 Kbps), WMA (5–192 Kbps), ASF
- Beépített memória: 128/256/512 MB
- Sárga és zöld háttérvilágítás
- Kimeneti frekvenciatartomány: 20 Hz–20 kHz
- Jel-zaj viszony: 90 dB
- Folyamatos lejátszási idő: max. 11 óra (128 Kbps-os MP3-lejátszás)
- FM-rádió frekvenciatartomány: 76–108 MHz
- FM kimeneti teljesítménye: 10 mW
- FM-rádió jel-zaj viszonya: 45 dB
- Méretek: 30×86,2×16 mm
- Tömeg: 32 g (elem nélkül)

A legfontosabb törekvés az MP3-lejátszóknál, hogy minél kisebb helyen elférjenek, ne fogyasszanak sokat, és szép hangot adjanak. Ám a legtöbb készülék már „multifunkciós-nak” születik, így amellet, hogy lejátsza a különböző hangállományokat, felvételre is képes. Pontosan ilyen az MPIO FY200 is, amely mindent tud, amit ma egy kompakt, sokoldalú MP3-as készüléktől elvárunk.

Nyakba vagy karra?

A kérdés csupán azért merül fel, mert mindkét viselési formához megtaláljuk a szükséges kiegészítőt a dobozban. A tartozékok

között emellett megtalálható a kötelező fülhallgató, egy USB-, valamint egy sztereó kábel is. Egy érdekes kiegészítő rászerezésével igazi pen drive-vá alakíthatjuk, így még az USB-kábellel sem kell bajlódunk.

A készülék USB 1.1-es csatlófelületű, 256 megabájt flash memóriával rendelkezik, amely akár háromórnyi zenét képes tárolni 192 kilobit/másodperces bitrátával. Sztereó FM-rádiót is beleépítettek, és a már említett diktafon funkció szintén rendelkezésünkre áll. Menüje egyszerű és áttekinthető, egyetlen

tekerőgomb segítségével mozgathatunk az egyes beállítási pontok között. Érdemes megemlíteni az ötsávós hangszínszabályzót, amelyhez előre elkészített hangszínbeállításokat is használhatunk.

A mellékelt szoftver segítségével nemcsak a támogatott formátumú zeneállományokat tölthetjük fel, hanem szükség esetén frissíthetjük a készülék firmware-jét is. A mellékelt fülhallgató talán nem a legjobb minőségű, a jobb hangzás érdekében érdemesebb egy márkásabbra cserélni.

Tungler Antal

A kijelzőn még a rekesz és a zárító beállításai is nyomon követhetők

Polaroid PDC 5350 Neves alapokra

Nyáralás előtt sokan gondolkodhatnak el digitális fényképezőgép vásárlásán. A június kiszámíthatatlan, végtetekbe hajló napsütés-szélvihar kombinációinak tükrében az ideai nyár rapzodikus időjárással kecsegtet, de a Polaroid PDC 5350 segítségével a borús és derűs napok eseményei egyaránt lencsevégre kaphatók.

A Polaroid gyártó ma már nemcsak instant kameráiról, hanem az alsó kategóriákban induló, belépőszintű digitális fényképezőgépeiről is jól ismert.

A most bemutatandó PDC 5350-es modell a gyártó legújabb 5,2 megapixeles, Sony CCD-képzékelővel szerelt, háromszoros optikai zoommal ellátott kompakt digitális fényképezőgépe, amely kategóriatársaival összevetve meglepően igényes fémházban, jó képminőségével vívhat ki elismerő szavakat. Minőségét és szolgáltatásait tekintve ez a fényképezőgép kiemelkedik a belépőszintű modellek sorából, hiszen a kínálta nagy fotózási szabadság egy-két kategóriával feljebb sem minden esetben általános.

Kívülről körbejárva elsőként a fémborítás tűnik föl: robusztus és egyben elegáns hatást kölcsönöz a letisztult, nyújtott formának. A 37–111 milliméteres, F2,7–F4,9 fényerejű optika a bal alsó sarokba került, és a kamera síkjából jó pár centire emelkedik ki üzem közben. A hátoldal egy szintén a Sony által gyártott, 80 ezer képpontos, másfél hüvelykes LCD-kijelzőt rejt, közvetlenül az átnézeti kereső alatt, amely a fotózás során, illetve az elkészült képek visszajátszásakor szolgál információkkal. A kijelző mellett elsőre kaotikusnak tűnhet a nem egységes méretű és formájú kezelőgombok elhelyezése – jó pár van belőlük –, ennek ellenére a használat során minden kézre esik.

A teljesen automata üzemmódot is kínáló készülék a kreatív fotósokat ugyancsak jókedvre derítheti, hiszen a rekeszt és a zárítót az automatikán kívül mi is állíthatjuk, továbbá fehéregyen-

nemcsak tíz, hanem az állvány használatakor alkalmazható két másodperces értékre is beállítható. Háromperces rövidfilm hanggal együtt 320×240 képpontos felbontással rögzíthetünk, s másodpercenként 15 képkockára számíthatunk.

A PDC 5350-esnél két tömörítési fokozat közül választhatunk, ha 5 megapixeles képet szeretnénk készíteni. A kevésbé tömörített állományok meglehetősen nagyméretűek: egyenként két megabájtot emésztnek fel a 16 megabájtos belső tárolóból, de a kapacitás növelése érdekében egy SD-kártyahelyet – amely a jobb minőségű MMC-kártyákkal is elboldogul – is megtölthetünk külön megvásárolt memóriával. Tartozékként található a dobozban egy tévékészüléken történő megjelenítéshez és egy USB-adatkapcsolathoz szükséges kábel, csuklósíj, tok, a működtetéshez használatos Li-ion akkumulátor, ami rendkívül hosszú ideig szolgáltatja az áramot, valamint egy töltőadapter. Ez utóbbi az akkut a készülékben tölti, ezenkívül tápegységként is használható, tehát töltés közben tovább tudunk fényképezni.

NÉVJEGY

Termék: Polaroid PDC 5350
Forgalmazó: ATComp Kft.
Ár: 73 500 Ft
Web: www.atcomp.hu

ADATOK

Képzékelő: 5,2 megapixeles Sony CCD
Gyújtótávolság-egyenérték (kisfilmes): 37–111 mm
Fényerő: 2,7–4,9
Zárító: 1/2000–8 mp
LCD-kijelző: 1,5 hüvelykes Sony LPTS TFT
Belső tároló: 16 MB NAND Flash
Külső tároló: SD flash kártyák 8-tól 256 MB-ig
Képfelbontások: 2560×1920, 2048×1536, 1280×960, 640×480
Videofelvétel: 3 perces klip, 320×240, 15 kép/másodperc
Tévékimenet: PAL/NTSC
Befoglaló méretek: 103×58×35 mm
Tömeg: 175 gramm

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Polaroid PDC 5350

ELŐNY

• Az automata üzemmód mellett teljes körű kézi vezérlésre is lehetőséget ad, 5,2 megapixeles, 3× optikai zoom

HÁTRÁNY

• Az átlagosnál kissé erősebb, illás elszíneződés az éles kontúroknál

A különböző méretű gombok kissé kaotikus elrendezésben

súlyt is mérhetünk az előre programozott napos, felhős, neon és izzólámpa beállítások kiválasztása mellett. A fotók készítésekor teljes a kontroll a vakuüzemmódokat illetően, amelyek között megtalálhatjuk a vörösszemhatás-csökkentést és a lassú szinkront is. Makrofelvétel az optika síkjától mérve 10 centimétertől lehetséges, s ez a kompakt kamerák osztályában igen jó értéknek számít. Unikum, hogy az időzített felvétel késleltetése

A Polaroid PDC 5350-es mindazoknak ajánlható, akik viszonylag kevés pénzért szeretnének egy mindenre alkalmas, ingzsebben hordható, igényes külsejű kompakt, 5 megapixeles kamerát. Nagyon szép, színhelyes, nagy felbontású képek készíthetők vele. Figyelembe véve kedvező árát, amely jó képminőség és szolgáltatásokkal párosul, ez a készülék az ideai nyár nagy slágere lehet.

Bányai György

Foxconn 875A02 alaplap

Ismeretlen ismerős

Amint azt már múltkori alaplaptesztünkben is említettük, a Foxconn elsősorban alaplapalkatrészek címkéjéről lehet ismerős, de a helyzet az, hogy rengeteg kisebb cégnek dolgozik külső gyártóként.

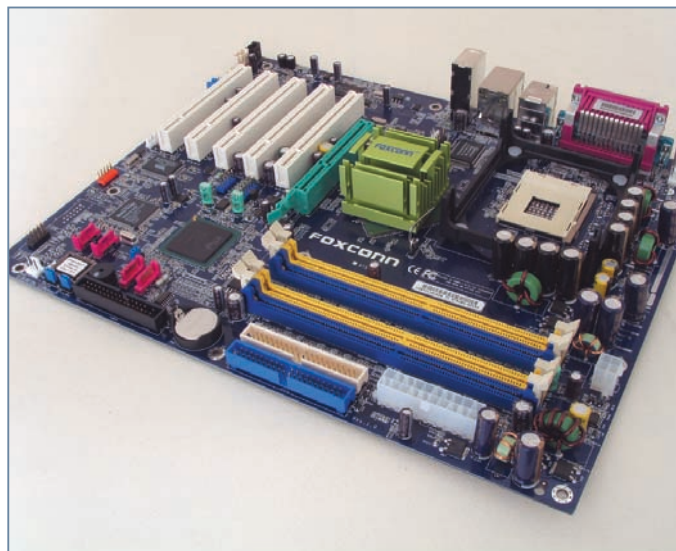
NÉVJEGY

Termék: Foxconn 875A02-6EKRS
Forgalmazó: DTK Computer Hungary Rt.
Ár: 36 740 Ft
Web: www.dtkcomputer.hu
 www.foxconnchannel.com

ADATOK

- i875P lapkakészlet
- Gigabites Realtek LAN
- 5.1-es hanglapka
- FireWire
- 4 SATA RAID-csatoló

Jócskán van tehát tapasztalata ezen eszközök építésében. Leggyorsabb alaplapja az Intel i875P típusú lapkakészlettel szerelt, szépen csengő névvel megáldott 875A02. Az egyszerű, de informatív csomagolás magán az alaplapon kívül csak a legszükségesebb kábeleket rejti, úgymint: SATA, SATA-táp, IDE-, valamint flopiakábel – és persze az elmaradhatatlan I/O takarólemez. Ezek mellett egy igazi,

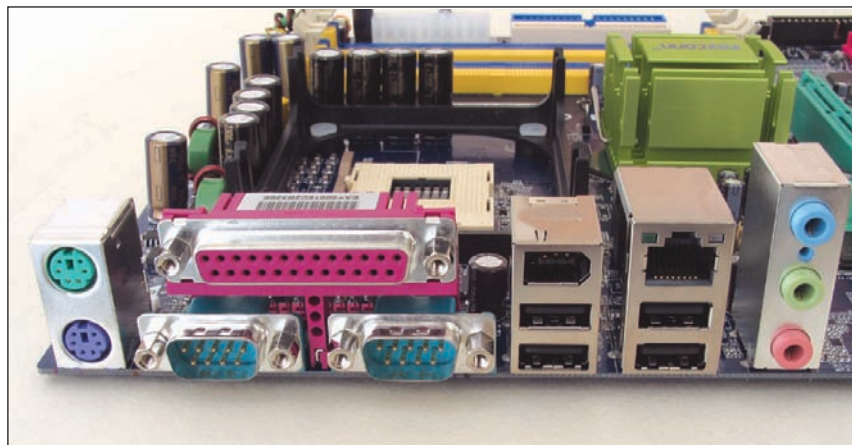
megtalálható rajta a gigabites LAN-vezérlőtől kezdve a négy RAID-képes SATA-csatlakozón át egész a FireWire-ig. Sajnáljuk, hogy a LAN-vezérlő nem az Intel

háromfázisú tápellátó szolgáltatja a feszültséget, és támogatja a Prescott magos P4 processzorokat. A termék igazi különlegessége a SuperUtility nevű programcsoport, amely magában foglalja a BIOS-ban levő, „HDD-mentő” SuperRecoveryt, a Windows-tuningoló SuperStepet, valamint a BIOS lementésére és frissítésére használható windowsos SuperUpdate-et. Említést érdemel még a SuperLogo, amellyel a BIOS-képernyőt cserélhetjük le egy nekünk tetsző képre.

Sem sebesség, sem felszereltség terén nincs miért szégyenkeznie a Foxconn i875P-s alaplapjának – remek választás lehet bárkinek, aki a lehető legkevesebb pénzből a legjobbat akarja kihozni. És természetesen ne feledjük a több tízezer forint értékű, ingyenes szoftvermellékletet sem, amellyel gépünk vírus- és hackervédelme rögtön meglesz oldva.

Lakatos Gergely

A jól felszerelt Foxconn alaplap hátulján 4 integrált USB és egy FireWire aljzat kínál bővítési lehetőségeket

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Foxconn 875A02-6EKRS

ELŐNY

• Jó felszereltség, NIS 2004, nem véstes ár

HÁTRÁNY

• Nem intelles LAN-vezérlő

hasznos extrával is kecsegtet: teljes verziós Norton Internet Security 2004-et kapunk mellé.

Az alaplap felépítése egyszerű, de a kor követelményeinek megfelelően minden szükséges dolog

által gyártott típus, így a lapkakészlet által felkínált „CSA”, amely a nagy sebességű helyi hálózatok sebességének növelésére szolgál, nem használható ki. A processzor számára

Encyclopaedia Britannica

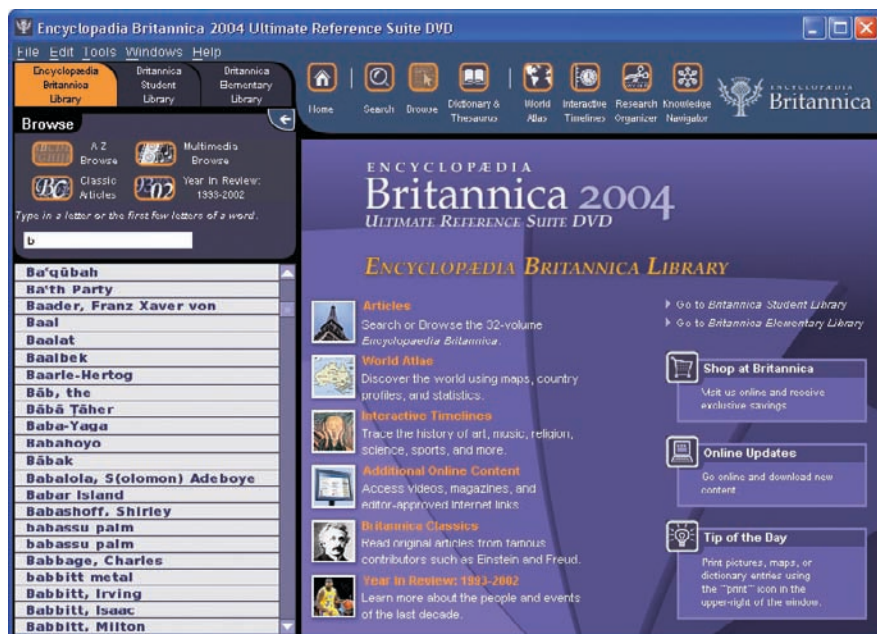
A király visszatér

Megjelent az Encyclopaedia Britannica új kiadása. A multimédiás lexikon szépült, frissült, és tartalmilag kibővült egy figyelemre méltó évkönyv-összeállítással.

A könyvek világában a lexikonok és enciklopédiák az állandóság, a maradandóság szimbólumai. Egy nagylexikont nem egy-két évre, hanem egy életre veszünk: a polcunkon

módosítják küllemüket. A dolog persze érthető: évről évre újabb kiadás jelenik meg belőlük, amelyet – kegyetlen az élet – el kell adni. Ehhez pedig nem elég a szócikkek frissülése, a fejlesztés

fazonizálás. És ezt nem ússza meg senki, még a legnagyobbak legnagyobbika, az Encyclopaedia Britannica sem, amelynek most jelent meg a 2004. évi kiadása.

Az új felület szebb és használhatóbb, mint a tavalyi

trónoló nagy Révait még a nagyapánktól örököltük, és remélhetőleg az unokáink is lapozgatni fogják. Az igazi lexikon egész megjelenésével – kötésével, tördelésével, tipográfiájával – időtlenséget sugároz: a formai újításoknak itt nincs helyük, mivel nem erősítik, hanem inkább rontják a mű tekintélyét.

Érdekes módon pont fordított a helyzet a multimédiás enciklopédiákkal. Ezek a programok a szoftverpiac nagy átváltozóművészei, amelyek még a munkaal alkalmazásoknál is gyorsabban

törnek minden évben új szolgáltatásokkal és látványos formai megoldásokkal kell meggyőzniük a vásárlót arról, hogy valóban új témáról van szó. Ezért a multimédiás enciklopédiák minden évben kénytelenek alá feküdni, és átadni a

Mindent bele!

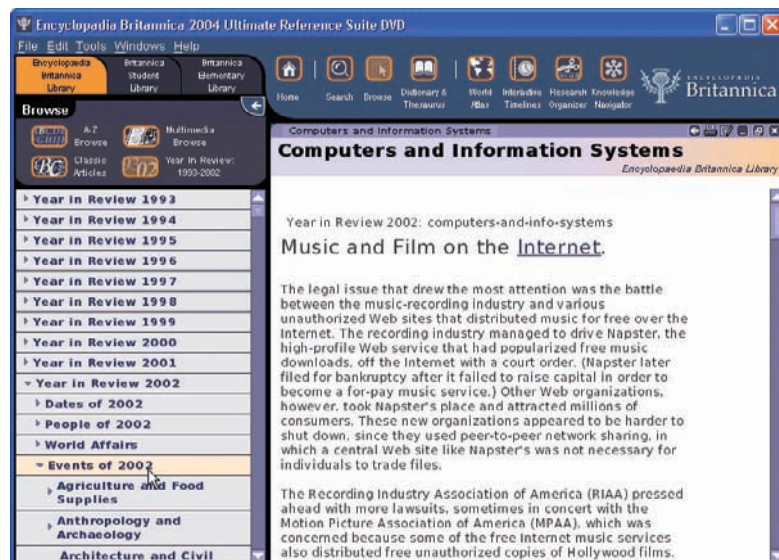
Az új Britannica CD- és DVD-változatban is hozzáférhető. Nekünk a DVD-verzióhoz volt szerencsénk; ez nem több lemezre szétporciózva, hanem egyetlen korongon tartalmazza azt a több mint százezer szó-

cikket, majd háromezer térképet, valamint húszezer képet, videót és hangklipet, amelyet a lexikon szerkesztői okulásunkra összeszedtek. Telepítésekor van olyan opció, amely a teljes tartalmat felmásolja a merevlemezre: tanácsos élni ezzel a lehetőséggel, mert így sokkal kényelmesebb az enciklopédia használata (sajnos a program még így is elég lassú).

Az Encyclopaedia Britannica digitális kiadásával kapcsolatban a leggyakoribb kérdés: „Valóban rajta van mind a 32 kötet?” A válasz: igen! Amit a DVD-n találunk, az tehát nem gagyi, hanem ezerszeresen megrágott és ellenőrzött, komoly, megbízható tartalom: az információkra vágyók számára igazi aranybánya. Aki látványosságra szomjazik, az kevésbé lesz elégedett: a Britannica ezen a téren jócskán elmarad a másik legnagyobb, a Microsoft Encarta mögött. Igaz, ami igaz, a „király” még ma is kicsit csikorgva játssza azt a játékot, amit multimédiának nevezünk. De hát nem ezért szeretjük.

Egyet fizet, hármat kap

A szerkesztők voltaképpen három enciklopédiát csomagoltak a termékbe: az alapváltozat mellett két ifjúsági verziót, egyet a kicsiknek, egyet pedig a nagyobbacska diákoknak. Ez remek ötlet: a hatalmas tudásanyag így nem nyomja agyon a tanulókat, és nem veszi el a kedvüket az enciklopédia használatától. Remélhetőleg a kiadványnak ezt a szolgáltatását nálunk is mind többen fogják tudni használni: ma már szinte minden általános iskolás tanul angolul (ha nem, szégyelljék magukat a szülőket), és a Britannica gyerekváltozata nagyszerű kiegészítője – sőt, akár serkentője is – lehet a nyelvtanulásnak.

Az évkönyv rész a Britannica 2004 talán legfontosabb újdonsága

NÉVJEGY

Kiadó: Encyclopaedia Britannica

Forgalmazó: Kimsoft Kft.

Ár: 20 990 Ft

Web: www.kimsoft.hu

www.britannica.co.uk

A Britannica mindent tud: még azt is – amit idehaza elég kevesen –, hogy a Sötétség délben híres írója, Arthur Koestler magyar volt

az elmúlt esztendő legfontosabb eseményeiről és személyeiről. Ezek közül került fel a lemezre az 1993-tól 2002-ig terjedő időszakot átfogó tíz kötet: aki hivatászerűen foglalkozik tényekkel, adatokkal, annak már pusztán ezért érdemes lehet beszerezni a kiadványt.

Mindent összevéve az Encyclopaedia Britannica 2004 Ultimate Reference Suite DVD nagyon is megéri az árát. Az ingyenes internetes tudáscsapatok lassan-lassan úgyis kezdik elzárni – a Britannica webhelye is fizetőssé vált –, ezt a lemezt viszont bármikor elővehetjük, és ami a világról ténszerűen tudható, azt megismerhetjük belőle. Aki esetleg nem vette meg

A három enciklopédiát, amelyek között gombnyomással kapcsolgathatunk, a leghagyományosabb módon tudjuk használni: egy ablakba beírjuk a címszó első betűit, és a beugró listából odaugrunk a szócikkhez. Ezt a program böngésző módnak hívja. Emellett természetesen kereshetünk is az enciklopédiák anyagában. A szórakozva tanulást segíti az időszalag, amely témakörök szerint jeleníti meg az egyes időszakokhoz kötődő fontos eseményeket, a Britannica Classics című rész pedig a tudástár halhatatlan szerzőinek (Freud, Einstein, G. B. Show stb.) cikkeiből ad válogatást.

Pomádé király új ruhája

Mindezek már hagyományosnak tekinthető szolgáltatások a Britannicában – akkor hát voltaképp mi az új a 2004. évi változatban? Először is természetesen a felület: bár a tavalyival sem volt bajunk,

az idej egy kicsit szebb. A használata pedig tényleg egyszerűbb, fél perc alatt kiigazodik rajta az ember. Ami kevésbé látványos: frissült a tartalom, de hát ezen

a szinten ez természetes. Fontos új szolgáltatást igazából egyetlen találtunk a programban: az évkönyv részt. A Britannica minden évben kiad egy évkönyvet

tavaly, vegye meg idén, vagy ha most nincs pénze rá, jövőre: egy Britannica a háznál sosem rossz befektetés.

Móray Gábor

Térképekkel is gazdagon ellátták az enciklopédiát, és ezek nem pusztán dekorációk, hanem valóban rengeteg földrajzi, statisztikai adatot közölnek az adott területről

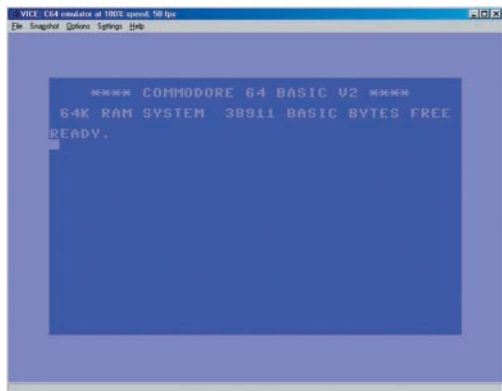
Emulátorok

Amikor én még kis srác voltam

Manapság egyre divatosabb szóvá nemesül a retro kifejezés, mellyel pár éves vagy évtizedes emlékeinkben szereplő műsorokhoz, tárgyakhoz térünk vissza nosztalgikus érzésekkel. Igaz, hogy már önmagában az idő is sok mindent megszépít, de talán tényleg volt valami varázslatos, megismételhetetlen hangulata a ZX81, Spectrum, Commodore 64, illetve +4, Amiga, Primo, Enterprise, Armstrad CPC 464, Atari 800XL számítógépeknek, valamint a korabeli, kézben fogható vagy tévére köthető konzolos játékgépeknek. Közel hozta számunkra a számítógépes játékokat, bujkáltunk liftekben, karatézunk és boksztunk, löttük az űrhajókat, az idegeneket, sőt mindent, ami mozgott. Sok akkori játék kezdetleges grafikája ellenére rengeteg kellemes órát szerzett.

Különböző gépek utánzása egy másikban – ez a gondolat nem tegnap született. Az elv főnagyszűrű: az eredeti program futását tegyük lehetővé egy másik gépen, de az eredetivel teljesen egyező környezetben, és az nyújtson minél tökéletesebb kompatibilitást. Egy emulátort elég a gazdagépen elindítani, majd az eredeti programot betölteni, és máris feltűnik az ismerős környezet, roboghatunk versenyautókkal, vagy éppen löhetjük az ellenséges űrhajókat az utolsó töltényig. Az élmény, különösen az igényesen megírt emulátorokban, szinte a megszólalásig hasonlít az eredetihez.

A technikai megvalósítás azonban már nem olyan egyszerű: a tökéletes kompatibilitás elérése komoly programozói munkát kíván a fejlesztőtől. Rádadásul többnyire sokkal erősebb hardver szükséges egy „gyengébb” gép imitálásához: például a mindössze 1 megahertzes órajelű Commodore 64 élvezhető minőségű emulációjához legalább 150 megahertzes Pentium processzoros PC szükséges. Az igazsághoz persze az is hozzátartozik, hogy több különálló célorientált chip (például SID-hang) szerepét kell utánozni egy programmal, mindezt tökéletes időzítéssel és valós időben – ehhez szükséges a sokkal erősebb PC-hardver. Ugyanakkor lenyűgöző, mennyi extra szolgáltatást is kínálhat egy emulált környezet. Olcsó vagy teljesen ingyenes programmal megvalósítható a futó programok pillanatnyi

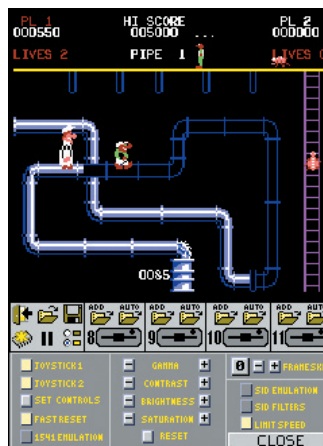
Vajon egy igazi C64 képernyőjét látjuk, vagy ez „csak” egy emulátor képe? A keret felirata persze megsúgja a helyes választ

állapotának mentési és vissza-töltési lehetősége; a kép- és hang-állományok könnyedén kiszedhetők akár külön-külön, de sok esetben akár egyben, komplett videoformátumban is; többnyire joystick-emuláció könnyíti meg a kényelmes kezelést; és még sorolhatnánk a lehetőségeket.

Homo Ludens Computericus

Számtalan híres számítógép jelent meg a 80-as évek elejétől. Áruk csillagászati volt, úgyhogy jószerével két választási lehetősége volt annak, aki mindenképpen szeretett volna venni egyet. Vagy egy Merkúr-telepen befizethető autó árával egyenértékű összegért megvette a boltban vagy egy műszaki bizományiban; vagy pedig a bécsi út „másik végén” próbált szerencsét a háromévenként igénybe vehető valutával felszerelve, ahol jóval emberibb árfekvésben lehetett találni ilyen masinákat, s bár erre még vámat is kellett fizetni, a végösszeg még így is sokkal kedvezőbb volt. A PC-k tömeges elterjedése elavulttá tette ezeket a korai monstrumokat, de pár év elteltével szép lassan felbukkantak az emulációk a ZX-81, a ZX Spectrum gépektől kezdve mindenféle Commodore, Videoton TV Computer, Apple 2, HT-1080, Primo és még számos más korabeli típusig. Ennek részben az volt az oka, hogy a korai PC-k kezdet-

leges grafikai képessége igencsak korlátozta az ütöképes játékok megjelenését. Zenei téren sem volt jobb a helyzet: a beépített gyári hangszóró és egy C64 gépben szereplő, három csatornán

A küzdelem a csővezeték épségéért immár új helyszínen folytatódhat: PC-nk, kézi-számítógépünk vagy akár mobiltelefonunk színes kijelzője lehet a pókokkal, rákokkal vívott harc új terepe

kilenc oktávot tudó SID- (Sound Interface Device) chip közötti különbség is igencsak számottevő volt. Ez jó ideig azt eredményezte, hogy a felhasználók ugyan már PC-n dolgoztak, de otthon egy „home computeren” játszottak.

A nagyobb tudású Commodore testvérek sem maradtak ki a sorból, ez a legendás géptípus is megjeleníthető gépünkön. Sokan használ-

ják például a WinUAE nevű kitűnő Amiga-emulátort, amely az összes Amiga típusú számítógép (A500, A1200, CD32) programjainak futtatására alkalmas.

A programozásra is használható számítógépek mellett népszerűek voltak a kizárólag előre megírt programokat, játékokat futtató konzolok is, mint amilyen például a legendás Atari 2600. A konzolok mind a mai napig jelen vannak, és nagyon sikeresek, nagyon jó minőségű élményt adnak: gondoljunk csak a Sony Playstation, az Xbox vagy a GameCube gépekre. Nagy előnyük, hogy nem kell érteni hozzájuk, nem kell számítógépgyűrűnek lenni, elég csatlakoztatni egy tévékészülékhez, és máris játszhatunk. Vannak hordozható változataik is, mint például a GameBoy, a GameBoy Color és Advance. Ezekre a platformokra hihetetlen mennyiségű játékot fejlesztettek, és természetesen ezek is megihlették az emulátorok készítőit.

Komoly táborral rendelkezik a játéktéri gépek (NeoGeo, CapCom) is. A MAME, azaz a Multiple Arcade Machine Emulator szinte az összes korabeli masinára készült arkádprogramot képes futtatni, összesen 2000 különböző játék 3800 variációját kezeli.

Az emulátorok közül van teljesen ingyenes, és léteznek shareware, vagyis valamilyen időkorlátos vagy csökkentett tudású változatok, amelyek megvásárlásával juthatunk csak hozzá a teljes tudású programhoz. A Windows és Linux platformon egyaránt a legjobbak közé tartozó VICE Commodore-emulátor külön érdekessége, hogy nemcsak ingyenes, hanem egyben nyílt forráskódú is.

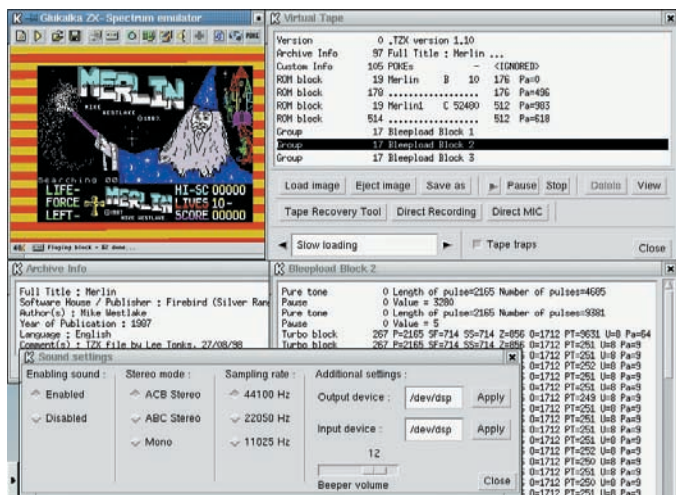
VICE, a jolly joker

Annak, aki egy kicsit is járatos az emulátorok világában, bizonyára nem ismeretlen a VICE név, azaz a Versatile Commodore Emulator.

NÉVJEGY

Termék: Versatile Commodore Emulator
Fejlesztő: VICE Team
Licenc: GNU Copyleft ;))
Web: hopp.pcworld.hu/1

Aki ezen a gépen ismerkedett a bitekkel, biztos, hogy sohasem fogja elfelejteni. A lakosság apraja-nagyja programozgatott otthon a TV-BASIC műsor hívó szavára

Eredetileg Unixra kezdték fejleszteni, de mára szinte nincs is olyan platform, amelyre ne jelent volna meg. Windows, Linux, DOS, OS/2, BeOS és Mac OS X verziók is elérhetőek a fejlesztők honlapján, sőt egyes Linux-disztribúciók – például a SuSE csomag – maguk is tartalmazzák a programot. Segítségével nemcsak a C64-es gépet idézhetjük fel, hanem a C128 mellett régebbi gépcsodákat – PET, CBM-II, VIC-20 – is tud emulálni.

A C64-élményről annyira részletesen gondoskodtak, hogy még cartridge állományok fájlból való betöltésére is mód nyílik, ezáltal virtuálisan azt látjuk, azokat a parancsokat és funkciókat használhatjuk, amelyeket egy igazi gépen, egy igazi cartridge használatával értünk volna el.

A *PC Studio* májusi adásában mutattuk be azt a magyar gyártmányú HardSID hangkártyát, amely egy igazi C64 SID-hanglapkát tartalmaz, ezáltal a hangja nagyságrendekkel élethűbb annál, mint ha egy egyszerű PC-s hangkártya emulációját hallanánk. Nos, külön érdeme a VICE programnak a HardSID-támogatás: hangkeltő eszközként egy ilyen speciális hangkártyát is képes megszólaltatni, így kristálytisza hangzásban élvezhetjük az „eredeti” zenéket, effektusokat.

Emuláció, virtuális gép és egyéb érdekességek

Tovább színesedett a kép az emulációra hivatott új eszközök megjelenésével: ezek közül a két legfontosabb a kézziszámítógép és a színes grafikus kijelzővel rendelkező mobiltelefon. Ezen készülékek kijelzői mostanában érték el

a 320×240 képpont körüli felbontást, amely lehetőséget kínál a nagyjából ugyanekkora felbontással rendelkező hajdani gépek és az azokon futó játékok adaptációjára. A *PC Studio* egy korábbi

A Pacman a Tetris mellett talán a világ legismertebb számítógépes játéka, amelynek számtalan átiratával és sikeres feldolgozásával találkozhattunk már

adásában mi is bemutattuk a néhány ezer forintért megvásárolható Pocket C64-emulátort, amely hihetetlenül élethű módon jeleníti meg a 80-as évek klasszikus házi számítógépet.

Persze a régi számítógépeket sem csak játékokra használták. A korábban igen erőteljes és hatékony munkakörnyezetet biztosító CP/M már a C64-es gépekhez is megjelent Z80-as processzort tartalmazó kiegészítő cartridge formájában – ez tekinthető akár egy korai félig hardveres, félig szoftveres hibrid-emulátornak is. Ugyancsak régi vágyuk a különböző Linux-rendszerek felhasználóinak, hogy a más operációs rendszerekre írt programokat virtuális környezetben futathassák. Erre is említhetnénk konkrét példát: az MS-DOS környezetet megvalósító DOSEMU programot, amelynek megfelelő konfigurálásával a legapróbb autoexec.bat és config.sys beállítás igénylő programot is munkára foghatjuk. Mivel az összes létező PC-s

program jelentős hányada Windows-rendszerekre készült, ebből adódik a Windows-programok Linux alatti futtatási lehetőségének igénye is. Alapszinten ennek megfelelően a Wine program is, de léteznek egy igen jó minőségű – igaz, nem ingyenes – VMware nevű programcsomag, amely nemcsak egyszerű Windows-munkaállomást, hanem tetszőleges Windows operációs rendszert – beleértve a szervert verziókat is –, de például Novell Netware rendszert is képes kiváló minőségben emulálni. Ez a rendszer természetesen már nem egy egyszerű szoftveremulátor, hanem annál jóval több. Egy vagy akár több virtuális számítógépet hozhatunk létre a segítségével, majd tetszőleges operációs rendszerrel ruházhatjuk fel, tesztelhetjük őket, telepíthetünk rájuk programokat – pont, mint egy igazi hardverre. Ebben a szimulált környezetben az adott rendszer

szintén hasznos programfejlesztési, tesztelési munkák végezhetőek el külön hardver igénybevétele nélkül DOS, Windows és OS/2 platformokon.

Jogi esetek

Sokak számára átláthatatlan, milyen egy letöltött játék jogi helyzete. A weboldalakon sokszor nincs is egyértelműen feltüntetve, illetve van, aki rendszeresen figyelmen kívül hagyja az esetleges (többnyire idegen nyelvű) figyelmeztetéseket. Kicsit hasonló ahhoz, amikor egy szoftver telepítésekor a licenc elolvasása nélkül kattint valaki a *Tovább* gombra. Az apró betűs részek, kitételek – akárcsak egy szerződésben – sokszor a legnyegesebb tartalmakat rejtik. Beszéljünk tehát pár mondat erejéig az ilyen korai szoftverek, programok jogállásáról.

Teljesen egyértelmű a szituáció akkor, ha ingyenes vagy ingyenesé tett programokról, játékokról van szó. Ha ritkán is, de van esélyünk ilyen találni, léteznek például teljesen ingyenes GameBoy játékok, de a LlamaSoft is ingyen letölthetővé tette minden Commodore 64-re készült játékát. Egy ilyen szimpatikus kezdeményezésre láthatunk példát a www.worldofspectrum.org weboldalon, ahol csokorba szedve hosszú listán olvashatjuk azoknak a fejlesztőknek a nevét, akik lemondtak jogaikról, és szabadbá tették műveiket a nagyközönség számára.

A következő kategória a magára hagyott, idegen szóval *abandonware* névvel aposztrofált programoké. Mivel a jogtulajdonos másként nem rendelkezett, vagyis nem tiltotta a későbbi felhasználást,

Van, akinek éppen ez a típus dobogtatja meg a szívét. S ha a régi gép már esetleg nem porosodik a polc tetején, az emulátorral akkor is felidézhetjük a régi szép emlékeket

rendszereket már jogtisztán előtelepítve megkapjuk hozzá.

Hasonló, de kizárólag windowsos gépeken fut a Microsoft Virtual PC projektje, ennek segítségével

azt gondolhatnánk, hogy ezek szabadon letölthetőek és használhatóak, de sajnos nem ez a helyzet. Ezek a programok ugyanúgy jogvédett szellemi termékek, mint

Ajánlott weboldalak**› Clickgamer:**

www.clickgamer.com

› C64S-emulátor:

www.phs-edv.de/c64s

› CCS64-emulátor:

www.computerbrains.com

› Frodo-emulátor:

e32frodo.sourceforge.net

› JAVA C64-emulátor:

www.dreamfabric.com/c64

Magyar linkgyűjtemények a témában

› amiga.lap.hu

› c64.lap.hu

› emulator.lap.hu

› gameboy.lap.hu

› konzol.lap.hu

› sinclair.lap.hu

› symbian.lap.hu

minden más szoftver; letöltésük és birtoklásuk még akkor is teljesen illegális, ha amúgy ezzel senki nem foglalkozik. Jobbára az érintett cégek sem, noha időnként értesülhetünk arról, hogy be-bezárnak egy-két ilyen weboldalt.

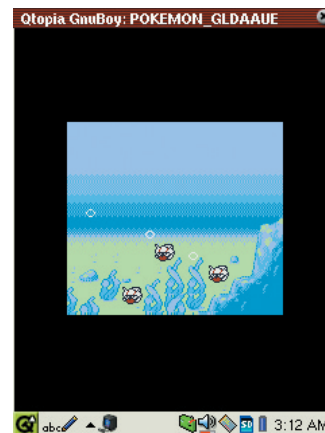
Vannak olyan cégek is, amelyek már a hősor óta a páston vannak, és töretlenül fejlődnek, azóta is ontják a jobbnál jobb játékaikat – ilyen például az Electronic Arts. Ezek a cégek valószínűleg úgy gondolkodnak, hogy a virágkorukat élő színes kijelzős mobiltelefonok, kézisámítógépek új lehetőséget jelenthetnek korábbi termékeik újbóli értékesítésére, hiszen egy mai modern mobiltelefon színes kijelzője nagyjából eléri, sőt sok esetben le is körözi a korábbi „home computerok” grafikai felbontását. Az egyszer már sikeres ötleteket, korábbi kedvenc hőseink kalandját átírva, továbbfejlesztve ifjabb és idősebb generációk egyaránt szívesen fogadják.

Azt azért mindenképpen fel kell hoznunk érvként, hogy aki ZX-81, Spectrum, C64, Plus/4 vagy hasonlóan 15–20 éves korú géphez gyűjtögeti a programokat, az a cikk szerzője szerint nem bitlőrő, hanem valójában múltmentő, hiszen a mai legfiatalabb generáció már nem is emlékszik olyan számítógépre, amelyben ne lett volna

beépített CD-olvasó. Úgy tűnik, ezen ereklyék, régi szellemi alkotások csak lelkes megszállottak segítségével menthetők meg az utóknak. A jogszabályban szereplő, szó szerint vett 70 éves szerzői jogi elévülés ebből a szempontból fizikailag kivárthatatlan, és nagyon is vitatható. Mindenesetre letöltés előtt igyekezzünk saját érdekünkben minél alaposabban tájékozódni.

Az egyik első jogkövető

Talán van, aki olvasta azt a Commodore cégről szóló sajtóközleményt, amely arról tájékoztatott, hogy a Tulip Computers vásárolta fel a nagy hírű céget, beleértve az összes korábbi termékeire és az emblémahasználatra vonatkozó jogokat is – bár a mai Commodore már nem számítógépeket gyárt, hanem magnetooptikai adathordozókkal foglalkozik. A Pocket PC alapú kézisámítógépekre játékokat fejlesztő Clickgamer alighanem az első fecske, amely hivatalosan is megállapodott a jogutóddal. Ez részint sejthető a termék új verziójának magasabb (jogdíjakkal terhelt)

Az ingyenes GnuBoy segítségével tetszőleges GameBoy és GameBoy Color játékot futtathatunk

árából is, de egyértelműen látható a logó és a ROM-tartalmak használatából is. Az eddig megjelent emulátorok nem kínálhatták jogszerűen a C64 gép ROM-állományait, és ezeket a használatbavételhez az internetről kellett letölteni, míg a Pocket Commodore program ezeket már alaphelyzetben tartalmazza.

Csizmazia István

Processzorvilág

Mit hoz a jövő?

Napjainkban rengeteg lehetőség áll rendelkezésünkre, ha processzort szeretnénk vásárolni. Cikkünk az összes lehetséges típust igyekszik felölelni, és némileg a jövőbe tekinteni – bár napjainkban ez utóbbi már elég veszélyes vállalkozás.

Az egyszerűség kedvéért haladjunk ábécérendben, és kezdjük sokak kedvencével, az AMD-vel.

A zöld front

Jelenleg a legnépszerűbbek a Socket A tokozású Athlon XP processzorok: olcsók, rengeteg-fajta alaplap kapható hozzájuk, ráadásul jól tuningolhatók.

tesen alacsony áron. Aprócska „szépséghibájuk”, hogy a licenccel hiánya miatt nem támogatják az SSE2-es utasításkészletet, ami pedig bizonyos alkalmazásoknál nagy hasznára válna a felhasználónak.

Az újabb generációs, Hammer magos processzorokat vizsgálva elég az árlistákra pillantani, hogy megállapítsuk: olcsó Athlon 64

ható, Socket 754-es változatú Athlon 64 2600+ lesz. Ezzel az a probléma, hogy a híresztelések szerint – amelyeket egyébként a cég lépései is alátámasztanak – nagyjából fél éven belül ez a platform ki fog veszni a kínálatból; vagyis aki központi egységet szeretne fejleszteni a későbbiekben, az veheti majd mellé az új alaplapot is.

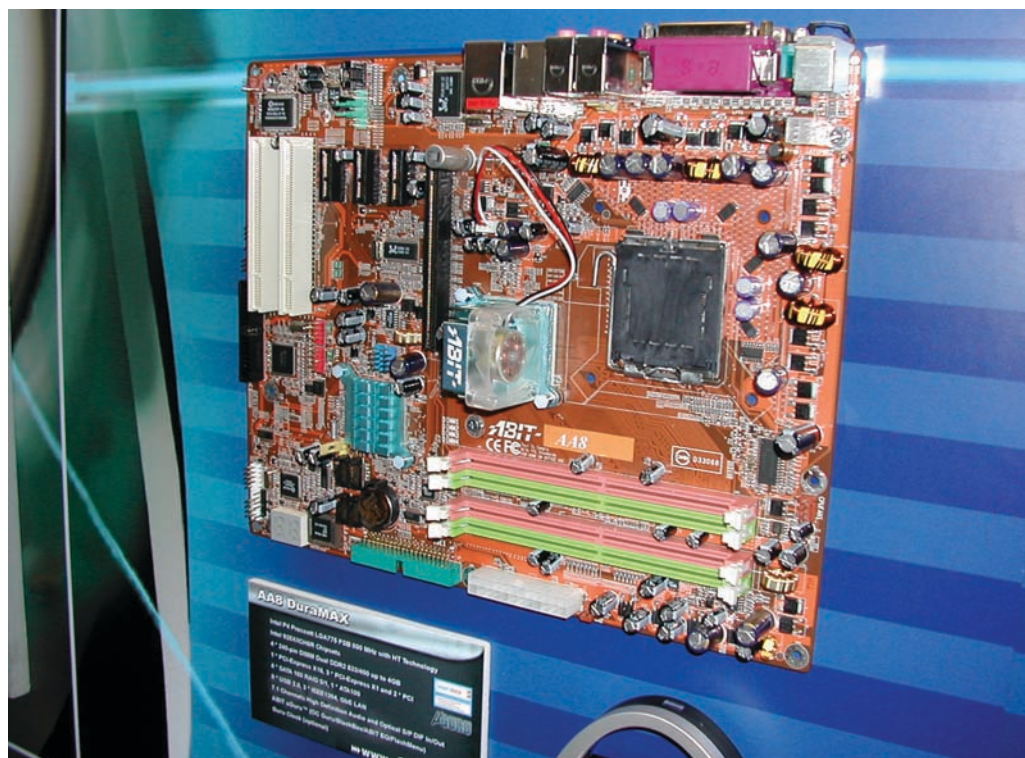
megye bele – „házi” PC-kbe ez semmiképp sem alternatíva. Pláne ha belekalkuláljuk, hogy az otthoni vonalról ez a tokozás egy-két hónapon belül gyakorlatilag ki is vonul. Helyette egységesítenet Socket 939 lesz. Ez nagyon jó dolog, csak éppen az AMD-rajongók azon nagy reménye nem teljesült be, hogy a bele illő processzorok olcsók lesznek, vagy legalábbis olcsóbbak az előző generációnál.

A szakértők szerint a helyzet őszszel fog változni, de addig is az egyetlen pénztárcát kímélő lehetőség a Socket 754-es Hammer marad. S ezzel még nem értünk a végére: a DDR2-es memóriák mellé az AMD új foglalatot pedezget, a Socket 900-at, amely a fentiek tekintetében egyértelműen újabb kompatibilitási problémákat vet fel a jövőre nézve.

Fontos még megjegyezni, hogy az nForce 3 150-es, illetve VIA K8T800 lapkakészlettel szerelt alaplapok nem képesek az AGP/PCI csatlók órajelének fixálására, ami nagymértékben kisebb szorzójú processzorok esetében pedig szinte teljesen korlátozza a tuninglehetőségeket. Aki ilyenmiben gondolkodik, annak csak az új, nForce 3 250-es, illetve VIA K8T800 Pro lehet a megfelelő.

A kék front

Az Intel háza táján sem sokkal egyszerűbb a helyzet. Jelenleg csak Socket 478-as foglalatban gondolkodhatunk. Teljesítmény tekintetében kizárólag a Pentium 4-ről beszélhetünk (vagyis a Celeronoktól most tekintsünk el), de ezen belül jelenleg két magtípus létezik. Egyik a régről ismert Northwood. Érdekes mellékvágány az ugyanezen gyártás-technológiával készülő, Gallatin magos Xeonokból lett Extreme Edition, amely teljesítmény

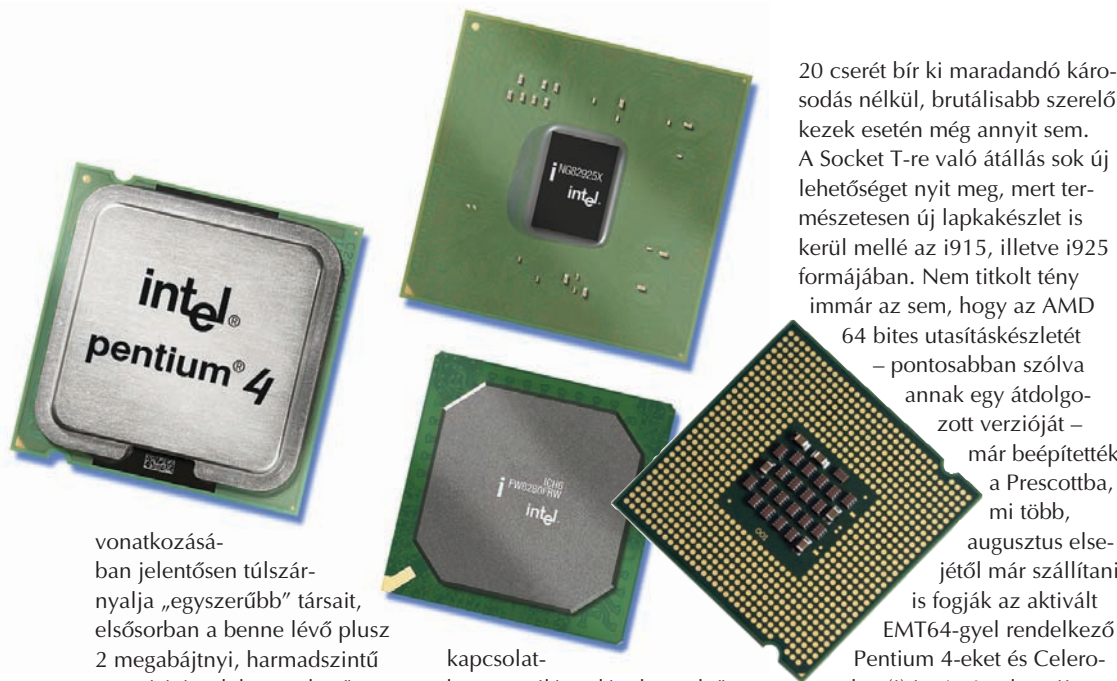
Manapság gyakorlatilag csak a legmodernebb, Barton magos típusokat lehet kapni, természet-

gyakratilag nincs. Az egyetlen valóban megfizethető árú központi egység a még nem kap-

A másik lehetőség a Socket 940, amelybe csak a méregdrága Athlon 64 FX, illetve az Opteron

Tervező cég	Gyártó	Márkanév	Kódnév	Információk
Intel	Intel	Pentium 4	Northwood	512 KB L2, SSE2, Hyper-Threading (800-as FSB-jű modellek esetében)
Intel	Intel	Pentium 4 Extreme Edition	Gallatin	512 KB L2, 2 MB L3, SSE2, Hyper-Threading
Intel	Intel	Pentium 4	Prescott	1 MB L2, SSE3, Hyper-Threading, (EMT64)
AMD	AMD	Athlon XP	Thoroughbred B	256 KB L2, SSE, 3DNow
AMD	AMD	Athlon XP	Barton	512 KB L2, SSE, 3DNow
AMD	IBM	Athlon 64	Newcastle	512 KB L2, SSE2, 3DNow, x86-64
AMD	IBM	Athlon 64	Clawhammer	1 MB L2, SSE2, 3DNow, x86-64
AMD	IBM	Athlon 64	Winchester	512 KB L2, SSE2, 3DNow, x86-64
AMD	IBM	Athlon 64 FX	Sledgehammer	1 MB L2, SSE2, 3DNow, x86-64
AMD	IBM	Athlon 64 FX	San Diego	1 MB L2, SSE2, 3DNow, x86-64

vonatkozásában jelentősen túlszárnyalja „egyszerűbb” társait, elsősorban a benne lévő plusz 2 megabájtnyi, harmadszintű gyorsítótárnak köszönhetően. Persze a teljesítményt nem adják ingyen, a kis pluszért cserébe – az Athlon 64 FX-hez hasonló mértékben – csillagászati árat kell fizetni. Visszakanyarodva a földi halandóknak készülő típusokhoz, a másik lehetőségünk a Prescott magos P4. Ezeket onnan ismerhetjük fel, hogy a Northwoodtól eltérően nem 512 kilobájt, hanem 1 megabájt másodszintű gyorsítótárral rendelkeznek. Ezenkívül számos hasznos újítás található bennük, többek közt a jelenleg még teljességgel kihasználatlan SSE3-utasításkészlet. Eddig minden jónak tűnik, de mint a tesztekől kiderült, a Prescott iszonyatosan melegszik. Ennek oka nagyon bonyolult, és inkább elektrofizikai, mintsem számítástechnikai jellegű. Lényeg a lényeg: vásárláskor, ha lehet, egyelőre kerüljük ezeket a típusokat. Az azonos áron és órajelen kapható Northwoodokkal sokkal jobban járunk.

A Pentium 4-ek következő lépéscsojja a Socket T, vagyis Socket 775 típusú tokozás lesz. Ezzel

kapcsolatban napvilágot láttak az első információk, melyek szerint az új foglalat rendkívül érzékeny, sérülékeny. Az alaplapyártók tapasztalatai szerint mindössze

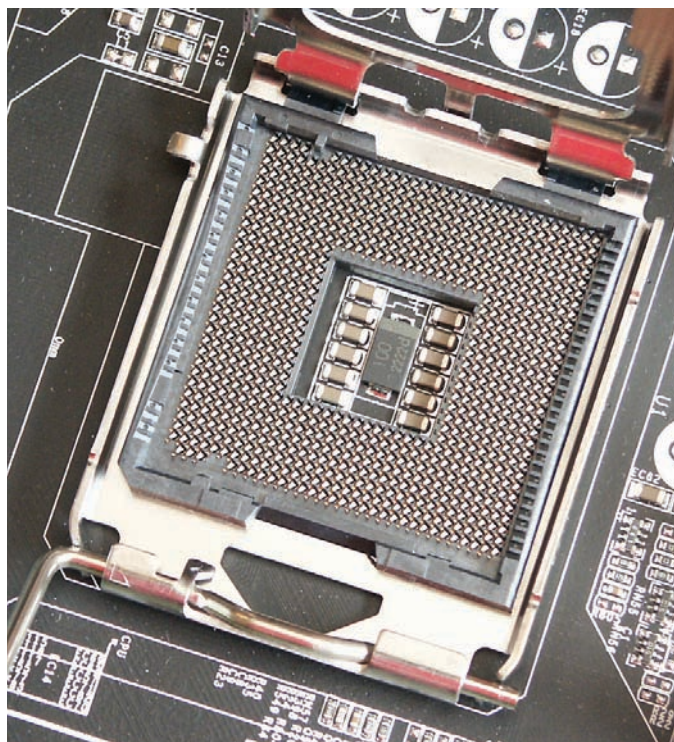
20 cserét bír ki maradandó károsodás nélkül, brutálisabb szerelő kezek esetén még annyit sem. A Socket T-re való átállás sok új lehetőséget nyit meg, mert természetesen új lapkakészlet is kerül mellé az i915, illetve i925 formájában. Nem titkolt tény immár az sem, hogy az AMD 64 bites utasításkészletét – pontosabban szólva annak egy átdolgozott verzióját – már beépítették a Prescottba, mi több, augusztus elsejétől már szállítani is fogják az aktivált EMT64-gyel rendelkező Pentium 4-eket és Celero-nokat (!) is. Az Intel az új tokozással együtt kívánja bevezetni a modellszámozást is, amelyről konkrét információk a hopp.pcworld.hu/148 címen

érhetőek el. Szinte a legvégére hagytuk az egyik legérdekesebb hírt, amely szerint a „kék” CPU-óriás teljes mértékben leállította a következő generációs magok fejlesztését, vagyis a teljes Tejas/Jayhawk projektet törölték. Az ok ugyanaz az áthághatatlan határ, mint a Prescottnál: a melegedés. Ezzel együtt fellebbent a fátyol a további tervekről is. Egyelőre úgy néz ki, hogy a némileg átalakított, eredetileg mobil felhasználásra tervezett Centrino magokból kettő egy tokozásba építenek majd, így növelve tovább a teljesítményt. A legfrissebb pletykák szerint még a Prescottból is készül majd kétmagos kiadás, amely a jelenlegi hőtermeléssel felettébb érdekes mutatvány lesz. A kétmagos processzorok megjelenése izgalmas kihívást jelent majd a programozóknak, akik így már mindenképp rá fog-nak kényszerülni a több szálon futó programok írására. Csak érdekességképpen: bizonyos híresztelések hallhatók már a Socket T-s Prescotttal kapcsolatban is: az új E0-s magváltozat sokkal kevésbé melegszik.

És ami egyik sem...

Érdekes alternatíva lesz a VIA központi egysége, amely követve a bibliai elnevezéseket, Esther névre hallgat. Természetesen a tajvani cég tisztában van azzal, hogy teljesítmény terén nem kelhet versenyre az Intel és az AMD processzoraival, s ezért olyan területekre fókuszál, amelyekre a másik kettő nem: a csendes működésre, valamint az alacsony fogyasztásra. Ezen elv alól az Esther sem lesz kivétel. 0,09 mikronos gyártási technológiával, valamint a Hammer magos processzorokhoz hasonlóan SOI (Silicon-on-Insulator; szilícium a szigetelőn) eljárással fog készülni. Talán éppen ennek és különleges tervezésének köszönhető, hogy az 1 gigahertzen járó változata mindössze 3,5 watt hőt fog termelni. Egyébiránt a piacra dobáskor megjelenő változatokból a 2 gigahertzes lesz a legnagyobb, és egészen az SSE3-ig támogatni fogja az összes „trendi” utasításkészletet, mi több, még a Windows XP SP2 javítócsomaggal megjelenő „NX bit” biztonsági eljárást is tartalmazza majd.

Lakatos Gergely

Gyártási technológia	Tokozás	FSB sebességek	Frekvenciaspektrum
0,13 mikron	s478	400, 533, 800 MHz	1,6 GHz – 3,4 GHz
0,13 mikron	s478, s775	800, 1066 MHz	3,2 GHz – 3,6 GHz
0,09 mikron	s478, s775	800 MHz	2,4 GHz – 3,8 GHz
0,13 mikron	socket A	266, 333 MHz	1700+ – 2600+
0,13 mikron	socket A	333, 400 MHz	2500+ – 3200+
0,13 mikron SOI	s939	800 MHz (HyperTransport)	3500+ – 3800+
0,13 mikron SOI	s754	800 MHz (HyperTransport)	3000+ – 3700+
0,09 mikron SOI	s939	1 GHz (HyperTransport)	4000+ – 4200+
0,13 mikron SOI	s939	800 MHz (HyperTransport)	FX-53
0,09 mikron SOI	s939	1 GHz (HyperTransport)	FX-55

Négy negatívcsíkot vagy akár nyolc keretes diát is beolvashatunk egy menetben

Epson Perfection 4870 Photo

Olvasás megalkuvás nélkül

Az A/4-es lapolvasók – néhány kivétellel – alapvetően hasonlóan festenek már közel egy évtizede. Természetesen ez csak a látszat, a változatlan külső alatt ma már nagyságrenddel erősebb vas teljesít szolgálatot. Az asztali kategória eme Góliátját megvizsgálva igen szembeütő fejlődést tapasztalhatunk, mind teljesítményben, mind kezelhetőségben.

Igazán hagyományos, robusztus stílust képvisel az Epson professzionális igényű asztali lapolvasója, a Perfection 4870. Viszonylag nagy mérete megbocsátható, ha teljesítményére gondolunk, hiszen jelenleg ez a piacon kapható legerősebb síkgyas szkennerek. Optikai felbontása 4800×9600 dpi, amelyhez magas optikai sűrűség (3,8 DMax) társul. A színérzékelés teljes egészében 48 bites, szürkeárnyalatos képek esetében 16 bites. Természetesen CCD-szenzorokkal szerelték fel, amely nem egészen sík tárgyak (például plakettek, lexi-

konoldalak) olvasására is megfelelő. A/4-es felületének nagy része dia- és negatívcsíkok olvasására is kihasználható: 35 milliméteres filmszalaghoz, keretes diához, 220×120 milliméteres filmhez és 6×12 centiméteres kockához kapunk filmsablonokat. Nagy sebességű USB 2.0 és FireWire csatlakozással egyaránt ellátták, ami érthető is, ugyanis a gyakorlatban a FireWire lényegesen gyorsabb, üzembiztosabb, ráadásul kevésbé terheli a számítógép processzorát.

Sebesség tekintetében nincs miért szégyenkeznie a készüléknek: hét másodperc elég az előnézethez, és egy szokványos fénykép nagy felbontású beolvasásához sem kell több 16 másodpercnél. Még jobban teljesít azonban minőség tekintetében: kiváló színeket ad, és dicséretesen megőrzi a részleteket is.

Mindez nem lenne túl nagy erőny, ha állandó pepecselést igényelne a képek beolvasása. Ugyanakkor – profi igényekről lévén szó – a TWAIN-meghajtó számos finombeállítási lehetőséget biztosít. Az összhang megteremtése végett az Epson Scan illesztőfelület részletes beállítási lehetőségeket kínál (például számszerűen megadható méretek). Eleve tartalmaz néhány gyakran alkalmazott képjavító funkciót; a kategóriában szokásos színegyensúly-, kontraszt-

és árnyalatbeállítások mellett megtalálható a hisztogram kezelése, a háromszintű kontúrkiemelő vagy a rácseltávolító (moaré-) szűrő. Hasonlóképpen nagyon hasznos a beépített Digital ICE szennyeződes-

szak tudással nem rendelkezünk, a szakértői beállítások ugyanis sablonokba menthetők, az állományba mentés automatikus, s így a képcserélgetést kevésbé képzett munkatársak is rábízhatjuk. Ráadásul az Epson Scan honosított felülete a professzionális mellett otthoni és automatikus felületet is tartalmaz, kevesebb funkcióval és zavarba ejtő kérdések nélkül. Önállóan méri fel a behelyezett dokumentum típusát (film vagy papír), jellegét, méreteit, azaz egy gombnyomásra áll elő a kép – otthoni felhasználásra el is találja az igényeket.

Szintén hasznos tartozékként üdvözölhetjük az Epson Photo Print alkalmazást, amely egy nyomtatóval karöltve fotómásolóvá alakítja számítógépünket. A SmartPanel segítségével lapolvasás, dokumentummásolás is indítható, és ugyanitt oszthatjuk meg képeinket a világhálón, kiaknázva az Epson ingyenes Photo Site-jának szolgáltatásait. Minden bizonnyal ismerősen cseng az Adobe Photoshop Elements 2.0 név, amely a nagy sikerű szoftvertermék alapszintű változatát fedi: felülete szinte ugyanaz, ám nem tudja kezelni a nagy színmélységű (48 bites színes vagy 16 bites szürkeárnyalatos) képeket.

Minden tipikus feladatra kínál eszközt az Epson SmartPanel

(por, szösz, karcolás) eltávolító szűrő. Praktikus az alapértelmezésben bekapcsolt szintkiegyenlítés, ami eleve kontrasztosabb, tisztább képhatást biztosít.

Akkor sem kell aggódnunk, ha abszolút semmilyen lapolvasós

Kiváló teljesítménye, jó minősége, na és ára is egyértelműen igényes, félprofi felhasználásra determinálja az Epson Perfection sorozat legnagyobbját – jó szívvel ajánljuk.

Egri Imre

NÉVJEGY

Termék: Epson Perfection 4870 Photo
Forgalmazó: Epson Deutschland
Ár: 147 690 Ft
Web: www.epson.hu

ADATOK

Felbontás: 4800×9600 dpi
Érzékelő: CCD, tükkörrendszerrel
Optikai sűrűség: 3,8 DMax
Extrák: Digital ICE hibajavítás, kötegelt dia- és negatívbeolvasás akár 24×15 mm méretben

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Epson Perfection 4870 Photo

ELŐNY

Professzionális képminőség, használható szoftverek, kiváló diaolvasási lehetőségek

HÁTRÁNY

Magas ár, nem teljes a magyarítás

Beolvasási időeredmények (perc:mp)

Szürkeárnyalatos szöveg, A/4, 300 dpi	0:19
Fotó, 152×105 mm, 600 dpi	0:16
Fotó, 152×105 mm, 1200 dpi	1:21
Szürkeárnyalatos magazinoldal, A/4, 300 dpi	0:19
Magazinoldal, A/4, rácseltüntetetés, 300 dpi	0:27
Előnézet	0:07

ALAPLAPOK

JÓ VÁLASZTÁS

> MSI K7N2 Delta-IL

Forgalmazó: S.A.V. Kft.
Ár: 19 988 Ft
Web: www.sav.hu
www.msi.com.tw

Akár mennyire is várja mindenki az AMD Athlon64-es processzorok elterjedését, még mindig a 462 tús K7-es sorozathoz tartozó alaplapok a keletűek. E havi ajánlatunk az MSI K7N2 Delta-IL nForce2-es alaplapja. Támogatja a 200 megahertzes előoldali buszsebességet a processzor és a memóriák felé is, így akár egy 3200+-os Athlon XP processzorral is járthatjuk. Az ALC650-es 6 csatornás hangzást támogató integrált hangkártya és a 10/100-as hálózati vezérlők már kötelezőek, de kiegészítőként találunk rajta FireWire kaput is, és opcionálisan megvásárolható hozzá egy Bluetooth adapter is.

> MSI 865PE Neo2-PFS

Forgalmazó: 3 Testőr Computers Bt.
Ár: 27 490 Ft
Web: www.3t.hu

> AOpen AX4SG-UN

Forgalmazó: Varázspálca Bt.
Ár: 24 288 Ft
Web: www.varazspalca.hu

> ASUS P4S800

Forgalmazó: PC Land Kft.
Ár: 15 850 Ft
Web: www.pcland.hu

> Epox EP-8RDA3I

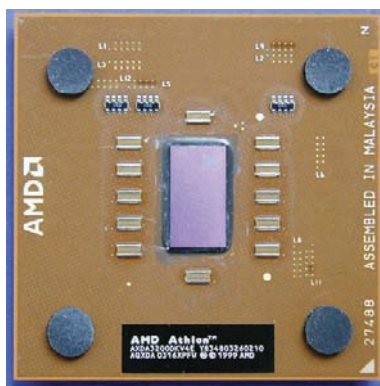
Forgalmazó: Netsys Kft.
Ár: 21 125 Ft
Web: www.netsys.hu

PROCESSZOROK

JÓ VÁLASZTÁS

> AMD Athlon XP 3200+ (Barton)

Forgalmazó: Mikland Computer
Ár: 44 900 Ft
Web: www.mikland.hu
www.amd.com

Július havi alaplap-ajánlatunkhoz dukál természetesen egy olyan processzor, ami a képességeit ki is használja: a jelenleg legerősebb K7-es processzor, az Athlon XP 3200+. A 11-szeres gyári szorzóval és a 200 megahertzes külső órajellel rendelkező központi egység 2200 megahertzen üzemel, a Bartonnokra jellemző nagyobb, 512 kilobájt másodlagos gyorsítótárral szerelték fel.

> Intel Celeron [Willamette] 2.8 GHz

Forgalmazó: Lord Computer Kft.
Ár: 23 000 Ft
Web: www.lord.hu

> Intel P4 2.40C GHz BOX (Northwood)

Forgalmazó: XPC Computer Kft.
Ár: 42 875 Ft
Web: www.xpc.hu

> AMD Athlon XP 2600+

Forgalmazó: User's Kft.
Ár: 22 350 Ft
Web: www.users.hu

> Intel Celeron 2400 Megahertz (Northwood)

Forgalmazó: Aqua Computer
Ár: 17 400 Ft
Web: www.aqua.hu

NOTESZGÉPEK

JÓ VÁLASZTÁS

> AOpen 1555G

Forgalmazó: VLR Computer Kft.
Ár: 286 250 Ft
Web: www.vlrcomputer.hu
www.aopen.com

Ha noteszgépekről beszélgetünk, általában nem az AOpen jut először eszünkbe, mint gyártó. Azonban akinek volt dolga már AOpen alaplappal vagy videokártyával, tudja, hogy csak kiváló minőségű termék hagyja el a gyártósróit. Az 1555G típusú noteszgépük már Centrino technológiával felvértezett, Intel Pentium 4-M processzorral, 256 megabájt memóriával, és egy 40 gigabájt merevlemezzel érkezik. Az összes csatlakozási felületet megtaláljuk rajta, amit egy noteszgépre fel lehet szerelni, még az S-Video, illetve tévékimenetet sem spórolták le. Mindehhez még az ára is elég kedvező, tehát jó vásárt csinál, aki az AOpen notesze mellett teszi le a voksát.

> iDOT eNote Lite

Forgalmazó: Multimédia Magyarország Kft.
Ár: 287 490 Ft
Web: www.multimedia.hu

> Compaq Presario 2500/ Evo nx9010

Forgalmazó: NoteBook Store
Ár: 299 900 Ft
Web: www.notebookstore.hu

> IBM Thinkpad R40e

Forgalmazó: Adria Computer
Ár: 314 875 Ft
Web: www.adriacomp.hu

> BenQ Joybook 5000

Forgalmazó: S.A.V. Computer
Ár: 362 375 Ft
Web: www.sav.hu

GRAFIKUS KÁRTYÁK

JÓ VÁLASZTÁS

› HIS Excalibur Radeon 9800Pro ICEQ

Forgalmazó: 3 Testőr Computer Bt.
Ár: 69 500 Ft
Web: www.3t.hu
www.his.com.hk

Az X800-as sorozat csak nagyon kevés helyen, de már kis hazánkban is elérhető, ára azonban még csillagászati. Addig is, aki úgy véli, hogy videokártya-cseréje nem tűr halasztást, egy csúcskártyához juthat, ha az Excalibur 9800Próját választja ICEQ hűtéssel. 256 bites memóriás, 8 képalkotó futószalag, 4 vertex árnyékoló egység jellemzik a kártyát, amelynek a grafikus processzora alapjáraton 380 megahertzen dolgozik. Az ICEQ hűtés két fokozatban képes működni, de a hangosabb üzem sem csap nagyobb zajt, mint az ATI referenciahűtése.

› Sapphire Radeon 9600 Pro All-In-Wonder

Forgalmazó: Hornyák PCTrade Kft.
Ár: 66 625 Ft
Web: www.hpctrade.hu

› HIS E. Radeon X800 Pro 256MB

Forgalmazó: AMP Computers
Ár: 100 747 Ft
Web: www.amp.hu

› PalitDaytona GF FX 5700 128MB DDR

Forgalmazó: Gépbolt
Ár: 35 625 Ft
Web: www.gepbolt.hu

› ASUS Radeon 9600XT 128MB DDR TV/DVI

Forgalmazó: Bluefish Computers
Ár: 50 365 Ft
Web: www.bluefish.hu

17 HÜVELYKES LCD-MONITOROK

JÓ VÁLASZTÁS

› LG L1710B

Forgalmazó: ComputerGalaxy Kft.
Ár: 124 111 Ft
Web: www.computergalaxy.hu
www.lge.com

Egyre többen váltják le elavult katódsugárcsöves monitorukat a sokkal kisebb helyet igénylő, és szemkímélőbb TFT LCD kijelzőkre. Ebben a hónapban választásunk az LG 1710B típusú készülékére esett. A 16 millisekondum válaszidejű S-IPS panelekkel szerelt monitor DVI felületen is csatlakoztathatjuk a számítógéphez, ami megkíméli mind a monitort, mind pedig a videokártyát a felesleges jelátalakítástól, így sokkal szebb, tisztább képet kaphatunk. Gyors válaszidejének köszönhetően nem okoz neki problémát egy pörgős játék vagy egy akciódús film megjelenítése sem. Remek választás lehet azoknak, akik kompromisszumot akarnak kötni a játék, filmnézés, illetve a szép, telt színek között.

› Acer AL1731

Forgalmazó: NetSys Kft.
Ár: 144 250 Ft
Web: www.netsys.hu

› Philips 170B4MG

Forgalmazó: Compuflex
Ár: 147 425 Ft
Web: www.compuflex.hu

› Belinea 10 17 10

Forgalmazó: E-Connect Online Shop
Ár: 118 275 Ft
Web: www.e-connect.hu

› Iiyama ProLite E431S-S

Forgalmazó: 3 Testőr Computers Bt.
Ár: 142 800 Ft
Web: www.3t.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

JÓ VÁLASZTÁS

› Canon PowerShot A70

Forgalmazó: Digital Áruház
Ár: 67 000 Ft
Web: www.digital.hu
www.canon.hu

A három megapixeles kamerák reneszánszukat élik, s ezt felismerve a gyártók folyamatosan bocsátják piacra legújabb modelljeiket. Július havi ajánlatunk a Canon PowerShot A70, amelyet háromszoros optikai zoommal láttak el. Akár 15, akár 1/2000 másodperces záridővel is fotózhatunk vele, mindezt F2,8-as legtágabb blendével. Mozgóképfőgőzítésére is alkalmas a készülék, amelyet USB felületen csatlakoztathatunk számítógépünkhöz. Memóriáját CompactFlash kártyával bővíthetjük, egészen 512 megabájtig.

› Fuji Finepix S5000

Forgalmazó: CCS Webshop
Ár: 89 750 Ft
Web: www.ccswebshop.hu

› Sony Cybershot DSC-P8

Forgalmazó: VLR-Computer Kft.
Ár: 69 750 Ft
Web: www.vlrcomputer.hu

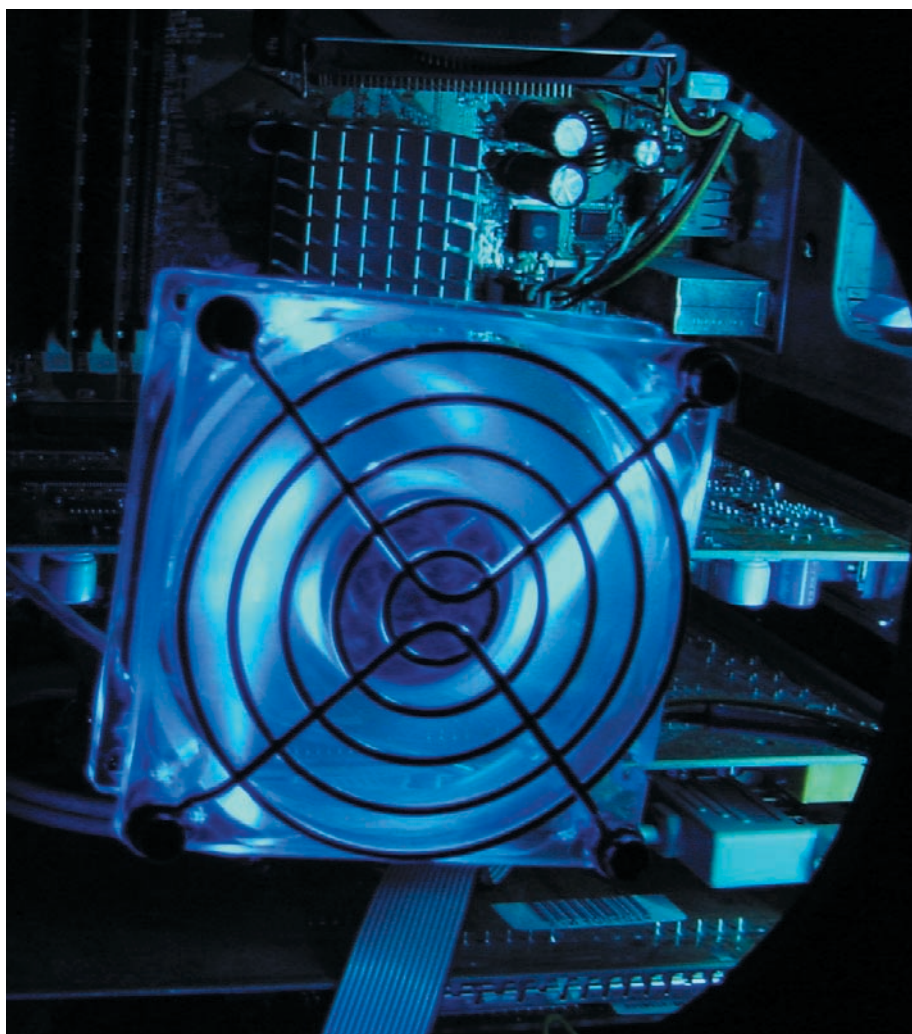
› Olympus C-725 Ultrazoom

Forgalmazó: Fotoplus Kft.
Ár: 83 990 Ft
Web: www.fotoplus.hu/

› Minolta Dimage Z1

Forgalmazó: Extreme Digital
Ár: 83 500 Ft
Web: www.edigital.hu

HIDEGRE TETT PROCESSZOROK

AMD ÉS INTEL PROCESSZORHŰTŐK TESZTJE

Számítógépünk üzemi hőmérsékleten tartása nyáron, ha lehet, még több odafigyelést igényel, mint egyébként. Legfontosabb talán a processzor hűvösen tartása: erre szerencsére rengeteg különböző hűtő áll rendelkezésre napjainkban. Cikkünk igyekszik eligazítást nyújtani a ma kapható legnépszerűbb típusok között.

Mint azt az Intel legutóbbi Pentium 4-es processzorának, a Prescottnak a példájából is láthatjuk, a központi egység alkotó lapkák egyre jobban melegednek. Ezt kiküszöbölendő egyre nagyobb teljesítmé-

nyű hűtőket kell rajtuk alkalmazni, alkalmanként olyan csalafintaságokkal megspékelve, mint egy vagy több hőcső, esetleg axiális helyett radiális ventilátor. Mindenesetre több fontos szempont is van a hűtés

terén nyújtott képességeken kívül: a zajszint, az ár, illetve az utóbbi időben már a súly (!) is. Nem tévedés, a súly valóban fontos: tesztünkben több olyan típus is szerepel, amelyek olyan nehezek, hogy

helytelen felszerelés és kezelés esetén akár a foglalatot vagy a tartókeretet is leszakíthatják az alaplapról. Vágjunk hát bele, és nézzük meg a tizenhat – Intel, illetve AMD processzorra való – hűtőt!

Zalman CNPS7000A-Cu

73

Foxconn CMI-34-1B

73

Spire CoolWave

73

CoolerMaster Jet 4

73

GlacialTech Igloo 4360

74

Primecooler Hypercool II+

74

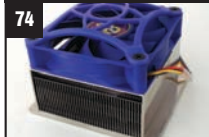
Titan CW9TB

74

Speeze CopperSnake

74

Zalman CNPS7000A-AICu

75

Vantec AeroFlow

75

AeroCool Deep Impact DP-101

75

Spire FalconRock II

75

Foxconn CMA-A4-2B

76

GlacialTech Igloo 2520

76

Speeze OwlStream

76

Coolink NPH-2

76

A PC World Ajánlata
Szubjektív véleményünk és az ár/teljesítmény alapján kiosztott díjak

Legjobb Vétel
A teljesítmény, az érvényesíthető garanciális idő és a működési jellemzők bajnoka

Szakterülete az alapvető hardverelemek: jól ismeri a processzorok, memóriák és videokártyák képességeit, azok esetleges hibáit.

Zalman CNPS7000A-Cu

Csúcskategóriás, csendes, szuperteljesítményű hűtő, mindenfajta processzorra.

A brutális kinézetű, virág alakú rézszörnyeteg át látszó csomagolásban érkezik, amelyet kibontva előkerülnek a felszereléshez szükséges fémlapok és csavarok, valamint a mellékelt fehér színű hővezető paszta is. A felszerelés nem igényel semmilyen komoly szaktudást, gyorsan kivitelezhető, mindössze egy csavarhúzó szükséges hozzá. Már itt megjegyeznénk, hogy a hűtő tömege jelentősen meghaladja az Intel ajánlását, így csak olyan gépekben használjuk, amelyek biztosan nem lesznek sokat mozgatva. A ventilátor 92 milliméteres, két golyóscsapágyas típus, és nagyon csendes: még teljes fordulatszámon is csak halk susogást hallani. Rádásul mindehhez remek hűtőteljesítmény párosul. A mellékelt fordulatszám-szabályzót letekerve az addig is alig hallható hang szinte teljesen elnémul, és mindezt cserébe még a teljesítményből sem áldozunk túl sokat. Mint általában minden kiváló terméknek, a CNPS7000A-Cu-nak is van egy komoly hibája: ez pedig az ára.

Foxconn CMI-34-1B

Meglepetés a remek teljesítményű, csendes és némi design sem nélkülöző Foxconn hűtő.

A z MZ/X-es elnevezéseiről már jól ismert Foxconn hűtési megoldásainál is követi a hagyományt: semmiféle hangzatos fantáziánévvvel vagy egyéb ismeretűjeggel nem látja el termékeit. A szokatlanul nagy dobozt kibontva természetes hűtő bújjik elő. A nem túl sűrű bordázott, rézmagos testen az Arctic Cooling megoldásaihoz hasonló, „póklábú” ventilátor található, amely – azonkívül, hogy átlátszó és kéken világít – meglehetősen nagy. Az összes vizsgált típus közül ez az egyik legkönnyebben és legbiztosabban felszerelhető: a négy saroknál be kell akasztani a négy fület, majd a puha műanyaggal kipárnázott kallantúkat átfordítani – a művelet még csak komoly fizikai erőt sem igényel, mint sok másik mechanizmus esetében. Az első meglepetés rögtön a bekapcsolás után érhet minket: a nagy ventilátor egyáltalán nem zajos, körülbelül a teljes fordulatszámon járó Zalmannal van egy szinten. A hőmérőre pillantva újból elégedettek lehetünk, ugyanis a hűtő majdnem egy szinten teljesít az „alu-réz” Zalmannal. És még az ára sem magas!

Spire CoolWave

Kis helyre összesűrített jó hőleadású rézbordák a fordulatszám-szabályzós CoolWave-ben

A csomagolást kibontva furcsa érzést kelthet a Spire hűtője, amely szokatlanul vékony, mindössze 2,5-3 centiméter. Összeszerelése azonban nagy precizításra utal: a vastag rézmag körül nagyon-nagyon sok, sűrűn elhelyezett vékony rézlemez található, ily módon kis helyet foglal el a nagy hőleadó képességű felület. Erre jön még rá a ventilátor, rajta a lefogatómechanizmussal. Szerszámra itt sem lesz szükség, és a felpattintás sem túl nehéz. Mellékelve megkapjuk a hátlapra kivezethető fordulatszám-szabályzást, amely minimális értéken még a Zalmannal is csendesebb, maximumon pedig úgy félúton van a Foxconn és a Jet 4 csendes üzemmódja között. Teljesítményét tekintve egész jó helyezést ért el, de a zajszintet visszavéve drasztikusan visszaesik. A sűrű bordák hátránya, hogy erős légáramlást igényelnek a kívánt hűtőhatás eléréséhez. Mindazonáltal igényesen kivitelezett, jó minőségű hűtőről van szó, ideális választás lehet napjaink P4-es processzoraihoz.

CoolerMaster Jet 4

„A turbina” – mintha csak egy repülőgépről szalajtották volna

A CoolerMaster „mókuserék” szériájának legújabb P4-es tagja a Jet 4-es. Már megjelenésre is tekintélyt – sőt inkább félelmet – parancsoló darab. Alul vastkos rézbordá található, felül pedig több helyütt krómozott, ezüstszínű burkolat, alatta félelmetes turbinával. Bekapcsoláskor egyértelműen az a vélemény alakult ki, hogy hangja olyan, mint egy Tupoljev 154-esé, utánégetővel, nagyon közelről. A potenciométer utáni gyors kapcsolást és a leszályozást követően sikerült a „Tupoljev 154-es, messziről” kategóriába „halkítani”. A Jet 4 ventilátorát – a radiális típusokhoz képest szokatlanul jó teljesítmény mellett – iszonyatos, hörgő-zörgő zaj jellemzi, amely még a legkisebb beállítható fordulatszámon is megkeseríti használója életét. S hogy az élmény teljes legyen, a turbínát elől fehér színű, stroboszkópszerűen villogó fehér fény, hátul pedig piros színű végzár lámpa díszíti. Teljesítményre az egyik legjobb a kaphatók közül, de alkalmazása háklis szomszédok esetén nem ajánlott. Sőt azok nélkül is csak fülvédővel.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Zalman CNPS7000A-Cu

ELŐNY
Csendes, jól hűt

HÁTRÁNY
Nehéz, drága

HÜTŐTELJESÍTMÉNY	40
ZAJSZINT	29
KOMPATIBILITÁS	4 5
SZERELHETŐSÉG	6 10
ÁR	5 15
ÖSSZESEN	84

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Foxconn CMI-34-1B

ELŐNY
Nagyon jó ár/érték arány, mutatók, könnyen szerelhető

HÁTRÁNY
Nincs mellékelt fordulatszám-szabályzó

HÜTŐTELJESÍTMÉNY	35 40
ZAJSZINT	26 30
KOMPATIBILITÁS	3 5
SZERELHETŐSÉG	9 10
ÁR	15
ÖSSZESEN	88

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Spire CoolWave

ELŐNY
Jó teljesítmény, nagyon halk tud lenni

HÁTRÁNY
Kis fordulatszámon sokat veszít hűtőképességéből

HÜTŐTELJESÍTMÉNY	34 40
ZAJSZINT	22 30
KOMPATIBILITÁS	2 5
SZERELHETŐSÉG	8 10
ÁR	11 15
ÖSSZESEN	77

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

CoolerMaster Jet 4

ELŐNY
Kiváló hűtőteljesítmény, csinos kinézet

HÁTRÁNY
Pokoli hangos

HÜTŐTELJESÍTMÉNY	39
ZAJSZINT	8 30
KOMPATIBILITÁS	2 5
SZERELHETŐSÉG	8 10
ÁR	7 15
ÖSSZESEN	64

GlacialTech Igloo 4360

Az arany középut: alacsony árú, jó teljesítményű, nem túl zajos hűtés.

A GlacialTech termékei mindig is ugyanazt a vonalat képviselték, soha nem tolódtak el semelyik szélsőség irányába. Pentium 4-es hűtőjüket mind Northwood, mint Prescott processzorokhoz ajánlja a gyártó, okkal. A nagyméretű, a kereten még túl is lógó, tipikus GlacialTech borda kiválóan végzi feladatát. A rajta található ventilátor is hasonlóképp dolgozik, és mindehhez még csendes is – bár némileg zajosabb, mint a Foxconn hűtője. A felszerelés kicsit nehézkes: be kell akasztani mind a négy fület, majd egy darab kallanyút felhajtani – a nagyobb kezű embereknek ehhez a művelethez mindenképp el kell távolítani a RAM-modulokat. Az alacsony ár érdekében minden lehetséges költséget minimalizáltak: például a hővezető pasztát előre felvitték a talpra, és fordulatszám-szabályzót sem mellékeltek hozzá. A GlacialTech ezúttal sem okozott csalódást számunkra. Az Igloo 4360 remek minőségű, megbízható, elviselhetően halk hűtő, ráadásul olcsó is.

Primecooler Hypercool II+

Kísérteties hasonlóság a Zalmannal, de sajnos csak kinézetre.

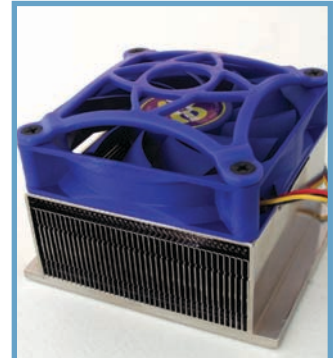
A nem régóta kapható Primecooler Hypercool II+ felettébb hasonlít a Zalman CNPS7000A-Cu-ra, szinte még a csomagolásuk is teljesen megegyezik. Szerelés terén tulajdonképpen könnyebb dolgunk is van, a Primecooler fel fogatói kicsit jobbak a nagynevű versenytárs termékénél látotaknál, de ezzel nagyjából ki is merül minden pozitívum, ami elmondható róla. A költségek lefaragása érdekében a cég nyilvánvalóan kevésbé minőségi eszközöket használt, így a Primecooler ventilátora jóval zajosabb. A spórolás a hőmérsékleti értékeken is megmutatkozik, a Hypercool II+ nem teljesít olyan jól, mint a CNPS7000A-Cu. Bár létezik egy „réz-alu” változata is, amely szintén kísértetiesen hasonlít a Zalman hasonló termékére, hűtés terén elért eredménye ugyanúgy gyengébb, mint a Hypercool II+ esetében. Egy szó, mint száz: a Primecooler termékei helyett ilyen kategóriában inkább a már jól bevált, megbízható Zalmant ajánljuk.

Titan CW9TB

Igényes kidolgozású, szép kinézetű hűtő a tesztemzőny leggyengébb hűtőteljesítményével.

A Titannak eddig nem igazán sikerült beverekednie magát a legnagyobbak közé, de az új hűtő láttán rögtön sejtettük, hogy most változtatni akar ezen a helyzeten. A CW9TB a legújabb generációs termékek közül való. Kidolgozása szemet gyönyörködtető: a tetőtől talpig tükrömára polírozott vörösréz hűtőbordán remekül mutat a finoman rásztízott Titan logó. A ventilátor sem utolsó, s bár nem világít, jól néz ki az átlátszó műanyag keret. Az erős kapcsok segítségével könnyen felszerelhető. Fordulatszám-szabályzót nem mellékelnek a csomagban. Első bekapcsolása után kiderülhet, hogy valójában szükség lenne rá, ugyanis a ventilátor meglehetősen nagy zajt csap, bár a CoolerMaster alkotását szerencsére nem éri utol. Ezek után abban reménykedtünk, hogy a hűtőteljesítmény kárpótol, de sajnos csalódnunk kellett. A Titan a mezőny egyik leggyengébben szerepelt versenyzője. Hiába cseréltük le alatta a hővezető pasztát, hőmérsékleti értékei maradtak. Talán majd legközelebb.

Speeze CopperSnake

A legkisebb ugrifüles: nem túl zajos, nem túl nagy, de a hűtést sem viszi túlzásba.

A CopperSnake bordái rézből vannak, ezt a súlyából is érezni, ennek ellenére ezüstös színben csillognak – a Speeze ugyanis úgy döntött, hogy lekrómozza a hűtőt. Tény, hogy nem néz ki rossz szul, de más hatása nemigen van. A felszerelés egyszerű, talán túlságosan is az: a klip-szek erősebben is szoríthatnák a hűtőt a jobb kontaktus, valamint a jobb hűtőteljesítmény érdekében. A lila színű rács és ventilátor érdekes megjelenést kölcsönöz a hűtőnek. Apropos hang: bekapcsolása után szerencsére nem kell füldugót használnunk – bár a CopperSnake nem a teszt legcsendesebbje, bőségesen az elfogadható határon belül van a hangja. Fordulatszám-szabályzót nem mellékelnek hozzá, és igazából nincs is rá szükség. Ez egy olcsó hűtő, és képességeit tekintve irodai gépekben kiváló szolgálatot tehet, más felhasználásra azonban szerény képességei miatt nem tudjuk ajánlani.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
GlacialTech Igloo 4360	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☑ Jó teljesítmény, nem túl zajos működés, alacsony ár	☑ „Minimalista” felszereltség
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	36 / 40
ZAJSZINT	26 / 30
KOMPATIBILITÁS	3 / 5
SZERELHETŐSÉG	5 / 10
ÁR	15
ÖSSZESEN	85

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Primecooler Hypercool II+	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☑ Olcsóbb, mint a Zalman hűtője	☑ Viszont hangosabb, és nem is hűt olyan jól
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	29 / 40
ZAJSZINT	22 / 30
KOMPATIBILITÁS	4 / 5
SZERELHETŐSÉG	7 / 10
ÁR	9 / 15
ÖSSZESEN	71

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Titan CW9TB	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☑ Igényes kidolgozás	☑ Hangos, gyenge teljesítmény
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	25 / 40
ZAJSZINT	20 / 30
KOMPATIBILITÁS	3 / 5
SZERELHETŐSÉG	8 / 10
ÁR	11 / 15
ÖSSZESEN	67

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Speeze CopperSnake	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☑ Olcsó, nem túl zajos	☑ Gyenge teljesítmény
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	27 / 40
ZAJSZINT	24 / 30
KOMPATIBILITÁS	2 / 5
SZERELHETŐSÉG	8 / 10
ÁR	13 / 15
ÖSSZESEN	75

Zalman CNPS7000A-AICu

A teszt elején bemutatott CNPS7000A-Cu – pehelysúlyú kiserelésben.

A CNPS7000A-AICu minden tekintetben megegyezik nagyobb testvérével, azt leszámítva, hogy nem teljesen vörösrézről készül. Bordáinak körülbelül háromnegyede immár alumíniumlemezekből áll, aminek az eredménye a – már bőven az Intel specifikációin belül eső – kisebb súly, ezáltal a gép szállítható. Természetesen a dolognak hátránya is van: a hőmérő pár fokkal többet fog mutatni, mint a CNPS7000A-Cu esetében. Érdekes, hogy sokan jobb eredményre számítottak a „vegyes” anyagú típusnál, ugyanis az alumínium elméletileg jobban dissipálja a hőt, mint a réz. De mint láthatjuk, ez nem így van. Ekkora felületnél már sokkal nagyobb súllyal esik latba, hogy milyen sebességgel sikerül a hőt odaszállítani, ebben pedig egyértelműen a vörös színű fém a nyerő. Némileg szerényebb képességeiért cserébe az „alu-réz” változat pár ezresrel olcsóbban vásárolható meg a boltokban.

Vantec Aeroflow

Különleges tervezés, jó teljesítmény, de kicsit zajos.

A Vantec Aeroflow-ját már régebben is bemutatottuk, de „kora” ellenére még mindig megállja a helyét a hűtők között. A tervezés első különlegessége maga a borda, amelyben a szellőzőnyílások görbén vannak kialakítva, így a ventilátor felől érkező levegő gyakorlatilag „lecsúszdázik” bennük. A hő megfelelő elosztásáról vastag rézmag gondoskodik, közvetlenül a processzormag fölött. A ventilátor szintén egyedi, TMD, vagyis Tip Magnetic Drive típusról van szó. Ez annyit tesz, hogy a meghajtómotor nem a lapátok találkozási pontjánál található, hanem azok csúcseinél: a mágnesek a négy sarokban vannak elhelyezve. A felszereléshez nincs szükség szereszármra, és a nagy felületű rögzítőkapocsnak hála elég könnyen kivitelezhető, a lesarkazás minimális veszélyével. A hanggal kapcsolatban már vegyesebb érzelmeket kelt a hűtő, ugyanis a különleges ventilátornak erőteljes motorhangja van.

AeroCool Deep Impact DP-101

Hűtőtorny könnyű kivitelezésben, kis hatásfokkal.

A z AeroCool hőcsöves tornyának doboza nagy betűkkel hirdeti, hogy csendre vágó tuningolóknak és úgynevezett „power user”-eknek, vagyis teljesítményhajhász felhasználóknak tervezték. A dobozból kibontva rögtön egy kis szerelési lehetőséggel kedveskedik nekünk, ugyanis a ventilátort magunknak kell felcsavarozni a hűtő oldalára. Ezek után szerencsére már könnyebb dolgunk lesz, a felszerelés nem igényel sok macerát. Szomorúan kell konstatálnunk, hogy a hőcső szinte teljesen értelmét veszti álló tornyokban, hiszen ekkor vízszintes helyzetbe kerül – más kérdés, hogy a nagy magasság miatt egyébként sem ajánlott az ilyen pozíciójú rögzítés. A hűtő teljesítménye csak erős közepesnek mondható, és mindehhez – a ventilátor kissé igénytelen rögzítése miatt – erős vibráció is társul, így felerősítve az egyébként nem túl hangos ventilátor zaját. Egyébiránt ez utóbbit ki is cserélhetjük, a rögzítőlapon eleve kialakították a 8 centis típusok felszereléséhez szükséges lyukakat.

Spire FalconRock II

Veteránkommandó – olcsó, csendes, de szerény teljesítményű.

A FalconRock II a Spire-től megszokott kék színű, puritán csomagolásban érkezik, amely kibontás után vastag betűs felirattal köszöni meg, hogy megvásárolták. A hűtő felhelyezéséhez egy csavarhúzó is szükség lesz. Mindenesetre a talp egész jól fel van polírozva. A processzormag fölött réz található, amely elősegíti a megfelelő hőátadást. Ezenkívül a felépítésről semmi különlegeset nem lehet elmondani: relatíve kicsi borda és nagyméretű, csillogó, ezüstszínű, de szerencsére nagyon csendes ventilátor. A hűtőteljesítmény alapjáraton kissé megtévesztő lehet, mert hiába a magas kezdeti érték, a FalconRock II terhelés alatt sem engedi sokkal tovább a hőmérőt. Tulajdonosságai alapján leginkább csendes és olcsó otthoni gépekbe tudjuk elképzelni, lehetőség szerint kisebb teljesítményű processzorok mellett. Ár/érték arányban az egyik legjobb a teszt résztvevői közül.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS Zalman CNPS7000A-AICu

ELŐNY
Könnyebb és olcsóbb, mint a teljesen vörösréz változat

HÁTRÁNY
Drága

HŰTŐTELJESÍTMÉNY	39
ZAJSZINT	29
KOMPATIBILITÁS	4
SZERELHETŐSÉG	7
ÁR	6
ÖSSZESEN	85

PC WORLD ÉRTÉKELÉS Vantec Aeroflow

ELŐNY
Jó teljesítmény, könnyen szerelhető

HÁTRÁNY
Zajos

HŰTŐTELJESÍTMÉNY	36
ZAJSZINT	20
KOMPATIBILITÁS	2
SZERELHETŐSÉG	9
ÁR	10
ÖSSZESEN	77

PC WORLD ÉRTÉKELÉS AeroCool Deep Impact DP-101

ELŐNY
„Bővíthető” ventilátor

HÁTRÁNY
Nem túl jó teljesítmény, kissé zörgős

HŰTŐTELJESÍTMÉNY	31
ZAJSZINT	21
KOMPATIBILITÁS	4
SZERELHETŐSÉG	7
ÁR	9
ÖSSZESEN	72

PC WORLD ÉRTÉKELÉS Spire FalconRock II

ELŐNY
Csendes, nagyon olcsó, igényes kidolgozás

HÁTRÁNY
Teljesítménye nem a legjobb

HŰTŐTELJESÍTMÉNY	32
ZAJSZINT	25
KOMPATIBILITÁS	3
SZERELHETŐSÉG	8
ÁR	12
ÖSSZESEN	80

Foxconn CMA-A4-2B

Minierőgép – kicsi, ehhez képest jól hűt, de nagyon zajos.

A testünkben szereplő másik Foxconn hűtővel ellentétben az AMD-s modell már egyáltalán nem olyan bizalomgerjesztő. A résztvevők közül ez volt az egyik legnehezebben felhelyezhető darab – csavarhúzó nélkül még csak meg sem érdemes próbálni. Első ránézésre kicsit furcsának tűnhet, hogy a gyártó 3200+ értékelésű Athlon XP-kre is ajánlja a processzort, hiszen meglehetősen kicsi darabról van szó, még kisebb ventilátorral. A talpon egy vastag, utólag felcsavarozott fémlemez található, a jobb hőelosztás érdekében – anyaga feltehetőleg nikkelezett vörösréz. A bekapcsolást követően megbizonyosodhatunk arról, hogy a hűtőnek éles motorhangja van. Ezek után kíváncsian vártuk a hőmérsékleti eredményeket, amelyek meglepően alacsonyak lettek a méretekhez képest. Relatív magas zajszintje és alacsony ára miatt elsősorban olyan irodai gépekbe tudjuk ajánlani, amelyeknél nem számít a hang, a jó teljesítmény viszont alapkövetelmény.

GlacialTech Igloo 2520

A megszokott minőség, kedvező áron: jó teljesítmény, csendes működés.

A csomagolásból kivéve vöröses csillogással kerül elő a GlacialTech legújabb generációba tartozó hűtője. A melléklet mindenféle sallangot nélkülöz: a hűtőn kívül nem kapunk mást. Maga az eszköz anyagából adódóan – hiszen tetőtől talpig rézből van – jó nehéz darab. A tükörsimára felpolírozott talp nincs egyben a borda többi részével, utólag lett arra rászegve. A hővezető pasztát már előre felvittek, nekünk már csak a szereléssel kell törődni. A rögzítés egyszerű feladat, a leszedés már kevésbé; némi kézügyességet, esetleg egy csavarhúzót igényel. A termék hozta a szokásos GlacialTech-minőséget: csendes működésével és kiváló hűtőteljesítményével elnyerte tetszésünket. Mindazoknak javasoljuk, akik tuningolni szeretnének, egyszersmind csendes működésre vágnak: az Igloo 2520 biztosan kielégíti az igényeiket, bátran javasoljuk hát megvételre minden Athlon XP processzor mellé – biztosan nem lesz vele probléma nyáron.

Speeze OwlStream

Mindenféle extra nélkül, meglepően jó teljesítmény.

A CopperSnake gyengébb teljesítménye után nem vártuk volna, hogy a Speeze OwlStream ilyen jól fog szupezálni. Egyszerű, fekete színűre eloxált alumínium bordája, és „speeze”-es rácozású, lila ventilátora semmi különlegeset nem sugall. Felfogatómechanizmusa a résztvevők közül a legegyszerűbb, és sajnos a leggyengébb is, ugyanis mindössze egy-egy fület használ ki a lehetséges három-három közül. Talán épp emiatt a felszerelés sem egyszerű, mindenképp kelni fog hozzá egy csavarhúzó. Ha viszont sikerült, már nyugodtak lehetünk: bekapcsolás után nem fogunk megsüketülni, zaj szempontjából az OwlStream körülbelül a GlacialTech előzőleg bemutatott AMD-s termékével van egy szinten. Kisebb technikai hiányosságai – például a rögzítőkapocs gyengesége – miatt az OwlStream nem tudta kivívni a PC World ajánlatát, de ettől függetlenül első osztályú termékről van szó: ár/értékből ötös!

Coolink NPH-2

Egy másik hűtőtorony – kissé zajos működés és jó teljesítmény.

A jellegtelen dobozból előkerülő hűtőborda semmilyen komolyabb „veszélyt” nem sejtet. A külön mellékelt ventilátor felszerelése után a hűtő rögzítésével már nem kell sokat bajlódni, az NPH-2 viszonylag könnyen elfoglalja helyét a processzor tetején. Mint a képről is láthatjuk, újabb hőcsöves eszközzel van dolgunk. Ebből következik, hogy toronyházak esetében a táblázatban megadott értékekből máris elfelejthetünk pár fokot, mert vízszintesen nem teljesen úgy működik a cső, ahogy eredetileg kéne neki. A kivitelezés nem teljesen igényes, a „huzatot” árnyékoló burkolat mellett a ventilátor kifúj, ezáltal a szellőztetőlevegő egy része kárbavész. Hasonló működési elvük ellenére a Coolink terméke sokkal jobban produkált az AeroCoolénál, így annak, aki hőcsöves megoldásra vágyik, ezt a típust tudjuk ajánlani. Hála a csavaros rögzítésnek, ha kedvünk tartja, a ventilátort kicserélhetjük egy csendesebb típusra.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Foxconn CMA-A4-2B	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☞ Olcsó, kis méretéhez képest egészen jól hűt	☞ Zajos, felszerelése nehézkes
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	35 / 40
ZAJSZINT	18 / 30
KOMPATIBILITÁS	3 / 5
SZERELHETŐSÉG	4 / 10
ÁR	15
ÖSSZESEN	75

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
GlacialTech Igloo 2520	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☞ Remek teljesítmény, csendes működés	☞ Kicsit nehéz
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	37 / 40
ZAJSZINT	26 / 30
KOMPATIBILITÁS	3 / 5
SZERELHETŐSÉG	8 / 10
ÁR	12 / 15
ÖSSZESEN	86

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Speeze OwlStream	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☞ Olcsó, és ahhoz képest jól hűt	☞ Nehézkes szerelés
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	35 / 40
ZAJSZINT	24 / 30
KOMPATIBILITÁS	2 / 5
SZERELHETŐSÉG	7 / 10
ÁR	15
ÖSSZESEN	83

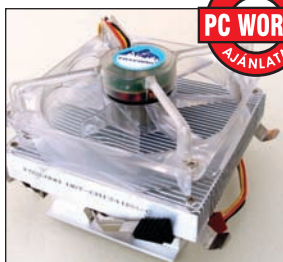
PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Coolink NPH-2	
ELŐNY	HÁTRÁNY
☞ Nem rossz teljesítmény, nem is túl zajos	☞ Alló házból veszít a teljesítményéből
HŰTŐTELJESÍTMÉNY	38 / 40
ZAJSZINT	21 / 30
KOMPATIBILITÁS	2 / 5
SZERELHETŐSÉG	8 / 10
ÁR	10 / 15
ÖSSZESEN	79

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

A vizsgált mezőnyben szereplő 16 darab hűtő csak csepp az óceánban: ezeken kívül rengeteg különböző típus és alváltozat kapható még. Reméljük, a főbb irányvonalakat azért sikerült bemutatni, és ezzel megkönnyíteni a választást. A teszt győztese nem kíván kommentárt: a Zalman „többet érővel, mint ésszel” jellegű CNPS7000-es szériája még mindig a legjobbnak bizonyul, hiába az olyan csalafintaságok, mint a hőcső vagy a speciális bordakialakítás. Nagy meglepetés volt viszont a Foxconn P4-es hűtője, amely szerény – de igencsak terebélyes – megjelenése és viszonylag alacsony ára ellenére az egyik legjobbnak bizonyult. Vegyük hát sorba a teszt győzteseit!

A PC World Ajánlata (INTEL) Foxconn CMI-34-1B

Forgalmazó: DTK Computer Rt.
Ár: 2500 Ft
Web: www.dtkcomputer.hu
www.foxconn.com

Igazi meglepetés erejével hatott a Foxconn hűtője. Szinte az ismeretlenségéből törve elő bebizonyította, hogy csendes, jól hűt, könnyen és biztonságosan szerelhető, mutatós, ráadásul még nem is túl drága. Kiváló termék!

A PC World Ajánlata (AMD) GlacialTech Igloo 2520

Forgalmazó: Senerit Hungary
Ár: 4500 Ft
Web: www.glacialtech.hu
www.senerit.hu

A GlacialTech másik versenyzője is megérdemelten foglalja el helyét az ajánlott termékek között. Alacsony ár, kiváló teljesítmény, csendes működés jellemzi. Remek kiegészítője lehet egy AMD proceszorra épülő konfigurációnak.

Legjobb Vétel (AMD, INTEL) Zalman CNPS7000A-AICu

Forgalmazó: Pixel Multimédia Kft.
Ár: 9363 Ft
Web: www.pixel.hu
www.zalman.co.kr

A Zalman jött, látott, és nyert. Teljesítmény alapján a nagyobb, tetőtől talpig rezes modellnek kellett volna elvinnie a pálmát, de figyelembe véve az árat, valamint a kisebb súlynak köszönhető „hordozhatóságot” – ami a „Cu” modellel csak korlátozott mértékű – az alumíniumos változat mellett döntöttünk. Bárán ajánljuk tehát a CNPS7000A-AICu modellt, amely csendes, kiváló hűtőteljesítményű, biztonságosan szerelhető, és mindegyik jelenleg kapható platformra alkalmazható.

ÍGY TESZTELTÜNK...

PONTOZÁS

Szem előtt tartva egy mostani vásárló legfontosabb igényeit, tesztünkben öt kritérium szerint vizsgáltuk a hűtőket. Ezek fontossága szerint osztottuk fel a maximálisan megkapható 100 pontot.

Hűtőteljesítmény (40 pont): Természetesen mind a mai napig ez az egyik legfontosabb szempont egy hűtő vásárlásakor. Számított, hogy az adott hűtő milyen hőmérsékleti értékeket produkált a tesztprocesszorral, természetesen az alacsonyabb értékekért járt a több pont.

Zajszint (30 pont): A pár évvel ezelőtti „tornádós” állapotokhoz képest mára már rengeteget javult a helyzet, de még így is akadnak zajos és kevésbé zajos hűtők. Ezért fontos szempont volt az eszközön alkalmazott ventilátor zajterhelése: a csendesebb működés több pontot ért.

Kompatibilitás (5 pont): Sokan vannak, akik drágán vett hűtőjüket a későbbiekben is fel szeretnék használni, esetleg más platformon is, mint amelyhez eredetileg megvásárolták. Kompatibilitás címszó alatt azt értékeltük, hogy milyen típusú processzorokra szerelhető fel az adott hűtő.

Szerelhetőség (10 pont): Senki sem szüetiik csavarhúzóval a kezében, márpedig egy hűtő felhelyezése nem gyerekjáték, hiszen egyetlen rossz mozdulattal tönkretelhetjük az egészet. Pontozásunk tehát a felhelyezés, illetve eltávolítás könnyűségét, szerszámgényét hivatott jelölni.

Ár (15 pont): Most is magától értetődő, hogy az ár az egyik legfontosabb szempont, mielőtt bármibe beruhoznánk. Az alacsonyabb ár több pontot ért.

Intel processzorokhoz használható hűtők

Gyártó Típus	Zalman CNPS7000A-AICu	Zalman CNPS7000A-Cu	Foxconn CMI-34-1B	Spire CoolWave	CoolerMaster Jet 4	GlacialTech Igloo 4360	Primecooler Hypercool II+	Títan CW9TB	Speeze CopperSnake
Hőmérsékleti értékek									
Terheletlen állapotban (°C)	35	34	33	32	33	33	32	35	34
Teljes terhelés alatt (°C)	48	46	49	50	46	49	47	51	56
Teljes terhelés, min. fordulatszám (°C)	51	50	–	58	50	–	53	–	–
Fordulatszám-szabályozás	van	van	nincs	van	van	nincs	van	nincs	nincs
Forgalmazó	ITC Pixel Kft.	ITC Pixel Kft.	DTK Computer Rt.	Pulsar Hungary Kft.	Expert Kft.	Senerit Hungary	Mistral	Wentil-Tech Kft.	Mistral
Ár	9363 Ft	12 363 Ft	2500 Ft	6587 Ft	9075 Ft	3000 Ft	8115 Ft	4990 Ft	4250 Ft
Web	www.pixel.hu	www.pixel.hu	www.dtkcomputer.hu	www.pulsar.hu	www.expert.hu	www.senerit.hu	www.mistral.hu	www.wentiltech.hu	www.mistral.hu

AMD processzorokhoz használható hűtők

Gyártó Típus	Zalman CNPS7000A-AICu	Vantec Aeroflow	AeroCool Deep Impact DP-101	Spire FalconRock II	Foxconn CMA-A4-2B	GlacialTech Igloo 2520	Speeze OwlStream	Coolink NPH-2
Hőmérsékleti értékek								
Terheletlen állapotban (°C)	43	46	45	52	52	47	46	48
Teljes terhelés alatt (°C)	47	52	56	57	56	51	54	50
Teljes terhelés, min. fordulatszám (°C)	49	–	–	–	–	–	–	–
Fordulatszám-szabályozás	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Forgalmazó	ITC Pixel Kft.	Mistral	Mistral	Pulsar Hungary Kft.	DTK Computer Rt.	Senerit Hungary	Mistral	Kelly-Tech Kft.
Ár	9363 Ft	5816 Ft	6225 Ft	3062 Ft	1500 Ft	4500 Ft	2375 Ft	8000 Ft
Web	www.pixel.hu	www.mistral.hu	www.mistral.hu	www.pulsar.hu	dtkcomputer.hu	www.senerit.hu	www.mistral.hu	www.kellytech.hu

FALRENGETŐK

5.1-ES ASZTALI HANGRENDSZEREK KÖRKÉPE

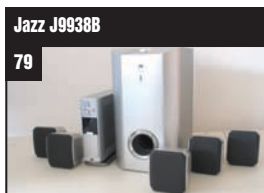
Manapság minden számítógépben előfordul egy jobb minőségű integrált vagy akár PCI-foglalatú hangkártya, amely képes visszaadni az 5.1-es, azaz a hatszatórnás hangzást digitális vagy analóg felületen. Ezt ma már nemcsak egy DivX- vagy DVD-film lejátszásakor használhatjuk ki, de zenéket is hallgathatunk AC3-as hangsávban, és a játékok hangjait is élvezhetjük Dolby Digitalhez hasonló minőségben. Megvizsgáltunk néhány asztali hangfalrendszert, mennyire volt képes körbevenni bennünket az általuk keltett térbeli hangzás.

Már lassan egy évtizede, hogy némelyikünk büszkén mutatta be vadonatúj hangkártyájának tudását, amely akár sztereó hangzást is képes volt visszaadni. Már egy fülhallgatón is páratlan volt az élmény, hiszen akkoriban még nem voltak kifejezetten számítógépekhez szánt hangfalak. Azóta az általánosságban vett hangtechnika is

komoly fejlődésen esett át, és az asztali hangrendszerek villámsebességgel igyekeztek felzárkózni. Napjainkra ez a fejlődés elért egy szintet, ahol az 5.1-es rendszerek reneszánszukat élik. Bár azóta kifejlesztették a nyolcszatórnás 7.1-es kváziszabványt is, de az ezt kiaknázó szabványok hiánya, és az amúgy is nehezen elhelyezhető hangszórók

nagyobb száma miatt a vártnál sokkal lassabban terjed. A hatszatórnás hangzás visszaadására alkalmas rendszerek nemcsak DVD-filmek lejátszása-kor tudnak 5.1-es „hangnemben” megszólalni, hanem az EAX szabvány segítségével játékokban is. Természetesen ehhez megfelelő hangkártya is szükséges, amely támogatja

a Creative által kifejlesztett hangtechnológiai eljárást. Tesztünkben öt asztali rendszert vizsgáltunk meg közelebbről, hogy mire képesek, milyen szépen szólnak az egyes alkalmazási területeken. Szempontjaink között szerepelt az eszközök szerelhetősége, az, hogy mekkora helyet foglalnak el, és milyen a minőségük.

Jazz J9938B

A Jazz már régóta jelen van a multimédia területén, annak idején az első között jelentetett meg a piacon DVD-meghajtót és dekóderkártyát tartalmazó komplett PC-s csomagot; nagy tapasztalatokkal rendelkezik továbbá az 5.1-es hangfalkészletek terén is. A J9938B ezüstszínű szett nem afféle szárnypróbálgatás eredménye, hanem egy kiforrott technológiára épülő újabb típus: egy basszreflexes mélysugárzóból, öt egyforma hangszóróból, egy-egy távirányítóból és vezérlőegységből áll. Utóbbi hátoldalán két bemenet is van, ezek között külön gombbal válthatunk, így a PC hatszornás hangkimenete mellett lehetőségünk van egy további hangforrás csatlakoztatására is. Sajnos a PC hangkimenetét és a kontrollegységet összekötő jack-jack kábeleket nem mellékelik, azokat külön kell megvásárolni. A vezérlődobozon csak a némítás és hangerő-szabályozás nyomógombjait, továbbá a bekapcsológombot találhatjuk meg, egy zölden világító kijelző társaságában, amely a hangerőt decibelértékekben jeleníti meg. A J9938B hangszóróit a csomagban adott állványok segítségével falra is szerelhetjük.

Konzervatív egyutas kivitelük ellenére is remekül szólnak ezek a hangfalak, tiszta közép- és magas tartománnyal. Ami kevésbé nyerte meg tetszésünket, az a magasabb hangerőn hamar

„bekattogó” mélysugárzó, amely a mélytartomány egy bizonyos felső régiójában található frekvenciára is érzékeny, tolakodóan szólaltatva meg azt. Ez inkább zenei betétek, mintsem filmek hangosabb jeleneteinél lehet zavaró. Ilyenkor nagy segítség az infra távirányító, hiszen ezen megtalálhatóak a központi dobozról hiányzó állítási lehetőségek: a mélysugárzó hangereje – így a mélyebb tartomány csökentése is – ugyanúgy hozzáhangolható a főhangerőhöz, mint a közép- és szatellit hangszugárzóké.

A külsőt illetően kicsit rendezetlen a kép: a zöld kijelző felett régmódi, kerek, piros LED-ek ülnek, a mélyláda tetején viszont modern, sarkos, kék LED világít. Ha a dübörgő mély basszus nem feltétel, továbbá nem akarunk sok pénzt kiadni, egy kisebb szobába jó választás lehet.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

JAZZ J9938B

ELŐNY

↳ Szép közép- és magas hangok, infra távirányító

HÁTRÁNY

↳ Gyengécske basszus, rendezetlen design

HANGMINŐSÉG	19	40
KEZELHETŐSÉG	20	25
KÜLSŐ KIALAKÍTÁS	15	25
ÁR	8	10
ÖSSZESEN		62

Creative Megaworks 550

A neves amerikai Cambridge Soundworks technológiája adja a Creative csúcskategóriás Megaworks 550 típusjelzésű hangfalkészletének alapjait. Ezt a céget a közelmúltban a Creative felvásárolta, és azóta olyan bravúros termékek fűződnek a nevéhez, mint például a hordozható, nagyobb társait megszegyenítő hangú és minőségű Creative TravelSound sztereo noteszhangszóró.

A Megaworks 550 készlet meglepően szép, egységes hangzással az egyik legszebb hangú szatelliten látható, és ennek hangsúlyos feltüntetése nem véletlen, hiszen ez egyben a minőség emblémája is, így az egyik legjobb reklám: szigorú specifikációknak kell megfelelnie annak, aki megkapja. Itt is egyformák a hangsugárzók – természetesen a mélyláda kivételével, amely az erősítő részt is magában foglalja. Ez egy „zsinóros” távirányítóval állítható be, amelynek segítségével a főhangerőt szabályozhatjuk, továbbá ehhez kalibrálhatjuk a mély-, a center-, valamint a szatellit hangsugárzók hangerejét.

A pontos beállításoknál leginkább a fülünkre kell hagyatkoznunk, mert a beállított erősséget egy szegényes hatású, öt LED-ből álló sor jelzi ki: egy további LED felvillanásáig kerekén húszszor kell megnyomni a gombokat. A készlet összeépítése nem ördögösség, egyszerű jelölésűek

a csatlakozók, és az összes szükséges kábel rendelkezésünkre áll, nem kell semmit utólag beszerezni.

A szolgáltatott hangkép teljes, nagyon tág, a mélysugárzó basszusa magasabb hangerőn is torzításmentes. Szép, emellett kissé lágy, nem pedig fémes a zenei hangzás – a komolyzenéhez ugyanúgy illik, mind a könnyűzenéhez. Bár a legmélyebb hangok, tehát az alig hallható, inkább érezhető tartomány igen erőteljes, mégis kissé túlzónak éreztük a basszus felső régióit. A nem csillagászatian magas ár és a zajtalan működés miatt is nagyon jó vétel azonban, egy nagyobb nappaliban is megállja a helyét. Az erőteljes, tartalékokkal rendelkező mélyhangjaival egy lejátszott mozi akciójelenetei során és a térhangzást támogató játékok futtatása közben valódi riadalmat képes kelteni.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Creative Megaworks 550

ELŐNY

↳ Kifogástalan hangkép, THX minősítés, nagy mélytartalékok

HÁTRÁNY

↳ Vezetékes távirányító, kissé drága

HANGMINŐSÉG		40
KEZELHETŐSÉG	20	25
KÜLSŐ KIALAKÍTÁS	21	25
ÁR	6	10
ÖSSZESEN		87

Altec Lansing 251

Az alacsony árú készletek minőségileg hagyhatnak kívánnivalót maguk után, de ez az Altec Lansing 251-es modelljére a legkevésbé sem jellemző. A stílusos külsőt és a hangzást tekintve nagyon jól sikerült darabban állunk szemben. Elegáns formatervezéséről ránézésre nem az olcsó anyagok jutnak eszünkbe, hanem inkább a felső kategóriás Bose rendszerek hangszóróinak fémrácsa. A 251-es gyakorlatilag a 2.1-es rendszerű 221-es típus „5.1-esített” változata, hiszen ettől csak a pluszhangszórókban tér el, természetesen a módosított erősítő résszel együtt. A csomag tartalma csak a kábelekkal egybeépített hangszórókból áll, nincs távirányító, sem pedig kontrolldoboz. A hangerő, továbbá a center és a hátsó hangszórók potméterei a jobb első hangszóró előlapjára kerültek, így ha nem a PC-n állítjuk a hangerőt, fon-tolóra kell vennünk, hogy mekkora teret szeretnénk vele behangosítani. Kényelmesen csak a legfelsőbb karnyújtásnyira telepített fronthangszórókkal kezelhető, tehát számítógépszatalunk két széle lehet jó választás. Az összeszerelés „elronthatatlan”: a hangszóróvezetékek csatlakozójának szélén „kódolt” kiemelkedések vannak, amelyek csak és kizárólag a megfelelő aljzatba illenek a mélyhangszóróval egybeépített erősítő komponens hátoldalán.

A hátsó hangszórók falra is szerelhetők a mellékelt keret segítségével.

A készlet hangja nagyon szép, a vételár tükrében még a mélyszugárzó is erőteljes, de nem képes versenyre kelni a „nagyobb” modellekben találhatóakkal. A szett egyetlen gyengéje az 50–100 hertz hangtartomány, de ezt is csak nagyobb hangerőn tapasztaltuk, ahol kicsit torzított. Ennek csökkentésére a mélyszugárzó hátoldalán adódik lehetőség: itt megtalálhatjuk a mélyhangok mennyiségének beállítására szolgáló potmétert. Annak kifejezetten ajánlható, aki a számítógépet szeretné hangosítani vele, de a tévékészülék mellett már kevésbé kielégítő társ, teljesítményéből és használati komfortjából adódóan.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Altec Lansing 251

ELŐNY	HÁTRÁNY
☛ Kifogástalan minőségű hang, könnyű installálás, nagyon olcsó	☛ Kis teljesítmény

HANGMINŐSÉG	36	40
KEZELHETŐSÉG	18	25
KÜLSŐ KIALAKÍTÁS	19	25
ÁR		10
ÖSSZESEN		83

Logitech Z-680

A Logitech Z-680 a teszt legnagyobb térfogatú résztvevője. Az 505 watt (RMS) összteljesítményű, tekintélyes méretű készlet Dolby Digital és DTS 5.1 dekóderrel is fel van szerelve, megfelel a THX szigorú specifikációinak, emellett a frekvencia-mentet és a dinamika oldaláról is nagyon jó értékekkel dicsekedhet. A falra szerelhető első és hátsó hangszórók, valamint az ezektől némiképp eltérő formájú középső hangszugárzó a rezgések csillapítására hivatott gumibetétes lábakat és oldalt nyitott, levehető védőburkolatot kapott. Technikai kialakításukat tekintve az összes hangszóró – beleértve a mélyet is – bassz-reflex rendszerű, tehát a zárt dobozoktól eltérően a hangszórók mögötti térben kialakuló vákuumot egy hangolt, kívülről csak egy lyuknak látszó cső egyenlíti ki. Igazi csemege a vezérlőegység, amelyen kék háttérvilágítású pontmátrix-kijelző található, impulzusos potméter és a további kezelőgombok társaságában.

A főhangerőhöz állítható a mélyhangok, a center-, valamint a hátsó hangszórók hangereje is. A DVD-filmek lejátszása és játékok közben nagyon telt a hangzás, mintha valóban „ott lennénk”, ahol a hangokhoz tartozó cselekmény történik. Külön említést érdemel a filmek beszédhangjainak érthetősége, valamint a mély hangok régióiban hallható effektusok erőteljes

hangzása. A magas hangok nem kifejezetten hangsúlyosak, de elegendő tartalékkal szólnak. A zenei betétek hallgatása közben erősebb hangolásúnak érezhetjük a basszust, de ez nem éri el a kifejezetten zavaró mértéket. Ezt azért nem értékelhetjük hibaként, mert olyan hangkeltőről beszélünk, amelyet játék, filmnézés és zenehallgatás közben egyaránt használunk, így az egymástól némiképp eltérő felhasználási területeken – amelyekhez nem lehet egyformán hangolni a hangképet – egyaránt helyt kell állnia. A Z-680-as minden téren csúcsmínőségű 5.1-es rendszer, mind a számítógép, mind más lejátszók kivételes társa. Minősége és a hangzás elsőrangú, sajnos ez magas vételárral párosul – ez a készlet tesztünk legdrágább szereplője.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Logitech Z-680

ELŐNY	HÁTRÁNY
☛ Beépített dekóder, kiváló hangzás	☛ Nagyon drága

HANGMINŐSÉG	39	
KEZELHETŐSÉG		24
KÜLSŐ KIALAKÍTÁS	20	25
ÁR	2	10
ÖSSZESEN		85

Klipsch Promedia GMX-D 5.1

A Klipsch az 50-es évek végétől van jelen a hangfalpiacon, leginkább hifi hangfalairól ismeretes, de emellett a PC-hez csatlakoztatható hangszóróival is rég megteremtette már az alapokat. A bemutatott rendszerek között a GMX-D 5.1-esre illik leginkább a futurisztikus jelző, jövőt idéző formatervvvel megáldott hangszórókból, sallangmentes külsejű mélysugárzó dobozból, valamint repülő csészealjra emlékeztető vezérlőegységéből áll. Utóbbi tartalmazza a Prologic II és Dolby Digital dekódert, a DTS-t viszont nem. A kontroll-doboz mérete szintén meglepő: akkora, mint egy uzsonnástányér, és kifejezetten sok helyet foglal asztalunkon. A csatlakoztathatóság terén hiányérzetünk van, egyedül ennél a típusnál nem találunk fejhallgató-csatlakozót, és a hatsatornás hétköznapi PC-hangkimenetek sem illeszthetők, hiszen analóg oldalról csak egyetlen jobb és bal csatorna áll rendelkezésre. Térhangzást csupán S/PDIF koax vagy optikai csatlakozókkal érhetünk el, így legalább egy olyan hangkártyára van szükségünk, amely ezt az összekapcsolási módot lehetővé teszi, vagy analóg-koax átalakítót kell használnunk.

A szatellit kétutas rendszerűek, a magas hangtartományt itt a legkifejezőbb, természetesen ez megfelelő helyen váltott középhangok mellé társul.

A DVD- és játékeszt során a jól szeparált csatornák meglepően tág teret szolgáltatnak, a frekvenciamentes teljes egésze követően egyenes lefutású. A zene-számok lejátszásakor szintén kifogástalan a hang, erőteljes a basszus, továbbá a közép- és magastartomány ugyancsak kiválóan szól. Talán éppen a kifejező magasabb frekvenciák miatt kevésbé lágy az összkép, a Klipschnek leginkább a modern stílusú zenék „állnak jól”. Bár a vezérlődoboz mérete, valamint a hiányos csatlakoztatási lehetőségek lerontják az összképet, a hangminőséggel kapcsolatos jellemzői a csúcokra emelik: a legszebb, legkiegyensúlyozottabb hangzásképpel rendelkező résztvevő, bár nem annyira hangos, mint a Logitech nagygyűjja.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Klipsch Promedia GMX-D 5.1

ELŐNY

↳ Gyönyörű, hibamentes hifi hangzás, igényes külső

HÁTRÁNY

↳ Nincs mód 5.1-es analóg csatlakozásra

HANGMINŐSÉG	39
KEZELHETŐSÉG	11 25
KÜLSŐ KIALAKÍTÁS	21 25
ÁR	3 10
ÖSSZESEN	74

MINISZÓTÁR

5.1: Az öt plusz egy csatornás hangzás jelölése. Két elülső, két hátsó, egy centersugárzó és egy mélysugárzó adja a hat hangforrást. Gyakran tévesen összekeverik a Dolby Digital kifejezéssel – pedig az 5.1-es hangzás mindössze annyit jelent, hogy hat önálló csatornán szolgáltunk meg egy hangforrást. Ezzel szemben a Dolby Digital sokkal szigorúbb szabvány. Tehát ha valamilyen hangot 5.1-es formátumban hallgatunk, attól az még nem feltétlenül Dolby Digital is.

7.1: Nyolccsatornás hangrendszer: tulajdonképpen az 5.1 konstrukció, két oldalsó sugárzóval kiegészítve. A nagyobb hangkártyagyártók már beépítik ezt a hangzástámogatást legújabb termékeikbe, a várt siker azonban egyelőre elmarad. Valószínűleg azért, mert a mozifilmeket a hatsatornás hangzást támogató Dolby Digital vagy DTS hangformátumban készítik el, amelyet aztán a mozik különböző hangrendszerei több csatornára kevernek fel. A 7.1-es hangzás csupán egy „váz”, amelyre igazi hangformátum még nem épül. Amelyik hangkártya ismeri ezt a kváziszabványt, az fel tudja keverni a hat csatornát nyolcra, így módon még teltebb hangképet hozva létre.

EAX (Environmental Audio eXtensions): nem igazán lehet jó magyar definíciót találni hozzá, leginkább a videokártyák hardveres 3D-gyorsításához hasonlítható. Az egyes játékok különböző színhelyein eltérő hangviszonyok uralkodnak, más a visszhang, más a hangszínezet. Ezeket a hangkártya hardveres úton szimulálja, a legkülönbözőbb eljárásokkal. Legújabb verziója az EAX 4.0-s specifikáció, amelynek az utója a még többre képes EAX Advanced HD.

THX: A Lucasfilm Ltd. által létrehozott szigorú kép- és hangtechnológiai szabvány, amely kiváló, zavarmentes élvezetet biztosít a mozifilmekhez. Neve George Lucas első filmjéből, a THX-1138-ból, valamint a „Tomlinson Holman's eXperiment” – ő alkotta az első THX-es specifikációt – összetételből származik.

PMPO (Peak Momentary Performance Output): Ezt az értéket marketingcélből szokták feltüntetni a terméken; a gyakorlatban elérhetetlen ideális körülmények között létrejövő pillanatnyi legnagyobb kimeneti teljesítményt jelzi wattban.

RMS (Root Mean Square): A hangfalak teljesítményével kapcsolatos fontos érték, amely nem az elérhető maximumot, hanem az erősítő által leadott átlagos teljesítményt jelöli: szintén wattban.

Creative Gigaworks S750 Nyolccsatornás hangkavalkád

A Creative hangfalainak zászlóshajója, a kereskedelmi forgalomban jelenleg elérhető egyik legnagyobb teljesítményű hangfalkészlet az S750-es – az első olyan Creative rendszer, amelynek szatellitjei kétutasak. Természetesen ezt is az amerikai Cambridge Soundworks csoport készítette a Creative számára; az első igazán jó minőségű Creative logóval ellátott hangfalak akkor jelentek meg, miután a Creative felvásárolta az amerikai gyártót. Elképesztő, 700 wattos összteljesítményre (RMS) képes – 60-70 négyzetméter tökéletesen be tud hangosítani –, ami aligha mondható már asztalinak, mégis PC-khez szánták eredetileg. Hangereje nevéhez méltóan gigászi, az egyes hangsugárzók kristálytisza hangot adnak magukból, köszönhetően kétutas mivoltuknak, valamint a THX minősítésnek is. A legnagyobb élményt azonban a 210 wattos mélyláda biztosítja, amely akár 20 hertzről induló mélyeket is teljes minőségükben képes megszólaltatni. A mélysugárzó hátoldaláról kivezethető egy ki- és egy bemeneti panel. Ehhez infrás távirányító tartozik még, amellyel a rendszer minden funkcióját irányíthatjuk. Kombinálva egy Audigy 2 ZS vagy egy bármilyen más, jobb minőségű 7.1-es hangzás visszaadására képes hangkártyával, páratlan élményben lehet részünk mozizás vagy játszás közben. Panellakásokba azonban semmiképp nem ajánljuk, hacsak nem akarunk a körülöttünk lakókkal alaposan kibabálni!

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

A PC World Ajánlata

Creative Megaworks 550

Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.

Ár: 81 000 Ft

Web: www.ramiris.hu

www.creative.com

A csúcscategória mérsékelt árú képviselője. Meggyőző, erőteljes mélyekkel rendelkező, kifejezetten PC mellé szánt hangrendszer. Külső kialakítása és minősége nem hagy kívánnivalót maga után. A PC hatszornás analóg hangkimeneteinek fogadására alkalmas készlet térhangzása a játékok és DVD-lejátszó programok szoftveres, valamint a hangkártya hardveres dekóder moduljára épít.

HOGYAN TESZTELTÜNK?

A tesztemzőny vizsgálatok olyan számítógépes hardverkörnyezetet kellett találnunk, amely képes ezeket a sokcsatornás hangrendszereket maradéktalanul megszólaltatni. A DVD-lejátszóhoz, a játékok hangtesztjeihez és a zenelejátszóhoz az alapot a Shuttle SS51-es, DVD-vel felszerelt félkész gépe adta, amely hatszornás hangkimenetei mellett optikai digitális kimenettel is rendelkezik. A CD-eket pedig egy Sony CDP-M201 típusú CD-lejátszóban olvastuk.

Négy szempont szerint értékeltük a hangfalrendszereket, ezek általunk megítélt fontossága alapján osztottuk szét közöttük a maximálisan megszerezhető 100 pontot. Az alábbiakban a szempontok magyarázatát olvashatják, zárójelben pedig a megszerezhető pontszám látható.

Hangminőség (40 pont): A legfontosabb jellemző volt a hangminőség és a szolgáltatott, ám szubjektív tényszerű. Az erőteljesebb mély hang, a hangsúlyos magastartomány-reprodukció, továbbá az egyenletes frekvenciamenet pluszpontokat hozott. A kiadott pontokat módosította, hogy a nagyobb csúcsokkal nyomott mélyek mennyire tudták zavarba hozni a mélysugárzót, itt a kattogás, torzításra hajlamos modellektől pontokat vontunk le.

Kezelhetőség (25 pont): A kezelési kényelem nagymértékben képes befolyásolni a szórakozás élményét. Gyengébb „DVD-átíratok” hangjával adódhatnak problémák: akár lejátszás közben is szükség lehet a hangerő és a mély hangok azonnali kontrolljára – akár az egyes szövegrészek érthetőségét javítandó, akár túlzó erősségű hatások esetében. Azok a termékek szereztek itt több pontot, amelyeket kevesebb fáradsággal lehetett beállítani.

Külső kialakítás (25 pont): Egy 5.1-es rendszer hangszórói nagymértékben változtatnak a hangosításra váró helyiség stílusán, szinte bármerre nézünk majd, láthatunk belőlük egyet. Így akusztikai képességeik mellett kinézetükre is figyelmet fordítottunk. Nem kifejezetten a szépséget, inkább az objektív módon meghatározható anyagválasztást tartottuk fontosnak, valamint a szatellitiek falra szerelhetőségét.

Ár (10 pont): Az ár ezúttal sem maradhatott ki a sorból, bár fontosság szempontjából az utolsó helyre szorult. A hangfalkészletek piaca ugyanis kevésbé érzékeny; aki erre téved, az pontosan tudja, hogy az igazán jó minőségért mélyebben kell a zsebébe nyúlnia. Tesztünkben azonban kiderült, hogy vannak öröndetes kivételek.

A PC World Ajánlata

Altec Lansing 251

Forgalmazó: ITC Pixel Kft.

Ár: 19 875 Ft

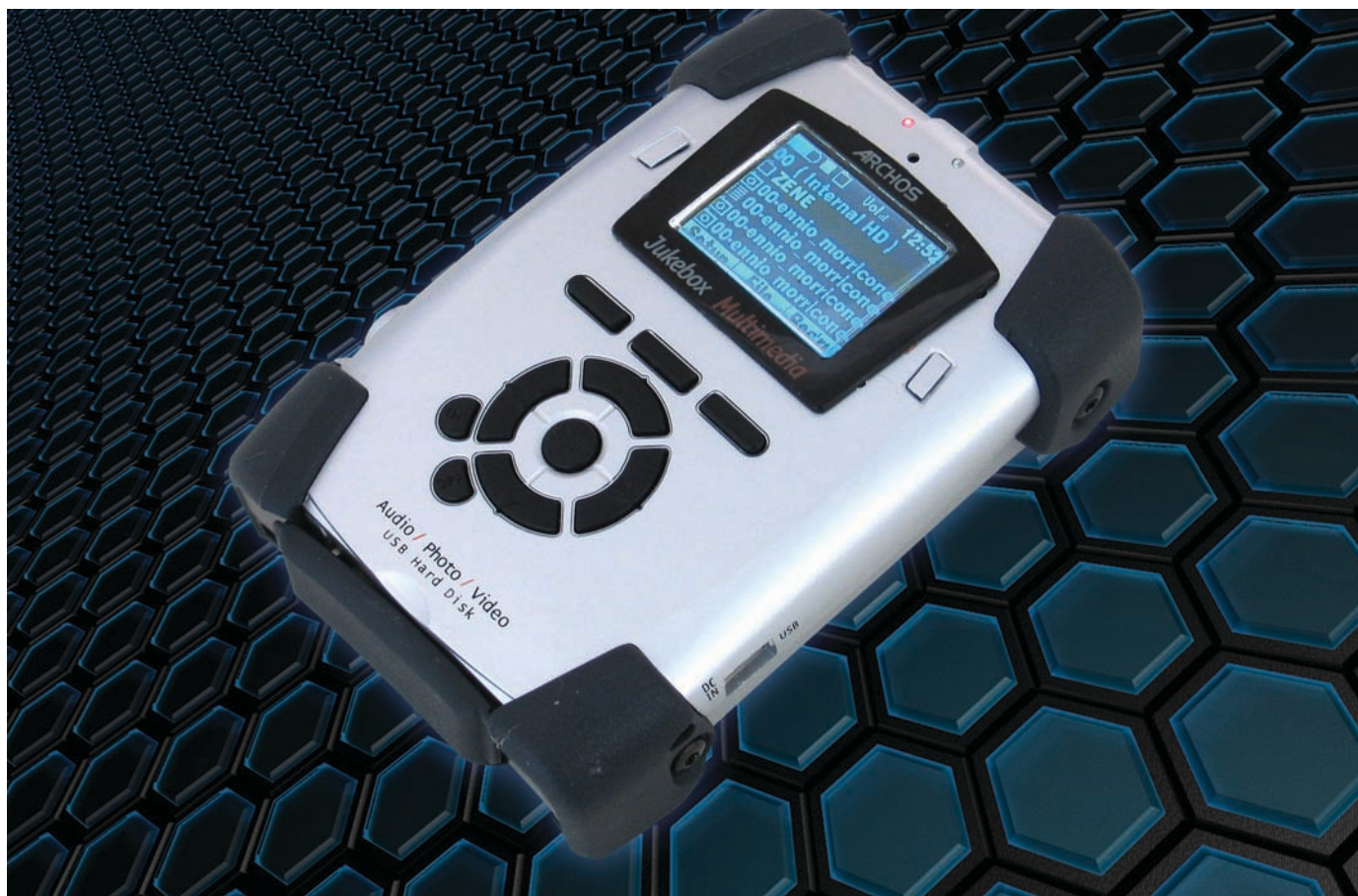
Web: www.pixel.hu

www.alteclansing.com

Ára alapján a belépőszintre pozicionált készlet a vártnál szebb és erősebb hanggal lepett meg bennünket, minőségi és stílusos külsőben. A vizsgált mezőnyben ezt lehetett a legkönnyebben komplett rendszerré építeni a „kódolt” csatlakozóknak köszönhetően, amelyek csatlakoztatása elvételten. Ár/érték aránya kiemelkedően jó, bár telepítése leginkább a számítógépszalagot egyszemélyes környezetébe ajánlható.

Gyártó	Jazz	Creative	Altec Lansing	Logitech	Klipsch Promedia
Modell	J9938B	Megaworks 550	251	Z-680	GMX-D 5.1
Összteljesítmény (RMS)	45 W	500 W	60 W	505 W	100 W
Mélysugárzó (RMS)	20 W	150 W	25 W	180 W	50 W
Frekvenciamenet	60–20 000 Hz	25–20 000 Hz	35–18 000 Hz	35–20 000 Hz	35–20 000 Hz
Távírányító	infra	vezetékes	nincs	infra	nincs
Fülhallgató-csatlakozó	nincs	van	van	van	nincs
Falra szerelhető szatellitiek	igen	igen	igen	igen	igen
Forgalmazó	Kelly-Tech Kft.	Ramiris Rubin Rt.	ITC Pixel Kft.	Herta Számítástechnika	ITC Pixel Kft.
Web	www.kellytech.hu	www.ramiris.hu	www.pixel.hu	www.herta.hu	www.pixel.hu
Ár	26 400 Ft	81 000 Ft	19 875 Ft	137 500 Ft	112 375 Ft

KÁRTYASZENVEDÉLY

MULTIMÉDIÁS HÁTTÉRTÁRAK KÖRKÉPE

Ahogy Murphy mondhatná, ami betelhet, az be is telik, sőt amiről úgy gondolnánk, hogy sosem telik be, az is. A digitális fényképezés térhódításával igencsak megélnékült a memóriakártyák iránti kereslet, nőtt sebességük, kapacitásuk – ez mind mégsem elég. Ha hosszú útra indulunk, és mániánk a fotózás, nem tudunk elég memóriát magunkkal vinni. A problémát feloldó „digitális tarisznyákról” nyújtunk körképet cikkünkben.

A mai fotók több megabájtosak, már a közepes árkategóriájú hobbigepekben is percek alatt betelik egy 64 vagy 128 megabájtos kártya. Ha órákon át tartó eseményről igyekszünk mind több anyagot készíteni, akkor több kis vagy egy nagy, drága kártyát kell magunkkal vinnünk. Hosszabb utazások

pedig már noteszgépért kiáltanak, amit pusztán háttértárként magunkkal cipelni meglehetősen kényelmetlen és – lévén a tolvajok egyik fő célpontja – kockázatos is. Szerencsére nem kell reszkírozni, mert elfogadható áron kaphatók kifejezetten erre a célra készült, rendszerint noteszgép-merevlemez magukban foglaló,

kártyaolvasóval kombinált háttértárak. Ezekre egy gombnyomással áttölthetők a képek a behelyezett memóriakártyáról, amelyet így azonnal újra telefényképezhetünk. Számos kialakításban, különböző memóriakártya-kompatibilitással és főleg egyedi extra funkciókkal kell számolnunk vásárlás előtt. Vannak, akik a minél több

szórakoztató funkciót keresik, mások az adatbiztonságra, profizmusra mennek. Olyan barkácsoló kedvű felhasználók is akadnak, akik lecserélt noteszgép-merevlemezüknek keresnek hasznos lakhelyet. Reméljük, hogy mindenki talál magának valót összeállításunkban, amelyben a kínálat jellemző résztvevőit vettük szemügyre.

X's Drive Pro

Hordozható merevlemezként, kártyaolvasóként és MP3-lejátszóként funkcionál az X's Drive Pro.

Reméljük, a tervezői nem sértődnek meg túlságosan, ha nem dicsérik a KGST-piacokon is kapható névtelen sétálómagnók fizimiskáját idéző X's Drive Pro megjelenését. A meglehetősen „robosztus” testalkatú, ezüst és szürke burkolatú készüléken nagyméretű, ám háttérvilágítás nélküli kvarckijelzőt helyeztek el, ezen olvashatók hat sorban és két állapotsorban a lényegesebb információk. Hosszúka üzemjelző lámpája egyben be- és kikapcsolásra is szolgál. Hét nyomógombot találunk a burkolaton, ezekkel navigálhatunk az állományok között. Sajnos csak az állománynevek nyolcbetűs változatát jeleníti meg, ami elég zavaró, ha van néhány hasonlóan elnevezett állományunk.

Mindössze három aljzatot lelünk a készülék jobb oldalán, ezek a CompactFlash (Microdrive is), SmartMedia, Sony Memory Stick, illetve Memory Stick Pro, Secure Digital és MultiMedia Card (MMC) típusú kártyákhoz kínálnak csatlakozást. Az SD-foglalat sajnos túl laza, a behelyezett kártya, bár működik, eléggé lötyög. Teszt példányunkba tetszőleges gyártmányú 2,5 hüvelykes merevlemez szerelhető be, gyárilag egy 30 gigabájt kapacitású modellt raktak bele. Imeri a FAT32-partíciókat is.

Mindkét irányban vihetünk át állományokat a merevlemez és az utójára behelyezett kártya között, akár egyesével kiválasztva. A kijelölt állományok törölhetők is.

Számítógéphez USB 2.0 felületen csatlakozik az X's Drive Pro, három meghajtóbetűjelen biztosítva a gyors merevlemez- és memóriakártya-elérést. Extra funkciója a beépített merevlemezről történő MP3-lejátszás. Képes ismétlésre, több hangszín közül választhatunk, használhatóságát viszont erősen korlátozza, hogy nem kezeli a lejátszólistákat.

Lítium-ion akkumulátor biztosítja a készülék tápellátását, sok gigabájt feldolgozására elegendő kapacitással. Üzemeltethető a mellékelt tápegységről is, ekkor természetesen töltődnek a telepek. Összességében a készülék tényleg megfelel útra való digitálisnyának vagy akár hordozható merevlemeznek, ám a kiegészítő MP3-szolgáltatásokon és a lejátszás minőségén még lenne mit javítani.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

X's Drive Pro

ELŐNY

↳ Nagy kapacitás, sok kártyát ismer

HÁTRÁNY

↳ Gyenge MP3-lejátszó funkció

Archos Jukebox Multimedia 100

Az Archos sokoldalú készüléke erős multimédiás képességekkel rendelkezik.

Igényes alumíniumháza terveztek az Archos Jukebox Multimediát, az ütődés ellen gumisarkakkal vértették fel. Fekete nyomógombjai is gumírozottak, ám az eszköz ezzel együtt sem túl nagy, kényelmesen kézben tartható. Alsó élén találjuk a bővítőcsatlakozót, ennek révén igen sokféle funkcióra alkalmas. Másfél hüvelykes, 237×234 képpontos TFT-megjelenítővel szerelték fel, ezen jól bejárható a többszintű menürendszer. Öröndetes, hogy az állományneveket teljes hosszúságban (görgetéssel), ékezhelyesen láthatjuk viszont.

CompactFlash vagy SmartMedia memóriao olvasó modult kapunk mellé; előbbi előnye, hogy külön beszerezhető adapterrel újabb (például SD/MMC, SM) típusok is elérhetővé válhatnak. A kártya tartalma a beépített húsz gigabájtos merevlemezre másolható, egyesével, egy menetben vagy akár átsorszámozva. A kijelző révén meg is tekinthetők a BMP- vagy JPEG-formátumú képek. Számítógéphez illesztve mobil USB 1.1 csatlakozású merevlemezként – a gyors USB 2.0 modul sajnos nem alaptartozék –, illetve DivX-videolejátszóként egyaránt használható (tévékimenettel is); utóbbira természetesen út közben is képes.

Nevéből sejtethetően zenelejátszóként is működtethető, sőt digitafonként ugyancsak megállja

a helyét, akár vonali bemenetről is rögzíthetünk. A mellékelt, öszszecsukható fülhallgató jó hangzást biztosít. A legnagyobb dobás azonban kétségkívül az alapárba foglalt kameramodul. A fix fókuszos apró objektívvel csak az átlagosnál jobb fényviszonyok mellett készíthetünk használható képeket; felbontása 640×480 képpont. MPEG-4 videorögzítéshez is használható, 320×240 képpontos felbontású, 12–20 képméretes videókat készíthetünk vele, ami gyengébb VHS-felvételek minőségének feleltethető meg. Személyes úti mozik előállításához konverziós szoftvert mellékelnek hozzá.

Akkumulátora nyolcórányi zenehallgatásra, illetve több gigabájt képanyag kártyáról való feldolgozásához biztosít energiát. Tekintettel az álló- és mozgóképek kis felbontására, elsősorban fotósok és világotagzó zenerajongók értékelhetik nagyra a készüléket. A kicsiny méretbe zárt izgalmas kép- és videoképeségek sokat adnak ehhez, még ha egyelőre nem is küldik nyugdíjba a DV-kamkordereket.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Archos Jukebox Multimedia 100

ELŐNY

↳ MP3-felvétel, képek megtekintése, DivX-kamera és fényképezőgép

HÁTRÁNY

↳ Kissé magas ár, alapkiépítésben csak CF- és SM-kompatibilis, lassú PC-s kapcsolat

Fujitsu DynaMO 640U2 Photo

Nem kínál semmiféle lejátszási lehetőséget a DynaMO640, viszont kiemelkedő adatbiztonsággal tűntet.

A nagyon szerény, fehér műanyag burkolatú készüléken mindössze öt nyomógombot találunk a monokróm kvarckijelző alatt, ezzel teljesskörűen kezelhetjük a számítógéptől függetlenül használható funkciókat. Oldalán lehajtható ajtó mögött fedezhetjük fel a lemeznilyást és a PC-kártya aljzatát.

A PC-kártyaolvasóhoz két adaptert mellékelnek: egy CompactFlash, valamint egy kombinált SmartMedia, xD-Picture, MMC, Sony Memory Stick és Memory Stick Pro, továbbá Secure Digital kártyákhoz alkalmas darabot. Egy időben egy kártya érhető el, viszont a jövőben kifejlesztendő memóriákhoz könnyen illeszthető majd a készülő, csak az új típusú PC-kártyaadaptert kell beszerezni.

USB 2.0 csatlakozással használható számítógépes háttértárként és kártyaolvasóként, a Win98 SE vagy újabb Microsoft operációs rendszer automatikus felismeri. PC nélkül is lehetséges a kártya és MO lemez közötti másolás, akár automatikusan dátumozott mappákba. Formázásra is van mód (FAT16 rendszerre).

Érdekes adattárolási alternatívát kínál a DynaMO: a sérülékeny, beépített minirevlemez helyett cserélhető magnetooptikai (MO) lemezeket fogad, legfeljebb 640 megabájt kapacitással. A Fujitsu meghajtója

törékeny, viszont a lemezek – és a rajtuk lévő adatok – szinte csak szándékosan pusztíthatók el. Ez a technológia sajátosságainak köszönhető: a lemez írásához a mikroszkopikus pontban magas hőmérsékletre hevített anyagot mágneses hatásnak tesz ki. Ez optikailag a kihűlés után is észlelhető elváltozást okoz a felületen, amely újabb írással visszaállítható, akár száz-ezerszer is. Az írás és törlés nem lehetséges hevítés nélkül, pusztán a mágnesesség vagy maga a hőhatás nem elegendő, a kettő együtt szükséges. A lemezek karcólásvédettek, tokban üzemelnek, akár több száz éven át megőrizhetik tartalmukat. A rögzítés azonban lassabb, mint CD vagy merevlemez esetén.

Telepeket nem tartalmaz, és az írás során nem tehető ki semmiféle rázkódásnak a masina, így erre az időre tápellátást és biztos talajt kell találnunk számára, vagyis csorbul a mobilitás. Jellemzően egynapnyi kártyakapacitással kell rendelkezniük, cserébe tartalmukat esténként valóban biztonságba helyezhetjük a DynaMO segítségével.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Fujitsu DynaMO 640U2 Photo

ELŐNY

Maximális adatbiztonság, sok kártyát ismer

HÁTRÁNY

Semmi extra multimédiás funkció

Fontastic P353

Elsősorban a hangzásra koncentrál a Fontastic zenedoboz.

Kézre eső ezüstgombok és számos csatlakozó segítetik a fekete gépházról, hogy változatos, számítógép nélkül is használható funkciókkal bír. Monokróm grafikus kijelzője háttérvilágítással is rendelkezik, részletes szöveges információkkal szolgál.

A Fontastic P353-nak csak a merevlemez nélküli, „héj” változata járt nálunk, amely tetszőlegesen bővíthető 2,5 hüvelykes IDE-meghajtókkal. Elsősorban MP3- (és WMA) lejátszásra szánták, a merevlemezben tállóva bármely számot meghallgathatunk a mellékelt fülhallgatóval. Négy gyári és egy saját sávós hangszínszabályzó beállítás közül választhatunk. Sajnos a véletlen lejátszás csak az aktuális mappában lévő muzsikákra korlátozódik. Összeállíthatunk lejátszólistákat, ám csak a P353 „billentyűzetén” – PC-s segédprogrammal erre a célra nem áll rendelkezésre, és nem használhatjuk a Winamp listáit sem. Ez nagyobbacska, 10-20 gigabájtos merevlemez esetében már némiképp megnehezíti a kötegelte lejátszást, úgyhogy hosszú önálló lejátszásra nem kifejezetten alkalmas. Zenei életünk rendszerezéséhez a MusicMatch Jukebox alkalmazás próbaverzióját mellékelik hozzá.

Csupán egyetlen memóriafogalat található a készülék alján, amelybe SD- vagy MMC-kártyá-

kat helyezhetünk. Oda-vissza másolhatunk a kártya és a merevlemez között, vagy lejátszhatjuk a kártyán lévő MP3 és WMA formátumú zenei állományokat. Természetesen törlésre ugyan-csak van lehetőségünk.

Az SP353 diktafonként is használható a beépített mikrofonnal, de digitális MP3-rögzítőként is, a vonali bemenet révén (132–160 Kbps-os sávszélességgel dolgozhat). Az átjátszáshoz jack hangkábel mellékelnek. Számítógéphez csatlakoztatva hordozható USB 2.0 merevlemezként jelenik meg, szintén meghajtóként érhető el az éppen behelyezett kártya tartalma is.

Tápellátását beépített cserélhető rúdakkumulátor vagy a külső töltő és tápegység biztosítja. Olyan – SD vagy MMC kártyával dolgozó – amatőr fotósoknak ajánlhatjuk, akik adathordozásra és zenehallgatásra egyaránt alkalmas, olcsó eszközt keresnek, esetleg már rendelkeznek a szükséges 2,5 hüvelykes merevlemezzel. A Fontastic P353 kapható beépített 30 gigabájtos merevlemezzel is, megkímélve a felhasználót a szerelgetéstől.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Fontastic P353

ELŐNY

Olcsó, MP3-rögzítő is, gyors PC-s kapcsolatot

HÁTRÁNY

Csak SD- és MMC-kártyákat fogadhat

LeadingSpect Super DigiBin

Profikra jellemzően a valóban szükséges szolgáltatásokat nyújtja a DigiBin – azokat azonban nagyon megbízhatóan.

Igazán műves, fémes burkolattal dicsekedhet a Super DigiBin. A LeadingSpect gyártotta készülék kényelmesen kézben tartható, funkciói között a négyirányú, jól hüvelykujjra álló navigációs gombokkal válogathatunk. Monokróm kvarckijelzője jól olvashatóan jeleníti meg az információkat.

A DigiBin esetében ugyancsak beépített merevlemez szolgáltatja a háttértárkapacitást, amely USB-csatlakozáson keresztül számítógépről is igénybe vehető. A készülék az egyik első a „digitalisznya” jellegű konstrukciók között, valóban csak a fotók tárolására és áttöltésére koncentrált, tehát nincsenek olyan egyéb, kiegészítő, multimédiás funkciói, mint például az MP3-lejátszás. Egyetlen gombnyomással áttölthetők a képek sorszámozott mappákba. Egy CompactFlash aljzattal rendelkezik, amelybe alapkiépítésben CF vagy Microdrive egységeket illeszthetünk. Mivel a CompactFlash a kártyacsatlakozók közös nevezője, néhány ezer forintos áron beszerezhetők hozzá egyéb (SD, MMC, SmartMedia, MemoryStick stb.) kártyákhoz való átalakítók. A kártyák tartalma a PC-ről közvetlenül is elérhető, a szokásos módon, meghajtóként.

A DigiBin burkolata precízen illesztett, jó minőségű, ám nem

törhetetlen. A gyártó, hogy minden tőle telhetőleg megtegyen a képek védelmében, övre fűzhető, párnázott, viszonylag vastag bőrtáskát mellékel a géphez, amelyben azt nemcsak hordani, hanem üzemeltetni is lehet. A ház tetejébe egy fület is beépítettek, ezzel és a mellékelts csuklópánttal némileg bebiztosíthatjuk magunkat a leejtés ellen. Igazi utazókra, terepmunkára is gondolhattak a tervezők, mert autós szivargyújtó-töltőhöz való csatlakozót is találunk a dobozban.

Li-ion akkumulátora átlagon felüli üzemiidőt biztosít a digitális képgyűjtőnek – igaz, első alkalommal nyolc órán át szükséges tölteni, de legközelebb már három órával is megelégszik. A kártyaolvasás sebessége átlagon felüli, ám számítógépre csatlakoztatva ajánlatos a mellékelts töltőadaptert is használni, mert az USB 1.1 sebességkorlátja miatt órákig is eltarthat az állományok számítógépre történő átmásolása. Igazán profi, csak a lényegre összpontosító megoldás, egyfolytában utazó fotósoknak ajánljuk.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

LeadingSpect Super DigiBin

ELŐNY

↳ A profik céltudatossága

HÁTRÁNY

↳ Alapkiépítésben csak CF-aljzat, lassú PC-s kapcsolat

KÁRTYÁS TIPPEK

» Az egyes digitálisfényképezőgépgyártók jellemzően mindig ugyanazt a kártyaformátumot részesítik előnyben, így könnyű kiválasztani az aktuális gépünkhöz illő kártyaháttértárat. Gondoljunk azonban arra is, hogy mi lesz, ha eggyel feljebb szeretnénk lépni a fotósok számlátráján. Lehet, hogy következő gépünk más kártyára dolgozik majd, s ezt már most érdemes számításba venni.

» A formátum nem minden, a kapacitás is számít! Ha tehetjük, vásárláskor vigyük magunkkal extra méretű memóriakártyáinkat, és próbáljuk ki a kiválasztott készülékkel, ugyanis nem minden olvasó birkózik meg a gigabájtos lapkákkal, de ezeket a korlátokat a gyártók nem reklámozzák.

» CompactFlash vagy PC-kártyás csatlakozású készülékek könnyen illeszthetők más kártyatípusokhoz is a néhány ezer forintos adapter megvásárlásával. Ugyanakkor a csak Secure Digital aljzattal ellátott eszközök esetleg a mini-SD irányába bővíthetők konverterrel.

» Ha igazán sokat szándékozunk fotózni, ne feledkezzünk meg a fényképezőgépbe való tartalék akkumulátorokról, mert a használat során ebbe a korlátba ütközünk majd először.

» Nagyban megnövelhetjük digitális tarisznyánk akkumulátor-üzemi idejét, ha ügyelünk memóriakártyánk sebességére! Gyorsabb kártyáról természetesen több menetet szedhetünk le egy akkumulátorkimerítési ciklus alatt. Ez különösen CompactFlash és Secure Digital memóriák esetén igaz, valóban többszörös sebességnövekedést jelenthet az „ultra” osztályú, drágább kártyák használata, különösen a „noname” gyártmányúakhoz képest. A fotózásra szánt, minőségi memóriák áramfelvétele úgyszintén alacsonyabb.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

A PC World Ajánlata

Fujitsu DynaMO 640U2 Photo

Semmi cicoma és csábítás, a pusztán biztonságot kínál számunkra a DynaMO. Nemcsak képeink gyűjtögetésére, hanem számítógéphez csatlakoztatva igazán féltett munkáink, adataink tárolására is jó szívvel ajánljuk. Ki tudja, „noname” CD-R lemezre lementett könyvelési adatainkat öt év múlva vajon el tudjuk-e egyáltalán olvasni? Ha DynaMO-ra mentjük el azokat, akkor biztosan.

A PC World Ajánlata

Fontastic P353

Általános felhasználásra, zenekedvelő PC-tulajdonosoknak ajánljuk ezt a masinát. Ha belegondolunk, nem sokkal drágább, mint egy szimpla USB 2.0-s merevlemezfiók, ám MP3- és WMA-hanganyagokat hallgathatunk a segítségével, merevlemeznek pedig megteszi a noteszgépből kiöregedett kicsike is. Fényképezéskor szintén jó hasznát vesszük, igaz, szigorúan csak SD vagy MMC kártyákkal.

	X's Drive Pro	Archos Jukebox Multimedia 100	Fujitsu DynaMO 640U2 Photo	Fontastic P353	LeadingSpect Super DigiBin
Háttértár	2,5" merevlemez	2,5" merevlemez	magnetooptikai lemez	2,5" merevlemez	2,5" merevlemez
Beépített vagy mellékelt tárolókapacitás	30 GB	20 GB	640 MB	-	20 GB
Kártyaformátumok	CF I és II, SM, MS, I MS Pro, SD, MMC, BM Microdrive	CF, SM	PC-Card, CF 1 és 2, SM, xD-Picture, MS, MS Pro, SD, MMC, IBM Microdrive	SD, MMC	CF I és II, IBM Microdrive
Kártyakompatibilitás bővíthetősége	nem	speciális modulokkal	PC-Card adapterekkel	nem	CF-adapterekkel
Kijelző típusa	monokróm	színes, TFT	monokróm	monokróm, 128×64 pixel	monokróm
A kijelző háttérvilágítása	nincs	van	nincs	van	nincs
Telep típusa	beépített, Li-ion	beépített, Li-ion	nincs	beépített, Li-ion	beépített, Li-ion
Telep kapacitása (kapacitással vagy példával)	830 mAh	legfeljebb 8 óra MP3-lejátszás	nincs	1500 mAh, legfeljebb 5 óra	140 perc készlet, 70 perc aktív másolás
Extra funkciók					
Diktafon	nincs	van	nincs	van	nincs
MP3-lejátszó	van	van	nincs	van	nincs
Mobil háttértár	van	van	van	van	van
Kártyamásolás	van	van	van	van	van
Fényképezőgép	nincs	van	nincs	nincs	nincs
Videokamera	nincs	van	nincs	nincs	nincs
Befoglaló méretek (mm)	136×86×37	110×78×28	110×180×38	130×90×27	142×86×33
Súly (g)	329	290	620	280	300
Tartozékok	hordtáska, töltőadapter, mini USB 2.0-kábel, fülhallgató	USB-kábel, hálózati adapter, fülhallgató, hang- és videokábelek, szivacsos táskák	adapter, mini USB 2.0-kábel, 640 MB MO-lemez	USB-kábel, hálózati adapter, fülhallgató, sztereó átváltószó, kábel, táskák	USB-kábel, hálózati adapter, autós adapter, vastag falú táskák
Forgalmazó	Kelly-Tech Kft.	Szepede Kft.	Axico Kft.	ATCOMP Multimédia Kft.	Multimedia.hu
Bruttó kiskereskedelmi ár	72 000 Ft	122 500 Ft	53 388 Ft	32 250 Ft	99 900 Ft
Web	www.kelly-tech.hu	www.mpeg-multimedia.hu	www.axico.hu	www.mp3center.hu	www.multimedia.hu

TESZTGÉP:

ABACUS
FAMILY

www.flaxcom.hu

MINDEN, AMIRE SZÜKSÉGÜNK LEHET → SEGÉLYVONAL CD

Hasznos melléklettel jelentkezünk ebben a hónapban, egy teljes CD-t töltöttünk meg olyan szoftverekkel, amelyekre szinte minden rendszertelepítéskor szükségünk lehet. Ezzel együtt megszüntetjük mellékletünk egyik megszokott tételét, a *Hasznos* mappát, és tartalmát „beleolvasztjuk” a *Segélyvonal CD*-be, így ezentúl ez utóbbin található meg a legfrissebb meghajtóprogramok, lejátszók és tömörítők is. A programokat különböző kategóriákba soroltuk a könnyebb kereshetőség érdekében, és reméljük, hogy ez az életmentő lemez sokszor fog segíteni nehéz helyzetekben, problémák megoldásában. Az alábbi összeállításban a CD tartalmából csemegézünk, kiemelünk pár – általunk hasznosnak tartott – alkalmazást.

Több éve társszerzője az újság Tippek és Trükkök rovatának, az internetes Segélyvonal szoftveres oldalainak szakértője

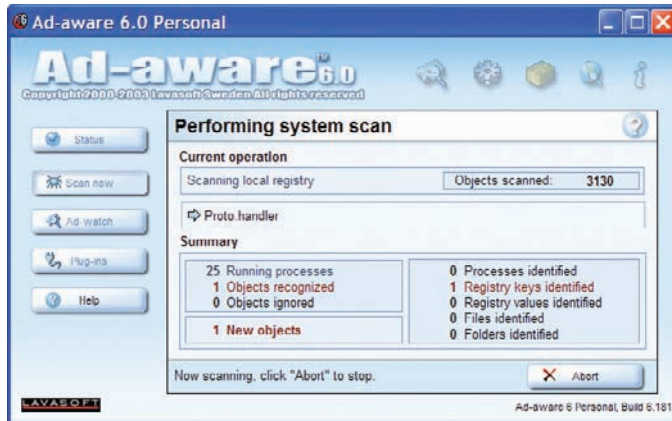
A CD-melléklet összeállítója, rengeteg apró, hasznos segédprogram tesztelője

BIZTONSÁGI PROGRAMOK

Ad-aware

➔ ingyenes

A különféle kémprogramok ellen használható ingyenes Ad-aware nagyon hasznos lehet, ha állandó aktív internetkapcsolattal rendelkezünk, esetleg csak ismerkedünk a világháló rejtelmeivel. Bár a regisztrálható verzióval ellentétben ebben nincs állandó reklámkereső, mégis érdemes használni. Futtatáskor sok meglepetés érhet bennünket, megdöbbenő, hogy a háttérben mennyi kémprogram töltődik le merevlemezünkre, amelyek ki-gyomlálásakor alapos munkát végez. Ennek feltétele (akárcsak a víruskeresők esetében) az adat-

bázis naprakészen tartása, ezért tisztogatás előtt mindenképpen érdemes frissíteni az internetről, a programon keresztül. A keresés végén kapott listát azért ajánlott átfutni, nehogy a program bugzóságának pár szükséges dokumentum lássa kárát. Magyar nyelven is használhatjuk, ha a szerző oldaláról letöltjük a szükséges nyelvi modult.

➔ NÉVJEGY

Termék: Ad-aware
Fejlesztő: Lavasoft
Web: hopp.pcoworld.hu/137

ZoneAlarm

➔ ingyenes

Tűzfalra minden internetezőnek szüksége van. Bár már itt kopogtat a Windows XP második szervizcsomagja, amely beépítve tartalmaz fejlettebb védelmet, ha nem bízunk a gyári megoldásokban, akkor a Zone-Labs programját ingyen és megbízhatóan használhatjuk. Szerencsére olyan egyszerű a beállítása, hogy egy kezdő felhasználó is könnyen kiigazodik rajta. Telepítés után még egy varázsló is segít az első lépésekben, amely egyúttal felkínálja a fizetős verzió megvásárlását.

Használata közben az óra mellett egy kis ikon árulkodik működéséről. Kívánság szerint értesítést kaphatunk a blokkolt bejövő és kimenő forgalomról, ezért nincs olyan program, mely észrevétlenül átcsúszna rajta. Segítségével a kérést internetes sütitket (cookie) is kiszűrhetjük.

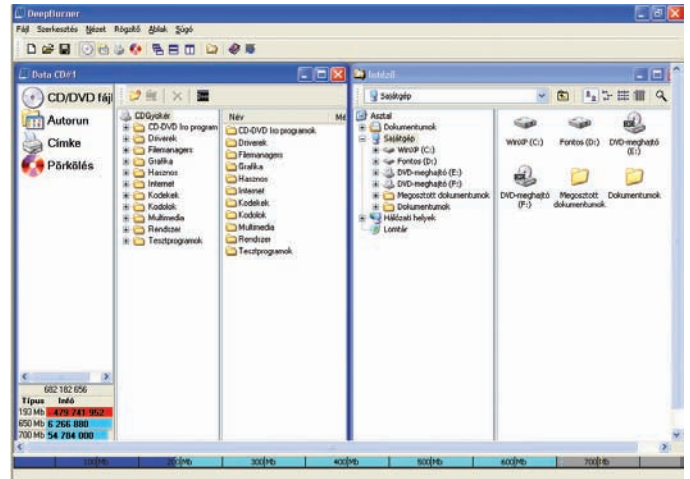
➔ NÉVJEGY

Termék: ZoneAlarm
Fejlesztő: Zone Labs
Web: www.zonelabs.com

CD/DVD ÍRÓ PROGRAMOK

DeepBurner

➔ ingyenes

Vizonylag friss alkalmazás, kora az egy évet sem éri el. Gyorsan lementhetjük vele adatainkat CD-re vagy DVD-re, kedvenc zenéinkből hanglemezt készíthetünk. Nagy előnye, hogy kétpaneles ablakkal dolgozhatunk, így a felírandó tartalmat könnyen összeszedhetjük. Összeállítás után a listából akár borítót is készíthetünk, de ezt nemcsak a tokba illeszkedő papírra, hanem a lemezre ragasztható matricára is kinyomtathatjuk. Írás előtt több sávban ellen-

őrizhetjük az összegyűjtött adatmennyiséget, és ha nem lenne kéznél a megfelelő lemez, akkor ISO-képfájlba is lementhetjük adatainkat. Kezdeknek nagy segítséget jelenthet, hogy a program ismeri a magyar nyelvet is. Nagy tudását korlátlan ideig, ingyenesen használhatjuk.

➔ NÉVJEGY

Termék: DeepBurner
Fejlesztő: Astonsoft
Web: www.deepburner.com

BurnAtOnce

➔ ingyenes

Egy másik lemezkészítő program, amelyet elsősorban CD-ink megmentésére használhatunk. Segítségével a hibás gyári lemezekről is időben hozhatunk létre biztonsági másolatot. Bár a DVD készítéséhez egy ingyenes regisztráció kell átesnünk, mindenképpen megéri, ha adatainkat erre a lemezformátumra szeretnénk lementeni. A regisztráció után korlátlanul tudunk lemezre égetni DVD-filmeket is. A képfájlok elkészítését vagy azok felírását támogatja, ami nagyon jól

jöhet egy meghajtó használata esetén. Jó hír a zenebarátoknak, hogy a hagyományos formátumokon kívül már AAC, OGG és FLAC típusokból is készíthetünk asztali lejátszóban hallgatható lemezt. A mobil írók tulajdonosai örülhetnek, mert az USB- és FireWire csatlakozókkal kapcsolódó egységeket képes kezelni.

➔ NÉVJEGY

Termék: BurnAtOnce
Fejlesztő: Jamie Osborne
Web: www.burnatonce.com

ÁLLOMÁNYKEZELŐK

1st ZIP Commander

➔ ingyenes

A program megnyitáskor négyablakos, többfunkciós állománykezelővel szembesülünk. A klasszikus Commanderek felületét két ablakkal egészíti ki: egy gyorsmörítő, valamint egy webböngésző is része a szolgáltatásnak. A fájlkezelő könnyen vezérelhető egérrel vagy billentyűvel, a másolás vagy áthelyezés mindkét ablak között elvégezhető. A tömörített állományok a bal oldali paneleken könnyebben megnyithatók: az állomány kijelölésekor annak tartalma megjelenik a kezelő alatt lévő ablakban, de dupla kattintásra az eredeti helyén is betekinthetünk. Ha a jobb oldali ablakból egy elemet szeretnénk a tömörített fájlba behúzni,

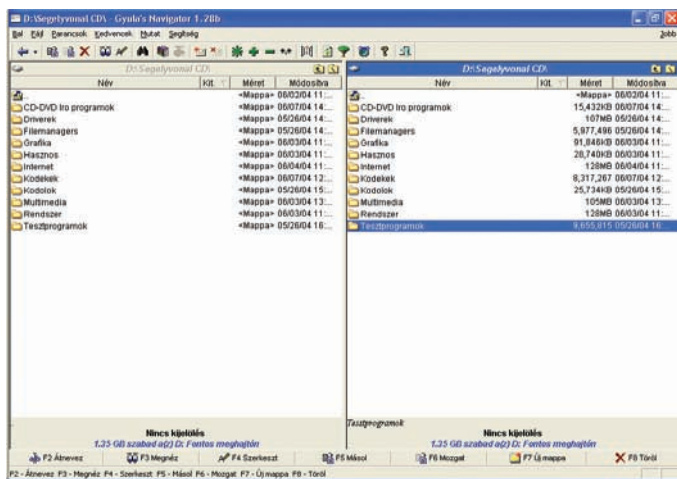
automatikusan felkínálja a szükséges adatokat – anélkül, hogy külön programot kellene igénybe vennünk e célra. Az interneten való szörfözéshez sem kell elhagynunk a Commandert, mert egy tízablakos böngésző áll rendelkezésünkre. A használandó panelek kényelmesebb elhelyezkedését külön menüből is szabályozhatjuk, így a felesleges funkciókat nem szükséges megnyitni. Mivel a programot itthon fejlesztik, természetesen a magyar nyelv is választható.

➔ NÉVJEGY

Termék: 1st ZIP Commander
Fejlesztő: Brick Bt.
Web: www.zipcommander.com

Gyula's Navigator

➔ ingyenes

Ü jobb parancsnak a fedélzeten: szintén magyar fejlesztésről van szó, amely a Commanderek világában követel magának helyet. Voltaképpen inkább egy Windows Intéző-alternatíva, mintsem önálló állománykezelő, ugyanis a legtöbb modul a Windows erőforrásait veszi igénybe. Így a szöveges állományok megtekintésére a társított programot, a fotókba való betekintésre a képnézegetőt használhatjuk. Mégis a kezelés miatt érdemes erre váltani, hiszen a hagyományos Norton-billentyűparancsokat használhatjuk,

és a különböző állománytípusok más-más színnel vagy jellel vannak ellátva. Hasznos funkció, hogy a mappákat a Kedvencekbe tehetjük, így sokkal gyorsabban navigálhatunk közöttük. Állománytömörítésre külső programokat használva készíthetünk csomagokat, így a ZIP, ACE és RAR típusokat közvetlenül a navigátorból hozhatjuk létre.

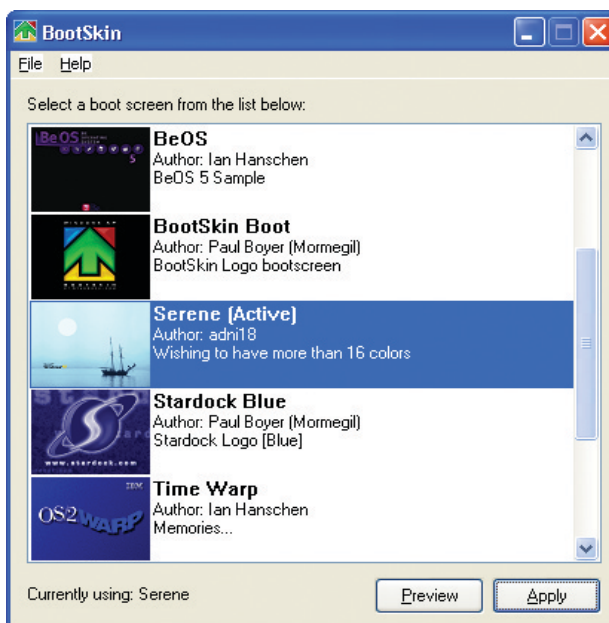
➔ NÉVJEGY

Termék: Gyula's Navigator
Fejlesztő: Wanari Ltd.
Web: hopp.peworld.hu/130

GRAFIKAI PROGRAMOK

BootSkin

➔ ingyenes

A Windows 9x rendszerekben nem volt probléma az indítóképernyő lecserélése, hiszen csak a Logo.sys állományt kellett kicserélni kedvenc képünkre, és a legközelebbi indításkor már nem a Microsoft logóját láttuk a monitoron. Windows 2000 és XP alatt már nehezebb a dolgunk, mert a kifogásolt kép a rendszer egyik fontos állományában ücsörög. Eleinte még sokan ezt az állományt próbálták meg módosítani több-kevesebb sikerrel – amíg a Stardock ki nem adta programját. Rájöttek, hogy nem kicserélni kell a képet, hanem

a fölé kell helyezni. Így a fontos fájlok sérülése vagy cseréje nélkül tehetjük be az indításra szánt grafikát. Az internetről letölthető csomagokat előnézeti kép segítségével tekinthetjük meg, és egy kattintással kicserélhetjük az eddigi indítóképernyőt. Legközelebb már nem a fekete háttérű Windows-zászló, hanem egy szép tájkép fogadhat bennünket.

➔ NÉVJEGY

Termék: BootSkin
Fejlesztő: Stardock Corp., Inc.
Web: hopp.peworld.hu/131

CDLaboratory

➔ ingyenes

E lőző havi számunkban teszteltük a programot, amelyvel könnyedén készíthetünk lemezborítókat. A hagyományos tokba illeszkedő elő- és hátlap, valamint a lemezre ragasztható sablon szerkesztése igazán könnyű feladat. Beilleszthetjük a legismertebb képformátumokat, de ha zenét tartalmazó lemezt helyezünk a meghajtóba, akkor a lejátszási listát is beolvastathatjuk. Internetes kapcsolat segítségével nem kell kézzel kitöltenünk az adatokat, mert a freedb.org adatbázisából

képes kiolvasni a szükséges paramétereket. MP3-at tartalmazó lemezek esetében is elhelyezhetjük a borítón a lejátszási listát. Ha kedvenc CD-nkről készítenek másolatot, a tokba való lapolvasóból is beszkenelhetjük. Az elkészült terveket akár BMP formátumba is exportálhatjuk.

➔ NÉVJEGY

Termék: CDLaboratory
Fejlesztő: graFX
Web: hopp.peworld.hu/132

GRAFIKAI PROGRAMOK

IrfanView

➔ ingyenes

Képszerkesztő tesztünkben már júniusban említettük, de népszerűsége miatt csak pár hasznos funkciót emelnék ki. Elsősorban képnézegetésre használhatjuk; az ACDSee régi nagy vetélytársa. A gyors lapozáson kívül szerkesztési feladatokra is bevethető, de akár veszteségmentes képforgatást is végezhetünk a segítségével. A vakuzáskor előforduló vörösszem-effektust szintén egyszerűen „gyógyítja”. Több, egy helyről fényképezett fotót panorámaképpé fűzhetünk össze, így sokkal szebb ered-

ményt kapunk, mint ha egyesével néznénk meg a képeket. Külön kiegészítőként multimédiás állományokat is megnézhetünk vele. Egyik közkezdvelt funkciója a diavetítés, amely akár háttérzene lejátszásával jeleníti meg a képeket egymás után. A végeredményt a Nero segítségével képes CD-re írni, akár VCD formátumban is!

➔ NÉVJEGY

Termék: IrfanView
Fejlesztő: Irfan Skiljan
Web: www.irfanview.com

GIMP

➔ ingyenes

Amár-már professzionális felhasználásra készült ingyenes képszerkesztő program sok kellemes meglepetést tartogat. Megnyithatjuk és szerkeszthetjük vele a legismertebb formátumokat. Kiemelkedő képessége a többrétegű képezelés, valamint a hatalmas eszköztár. Kezdőknek nagy segítség lehet a *Script-Fu* funkció, amellyel több művelet egyszerre végezhetnek el, így nem kell sok időt eltölteni a beállításokkal. A szűrők mennyisége is minden igényt kielégít, az amatőrök és a művészek is megtalálhatják a nekik megfelelő kombinációt. Bővíthetőségének előnye,

hogy később külső szerzők által létrehozott funkciók is kerülhetnek bele, tehát a tudása még tovább bővíthető. A megszerkesztett képekből könnyen létrehozhatunk weboldalakat is, így ehhez sem kell már külső programot használnunk. Kezelhetőségét a magyar nyelvű felület is segíti.

➔ NÉVJEGY

Termék: GIMP
Fejlesztő: The GIMP Team
Web: www.gimp.org

HASZNOS ESZKÖZÖK

Acrobat Reader Speed-Up

➔ ingyenes

Sokszor bosszankodunk az Adobe olvasóprogramjának lomhaságán. Főleg akkor jelent problémát, ha az interneten modemmel böngészünk egy lassú géppel, és véletlenül egy PDF-állományt nyitunk meg. Mire elindul a megfelelő program, drága percek is elmúlhatnak. Pedig a nézegető elindulása nem tartana sokáig, ha nem lenne alá telepítve sok bővítmény. Ezt ismerte fel pár ügyes programozó, és készítette el Acrobat-nyomláló programját. Használata egyszerű, hiszen egy ablakban csak ki kell választani a kikap-

csolandó beépülőket, és máris gyorsabban töltődik be a Reader. Kezdők legördíthető menüből is kiválaszthatják az indítási sebesség mértékét, így nem kell válogatni a sok ismeretlen bejegyzés között. A módosítás nem végleges, a kigyomlált modulokat egy külön mappába helyezi, így bármikor visszavonhatjuk a változtatásokat.

➔ NÉVJEGY

Termék: Acrobat Reader Speed-Up
Fejlesztő: BootBlock
Web: hopp.peworld.hu/133

Ignition

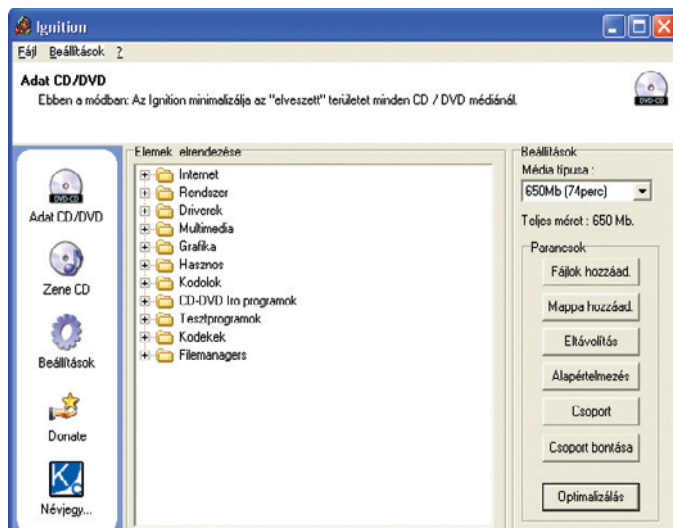
➔ ingyenes

Nagyobb adatmennyiség összegyűjtése után legtöbbször lemezre írjuk állományainkat. De ha az összegyűjtött állományok teljes mérete nagyobb, mint a lemez kapacitása, akkor jön a percekig tartó szelektálás. Ez ritkán lesz hatékony, mert a legtöbb esetben felesleges üres területek maradhatnak a CD-n. Ilyenkor vegyük elő az Ignitiont, amely gyorsan szétdobálja a megadott méret alapján a könyvtárakat és állományokat, hogy a végeredmény a lehető legjobban kitöltse a korongot. Képes nagyobb mappák szétbontására vagy összefűzésére, a minél jobb

eredmény elérésének érdekében. Az elkészült listát egy szöveges állományba menthetjük lepuskázás céljából. Sajnos fizikailag nem szortírozza az állományokat, de külső program segítségével képes egyből lemezre írni a végeredményt. A program nemcsak adat-, hanem zenei lemezekkel is dolgozik, de a DVD-eket is támogatja. A könnyebb használatot a magyar nyelvű felület segíti.

➔ NÉVJEGY

Termék: Ignition
Fejlesztő: KC Softwares
Web: hopp.peworld.hu/134

HASZNOS ESZKÖZÖK

Shell Extensions Folder Size

➔ ingyenes

Kíváncsiak vagyunk, melyik mappa foglalja el a legtöbb helyet a meghajtón? Eddig egyesével kellett megnéznünk minden egyes könyvtár tulajdonság-lapját, mire megtaláltuk a helybitorlót. De a Folder Size programmal gyorsabb áttekintést kaphatunk a fontos méretekről. Telepítés után a mappák tulajdonság-lapjai között egy új fület találunk Size néven. Elég csak kijelölnünk a vizsgálandó könyvtárat vagy meghajtót, rákattintani erre a fülre, majd türelmesen várunk egy kicsit, és máris láthatjuk ábécé-

rendben a benne levő almappákat. Ha a méret szerinti rendezésre vagyunk kíváncsiak, az ablak alján lévő gombbal gyorsan átrendezhetjük a listát, így pillanatok alatt megtehetjük a legnagyobb könyvtárat. Egyetlen hátránya, hogy nem jegyzi meg a beállításokat, de egyszerűségének köszönhetően hamar megszerethetjük.

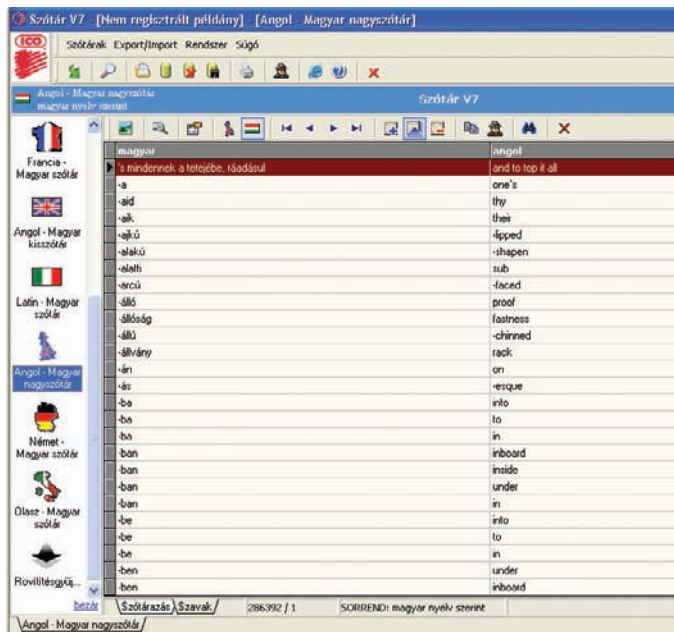
➔ NÉVJEGY

Termék: Shell Extensions Folder Size
Fejlesztő: Space Dolphin, Laurent Berger
Web: hopp.peworld.hu/135

Szótár ➔ ingyenes

Adrága, sokszor nehézkesen kezelhető szótárak helyett itt egy magyar fejlesztésű, több nyelven is fordítani képes program. Persze csodát ne várjunk tőle, inkább szótárázáskor fog

A hatalmas mennyiségű adatbázis gyors használatához egy erősebb gépet érdemes üzemeltetni, de türelemmel a kevesebb memóriával rendelkező tulajdonosoknak is nagy segít-

nagy segítséget nyújtani. Beépítve tartalmazza a cigány, a francia, az angol, a német, a latin és az olasz szótárakat, a rövidítésgyűjteményt, az értelmező szótárt, valamint az angol-magyar nagyszótárt. A fordítást két panelen is elvégezhetjük: komplett mondatok fordítását, vagy szavak keresését választhatjuk.

ség lehet. A program regisztrációja ingyenes, ezért érdemes a szerzőnél a nevünkre íratni a szoftver licencét.

➔ NÉVJEGY

Termék: Szótár
Fejlesztő: Jómagam
Web: hopp.peworld.hu/136

HASZNOS ESZKÖZÖK

Memtest86

➔ ingyenes

Ha számítógépünk csak néha produkál furcsa tüneteket, akkor vagyunk a legnagyobb bajban, hiszen igen nehéz kiszűrni, hogy mi okozza a gondot; legtöbbször az sem világos, hogy valamelyik szoftver vagy hardver-e a ludas. Amennyiben a memóriára gyanakszunk, akkor jön jól ez a program. Használatához a mellékelt ISO formátumú állomány tartalmát kell CD-re írunk, és arról indítanunk a rendszert. A program ezután különböző módszerekkel

teszteli gépünk memóriáját, így könnyedén kideríthető, hogy az okozza-e a masina furcsa működését. A szoftver mellett már csak egy nagy adag türelemre van szükségünk, hiszen a tesztelés akár több óráig is eltarthat.

➔ NÉVJEGY

Termék: Memtest86
Fejlesztő: Chris Brady
Web: www.memtest86.com

INTERNETES ESZKÖZÖK

DetachOL ➔ ingyenes

Levelet kaptunk ismerősünktől, de nem tudtuk megnyitni a csatolt képeket? A Microsoft először az Outlook Expressben, majd az Outlookban is bevezette a levélmellékletek tiltását. Az óvatosság oka, hogy sok programozó így tudott valamilyen vírus vagy trójai programot eljuttatni gépünkre. Elég volt megfertőződni a Windows. Ezért döntött úgy a Microsoft, hogy letiltja a megnyitás lehetőségét. Bár az Expressben a védelem feloldható, az Outlook esetében külső programot kell igénybe vennünk e célra.

Erre való a DetachOL, amely a rendszerleíró adatbázison keresztül engedélyezi a különböző fájl típusokat. Nekünk mindössze a levelezőprogramot és annak a verziószámát kell kiválasztanunk, majd az engedélyezni kívánt állománytípusokat. A művelet végén indítsuk el levelezőnk, és máris hozzáférhetünk a küldött képekhez.

➔ NÉVJEGY

Termék: DetachOL
Fejlesztő: McDaniel Development
Web: hopp.peworld.hu/138

Google Toolbar

➔ ingyenes

Ha valamit nem találunk az interneten, keresőt kell igénybe venni. De melyiket célszerű használni? A sok lehetőség közül az egyik ismertebb a Google. Népszerűsége azért töretlen, mert szinte minden nyelven használhatjuk, ráadásul sok pontos találatot is kaphatunk a segítségével. A kényelmesebb keresést most egy eszköztár is biztosítja, amely az Internet Explorerbe épül be. Elég a keresősávba beírni a szükséges kulcsszavakat, és máris megjelennek

a találatok. Másik előnye, hogy képes az Explorer saját keresőjét is lecserélni, így a korábbinál sokkal hasznosabb szolgáltatást kapunk. A szövegkiemelő funkcióval könnyen megtehetjük a keresett szavakat a találatok közt. A hab a tortán a felbukkanó ablakok elleni védelem.

➔ NÉVJEGY

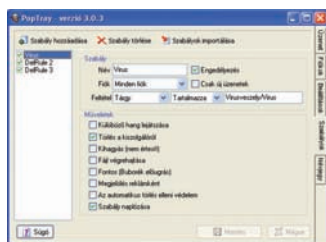
Termék: Google Toolbar
Fejlesztő: Google
Web: toolbar.google.com

INTERNETES ESZKÖZÖK

POPTray

➔ ingyenes

Meg szeretnénk nézni munkahelyünkön magánlevelezésünket, de nem akarjuk letölteni oda? Ilyenkor hasznos a POPTray, amely a tálcára, az óra mellé telepedve figyel az általunk beállított fiókokat. Nagy előnye, hogy már a szerveren meg lehet tekinteni a leveleket, nem szükséges azokat letölteni gépünkre. Így sok kéretlen reklámlevélről és vírustól menthetjük meg magunkat. Ezt segíti még a HTML-mentes olvasóablak, így a káros kódok nem indulhatnak el a gépünkön. Akár több fiókot is kezel, új üzenet érkezését hang- és képjelzéssel adja tudtunkra. Nagyon hasznos szolgáltatása, hogy már

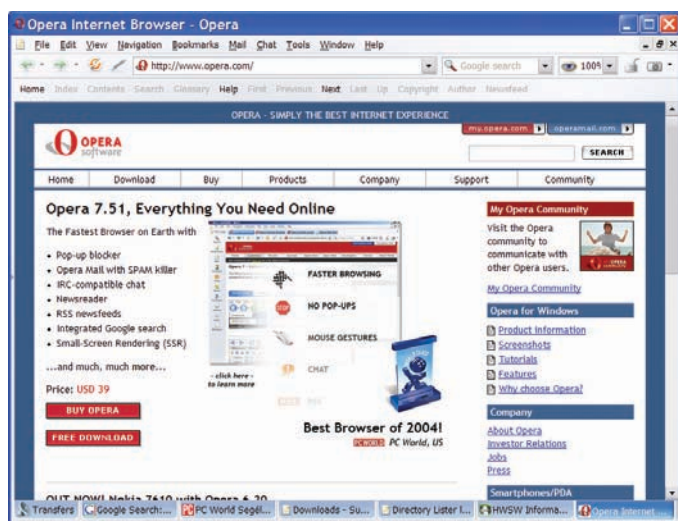

a szerveren szűrhetjük a feladókat fekete- és fehérlisták segítségével. A szelektálást tartalomra vagy a tárgy információja alapján is elvégezhetjük, szabályok használatával. Külön kiegészítők segítségével a biztonságos levelezést és a hotmail-es fiókot is képes kezelni.

➔ NÉVJEGY

Termék: POPTray
Fejlesztő: Renier Crause
Web: www.poptray.org

Opera ➔ ingyenes

Aki valami miatt nincs megelégedve a Windows-beépített Internet Explorerrel, az bátran próbálja ki az Operát. A program leginkább arról híres, hogy erőforrásigénye alacsony, telepítője kicsi (a Java nélküli változat mindössze három és fél megabájt). Nagymértékben konfigurálható, támogatja a többablakos böngészést, és beépített felugró ablakok elleni védelemmel is rendelkezik. Minthogy beépített levelezőt és IRC-kompatibilis csevegőprogramot is kínál, a böngészés mellett egyéb internetes tevékenységre is használható. Érdekessége, hogy

nemcsak hagyományos módon, hanem egérmozdulatokkal is vezérelhető, például az előző oldal eléréséhez nem kell a Back gombot használnunk, elég ha lenyomjuk az egér jobb gombját, és balra húzzuk a „rágcsálót”. Majdnem ingyenes, a használatért cserébe csak a jobb felső sarokban lévő reklámcsíkot kell elviselnünk képernyőnkön.

➔ NÉVJEGY

Termék: Opera
Fejlesztő: Opera Software
Web: www.opera.com

MESTERFOGÁSOK

TARTALOM

Kitört a nyár, itt a vakáció! A gyerekekhez hasonlóan mi is menekülünk a négy fal közül, hogy minél több időt tölthessünk a szabadban, természetesen a *PC World* friss száma és kedvenc digitális fényképezőgépünk vagy kameránk társaságában. Mesterfogás rovatunk két cikke is azoknak próbál segíteni, akik egy személyben operatőrként, vágóként és rendezőként első lépéseiket teszik meg a filmkészítés világában. Bemutatjuk az alapfogásokat, programokat ajánlunk az elkészült felvételek megvágására, elmondjuk, mit szabad, és mit nem, hogy a nyári kalandokat megörökítő CD vagy DVD igazán jól sikerüljön.

A *PC Advisor* révén e hónapban is velünk vannak tanácsadóink. Videós szakértőnk például éppen a kameratulajdonosoknak ad további ötleteket, milyen kiegészítőket érdemes beszerezniük féltve őrzött kincsük mellé. Megtudhatjuk a Word képkezelésének minden csínját-bínját, igazi 3D-s varázslatot művelhetünk egy grafikus programban, végül megismerkedhetünk a sokak által eltemetett, de mindent túlélő Director MX 2004 újdonságaival.

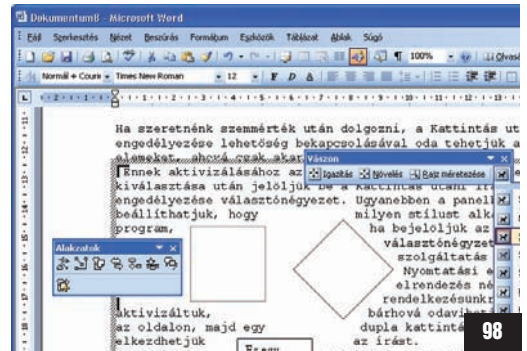
Új sorozatunkkal belekóstolunk a számítógéppel támogatott műholdas televíziózásba. Típetek adunk a parabolaantenna beállításához, és bemutatunk két kártyát, amelyek segítségével a PC műholdvevővé alakítható. A velünk történeteket nemcsak képen és filmen örökíthetjük meg, hanem az aktuális hóbortnak hódolva közzétehetjük írásos formában az interneten is. A hogyanra is választ ad cikkünk, amelyből kiderül, miért egyformán jó írni, olvasni és nézegetni mások blogjait, azaz naplóját. Másik, enyhén provokatív című írásunkban azon elmélkedünk, hogy vajon kihasználjuk-e mobiltelefonunk speciális képességeit, s ha nem, akkor hogyan tehetnénk ezt mégis meg. Természetesen e hónapban is jelentkezik a CheckVir Labor, amely ezúttal az antivírusok automatikus és kézzel indítható védelmének hatékonyságát vizsgálta. Különleges Segélyvonal összeállításunkban az X-Setup programot használjuk a Windowszal kapcsolatos legkülönbözőbb problémák elhárítására.

Spányik Balázs

TANÁCSADÓK

Office-tanácsadó Szavak és képek

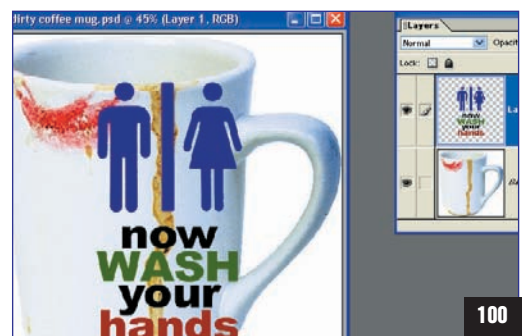
A Word Vázon eszköze azok közé a fejlettebb funkciók közé tartozik, amelyekről az átlagfelhasználók többsége riadtan menekül. Pedig érdemes megismerkedni vele, mert nagy segítséget nyújt a tetszetős oldalkép kialakításához.

98

Grafikai tanácsadó Új dimenziók

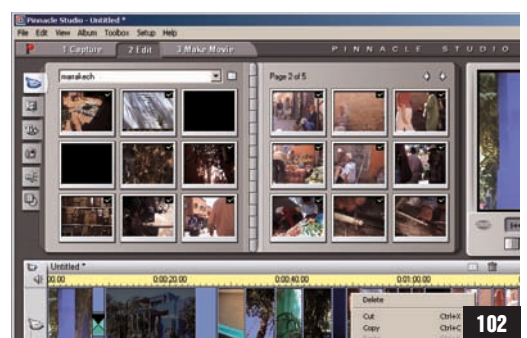
Nem kell feltétlenül 3D-s program-csomag ahhoz, hogy egy háromdimenziós tárgy fotóját valamilyen mintázattal vagy képpel vonjuk be. Erre a trükkre akár az Adobe Photoshop Elements 2.0 is képes.

100

Videotanácsadó Mégvétel indul!

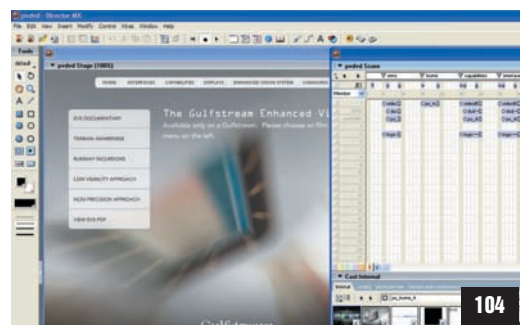
Még a legjobb videokamerának is szüksége van egy kis segítségre a barátoktól. Cikkünkben bemutatjuk, melyek azok a kiegészítők, amelyekre semmiképp sem szabad sajnálnunk a pénzt.

102

Multimédia-tanácsadó Halj meg máskor!

A Director MX 2004 megjelenése bebizonyította, hogy ez a kulcsfontosságú program egyelőre még nem kíván eltávozni az örök vadászmezőkre.

104

TOVÁBBI TÉMÁINK TARTALOMJEGYZÉKE

Folyamatosan figyelő on-access védelmek	106. oldal
Tárguló világ	108. oldal
Tippek & Trükkök	113. oldal
A látványtervező	118. oldal
Bloggolóra	122. oldal
Tarantino nyomában	124. oldal
Vágyunk bele!	126. oldal
Okos-e, aki okos telefont használ?	132. oldal

Oldalképtervezés vászonnal

SZAVAK ÉS KÉPEK

A Word Vászon eszköze azok közé a fejlettebb funkciók közé tartozik, amelyektől az átlagfelhasználók többsége riadtan menekül. Pedig érdemes megismerkedni vele, mert nagy segítséget nyújt a tetszetős oldalkép kialakításához.

Szépen tervezett oldalképet a Wordben összehozni igencsak nehéz: az igazi feladatot nem az jelenti, hogy a kirkott oldalelemek ott maradjanak, ahova tettük őket, hanem hogy

Eszközők→*Beállítások*→*Szerkesztés* kiválasztása után jelöljük be a fenti nevű választónégyzetet. Ugyanebben az ablakban határozhatjuk meg, hogy milyen stílust alkalmazzon a program

alkalmazza a megfelelő formázást. Ha az oldal közepére kattintunk, középre zárt szövegre vált át, ha pedig a jobb oldalra, akkor jobbra zárt formátumot kapunk. Ez hatásos módszer egy levél vagy dokumentum gyors megalkotására, de ha bonyolultabb elrendezést szeretnénk, meg kell ismerkednünk a szövegdobozokkal.

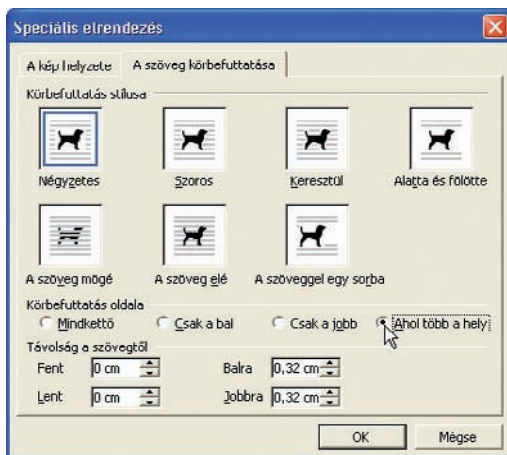
Munka a vászonnal

Amikor valamilyen grafikus objektumot szúrunk be, a Word (a 2002-es változattól fölfelé)

automatikusan létrehoz körülötte egy vásznot. Ez elég zavaró, mert úgy néz ki, mint egy szövegdoboz, de az egérkurzor keresztté változik. A Word számára a kép csak egy ugyanolyan forma, mint például az iniciálék. Egy szövegdobozt nem tehetünk bele egy másikba, de rakhatunk egymásra képeket, vagy akár csoportosíthatjuk, s így egy grafikus elemként kezelhetjük őket.

A vászon előnye, hogy egyszerűen átrendezhetjük a rajta levő objektumokat, miközben a dokumentum többi része az elemeket egyetlen objektumnak látja: ez különösen sok alakzattól álló rajzok esetén előnyös, hiszen egy lépésben állíthatjuk be a szöveg körbefuttatását és az elemek átlátszatlanságát.

A vászon alakját kézzel is módosíthatjuk, de a *Vászon* eszköztár *Igazítás*, *Növelés*, illetve *Rajz méretezése* nyomógombjait is használhatjuk az objektumokhoz történő illesztéséhez. Ezután

Ha szabályozni szeretnénk egy szövegdoboz vagy grafikus elem körbefuttatását, kattintsunk az *Elrendezés* lap *Speciális* gombjára. A megjelenő panelben hajsza-pontosan megadhatjuk, mennyire közelítheti meg a szöveg a képet

egyáltalán oda helyezzük, ahová valók. A beszúrás lehetőségek száma riasztóan nagy – főként képek esetében –, és a Wordnek tőlünk meglehetősen független, ám de határozott elképzelései vannak arról, hogy minek hová kéne kerülnie a lapon. A szabályok különböznek egymástól a szövegdobozok, képek és alakzatok esetében: a képeknél az alapértelmezett szövegkörbefuttatási beállítás sem túl „barátságos”, az alakzatokat pedig a program nem a fődokumentumba szúrja be, hanem a *Vászonra* helyezi fel.

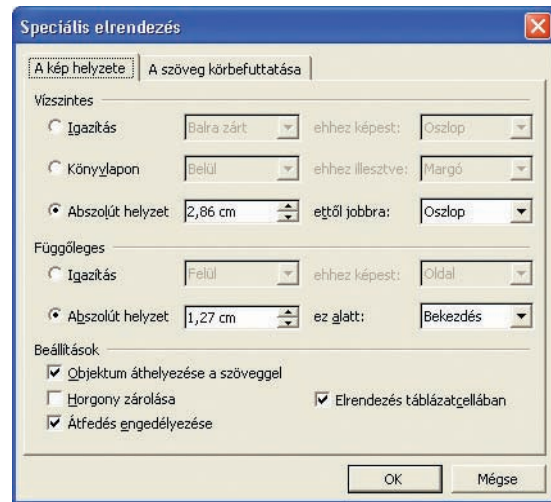
Szabadkézi rajz

De ha egyszer kiismerjük a Word objektumkezelési technikáit, és megtanuljuk, hogyan szabadulhatunk meg a *Vászon*tól, ha nincs szükségünk rá, remek oldalterveket hozhatunk össze.

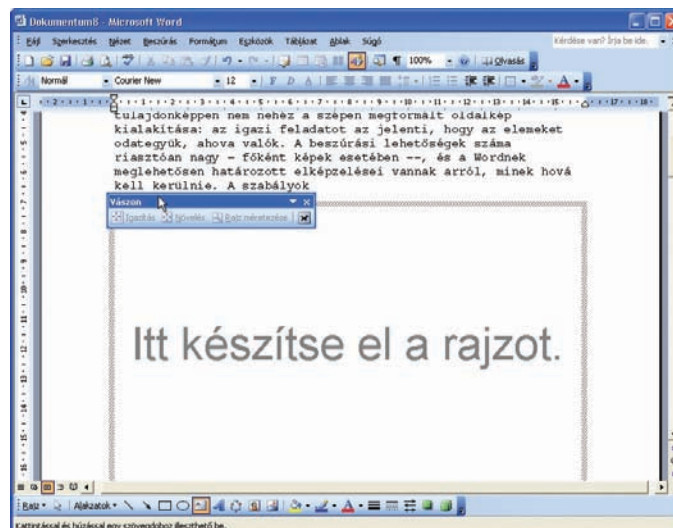
Ha szemmérték után szeretnénk dolgozni, a *Kattintás utáni írás engedélyezése* lehetőség bekapcsolásával oda tehetjük az elemeket, ahová csak akarjuk. Ennek aktivizálásához az

a kattintás után beírandó szövegre – normált vagy fejléccet. A szolgáltatás csak a *Nyomatási elrendezés* és *Webes elrendezés* nézetben áll rendelkezésünkre. Miután bekapcsoltuk, bárhová odavihetjük a kurzort az oldalon, majd egy dupla kattintás után elkezdhetjük az írást.

A *Kattintás utáni írás* olyan intelligens, hogy automatikusan

A szövegkörbefuttatás beállításánál a képet hozzáköthetjük a szöveghez, de a pontos helyzetét is megadhatjuk az oldalon

Amikor a Wordben szövegdobozt szúrunk be, ne rémüljünk meg a megjelenő vászontól. Ez nem maga a szövegdoboz, csupán egy hely, ahová szövegdobozunkat megrajzolhatjuk

már csak el kell helyeznünk a dokumentumban, beállítunk a szöveg körbefuttatásának módját, amely a vásznon lévő minden elemre érvényes lesz.

Ha a Word 2003-ban a vászon területén kívülré rajzolunk, a program a szövegdobozt közvetlenül a dokumentumba teszi. A vászonról áthúzzhatunk objektumokat a dokumentumba, és a dokumentumból is áthúzzhatunk a vászonra. Ha ki akarjuk kapcsolni a *Vászon* funkciót, az *Eszközők*→*Beállítások* kiválasztása után menjünk az *Általános* lapra, és állítsuk kijelöletlenre a *Vászon automatikus létrehozása alakzatok beillesztésénél* választónégyzetet.

Szövegbe ágyazva

És mi a helyzet a Wordben azokkal a képekkel és szövegdobozokkal, amelyek nem a vásznon vannak? Ezek viselkedése verzióról verzióra változik. A Word 2000-ben a *Beszúrás* → *Kép* → *Fájlból* parancsok kiválasztásával beszúrt kép a szövegréteg tetején lebeg mindaddig, amíg a helyére nem húzzuk. A Word egészen addig lehorgonyozza, amíg be nem állítjuk a szöveg körbefuttatását, ezt követően lehetővé teszi a kép mozgását.

be egy másik körbefuttatási stílust. A Word 2003 alapértelmezésben ugyancsak a *Szöveggel egy sorban* stílust használja, de ugyanezen stílus megváltoztatása nélkül tudjuk áthúzni az elemet a dokumentumon belül.

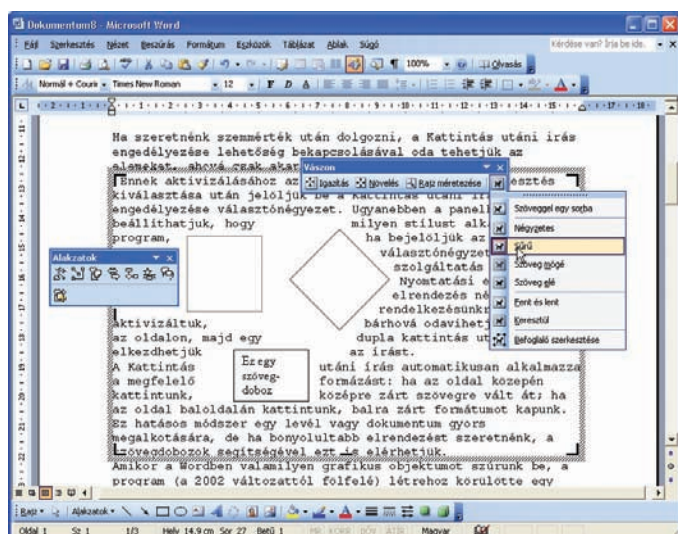
A Word 2002-ben és 2003-ban az *Eszközők* → *Beállítások* kiválasztása után a *Szerkesztés* lapon a *Kép beillesztésének vagy beszúrásának módja* lenyíló listáról tudjuk módosítani az alapértelmezett körbefuttatási stílust. Egy-egy szövegdobozra

helyére a dobozt. Az objektumok még pontosabb beállításához ugyanezen lap *Speciális* gombján kell kattintanunk. A megjelenő panel két lapot tartalmaz: A *szöveg körbefuttatása* feliratún adhatjuk meg, milyen messze legyen a szöveg a képtől, a *Kép helyzete* feliratún pedig a kép abszolút pozícióját állíthatjuk be.

Keretjatszma

A szövegdobozoknál jóval egyszerűbben mozgathatók a keretek; ezeken a jobb egérgombbal kattintva és a *Keret formázása* funkciót választva minden fontosabb tulajdonságuk megtalálható és állítható. Ugyanakkor a keretek nem csoportosíthatók, nem

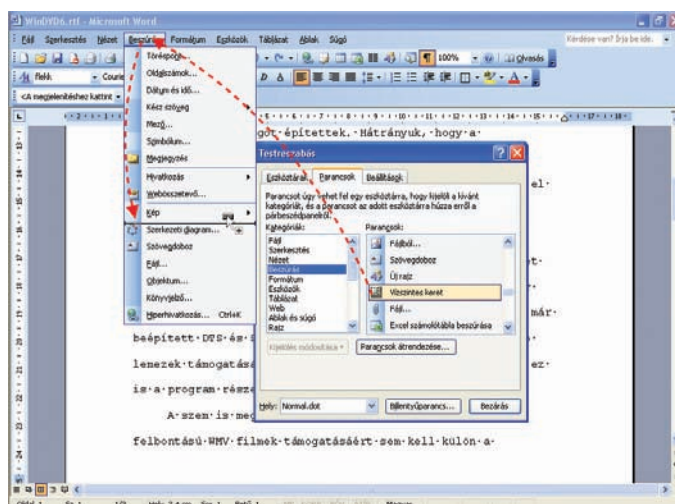
3D-s effektusok, keretek, árnyékok és formák. Ha mindezekre nincs szükségünk, érdemes vizsgálni a keretek beszúrásának lehetőségét a Word *Beszúrás* menüjébe. Az *Eszközők* → *Testreszabás* kiválasztása után megjelenő panelen menjünk a *Parancsok* fülhöz tartozó oldalra. A bal oldali listában keressük ki a *Beszúrás*, majd ezt kiválasztva, görgessük le a jobb oldali listát a *Vízszintes keret* listaelemig. Kattintsunk rajta az egér bal gombjával, majd anélkül, hogy a gombot felengednénk, vonatassuk fel a menükhöz, a *Beszúrás* menübe. Amikor odaérünk az egérrel, a menü lenyílik, és így pontosan a helyére rakhatjuk új menüpontunkat.

A vásznon nagy előnye, hogy a rajta elhelyezett elemeket együtt kezelhetjük, és egy lépésben tudjuk beállítani rájuk a szöveg körbefuttatását

A Word 2002-ben a *Szöveggel egy sorban* körbefuttatási beállítással szűrődik be az elem: a szöveg körbefogja a képet, és az lehorgonyozódik, nem tudjuk mozgatni. Ha át akarjuk helyezni, a jobb oldali egérgombbal kattintsunk rajta, a megjelenő menüből válasszuk ki a *Kép formázása* parancsot, menjünk az *Elrendezés* lapon, és kapcsoljunk

vonatkozóan a körbefuttatást úgy tudjuk megváltoztatni, hogy a jobb oldali egérgombbal kattintunk rajta, a megjelenő helyi menüből kiválasztjuk a *Szövegdoboz formázása* parancsot, majd az *Elrendezés* lapon a *Elrendezés* lapon, ahol beállíthatjuk, hogy a doboz az oldal jobb oldalán, bal oldalán vagy középen helyezkedjen-e el, illetve hogy kézzel húzzuk-e

A Word 2003-as verziójának *Beszúrás* menüjéből hiányzik a keret beszúrásának lehetősége, ám könnyen visszatehetjük a *Testreszabás* funkció segítségével

elforgathatók, a bennük levő szöveg nem folyatható át egyik keretről a másikra, és nem írhatunk bele függőlegesen. Nem használhatók rajtuk és bennük a *Rajzolás* eszköztáron található

A lényeg, hogy ne bonyolítsuk túl a dolgot, és akkor az általunk megálmodott oldalképre koncentrálnunk, nem pedig arra, amit a Word álmodik össze helyettünk. ■

Felületes megoldás

ÚJ DIMENZIÓK

Nem kell feltétlenül 3D-s programcsomag ahhoz, hogy egy háromdimenziós tárgy fotóját valamilyen mintázattal vagy képpel vonjuk be. Erre a trükkre akár az Adobe Photoshop Elements 2.0 is képes.

A mintázatlanlekepezés (texture mapping) az a folyamat, amelynek során egy háromdimenziós grafika felületére valamilyen képet viszünk fel. Ez a kép általában ismétlődő vagy „mozaikos” jellegű, amelylyel anyagszerűséget akarunk

programban szerepel: a következőkben ennek alkalmazását mutatjuk be.

Piszkos trükkök

Példánkban egy maszatos kávécsésze fényképéből indulunk ki, és egy kétdimenziós grafikát fo-

nehezíti a feladatot, hogy a bög-
re felfelé kicsit kiszélesedik, rá-
adásul a fotót közletről, enyhén
felülnézetből készítették, emiatt
a perspektivikus torzítás sem
jelentéktelen. És hogy igazán
komoly legyen a kihívás, a való-
szerű hatás érdekében azt sze-
retnének elérni, hogy a bög-
re felületére a grafika ne fedje
le, hanem úgy nézzen ki, mintha
ez a két „díszítő” elem a bögrét
ékesítő képre cuppant/csorgott
volna rá.

A munkát azzal kezdjük,
hogy megnyitjuk egymás mellett
a Photoshop Elementsben a két
képet. A *Tools* palettán kap-
csoljunk át a *Move* eszközre,
és a kétdimenziós grafikát húz-
zuk a bögrére. Ekkor a grafika
rámásolódnak a képre, és egy új
réteget hoz létre az eredeti foto
felett. Ne felejtjük el, hogy
a grafikának átlátszó háttérrel
kell rendelkeznie, különben tel-
jesen elfedjük vele az eredeti
bögrét. Ha szükséges, a *Move*
eszközzel méretezzük át a grafi-
kát, de pozíciójával most még
ne foglalkozunk.

Görbe bögre

Menjünk a *Filter* menübe, vá-
lasszuk ki a *Render* parancsot,

rámásolandó grafikát) egy fekete-
fehér kis előnézeti kép reprezen-
tálja. Állítsuk be a *Camera Field
of View* értékét 50-re.

A grafikát egy virtuális kocka,
gömb vagy henger felületére
vihetjük fel. A bög-
re alakja egy
hengerhez áll a legközelebb,
ezért kattintsunk ezen az eszkö-
zön, és húzással hozzunk létre
egy négyzetet a grafika előnézeti
képén. Zöld keretben meg fog
jelenni egy hengeralak. A *Sele-
ction* eszköz (fekete nyíl) segítse-
gével helyezük és méretezzük
át a hengert úgy, hogy közvet-
lenül a grafika mögé kerüljön.

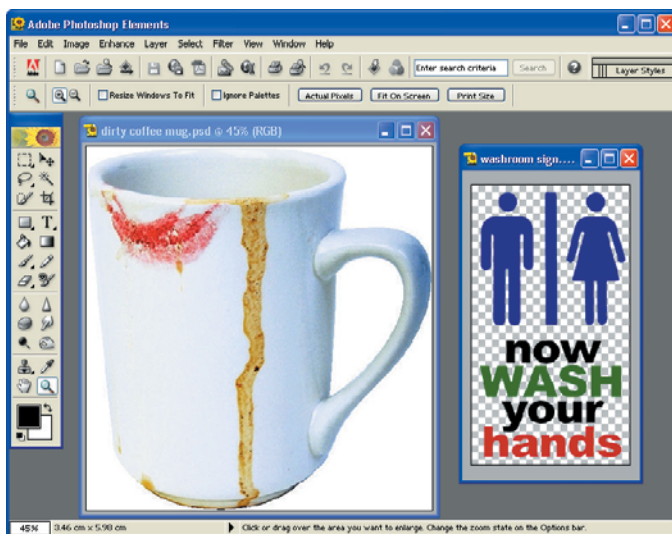
Ezután úgy kell átalakítanunk
a hengert, hogy illeszkedjen
a kétdimenziós grafika eredeti
megjelenéséhez. Kapcsoljunk
át a *Direct Selection* eszközre
(fehér nyíl), majd kattintsunk
a henger alsó középpontjára,
és húzzuk addig, amíg a görbe
lapos vízszintes vonallá nem
alakul át.

Kattintsunk a *Camera Field of
View* melletti nyíllal: ekkor meg-
jelenik az eszközhöz tartozó
csúszka. Ezt húzzuk balra, hogy
a henger tetejét is ellapítsuk.
A mérettől és alaktól függően
a csúszkát valahová 1 és 10 kö-
zé kell állítani. A formázás utol-
só fázisában a *Direct Selection*
eszközzel finoman szélesítsük ki
a henger száját, hogy hasonlít-
son a bög-
re alakjához.

Ezután a *Trackball* eszközzel
(ikonja egy fekete labda, amelyet
egy nyíl ölel körül) forgassuk be
a hengert, és vele együtt a képet
a megfelelő szögbe. Ez némi
odafigyelést igénylő feladat:
szánjunk egy kis időt a *Dolly*
csúszka beállítására, a három-
dimenziós elforgatásra és a hen-
ger enyhe kúposítására. Az a cél,
hogy az eredmény minél jobban
illeszkedjen a bögréhez.

Kevert hatás

A változtatások végén kattintsunk
az *OK* gombon; ezzel visszatér-
ünk a fő képlakba. Ha sike-
rült ügyesen imitálnunk a bögre

Íme a feladat: a baloldalt látható bögrére szeretnének „felkasírozni” a jobb oldali rajzot úgy, hogy eredeti festésként hasson, és a bögrén látható maszatok se tűnjenek el

kölcsönözni az objektumnak,
hogy azt a benyomást keltse,
mintha fából, kőből vagy más
természetes anyagból volna.
De használhatunk valamilyen
önálló képet is: például pöttyöket
tehetünk egy kocka lapjaira,
ezzel dobókocka hatását keltve,
vagy valamilyen címkét kopíroz-
hatunk fel egy henger palástjára,
mintha konzervdobozt látnánk.

Akármi legyen is a mintázat-
lekepezés célja, nyilvánvalóan
olyan technikáról van szó, ame-
lyet csak egy 3D-s grafikus cso-
magtól várunk el. Meglepő mó-
don azonban az Adobe Photo-
shopban, sőt a sokkal olcsóbb
Photoshop Elements 2.0-ban is
megtalálhatjuk ezt a lehetőséget.
Igaz, kicsit meg kell dolgoznunk
a sikerért, de ha ügyesen hasz-
náljuk a programok kínálta esz-
közöket, meglepően jól imitál-
hatjuk ezt a hatást. A trükkhöz
a *3D Transform* szűrőhatást
használhatjuk, amely mindkét

gunk használni a felület „meg-
munkálására”. Azt a hatást sze-
retnének elérni, mintha a grafika
a bög-
re felületére lenne ráfestve –
ez klasszikus mintázatlekepe-

A *Move* eszközzel húzzuk rá a grafikát saját ablakából a bögre fényképére. Ekkor a bögre fölött egy új réteg jön létre

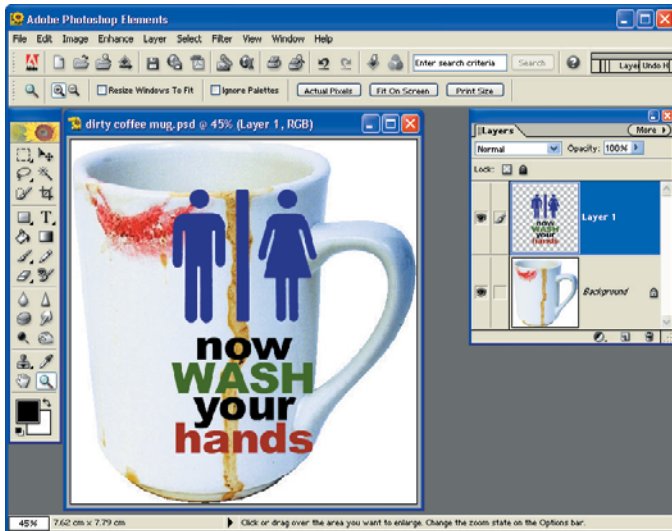
zési feladat. A grafika forgatása
vagy torzítása jelen esetben nem
segít, mivel a bög-
re hengeres.

majd az almenüből a *3D Trans-
form* szűrőt. A megjelenő pane-
len az aktuális réteget (a bögrére

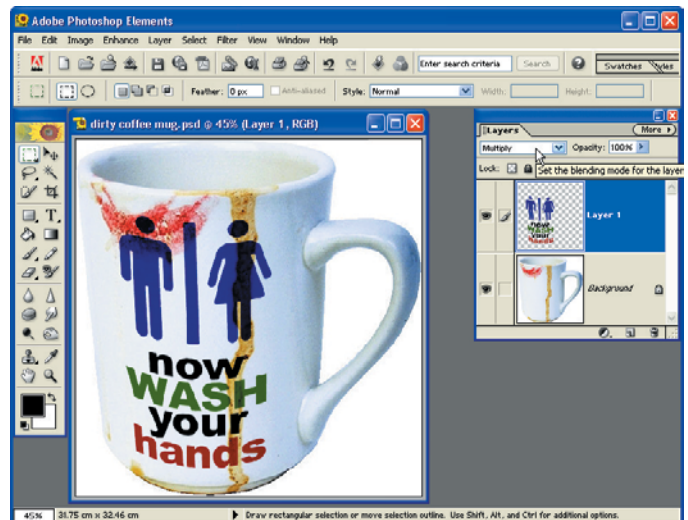
alakját, ezután már egyszerű a dolgunk: a Move eszközzel csak át kell helyeznünk a grafikus réteget oly módon, mintha az a bögréhez tartozna. (Lehet, hogy az erőteljes perspektivikus hatás érdekében érdemes kicsit eltúlozni a 3D Transform szűrőablakban a forgatási szöveget: ezt csak a gyakorlatban tudjuk

eldönteni.) Amennyiben a virtuális henger szájánál esetleg egy szürke ellipszis jelenne meg a képen, ettől könnyen megszabadulhatunk: bármelyik kiválasztóeszköz segítségével jelöljük ki, és a billentyűzetten üssük le a <BackSpace> gombot.

A rúzsfolttal és a kávécsíkkal azonban még kezdenünk kell

A 3D Transform ablakban hozzunk létre egy hengert, olyan szögből, mintha főlülről néznénk rá, majd a Trackball eszközzel forgassuk el együtt a hengert és a képet

A Transparency keverési módját állítsuk Multiplyra, hogy a bögre színei – jelen esetben a rúzsfoltt és a lecsorgó kávé – ne tűnjenek el a grafika mögött

valamit. Nyissuk meg a Layers palettát, és a grafika rétegére a Transparency keverési módját állítsuk Normalról Multiplyra. Ekkor a két réteg színei összekeverednek, és elsötétítik egymást: noha a grafikus réteg ténylegesen továbbra is a bögre rétege fölött helyezkedik el, a szem (a józan ész sugalma-

zására) úgy fogja érzékelni, mintha a kávécsík és a rúzsfoltt volna fölül.

Példánkkal csupán ízelítőt kívántunk adni abból, milyen izgalmas hatásokra képes a 3D Transform eszköz: érdemes tovább kísérletezni vele, és kipróbálni gömbök vagy kockák képekkel történő beburkolására. ■

Kameránk legjobb barátai

MEGVÉTEL INDUL!

Még a legjobb videokamerának is szüksége van egy kis segítségre a barátoktól. Cikkünkben bemutatjuk, melyek azok a kiegészítők, amelyekre semmiképp sem szabad sajnálnunk a pénzt.

Az új digitális videokamerák legszimpatikusabb vonása, hogy már az olcsóbb, száz-egynéhány ezer forintos alapszintű modellekkel is nagyon jó felvételeket lehet készíteni. Az első fotók után azonban hamar rá fogunk jönni, hogy van néhány olyan kiegészítő, amely nélkül hosszú távon nehezen boldogulunk. És ha elindulunk beszerző körutunkra, arra is gyorsan ráébredünk, hogy ezek ára már messze nem olyan baráti, mint a kameraké.

A tisztaság fél egészség

Az első alaptartozék, amelyre feltétlenül szükségünk van a remekművek létrehozásához, egy csomó üres kazetta. Érdekes csomagban, mondjuk ötösével venni őket, mert így jóval olcsóbb, és ritkábban kell a boltba szaladgálnunk értük – meg fogunk lepődni, hogy ha belelendülünk, milyen gyorsan fogyhatnak majd.

Amennyiben kameránkon van DV-bemeneti aljzat, a megvágott filmeket is érdemes inkább szalagra kimenteni, mint a merevlemezre tárolni, ahol rengeteg he-

Egyes videokamerákon intelligens tartozékaljak találhatók, amelyek a zoom állása alapján szabályozzák a mikrofon érzékenységet

lyet foglalnak el. És ha már videokazettát vásárolunk, tegyük a kosárba egy fejlesztítő kazettát is.

A digitális kamerák nagyon érzékenyek a szennyeződésre, és bennünket is érzékenyen

fog érinteni, ha lejátszáskor meglátjuk a kosz eredményét: a futkározó csíkokat a képen.

Három lába van, mégsem botlik

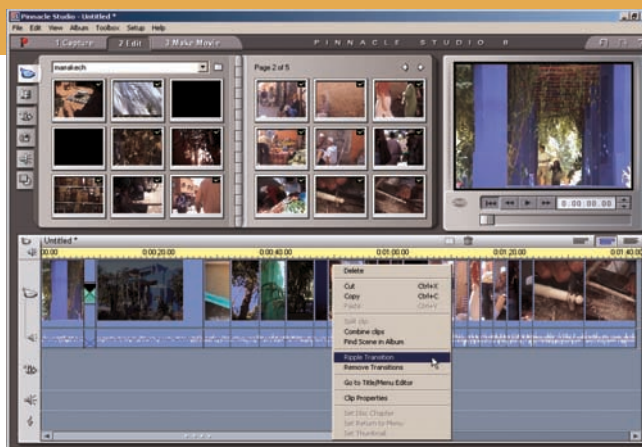
Hacsak nem a legelső ártartományból választottunk kamerát, eszközünk valószínűleg rendelkezik digitális vagy – drágább modellek esetén – optikai képstabilizátorral, ez azonban semmiképp sem helyettesítheti a kameraállványt. Ne sajnáljuk rá a pénzt, mert a képminőségben busásan megterül az ára. Veterán amatőr fotósok nyilván megpróbálkoznak majd régi fényképezőgép-állványuk aktivizálásával, de erről lebeszélünk őket: még ha a csavar véletlenül passzol is, nem lehet vele végrehajtani ugyanazokat a kameramozgásokat, mint egy igazi videoállvánnyal.

Milyen a jó állvány? Stabil, lábai szélesre nyithatók, magassága könnyen állítható, és minden irányú kameramozgást támogat. Tíz-egynéhány ezer forintért már használható darabokat árulnak. A háromlábú állvány mellett érdemes egy egylábú állványt,

ÁTTŰNÉSEK EGY CSAPÁSRA

A Pinnacle Studio 8.0 egyszerű, jól használható program, amelyben nem kell hosszan bogarászni a szolgáltatások után, mindegyik funkció ott van úgyszólván az orrunk előtt. Illetve csak majdnem mindegyik, mert van egy olyan eszköze, a Ripple Transition, amelyet csak azok ismernek, akik szorgosan átlapozták a kézikönyvet. Manapság pedig, valljuk be őszintén, alig akadnak ilyenek.

Ez az eszköz lehetővé teszi, hogy az idősoron ugyanazt a fajta videoát-tűnést többször használjuk fel az egymást követő klipekben, és ne kelljen mindegyikre újból és újból kézzel alkalmaznunk. Ennek a megoldásnak az a nagy előnye, hogy az eredeti áttűnésnél használt egyedi beállításokat is megtartja, így rengeteg időt megtakaríthatunk a vágásnál. Olyan videoát-tűnést tudunk átmásolni, amelyet már alkalmaztunk a jelenet sor elején, és a használathoz a többi klipnek is ott kell sorakoznia az idősoron. Távolodjunk el annyira, hogy az idősoron lévő összes klip megjelenjen a képernyőn, és a kiválasztó eszköz húzásával jelöljük ki őket úgy, hogy a kijelölésbe belekerüljön az eredeti videoátmenet is. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk a kiválasztáson, majd a beugró menüből válasszuk ki a Ripple Transition lehetőséget. És ekkor a jelenet sor elején lévő áttűnés az összes következő klipre is alkalmazódik.

A Ripple Transition eszközzel egy lépésben az idősoron lévő összes további klipe alkalmazhatjuk az elsőt használt videoát-tűnést

Ezzel készen is vagyunk. Csak arra az egyre vigyázzunk, hogy megfelelő áttűnést válasszunk: lehetőleg kerüljük a néző idegrendszerét túlterhelő, bonyolult vágási hatásokat.

ügynevezett monopodot is beszerezni, amely összecusukva akár a zsebünkbe is befér, és az alkalmi felvételekhez stabil alátámasztást biztosít. Letámaszthatjuk a földre, vagy – kicsit kurtábbra állítva – az asztalra is: sokkal kellemesebb erről dolgozni, mint ha a fix pozíció érdekében nekünk magunknak kéne rákönyökölni, mondjuk, egy sörben ázó kocsmaasztalra.

Mikrofonpróba

A kompakt kamerák egyik gyengesége, hogy a mikrofon hátul van – nem mintha ennél jobb hely nem létezne a számára, hanem mert a tervezők egyszerűen kifogytak a helyből, és jobb híján ide biggyesztették ezt az alkatrészt. Ha nemcsak képben, hanem hangban is azt szeretnénk rögzíteni, ami a kamera előtt történik, és nem a saját szuszó-

ezekre a kamerákra általában közösleges jack minialjzatot keresztül csatlakoztathatjuk a mikrofon vezetékét. Léteznek olyan modellek is, amelyekre egyáltalán nem lehet külső mikrofont kötni: ezeknél, ha valóban minőségre vágyunk, külön kell rögzítenünk a hangot.

Energiacsomag

Mi van még? Természetesen az akkumulátorok: ezekből sosem elég. Amit a kamerához kapunk, az édeskevés, feltétlenül vegyünk néhány tartalék akkut is. Áruk elég borsos, de így legalább nem kell attól félnünk, hogy a megörökítésre szánt, esetleg soha meg nem ismétlődő családi esemény – esküvő, ballagás stb. – köztöközében válik harcképtelenné a kamera, és mi egy életen át nyelhetjük családtagjaink szemrehányásait.

Ha a kamerán van DV-bemenet, érdemes az elkészült filmet is kazettán tárolni

a kamerát és a tápegységet elkülöníthetjük egymástól.

Belelehetjük persze a kamerát a hátizsákunkba is, a tiszóraink, a kulcsaink és a mappáink mellé, de ez a legbiztosabb módja, hogy rövid úton összekarcoljuk, összekoszoljuk és tönkretegyük a be-

rendezést. Még ha eltekintünk is azoktól a veszélyektől, amelyek a hátizsákunkban a kamerára leselkednek, egy ilyen (több) százezer forintos kis technikai csoda megérdemel annyi komfortot és kényeztetést, amit egy külön hordtáska biztosít a számára. ■

Kameránk valószínűleg rendelkezik képstabilizátorral, de ez nem helyettesíti a kameraállványt

gásunkat és motyogásunkat akarjuk visszahallani a felvételen, szerezzünk be egy külső mikrofont. Egyes kamerák az intelligens tartozékfoglalaton keresztül tudják szabályozni a zoom állása alapján a mikrofon érzékenységet; a többség azonban ilyen trükkre nem képes,

és ha már ennyi mindent összevásároltunk, ne feledkezzünk meg egy kameratáskáról sem, amelyben minden tartozék kényelmesen elfér. Legyen rajta sok zseb a kazetták és az akkumulátorok számára, továbbá legyen benne egy állítható elválasztó, amelynek segítségével

Macromedia Director MX 2004

HALJ MEG MÁSKOR!

A Director MX 2004 megjelenése bebizonyította, hogy ez a kulcsfontosságú program egyelőre még nem kíván eltávozni az örök vadászmezőkre.

A Macromedia Directort sokan, sokszor eltemették – többek között mi is –, azonban a januárban váratlanul bejelentett Director MX 2004, amely néhány hónapos lemaradással követte a termékvonalon többi tagjának frissítését, megmutatta, hogy van még élet az iparág vezető multimédia programjában.

A jó hír az, hogy a MX 2004 új szolgáltatásaival a Macromedia egyértelműen bebizonyította: figyel vásárlóira. A leglátványosabb újdonság természetesen a cég többi alkalmazásával való együttműködés; de a program apróbb javításai úgyszintén üdvözlendőek. Immár elnevezhetjük a mozgatható grafikus elemeket (a sprite-okat), ezáltal egyszerűbben tudjuk kezelni őket a szkriptablakban, és megváltoztathatjuk projektoros EXE fájljaink ikonjait.

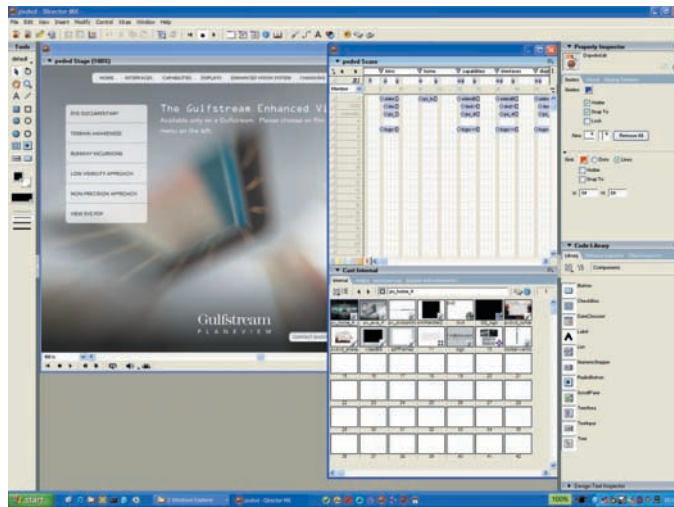
Kétfelplatformos örömök és bánatok

Ez persze nem minden. Fontos újdonság még a beépített DVD-támogatás, amely lehetővé teszi, hogy DVD videót ágyazzunk a Director-mozikba. Igazán üdvözlendő ez a szolgáltatás, hiszen a legtöbb új rendszer már DVD-meghajtóval rendelkezik, és van benne olyan kodek, amely lehetővé teszi az ilyen videók lejátszását.

De a legfontosabb újítás – legalábbis rútmateriális szempontból –, hogy egyetlen párbeszédablakból tudunk Macintosh- és Windows-platfomra dolgozni. Ez azért lényeges, mert számos Director-projekt kettős formátumú multimédia CD-n végzi, s korábban sokan zúgolódtak amiatt, hogy kénytelenek két példányt megvenni a Directorból, ha a program az összes lehetőségére szert akartak tenni. Tökéletességről természetesen szó sincs, a keresztplatformos munkával kapcsolatban persze most is találni kivétnevet a programban.

Hogy csak egyet említsünk: még mindig nincs egyszerű módszer arra, hogy kétplatformos önfutató rutint hozzunk létre a Directorban. PC-n természetesen a Director segítségével nélkül sem nagy művészet

megoldani az automatikus futtatást (gondoljunk csak a CD gyökörkönyvtárba helyezendő autorun.inf fájlra), de a Mac OS X-en nincs ilyen magától értetődő módszer önfutató CD-k készítésére, és jó lenne,

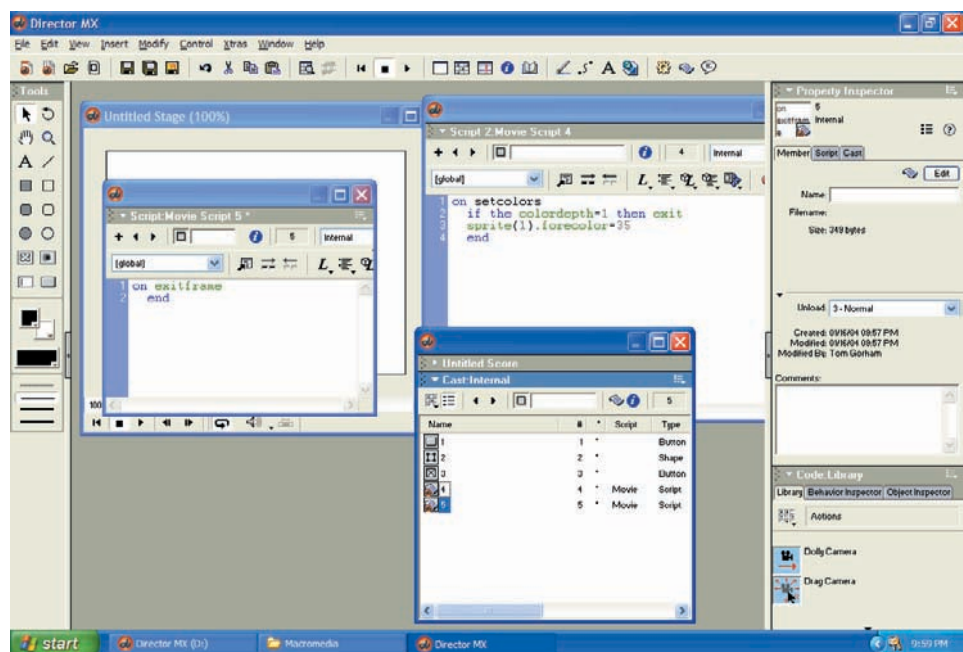
ha a Director mindkét platformra vonatkozóan belülről kezelné az említett feladatot.

Beindul a Microsoft

Van néhány egyéb probléma is, ami elbizonytalaníthatja mindazokat, akik a program megvásárlásán törik a fejüket. És most nem is az olyan apróbb, de bosszantó hibákra gondolunk, mint hogy például még mindig hiányzik a Unicode-támogatás. Fontosabb, hogy a Directorban fejlesztők továbbra is, sőt egyre inkább a Flash-felhasználók árnyékában érezhetik magukat. Egyes fejlesztők szerint a Director lassan egy nagyra nőtt Flash-beépülő modulra redukálódik. Ezt támasztja alá az a tény, hogy a csúcscsintű szolgáltatások (például a csatolt Director-mozik és a 3D-s motor) tekintetében alig tapasztalható előrelépés a programban.

Ebben a bonyolult egyszerűsítésben a Macromedia megengedheti magának, hogy kicsit frusztrálja leghevesesebb híveit, mivel egyszerűen nincs csúcscsintű alternatívája a Director-nak. Legalábbis ma még. Mert a pletykák szerint a Microsoft egy „Director-ölő” szerzői

TIPP – Több nyitott szkriptablak

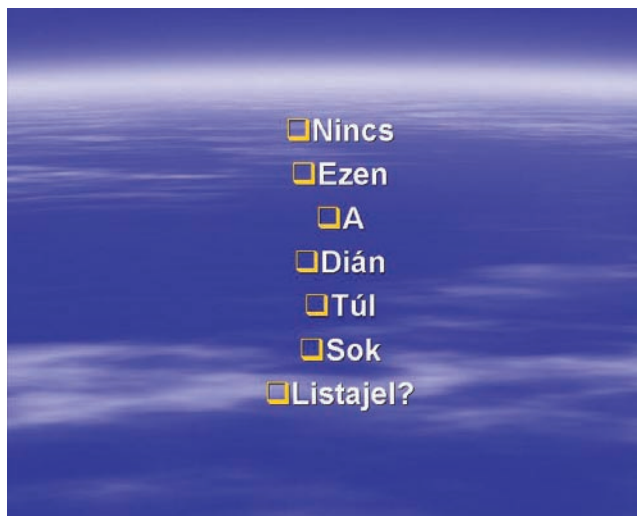

Sok Director-felhasználó panaszkodik amiatt, hogy nem tud a programban két szkriptablakot egyszerre megjeleníteni. Nos, létezik egy igen egyszerű trükk a probléma megoldására: az **(Alt)** billentyűt lenyomva kattintsunk a Cast ablakban egy szkript nevére, és az egy új ablakban fog megnyílni még akkor is, ha egy másik Script ablak már nyitva van.

PowerPoint: Sekély vizeken

A Microsoft bemutatókészítő és multimédia alkalmazása, a PowerPoint az utóbbi időben súlyos kritikákat kapott. A Columbia űrsikló balesetével foglalkozó egyik tavalyi jelentés, amely szerint a probléma elemzésekor a NASA szakemberei túlságosan is nagymértékben támaszkodtak a listajelekkel bőven ellátott PowerPoint diákra, és emiatt elkerülte a figyelmüket az az életveszélyes szituáció, amellyel az űrhajósok szembetalálták magukat, új muníciót adott a program ellenzőinek, hogy összetűzet zúdítsanak a PowerPointra. Egy magazinban nemrég megjelent karikatúra pokolbéli állásinterjút ábrázol, ahol az ördög a következőt kérdi a jelentkezőtől: „Tapasztalt kínzási szakembert keresünk – ért ön a PowerPoint-hoz?”

Persze súlyos igazságtalanság ilyen hevesen támadni a programot. A baj inkább a felhasználókkal, helyesebben azok fantáziátlanságával van. De a mostani kritikák mindenképp rávilágítanak valamire, amit érdemes megfontolnunk – ha túl sok listajelet alkalmazunk a dián, ezzel nem hogy világosabbá tennénk mondandóvalónkat, de kifejezetten elködösítjük azt.

eszközt fejleszt. A Sparkle kódnevet viselő alkalmazás lehetővé teszi, hogy a fejlesztők közvetlenül dolgozzanak a Microsoft megjelenés előtt álló operációs rendszerének, a Longhornnak a hang- és grafikus elemeivel, és ehhez nem lesz szükségük

semmiféle Director jellegű nehézkes extra kiegészítőre.

Ha a Sparkle-ról szóló hírek igazak is, attól még persze a Macromediának bőven marad keresnivalója. Nem is szólva arról az apróságról, hogy a Flash ma már gyakorlatilag mindenütt

jelen van. De az is valószínű, hogy a Microsoft, ha nagyon nekidurálja magát, képes lesz megingatni a Director pozícióit a felső szintű multimédia piacán. És bár a Longhorn megjelenése 2006 előtt nem várható, a redmondiaknak semmi okuk

rá, hogy a Sparkle-lal is várjanak e bűvös időpontig.

Ki tudja, vajon a Director MX 2004-ben megvan-e az az erő, amely ahhoz kell, hogy a multimédia élvonalában maradjon? Az elkövetkező néhány hónap majd sok kérdésre választ ad. ■

A CheckVir tesztlabor jelenti

Folyamatosan figyelő on-access védelmek

Egy komoly számítógépes védelem manapság már nem képzelhető el folyamatosan figyelő programok nélkül. E havi tesztünkben annak jártunk utána, hogy a legelterjedtebb vírusok esetén különbözik-e az antivírusok vírusvédelmi (on-access) és víruskeresési (on-demand) képessége.

Manapság valamennyi anti-vírusprogram rendelkezik folyamatosan figyelő vírusvédelmi képességgel. A mai vírus-típusok figyelembevételével ez valóban elengedhetetlen. Egy évtizeddel ezelőtt azonban ez nem volt ennyire természetes. A DOS-os, pre-Windows korban ugyanis a számítógép erőforrásait – főként a memóriát és a processzoridőt – tekintélyesen megcsapoló védelmek általában nem voltak képesek ugyanazokra a funkciókra, mint az interaktívan indítható víruskeresők. Akkoriban egy számítógép számítási képessége nem minden esetben volt elegendő ahhoz, hogy a rajta működőképes vírusokat folyamatosan figyelő védelemmel megfogja. Ez már a múlté. A számítógépek erőforrásainak utóbbi egy évtizedes fejlődése messze felülmúlta a vírusvédelmek erőforrás-szükségletét, így a mai vírusirtó rendszerek már olyan vírusvédelemmel rendelkez-

hetnek, amely ugyanazokat a szolgáltatásokat kínálja, mint interaktív társai. A CheckVir tesztlabor májusi tesztjének keretében külön figyelmet szenteltünk annak, hogy az on-access keresési eljárást követően a vírusokkal mit tesznek a vírusvédelmek. Igaz-e az, hogy az on-demand keresés és az on-access védelem azonos módon viselkedik? A teszthez használt víruspéldányok számát az előző hónap készletéhez viszonyítva jelentősen növeltük, biztosítva azt, hogy minden hónapban újabb készlet álljon rendelkezésre. Külön vizsgáltuk tehát a folyamatosan figyelő (on-access) védelmet, valamint a felhasználó által indítható (on-demand) keresőt. A tesztelés során a STANDARD minősítési szintet azok a vírusvédelmek kapták, melyek minden fertőzött példányban felismerték a vírust, és megakadályozták, hogy a felhasználó a vírus kódját elindítsa. ADVANCED minősítés

esetén az antivírus képes arra, hogy (lehetőség szerint) az eredeti állapot visszaállításával a vírust kiirtsa. Az on-access védelem és az on-demand keresés során az antivírusnak azonos módon kell működnie. A vírusok pontos listája, valamint a minősítés további részletei megtalálhatók a www.checkvir.hu weboldalon.

»» AVG ANTI-VIRUS

Az AVG Anti-Virus valamennyi fertőzött példányban felismerte a vírust. A tömörített mellékletekből nem volt képes eltávolítani a fertőzést. On-access védelem esetén nincs lehetőség előre meghatározni, hogy mi történjen a fertőzött állományokkal. A védelem minden egyes találat esetén egy interaktív ablakban kérdezi meg a felhasználót, hogy mit tegyen. Amíg a felhasználó nem válaszol, addig megtagadja az állományhoz történő hozzáférést. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

»» BITDEFENDER PROFESSIONAL

A BitDefender Professional valamennyi fertőzött példányban felismerte a fertőzést. Két víruspéldányait nem tudta kiirtani. Néhány makróvírus esetén sem tudta törölni a makrókat. A tömörített csatolmányokban lévő fertőzések esetén a W32/Netsky.Q@mm esetén fordult elő, hogy az on-access védelem nem tudta eltávolítani a fertőzést néhány olyan példányból, amelynek a nevében szerepelt a szököz karakter. (Az ilyen csatolmányokat maga a vírus nevezte el így.) Az on-demand kereső viszont tökéletesen eltávolította ezeket a víruspéldányokat is. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

»» DR. WEB SCANNER FOR WINDOWS

A Dr. Web Scanner for Windows a teszteléshez használt összes víruspéldányt felismerte. Néhány víruspéldányait azonban nem tudta kiirtani, illetve három levelezőféreg esetén az on-access védelem a tömörített állományokban is meghagyta a fertőzést. A makróvírusok többségénél a dokumentumot nem tudta eredeti, makróktól mentes állapotba hozni. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

»» eScan 2003 INTERNET SECURITY

Az eScan vírusvédelmi rendszere a teszteléshez használt vírusok mindegyikét felismerte. A vírusok

	AVG Anti-Virus Professional	BitDefender Professional Edition	Dr. Web Scanner for Windows 95-XP	eScan 2003 Internet Security	eTrust Antivirus v7	F-Secure Anti-Virus Client Security	Kaspersky Anti-Virus
Verziószám	7.0 (Build 241)	v7.2	v4.31b	2.6.484.8	7.0.139	5.52 (Build 10130-sr1)	4.5.0.95
Fejlesztő	Grisoft s.r.o.	Softwin SRL	ID Anti-Virus Lab.	MicroWorld Technologies Inc.	Computer Associates	F-Secure Ltd.	Kaspersky Lab.
Forgalmazó	FOOLY Stúdió	VirFilter.Hu Bt.	VirFilter.Hu Bt.	CCS Hungary Kft.	Computer Associates Mo.	2F 2000 Kft.	2F 2000 Kft.
Web	www.avg.hu	www.virfilter.hu	www.virfilter.hu	www.ccs.hu	www.ca.com	www.2f.hu	www.2f.hu
Keresési eredmények							
Minden példány ismert	205	205	205	205	205	205	205
Néhány példány ismert	0	0	0	0	0	0	0
On-demand irtási eredmények							
Minden példányt irtott	150	168	168	205	205	169	166
Nem tudott minden példányt irtani	55	37	37	0	0	36	39
On-access irtási eredmények							
Minden példányt irtott	0	167	165	205	201	169	170
Nem tudott minden példányt irtani	205	38	40	0	4	36	35
Minősítés							

irtásánál mind az on-access, mind pedig az on-demand kereső a fertőzött példányok mindegyikéből el tudta távolítani a fertőzést, illetve valamennyi makróvírussal fertőzött dokumentumból eltávolította a makrókat. CheckVir ADVANCED minősítést kapott

>> eTRUST ANTIVIRUS V7

Az eTrust vírusvédelmi rendszere valamennyi fertőzött példányt azonosította. A vírusok irtásánál az on-demand kereső a fertőzött példányok mindegyikéből el is tudta távolítani a fertőzést, illetve valamennyi makróvírussal fertőzött dokumentumból eltüntette a makrókat. Az on-access védelem azonban négy vírusfertőzött példányból nem tudta eltávolítani a kórokozót. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> F-SECURE ANTI-VIRUS

Az F-Secure Anti-Virus az összes vírust felismerte. Két vírus egy-egy példány esetén azonban nem tudta a fertőzött állományból eltávolítani a vírust, illetve a tömörített állományokat is meghagyta a fertőzést. Az on-

demand és az on-access irtás teljesen egyformán működött. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> KASPERSKY ANTI-VIRUS

A Kaspersky Anti-Virus vírusvédelmi rendszere a használt vírusok által megfertőzött állományok mindegyikét azonosította. A makróvírusok kivételével mindegyik esetben tökéletesen eltávolította a vírusokat. A makróvírusok többségénél a dokumentumot nem tudta eredeti, makróktól mentes állapotba hozni, illetve a tömörített állományokban is meghagyta a fertőzést. Továbbá az on-access irtás során az on-demandhoz képest további négy vírust semmisített meg sikeresen. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> MCAFEE VIRUSSCAN

A McAfee vírusvédelmi rendszere a fertőzéseket mindig tökéletesen azonosította. A makróvírusok kivételével valamennyi esetben teljes mértékben eltávolította a vírusokat, a tömörített állományokat is vírusmentes-

sítette. A makróvírusok többségénél a dokumentumot nem tudta eredeti, makróktól mentes állapotba hozni. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> NORMAN VIRUS CONTROL

A Norman Virus Control az állományok mindegyikében felismerte a vírust. A makróvírusok többségénél a makrókat nem mindig tudta eltávolítani a fertőzött dokumentumból. A nem makróvírusok közül a VBS/Haptime.A vírus esetén nem volt képes elvégezni az irtást, illetve a fertőzött tömörített állományokat sem törölte. Az on-access védelem további három, e-mail üzenetekben terjedő vírushalmaz esetén nem volt képes az irtást elvégezni. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> NOD32 ANTIVIRUS SYSTEM

A NOD32 vírusvédelem a teszteléshez használt valamennyi fertőzött példányban felismerte a vírust. A W32/Elkern.A esetében azonban nem tudta visszaállítani a fertőzött állományt.

Valamennyi makróvírussal fertőzött dokumentumból eltávolította a makrókat, a fertőzött tömörített állományokat törléssel irtotta. Az on-demand és az on-access irtás teljesen egyformán működött. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> PANDA TITANIUM ANTIVIRUS 2004

A Panda Titanium Antivirus 2004 valamennyi fertőzött állományban felismerte a vírusokat. Egyetlen vírus (W32/Hantaner) esetén fordult elő, hogy nem sikerült tökéletesen helyreállítania a fertőzött állományt. A makróvírusok többségénél a dokumentumot sem tudta eredeti, makróktól mentes állapotába hozni, a tömörített állományokban a fertőzött kódot törölte. Az on-access védelem nem volt képes kiirtani az irtható vírusokat, ám a fertőzött állományok mindegyikénél megakadályozta a hozzáférést. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

>> TREND MICRO INTERNET SECURITY

A Trend Micro Internet Security vírusvédelmi rendszere valamennyi állományban felismerte a vírust, és minden fertőzött példányból el is tudta távolítani azt. Mindegyik makróvírussal fertőzött dokumentumból eltávolította a makrókat is. A fertőzött tömörített állományokat szintén törölte. Az on-demand és az on-access irtás teljesen egyformán működött. CheckVir ADVANCED minősítést kapott.

VIRUSBUSTER PERSONAL FOR WINDOWS

A VirusBuster Personal for Windows a teszteléshez használt valamennyi fertőzött példányban felismerte a vírust, a tömörített állományok kivételével minden fertőzött állományból el tudta távolítani a fertőzést. A tömörített fertőzéseket három vírus példányai esetén meghagyta. Az on-access VBShield védelemben külön állítható, hogy a fertőzött állományok esetén tiltsa le a hozzáférést. Amennyiben ez az opció be van kapcsolva, a védelem nem végez irtást. CheckVir STANDARD minősítést kapott.

Dr. Leitold Ferenc
fleitold@checkvir.hu

www.checkvir.hu, www.antivirus.hu

McAfee VirusScan	Norman Virus Control	NOD32 Antivirus System	Panda Titanium Antivirus 2004	Trend Micro Internet Security	VirusBuster for Windows 9x
v4.5.1 SP1	v5.70	2.000.9	3.01.02	11.20 (Build 13111)	4.6 (Build 9)
Network Associates	Norman ASA	ESET Software	Panda Software	Trend Micro	VirusBuster
Network Associates Magyarországi Képviselete	ANT Kft.	SICONTACT Kft.	Panda Software Hungary	2F 2000 Kft.	VirusBuster Kft.
www.nai.com	www.ant.hu	www.sicontact.hu	www.pav.hu	www.2f.hu	www.vbuster.hu
205	205	205	205	205	205
0	0	0	0	0	0
170	193	204	204	205	202
35	12	1	1	0	3
170	190	204	129	205	202
35	15	1	76	0	3

Műholdas televíziózás számítógéppel

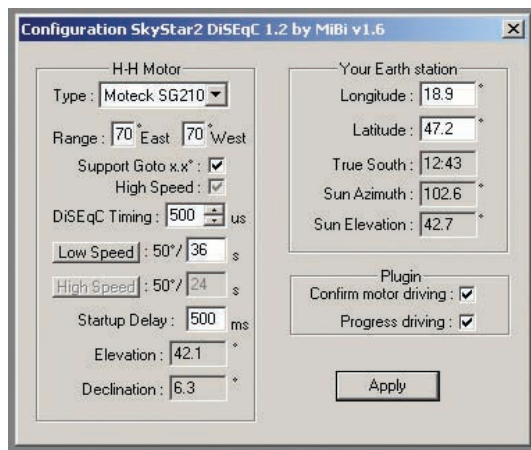
TÁGULÓ VILÁG

Hallott már a műholdas televíziózás előnyeiről? Irigykedett már amerikai filmeket nézve, hogy „ott kinn” több száz csatorna közt szörföznek boldogan? Semmi sem lehetetlen! Itt az alkalom mindenki számára, hogy belépjen a tévécsatornák Kánaánjába!

N yilván senkinek nem új információ, hogy Föld körüli pályán keringő televíziós műholdak sokasága ontja az adatokat a nap minden percében. A hétköznapi emberek többsége számára azonban a műholdas műsorszórás élvezete kimerül abban, hogy előfizetnek valamelyik helyi kábelszolgáltatónál, akik a fejünk fölül érkező adásokat csomagokba kötve eljuttatják a háztartásokba. Ennél azonban sokkal több lehetőséget rejt ez a technológia.

Kinyílik a világ

Vidéken járva szép számban láthatunk parabolaantennát

Fontos a modul helyes konfigurálása

a házak tetején. Ezek legtöbbször mereven egy holdra irányított eszköz, azaz egy adott műhold

adásait képes fogni, a jelet pedig analóg vagy digitális beltéri egységgel varázsolja a televízió

képernyőjére. Ez a felhasználási mód körülbelül azt az élvezeti értéket képes nyújtani, mint egy kábeltelvíziós előfizetés.

Könnyű azonban továbblépni, például egy DiSEqC 1.2 szabványú forgatóegység beszerzésével, amely jól kalibrálva képes átállni egyik holdról a másikra. Ehhez persze olyan beltéri egységre van szükség, amely kommunikálni tud a forgatóegységgel, s vezérelni tudja annak mozgását. Egy ilyen komplett összeállítás ára nem kevés pénzt emészthet fel.

Van azonban olcsóbb, mégis jól használható alternatíva. Ott porosodik a sarokban egy régebbi számítógépünk – nem tudnánk esetleg azt munkába fogni, hogy a világ csodáit szobánkba hozza? Dehogynem!

Első lépések

Első lépésünk az antenna felszerelése legyen. Vállalkozó kedvű felhasználók megpróbálkozhatnak saját maguk ezzel (lásd később), mivel azonban elég

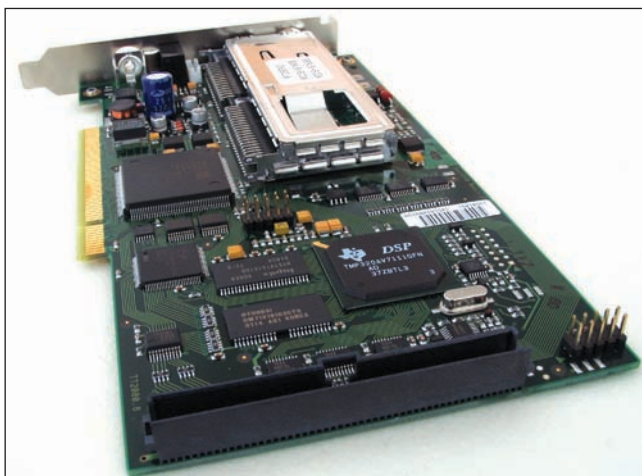
Mi kell hozzá?

Vegyük sorra, mire is lesz szükségünk ehhez! Természetesen egy antennátá nyérra, lehetőleg minél nagyobbra, minimum kilencven centis átmérőjűre. Szükség van továbbá egy úgynevezett szélessávú, modern fejre, amelyet az antennatányér fókuszpontjában rögzítenek, hogy felfogja a tányér által egy pontba gyűjtött jeleket. Érdemes

nunk kell tartószerkezetéről is, amely szilárdan rögzíti antennánkat házunk tetejére vagy oldalfalára. Szükségünk lesz a jelet a lakásba továbbító speciális kábelre is. A rendszer lelke pedig egy olyan számítógépes műholdvevő kártya lesz, amely az antenna jeleit értelmezni tudja, sőt visszirányú kommunikációra is alkalmas, azaz vezérlő-

SkyStar 1 és SkyStar 2 kártyákkal köthetünk közelebbi ismeretséget. Azonos gyártó két rokon termékéről van szó, hasonló alapszolgáltatásokkal, de más árkategóriában, így

a használatához – az ajánlások szerint 700 megahertzes processzorral már elboldogul, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy ennél jóval erősebb hardver mellett érzi igazán jól magát.

SkyStar 2-es kártya: olcsó, de megfelelő megoldás

beszerezni a korábban már említett forgatómechanikát, amely kinyitja az égboltot számunkra, és lehetővé teszi, hogy ne cövekeljünk le egyetlen műholdnál. Mindenképpen gondoskod-

parancsokat tud küldeni – no nem a műholdnak, hanem a mozgatómechanikának. Jelenleg több ilyen kártya is kapható. Mi ezek közül a népszerű és elterjedt

Kétszer annyira a SkyStar 1 tévékimenetet és hardveres MPEG-2 dekódert kínál

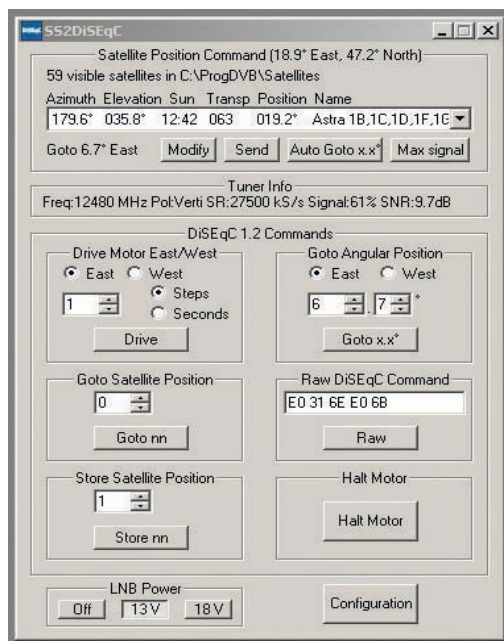
a kiegészítő lehetőségek skálája jelentősen eltér. A SkyStar 2 kifejezetten olcsón beszerezhető, átfával együtt nagyjából harmincezer forintért hozzájuthatunk. A holdakról kapott adásokat számítógépünk képernyőjére varázsolja, de nem rendelkezik tv-kimenettel, így képét nem tudja saját maga külső televíziókészüléken megjeleníteni. Szoftveres MPEG-2 dekódolást végez, tehát egy kicsit erőteljesebb PC szükséges

Mindenképpen azt ajánljuk, hogy másfél gigahertznél nagyobb órajelű processzort szerezzünk be mellé. Szerencsére ezek ára mostanra jócskán a megfizethető határ alá csúszott, ezért ez nem jelent komoly hátrányt. A SkyStar 1 kicsit komolyabb eszköz, tévékimenettel, hardveres MPEG-2 dekódolással, de hát bizony az ára is a duplája kisebb testvérének. (A kártyákat a Satellite Shoptól kaptuk tesztelésre: www.satshop.hu.)

problémás művelet, mindenképpen idegnyugtatóbb szakértő szerelőt hívni. Természetesen nem a tartószerkezet rögzítése okozza a problémát, hanem az, hogy antennánkat a megfelelő műholdra irányítsuk. Ráadásul a forgatóegység alkalmazásához rendkívül fontos a korrekt kezdőpozíció meghatározása. Szükségünk van ugyanis egy fix pontra, amelyhez képest a többi műhold helyzetét a szoft-

oldalán található ELEVATION skála. Ennek megértéséhez érdemes néhány szót ejteni a műholdakról. A műsorszóró műholdak Föld körüli pályán mozognak az Egyenlítő síkjában, 36 ezer kilométer magasságban. Egy pont felett „lebegnek”, pont olyan sebességgel keringve bolygónk körül, hogy innen nézve állni látszanak, így a Földnek mindig ugyanazt a fix területét tudják besugározni. (Ez az ideális

A DiSEqC modul fő ablaka

ver kiszámolhatja, majd megfelelően utasíthatja a forgatót, hogy jó helyzetbe mozdítsa el antennánkat. A forgatómotor pontos működéséhez szerencsés, ha az antennarögzítő rúd tökéletesen függőleges.

Ideális kiindulópont a népszerű és ismert Astra műhold. Különlegesen eszményivé az teszi, hogy hazánk földrajzi helyzeténél fogva hozzánk képest szinte tökéletesen déli irányban található – legalábbis Budapestről nézve. Teendők tehát a következők: állítsuk a forgatómotort 0 állapotba (számozott skála mutatja a motoron, hogy a 0 helyzethez képest mennyire van elfordulva). Frissen vásárolva, alaphelyzetben persze többnyire 0-ra állítva találjuk, de azért győződjünk meg erről. Ezután az antennát pozicionáljuk déli irányba – ez nagyjából jó lesz az Astra műholdnak.

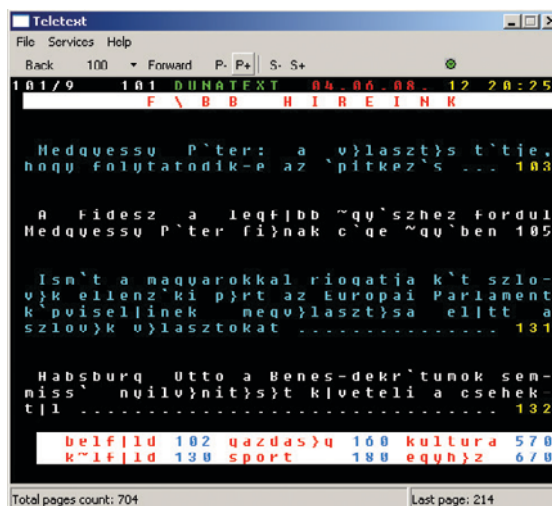
A műholdak

A forgatómotort földrajzi helyzetünktől függően meg kell döntenünk – erre szolgál a motor

eset, a gyakorlatban sok műhold imbolyog egy kicsit, ezért a vétel minősége is változó.)

Tehát az Egyenlítőn állva egy vonalban látjuk az összet: keletől nyugatig, a fejünk felett húzódik ez a vonal. Mi azonban jóval északabbra vagyunk az Egyenlítőtől, ahonnan elmozdulva a műholdak ívben látszanak (ezt nevezik Clark-övnék). A forgatómotor tehát nem visszavissza (jobbra-balra, fel-le) keres az égen csatangoló műholdakat, hanem ezen ív mentén forgatja el az antennát. A beállításokhoz ismernünk kell pontos földrajzi pozíciónkat – a világhálón több olyan weboldal is található, ahol megadhatjuk földrajzi helyzetünket, és az kiszámítja számunkra az adatokat (például: hopp.pcworld.hu/145).

Következő feladatunk a tányér függőleges irányú billentésével megkeresni az Astra műholdat. Ez legegyszerűbben úgy oldható meg, ha kölcsönkérünk egy analóg beltéri egységet, azt rákötjük antennánk drótjára, s a beltéri egységet csatlakoz-

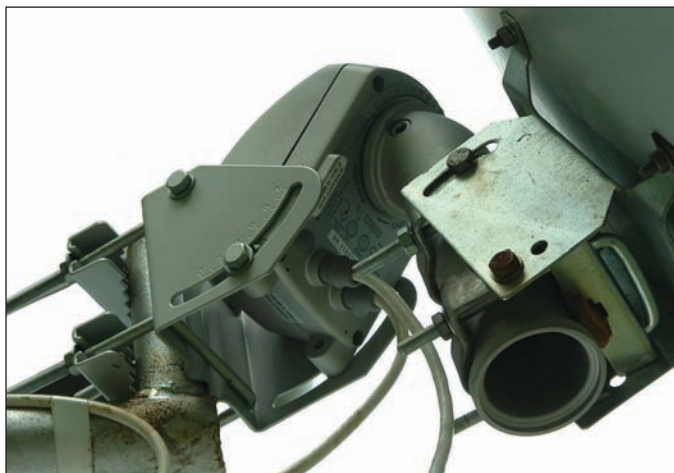

A teletext még dadog egy kicsit...

tatjuk televíziókészülékünkhöz (jó megoldás lehet egy kisméretű hordozható tv, amelyet magunkkal cipelhetünk akár a padlásra is). Ezután a tányért billenteni kell, amíg képet nem látunk. Ha megtaláltuk, akkor csak félerősen húzzuk meg a rögzítőcsavarokat – még lesz velük dolgunk!

új családtag került a házba, és keresni kezdi az ehhez szükséges meghajtóprogramot. Adagoljuk számára a kártyához kapott CD-t, remélhetőleg ettől elégedetten megnyugszik.

Még nem vagyunk készen. A mellékelt CD-n található még tévés, sőt műholdas internetezés-

A DiSEqC forgatómotor munkában

(Az említett művelet nem egyszerű. Az ember nehezen tud egyszerre a televíziója előtt és az antenna közelében is tartózkodni. A cikk írója nejt küldte fel a létra tetejére, hogy billentesse a tányért, míg jómaga az üvöltés feladatát vállalta magára, hogy mikor is álljunk meg azzal a mozgással.)

A gép és az antenna találkozása

A SkyStar 1-es, illetve a SkyStar 2-es kártyák nagyon hasonlatos módon telepíthetők. Kikapcsolt gépünk valamely PCI-foglalatába illesztjük a kártyát, csavarral rögzítjük, aztán bekapcsoljuk a gépet. Ha minden jól megy, windowsunk felismeri, hogy

hez is használható alkalmazás (ehhez speciális előfizetés kell, egy későbbi cikkben ejtünk majd szót róla). Érdemes körbenézni, mert sok okosabb, ingyenes alkalmazást találhatunk a világhálón, mint a kártyához mellékelt szoftverek. Az ismerkedés jelen fázisában azonban tökéletesen megfelelnek a mellékelt programok is.

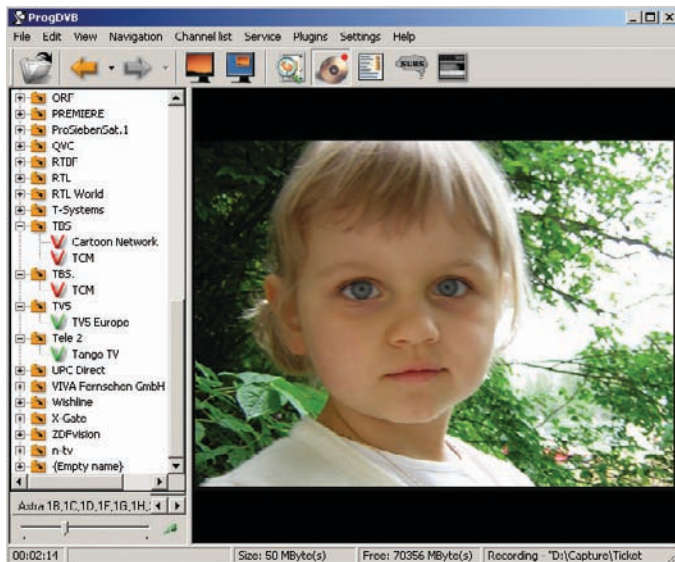
Illesszük az antennától behúzott kábelt a kártya erre szolgáló csatlakozójába. Indítsuk el az alkalmazást, azon belül adjuk meg, hogy az Astra 19.2 műholdra vagyunk ráállva. Válasszuk ki egy szabadon nézhető, nem kódolt adót. Ekkor megjelenik, hogy milyen jelerősséget és jelminőséget érzékel a kártya.

(Most jöhet az a pillanat, amikor vissza kell küldenünk feleségünket vagy felebarátunkat az antenához, ugyanis szükség van a finomhangolásra.) A minél tökéletesebb vétel és forgatás érdekében törekednünk kell arra, hogy a lehető legpontosabban álljunk rá az Astra műholdra. Segítők

Astra műholdat, hadd lássuk, hány csatornát talál ott gépünk. A *Settings* menü *DiSEqC* pontja alatt állíthatjuk be, hogy az Astra műholdon akarunk keresni. Baloldalt a *None* lehetőséget kell választani, aztán kattintsunk a *DVB Card* alatt található sorra, hogy lehetőségünk legyen kivá-

la kell vadásznunk a világhálóról egy erre szakosodott beépülőt. Legjobbunk a *SS2DiSEqC* modul 1.6-os verzióját találtuk. A modul egy ZIP-állomány formájában tölthető le a világhálóról, tartalmából a *Satellites* könyvtárat, valamint a *SS2DiSEqC.dll* és *SS2DiSEqC.exe* állományokat másoljuk a ProgDVB könyvtárába (persze először lépünk ki a ProgDVD szoftverből). Találunk még két könyvtárat, amelyek különböző meghajtók speciális, forgatóhoz alkalmazható DLL-jét tartalmazzák. Ha 4.2.2-es meghajtót telepítettünk a kártyához, akkor az ehhez tartozó könyvtárban található *SkyNET.sys* állományt kell az operációs rendszer *System32* könyvtárában *Drivers* alkönyvtárába másolni. Ez a legtöbb esetben a *C:\WINDOWS*

láthatjuk azokat a műholdakat, amelyeket támogat a szoftver, amelyek adatait tartalmazza. Automatikusan érzékeli, melyik holdon áll az antenna, és alap helyzetben azt látjuk kiválasztva a legördülő menüben. A lista alatt négy gombot láthatunk. Ezek közül a jobb oldali kettő a legfontosabb. A *Max signal* funkció segítségével automatikus finomhangolásra vehető rá a rendszer. Aprókat mozgatva „körülnéz” a jelenlegi pozíció környékén, mindenhol méri a jelerősséget, és eltárolja azt a pozíciót, ahol a maximumot találta. Ha ez eltér a 0-tól (hiszen mi 0-ra állítottuk az Astrát), akkor láthatjuk, hogy mennyire voltunk pontatlanok. Miután megjegyezte ezt a pozíciót, kattintsunk az *Auto Goto x.x* gombra.

ProgDVB, az egyik legnépszerűbb alkalmazás

azzal a feladattal küldjük fel a magasba, hogy nagyon aprókat billentve a tányéron megtalálja azt a pontot, ahol a legmagasabb a jelerősség. Természetesen minimális kelet–nyugati forgatással is próbálkozhatunk, hátha az irány sem tökéletes. Ez bizony szöszmötölős, vacakolós munka, de érdemes időt szánni rá, a későbbiekben kifizetődik pontosságunk. A program megtalálta a legjobb vételi helyzetet, rögzítsük erősen a szerkezetet tartó csavarokat.

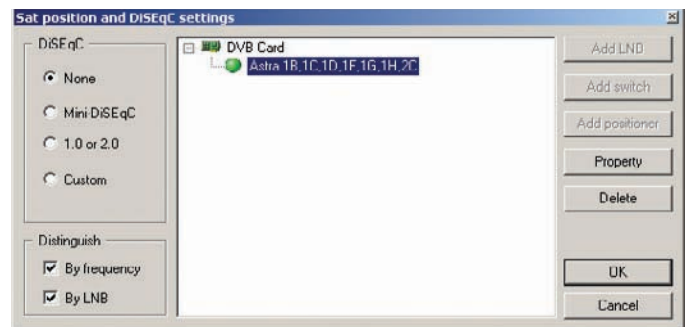
A hangolás

Töltsük le a világhálóról a ProgDVB szoftver legújabb verzióját. A program telepítése igen egyszerű. Egy dologra azonban nagyon oda kell figyelni: folyamat közben rákérdez, hogy SkyStar 1-es vagy SkyStar 2-es kártyával rendelkezünk-e, és téves választás esetén bizony nem fogunk képet csiholni az egységből!

A ProgDVB egy modulós rendszerű műholdas-televíziós alkalmazás. Sok-sok nagyszerű képességgel egészíthetjük ki alapszolgáltatásait. Első lépésben azonban semmi másra nem lesz szükségünk, csak az alapképességekre: jó ötletnek tűnik például átfésülni először az

lasztani egy műholdat. Amint rákattintottunk, elérhetővé válik a jobb oldalon látható *Add LNB* gomb, ezzel választhatjuk ki a program műholdlistájáról az Astra holdat: „0192 Astra 1B, 1C, 1D, 1F, 1G, 1H, 2C” jelöléssel találjuk. Amint kiválasztottuk, máris ugorhatunk a *Channel list* menüre, melynek legfelső pontjával, a *Channel search* tétellel aktiválhatjuk a műholdról érkező jelek tüzetes vizsgálatát, az adók keresését. Több száz adót kell találnia, ezeket egy takaros fastruktúrába rendezve tárja elénk. A műsorszolgáltatók programjaik jelentős részét előfizetéses rendszerben működtetik, ezek valamilyen kódolással érkeznek, így alaphelyzetben nem nézhetjük őket. (Az igazsághoz tartozik persze, hogy sok régi, elavult titkosítási módszerhez létezik illegális szoftveres dekódolási megoldás. Ezek pluginek, azaz beépülőmodulok módjára csatlakoztathatók a ProgDVD-hez. Nyilván nem népszerűsíteni kívánjuk ezt a megoldást, de tagadni sem akarjuk, hogy létezik, és sokan élnek vele.)

Következő lépésünk felkészíteni a programot az antenna forgatóegységének kezelésére. Ehhez

Meg kell határozni, melyik műholdon keressünk csatornákat

system32\drivers útvonalon érhető el. Ha 4.2.8-as meghajtót alkalmazunk, akkor értelemszerűen az ehhez tartozó *SYS*-állományt kell bemásolni – majd újraindítani a gépet. Utána a program plugin menüjébe beépülve található a *SS2DiSEqC* pontot: aktiváljuk a *Configure* alpontját! Hatására egy kis ablak jelenik meg, meglehetősen sok ismeretlen lehetőséggel. Mindenképpen a beállításoknál kell kezdenünk: ehhez kattintsunk a jobboldalt alul található *Configuration* gombra. Itt meg kell adnunk földrajzi helyzetünk hosszúsági és szélességi paramétereit. Ezek az adatok szükségesek ahhoz, hogy a motor a megfelelő íven tudjon mozogni. A bal felső sarokban választhatunk, hogy általános *DiSEqC* motorként kezelje azt a program, vagy egy legördülő listán megkereshetjük motorunkat, hátha közvetlenül támogatja azt a típust a plugin. Miután ezeket beállítottuk, visszatérhetünk a modul fő ablakához. Felül egy legördülő listán

Ezzel arra utasítjuk a programot, hogy eltárolt műholdlistáját módosítsa úgy, hogy immár nem a 0 a kiindulási pont, hanem picit eltér attól. A kiindulópont megváltozásával pedig az összes műholdra mutató forgatási adat módosul csöppet. Most már kézen áll rendszerünk, elvégeztük a hangolásokat.

Kezdődjék a tánc!

Elviekben immár minden adott ahhoz, hogy nekiálljunk műholdakat keresni. A plugin vezérlőpaneljén válasszunk ki egy másik műholdat. Legyen mondjuk a *Hotbird* a következő vadászterületünk! Ahogy kiválasztottuk a legördülő menüből, láthatjuk adatait, és a *Goto Angular Position* panelen megjelennek azok a számított paraméterek, amelyek a *Hotbirdre* való forgatáshoz szükségesek. Nincs más teendőnk, mint rákattintani a *Goto x.x* gombra az ablak jobb oldalán, és antennánk máris ráfordul a célra (természetesen ilyenkor nem fogunk még adókat).

A legördíthető menüpont alatt egy *Tuner Info* sort láthatunk. Itt leolvashatjuk, van-e jel, és milyen minőségű. Minden új holdra állás után érdemes kiadni egy újabb *Max signal* utasítást, amely bizonyos határok közt megkeresi a legerősebb jelet.

Különféle műholdak keringenek észrevétlenül a fejünk felett

Vigyázat! Ezúttal ne nyomjuk meg az *Auto goto x.x.* gombot, mert azt csupán a referenciához kell megadni! Ha nem nyomjuk meg, akkor csak az aktuális hold adatait frissíti az éppen meghatározott legjobb értékekkel, nem paraméterezi át az egész listát. Miután maximalizáltuk jelünket, zárjuk be az ablakot!

Következő teendőnk már ismerős lehet. Ballagjunk el a *Settings* menü *DiSEqC* pontja alá, és ott töröljük ki a korábban beállított Astra holdat. Nem kell aggódnni, ezen pont alatt csak azt határozzuk meg, hogy adókeresésnél melyik műholdon keresünk. A műholdakra jellemző adatokat apró állományokban tárolja a szoftver, és speciálisan azok alapján végzi el a keresést. Tehát ha a Hotbird holdra állva az Astra listájának megfelelően keresünk, nem sok sikerben lesz részünk. Tehát válasszuk ki, hogy *Hotbird*, aztán térjünk vissza a főablakhoz. Keressük meg a *Channel list* menü *Channel search* pontját, és hajtsuk végre a keresést. Ha minden jól megy, újabb több száz csatorna válik elérhetővé számunkra. A megtalált adókat a szoftver egy fastruktúrába szervezi. Minden műhold adói egy saját fülespanelen kapnak helyet, egymástól elkülönülve. Természetesen saját magunk is készíthetünk listákat

a *Channel list* menü alatt, de azokra szabadon másolhatunk adókat bármelyik műholdról.

A mozgó plugin meglehetősen barátságos. Ahogy kiválasztunk a fastruktúraszerű menüből egy adót, meghatározza, hogy melyik műholdon található az

adó, összeveti azzal, hogy melyik holdra vagyunk ráállva, és ha a kettő nem egyezik, felajánlja, hogy magától odaforogtassa a mechanikát. Igazán kényelmes!

Amennyiben még több holdra vagyunk kíváncsiak, ezt a műveletsort kell megismételni, természetesen a kívánt műhold adataival.

Mit tud még a szoftver?

A műholdas PC-kártyák (digitális) holdokról érkező MPEG-2 jelfolyamokat jelenítik meg. Ebből logikusan adódik, hogy lehetőség van ezen folyamatok átalakítás nélküli rögzítésére, azaz az adással megegyező minőségben nézhetjük vissza a rögzített felvételeket! Csodálatos lehetőség mindazok számára, akik eddig tévékártyákkal kedvtelésből rögzítettek adásokat.

Természetesen a felvétel minősége lényegesen függ attól, hogy az adott adó milyen minőségű, bitarányú, felbontású jellel érkezik. A ProgDVB *File* menüjének *Property* pontja alatt megtekinthetjük az éppen nézett adó paramétereit (videobitarány, felbontás, másodpercenkénti képkockaszám, audióbitarány, audioformátum). Persze érdemes szem előtt tartani, hogy nem kevés merevlemez-területre is szükség lesz a felvételekhez. Egy háromórás jégkorongmérkőzés felvétele a bitaránytól füg-

ően 4–10 gigabájt. Manapság a DVD-írók ára már elérhetőnek mondható, vagyis ez sem okozhat igazán problémát, de némi időt rászánva remek minőségű DivX AVI-t is kreálhatunk ezekből a felvételekből.

Igencsak hasznos képesség a Timeshift (egyidejű felvétel és lejátszás). Képzeld el, hogy kedvenc csapatunk meccse közben telefonunk zajongása vonja el a figyelmünket. Ilyenkor érdemes aktiválni ezt a funkciót. Számítógépünk rögzíteni kezdi az adást, de nem vagyunk rákényeszerítve arra, hogy végigvárjuk, amíg befejezi. Felvétel közben elkezdhettük visszanezni a felvett anyagot! Így persze – ha akarjuk – bármikor visszanezhetünk

hiszen külön ablakot nyit az információknak, nem a képre vágja rá azokat. A dolog szépség-hibája, hogy magyar ékezetes karakterekkel nem nagyon boldogul még, de idővel, reméljük, lesz ez még másként. Biztató, hogy a román, cseh, szlovák, lengyel nyelvek már beállíthatók – csak éppen a magyar hibázik még a kelet-európai csomagból. Érdekes, hogy a számítógépes teletext jóval kényelmesebb, mint szokványos társa. Gyorsítótárat használ, ettől villámgyors lesz a navigálás, nem kell mindig megvárni, míg „körbeér” televízióknak.

Érdekesként megemlítendő: immár filmekhez való feliratokat is találhatunk a neten, amelyeket

Akármilyen tányért választunk is, ne feledjük: itt a méret a lényeg!

egy-egy jelenetet, anélkül hogy lemaradnánk valamiről.

Természetesen programozott felvételre is van mód. Ehhez kapcsolódik az úgynevezett EPG (Electronic Program Guide) szolgáltatás. Jó néhány csatorna, hasonlóan a teletext-információkhoz, műsoradatokat is sugároz. Az EPG-funkciót aktiválva megtekinthetjük az adó műsortervét, sőt onnan közvetlenül beemelhetünk a felvételi listába adásokat.

Hagyományos televíziókészülékeinknél hozzászokhattunk már a teletext szolgáltatáshoz. Erről sem kell lemondanunk: a legújabb szoftverek már támogatják a teletextadásokat. A ProgDVB szintén képes megjeleníteni a szöveges információkat – ráadásul a szokványos metódusnál kellemesebb módon,

ráváraszolhatunk külföldi televíziók képére, így magunknak feliratozzuk a külföldi műveket.

Ennyi fért e cikk keretei közé, következő számunkban folytatjuk. Addig is érdemes felkeresni a www.netboard.hu címen található, műholdas kérdésekkel foglalkozó fórum „forgató kérdések” címre hallgató topikját (hopp.pcworld.hu/146). E cikk összeállításához is rengeteg hasznos információval szolgált. Minden érdeklődőnek csak ajánlani tudjuk.

A következő hónapban körülnézünk, mire is használható még felcsavarozott antennánk, bemutatjuk a HDTV-s lehetőségeket, hogyan nézhetjük, rögzíthetjük egyik neves műsorszóró cég kódolt adásait legálisan a számítógépünkön.

Jakab Szabolcs

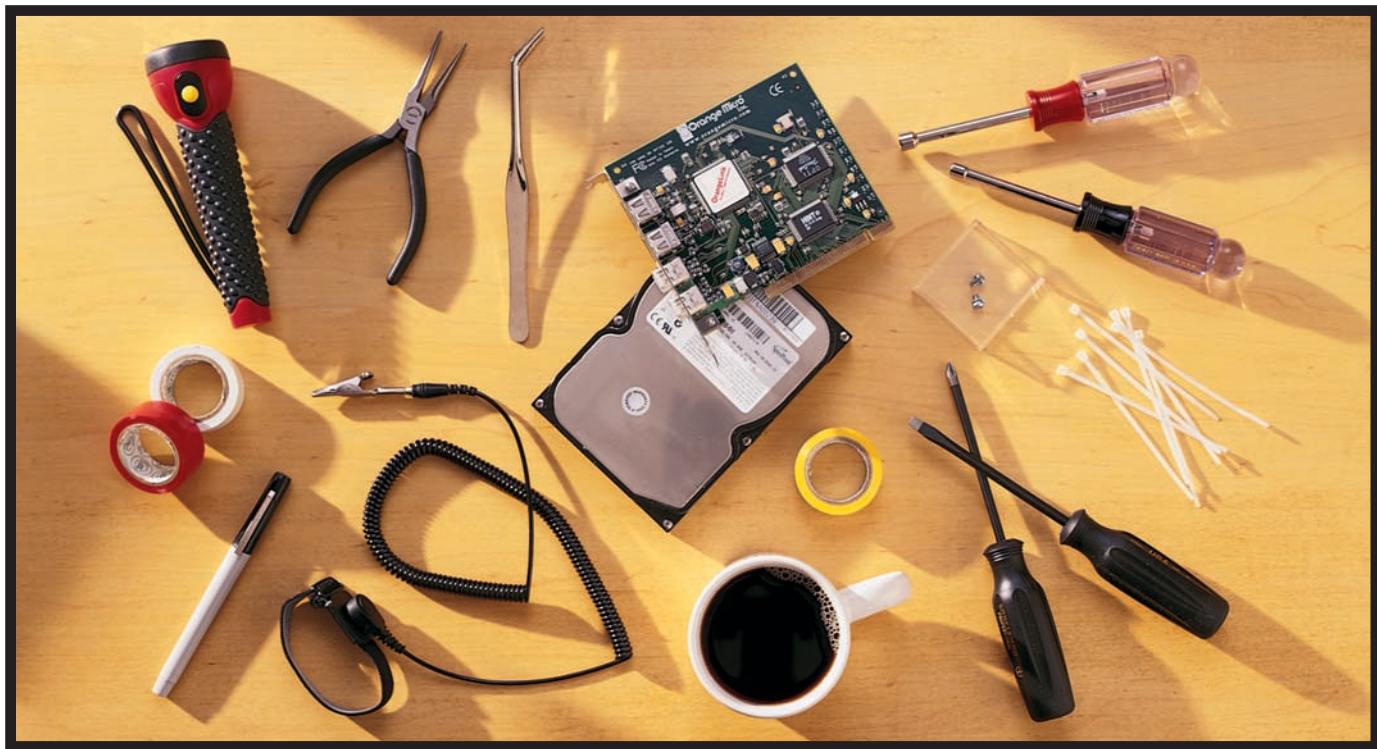

TIPPEK & TRÜKKÖK

SEGÉLYVONAL 2004. JÚLIUS

→ WWW.PCWORLD.HU

EBBEN A HÓNAPBAN SPECIÁLIS SZEMÜVEGEN KERESZTÜL NÉZÜNK A WINDOWS LELKIVILÁGÁBA. BÁR RENDSZERÜNKET NAGYON SOKFÉLE MÓDON FINOMHANGOLHATJUK, MÉGIS VANNAK OLYAN REJTETT ZUGOK, AHOVA CSAK KÜLÖNLEGES PROGRAMOK SEGÍTSÉGÉVEL JUTHATUNK EL. ÖSSZEÁLLÍTÁSUNKBAN EGY OLYAN SZOFTVER HASZNÁLATÁRA ADUNK TIPPEKET, AMELYET KIFEJEZETTEN E CÉLRA FEJLESZTETEK KI, RÁADÁSUL INGYEN HASZNÁLHATÓ – EZ AZ X-SETUP. TIZENHÁROM PROBLÉMÁRA TALÁLTUNK ÍGY MEGOLDÁST, S A TOTÓHOZ HASONLÓAN VAN EGY PLUSZ IS: A HÓNAP WINDOWS XP-TRÜKKJE.

PROGRAMOK A CD-MELLÉKLETEN!

1

TARTALOM

A HÓNAP WINDOWS XP-TRÜKKJE

121. oldal

Saját programok a Start menüben

A Start menü tetején baloldalt csak két program ikonja látható: az alapértelmezett böngésző és a levelező-programé. Kevesen tudják, de ezt a listát tetszés szerint rendezhetjük, bővíthetjük! Így mindig kéznél lesznek fontos programjaink.

WINDOWS XP

Gyorsuló menük	114. oldal
Jogosultságok másolása	114. oldal
Ide nekem a parancssort!	114. oldal
Ide nekem az Intézőt!	114. oldal
Címkék vagy betűjelek?	115. oldal
Állománytartalom ikonként	115. oldal
Parancsikon nyilaitól ments meg... ..	116. oldal
Furcsa színű ikonok	116. oldal
Mindenki takarítson maga után!	116. oldal
Nem szeretem a keresőkutyákat!	116. oldal
Nem kellene az ismert helyek!	117. oldal
A Start menü ritkítása	117. oldal

INTERNET

Megnyitás helyett mentés	117. oldal
--------------------------------	------------

TIPP WINDOWS XP

GYORSULÓ MENÜK

A menük megnyitása lehetne gyorsabb is, de a Microsoft azért állította be a jelenlegi sebességet, hogy az egérrel biztosabban megtaláljuk a keresett programot. Amennyiben egérkezelésben már mesternek érezzük magunkat, meggyorsíthatjuk a menük előhívását. Az X-Setup megnyitása után válasszuk a *Classic* módot (minden mostani tippünkben ez lesz a kiindulópont), majd a megjelenő könyvtárak közül nyissuk meg az *Appearance* → *Start Menu* → *Common* ágat, ezután keressük meg a *Menu Reaction Speed* bejegyzést. A jobb oldalt látható 400-as érték ezred másodpercben van megadva; ez az alapértelmezett menünyitási sebesség, ennek csökkentésével kicsit felgyorsíthatjuk az eseményeket. A módosításhoz az *Apply Changes* gombra kell kattintanunk. Ezt követően a jobb alsó sarkokban megjelenik a végrehajtáshoz szükséges művelet, ami ebben az esetben a számítógép újraindítása. A tőle balra kiírt *User* felirat tudatja velünk, hogy ez egy felhasználói, nem pedig rendszerszintű módosítás, tehát csak a mi profilunkban lesz hatása. Újraindítás után máris sebesebben nyílnak meg az eddig lomhának mutakozó menük.

TIPP WINDOWS XP

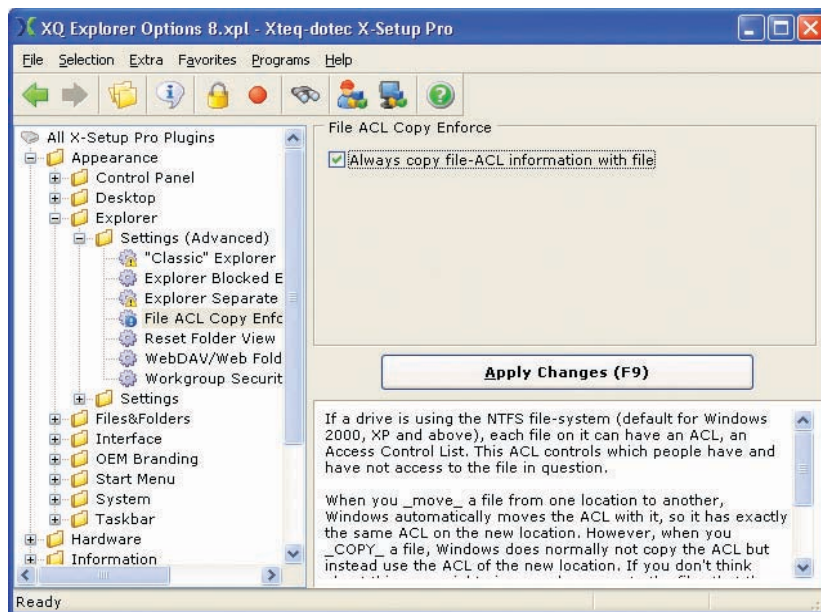
JOGOSULTSÁGOK MÁSOLÁSA

Egy állománynak speciális jogosultságokat adtam Windows XP alatt. Csak én tudom megnyitni, más kollégáim viszont nem. Ha áthelyezem egy másik mappába, akkor ezek a szabályok megmaradnak, de ha másolom, akkor már nem tartja meg őket. Hogyan tudnám mégis megőrizni az általam szabott beállításokat? Kemény diónak tűnő probléma, amellyel az NTFS állományrendszer használata esetén találkozhatunk. A Windows XP Professional arra is lehetőséget ad, hogy személyes állományainkat különleges védelemmel, jogokkal lássuk el. A furcsa viselkedés oka, hogy áthelyezéskor az állomány helye nem változik meg, csak logikai-

lag kerül át egy másik mappába, míg másolásakor egy új példány jön létre, amely az alapértelmezett beállításoknak megfelelően nem öröklí a szülőfájl

hogy egyes műveleteket csak parancssorból lehet elvégezni. Ám a DOS-ablak úgy nyílik meg, hogy abban a jelenlegi felhasználó dokumentumait

atások életbe lépéséhez nem szükséges újraindítani gépünket. Ezután bármelyik mappán vagy meghajtón a jobb egérgomb lenyomására a menüben

NTFS fájlrendszeren a jogosultságok másolását külön engedélyeznünk kell

jogait. A jogok kézzel könnyen módosíthatók egy-két állomány esetében, de mi történik akkor, ha több tízről, esetleg százról van szó? Ilyenkor is jól jön az X-Setup! Keressük meg az *Appearance* → *Explorer* → *Settings (Advanced)* → *File ACL Copy Enforce* beállítást. Jobboldalt tegyünk pipát az *Always copy file-ACL information with file* szöveg melletti jelölőnégyzetbe. Ezzel kötelezővé tesszük a másolás során az öröklődést, s így teljes biztonságban tudhatjuk fontos dokumentumainkat. Lényeges megjegyeznünk, hogy csak akkor van értelme ennek a funkciónak, ha NTFS állományrendszert használunk. Erről könnyen meggyőződhetünk, ha a *Sajátgépben* a jobb egérgombbal kattintunk merevlemezünkön, és a *Tulajdonságok* menüpontot választjuk. A felbukkanó ablakban olvashatjuk az állományrendszer típusát. FAT32-es partíciót a parancssorba írt **convert** (meghajtó betűjele) **/fs:ntfs** parancs kiadásával alakíthatunk át NTFS-re (például: **convert c: /fs:ntfs**).

TIPP WINDOWS XP

IDE NEKEM A PARANCSORT!

Ha már elég régóta foglalkozunk számítástechnikával, tudjuk,

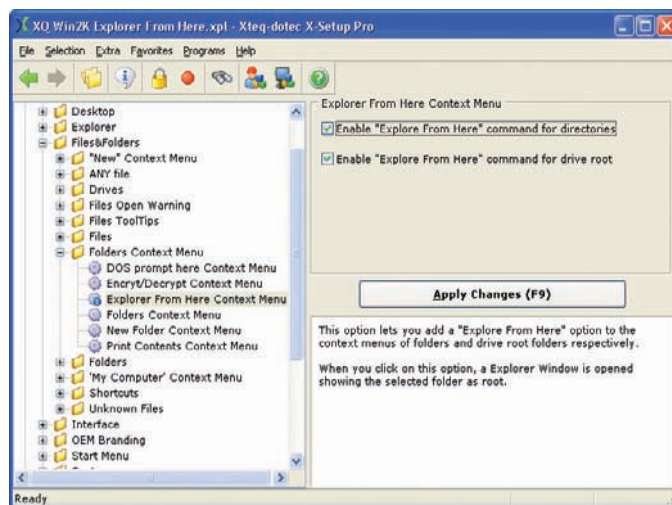
és beállításait tartalmazó mappa az éppen aktuális. Parancssorból átvándorolni egy másik meghajtáson lévő eldugott zugba egyáltalán nem egyszerű, s nem is kényelmes. Mennyivel jobb volna, ha ezt a mappát kikeresve az Intézőben, rögtön oda nyithatnánk egy DOS-ablakot! Vagy az *Appearance* → *Files & Folders* → *Drives*, vagy az *Appearance* → *Files & Folders* → *Folders Context Menu* útvonalon haladva válasszuk a *DOS prompt here Context Menu*

megjelenik a *DOS Prompt Here* opció is, amely a kiválasztott meghajtóval vagy mappával nyitja meg a parancssort.

TIPP WINDOWS XP

IDE NEKEM AZ INTÉZŐT!

Ha nem használunk állománykezelő programokat, szükségünk lehet egy másik *Intéző*-ablakra is, ahol csak az adott könyvtár tartalma látszik, más nem. Ilyenkor is segítségünkre lehet az X-Setup.

Az újonnan megnyitott ablakban csak a kívánt tartalmat láthatjuk

opciót. A jobb oldali paneleken két lehetőségünk is van: a könyvtárakhoz és a meghajtókhöz egyaránt rendelhetünk parancssort. Szerencsére a változ-

Egyszerre két *Intézőt* futtatva sokkal gyorsabban végezhetők el az állományműveletek, vagy hasonlíthatók össze a mappák, mint ha csak egy ablakkal

A HÓNAP WINDOWS XP-TRÜKKJE

SAJÁT PROGRAMOK A START MENÜBEN

A Start menü tetején baloldalt két program ikonja látható: az alapértelmezett böngésző és a levelezőprogramé. Kevesen tudják, de ezt a listát tetszés szerint rendezhetjük, bővíthetjük! Így mindig kéznél lesznek fontos programjaink.

A Windows XP testreszabhatóságáról már eddig is tudtuk, hogy fantáziánknak szinte semmi sem szabhat határt. Megváltoztatható az ablakok külseje, a menük elrendezése, valamint a *Tálcán* is elhelyezhetünk ikonokat a gyorsabb elérés érdekében (*lásd múlt havi tippünk*). De azt kevesen tudják, hogy kedvenc programjaink ikonját kiemelhetjük a Start menü bal felső területén, ráadásul nagyon egyszerű módon!

Ehhez kétféle módszert is alkalmazhatunk. Ha nem vagyunk járatosak az egérkezelés tudományában, akkor nézzünk ki egy ikont a Start menü elemei között vagy az *Asztalon*, esetleg a *Tálcán*. Kattintsunk rá az egér jobb gombjával, és a felbukkanó gyorsmenüből válasszuk ki a *Rögzítés a Start menün* lehetőséget. A másik út sem túl nehéz: fogjuk meg az ikont a bal egérgombbal, és vigyük rá a Start menü gombjára. Ekkor előugrik a lista, és az ikont a felső területen belül a nekünk tetsző helyre vontathatjuk.

A menüt tetszés szerint bővíthetjük, de csak mértékkel, hiszen előbb-utóbb kilóghatunk a képernyőről! Szükségünk lehet egy elem eltávolítására is. Ilyenkor kattintsunk az ikonra a jobb egérgombbal, majd a felbukkanó menüből válasszuk az *Eltávolítás a listáról* vagy a *Rögzítés feloldása a Start menün* pontot. Ily módon a programot nem töröljük, csak a parancsikontját távolítjuk el.

dolgoznánk. Az XP eddig is nyújtott megoldást arra az esetre, ha egy mappából szeretnénk újabb állománykezelőt indítani (a gyorsmenüben az *Intéző* pontot kiválasztva), de sajnos az új ablakban a többi meghajtó és elérési út is látszott. Ennek az a hátránya, hogy az ablakok közötti műveletek során balesetek is történhetnek, például nem oda lesz áthúzva az állomány, ahová eredetileg szeretnénk volna...

Ahhoz, hogy az új ablakban zárólag csak a megnyitott mappa, annak alkönyvtárai és állományai látszanak, az X-Setupban kövessük a már jól ismert *Appearance* → *Files&Folders* → *Drives* vagy az *Appearance* → *Files&Folders* → *Folders Context Menu* útvonalak valamelyikét. Ezen belül jelöljük ki az *Explorer From Here Context Menu* pontot. A megjelenő beállításoknál választhatunk meghajtók és mappák közül is, így a gyorsmenüben bárhol elérhetővé válik ez a speciális mappamegnyitási mód. Újraindítás most sem szükséges.

TIPP WINDOWS XP

CÍMKÉK VAGY BETŰJELEK?

Sokszor nem tudom, melyik meghajtón járok. Néha jól jönnek a könnyen megjegyezhető

nevek, de van, amikor a betűjelekre lenne szükségem. Ahhoz, hogy biztosan megtaláljam a megfelelő merevlemez betűjelét, pár ablakot ki kell nyitnom. Hogyan lehetne lerövidíteni ezt a keresést?

A probléma oka az, hogy régebbi rendszereknél legtöbbször

issza meg a levét, mert először az elnevezést látjuk, utána a betűjelet, ezért ez utóbbit nem mindig jegyezzük meg. Keresük meg az X-Setupban az *Appearance* → *Files&Folders* → *Drives* → *Drive Label Display* pontját. Ekkor négy lehetőség közül választhatunk:

így azok jobban elkülöníthetők a helyi merevlemezekről.

► A negyedik esetben nem jelzi ki a rendszer a meghajtó betűjeleit. Ezt csak akkor válasszuk, ha soha nem fordult még elő, hogy ezeket használnunk kellett volna. Mivel ez elég ritka eset, így nem ajánljuk a megjelölését.

A rendszer újraindítása után máris láthatók a változások, ha a *Sajátgépet* megnyitjuk. Arra figyeljünk, hogy ez a módosítás a számítógép minden felhasználójára kiterjed!

TIPP WINDOWS XP

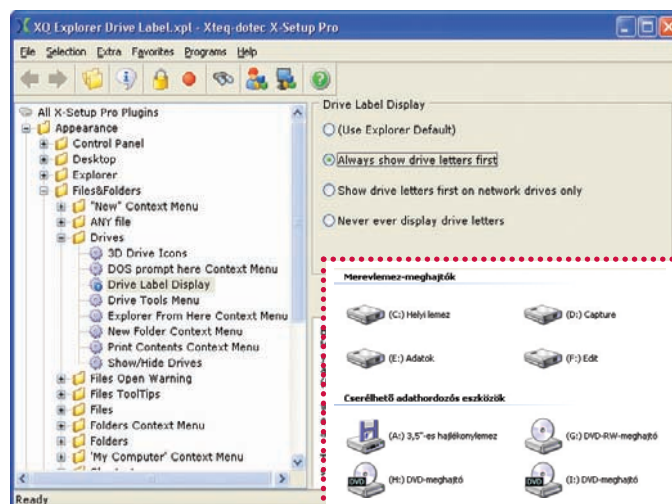
ÁLLOMÁNYTARTALOM IKONKÉNT

Régebben olvastam egy olyan tippet, amelyben arról volt szó, hogy a BMP-képeket ikonként is láthatom az *Intézőben*.

Bár tudom, hogy vannak olyan nézetek, ahol gyorsan át tudnám tekinteni képeimet, mégis kíváncsi lennék erre a trükkre.

Annak idején egy rendszerleíró adatbázisbeli bejegyzéssel lehetett előcsalogatni ezt a funkciót. Mivel az X-Setup is ezeket a paramétereket módosítja (csak elegánsabb felületen, ráadásul sokkal biztonságosabban), ezért inkább ezt a megoldást ismertetjük.

Az *Appearance* → *Files&Folders* → *Files* → *Special File Icons*ba lépve

Nagy segítség lehet, ha a meghajtó betűjelét megcseréljük a nevével

csak a meghajtó jelére kellett hivatkoznunk. (A DOS-parancsokban mind a mai napig ezeket a betűket használjuk.) Bár a DOS-korszakban is elnevezhettük merevlemezeinket, a rájuk aggatott címkéknek nem sok hasznát vehettük. XP alatt viszont a betűjeleket érezhetjük feleslegesnek. Ennek a furcsa változásnak sok felhasználó

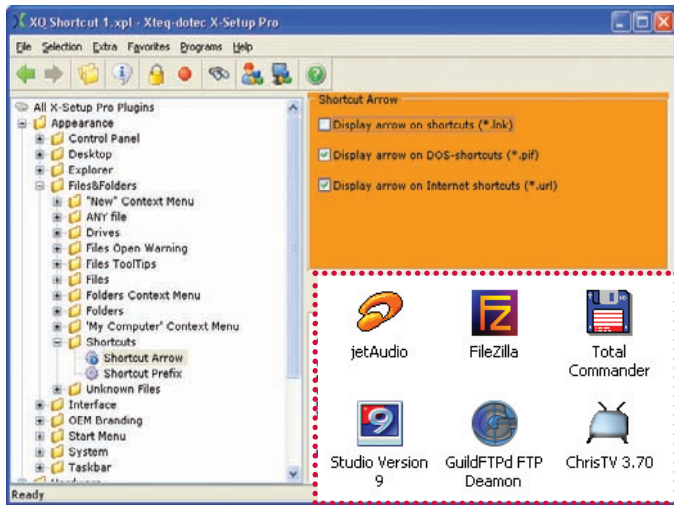
► Az alapértelmezett felépítést használjuk, tehát a név után zárójelben láthatjuk a betűjelet.
► A betűjelet a név elé helyezzük. Ez az opció ajánlott akkor, ha elsősorban a betűjelek alapján ismerjük fel gépünk adattárolóit.
► A harmadik opciót választva csak a hálózati meghajtóknál kerül előre a betűjelzés,

megjelenik egy lista azokkal a típusokkal, amelyeket a Windows önálló ikonként ábrázolhat az *Intézőben*. Nekünk

Az LNK kiterjesztésű állományok a hagyományos parancsikonok, a PIF-ek a DOS-programokra mutató beállítások,

fordulhat, hogy nem állítja vissza a megnyitás előtti állapotot. Így a rendszer azt hiszi, mi változtattuk meg őket, ezért megjegyzi a beállításokat. Az ikonokat hiába cseréljük ki, ha ezek színmélységét csak a rendszerleíró adatbázison belül állíthatjuk be. Nyissuk meg az X-Setup-t az alábbi menüpontnál: *Appearance* → *Interface* → *Icons* → *Icon Colors*. Mivel Windows XP-t használunk, ellenőrizzük, hogy a megfelelő, tehát a 65K Colors opció van-e kiválasztva. Ha nem, mindenképpen ezt állítsuk be. Amennyiben a hibák ellenére mégis ez az opció lenne beállítva, akkor válasszuk egy másik lehetőséget, majd alkalmazzuk. Ezután jelöljük be az XP alapértelmezés szerinti beállítását, és ismét alkalmazzuk, majd zárjuk be a programot. A művelet végrehajtásához ki kell jelentkezni.

kínos meglepetések érhetik a felhasználókat egyes betűk leütésekor, ugyanis a felkínált listán ismeretlen kulcsszavak is szerepelhetnek. Ilyenkor jól jönne, ha kijelentkezéskor automatikusan törlődne ezek a felsorolások. Az X-Setupban, az *Appearance* → *Start Menu* → *Common* ágban több megoldás is kínálkozik. Ha csak egyes listáktól szeretnénk megszabadulni, válasszuk a *Clear Items #1* vagy *#2* menüpontját, majd válasszunk a jobb oldalon megjelenő opciók közül. Szerencsére mindkét ablak alján szerepel egy olyan gomb, amely a felette lévő lehetőségeket egyszerre végrehajtja. A másik megoldás sokkal elegánsabb és biztosabb sikert ígér: ha a *Clear Items on logoff* pontot választjuk. Ilyenkor csak egy jelölőnégyzetet kell aktívvá tennünk, és máris garantált az összes létező lista törlése kilépés után. Figyelem: ez nem vonatkozik az Office család tagjaira, csak a Windows elemekre!

A parancsikonok nyilak nélkül maradtak

BMP-re van szükségünk, ezért tegyünk egy pipát a megfelelő jelölőnégyzetbe. A művelet befejezéséhez nem kell újraindítanunk a gépet, így a végeredményt a program bezárása után máris megtekinthetjük (például a Windows mappában). A trükk CPL-fájlok esetében is hasznos lehet, hiszen a System32 mappán belül ily módon könnyebben tudjuk azonosítani az állományt a *Vezérlőpult* megfelelő elnevezéseivel (például a Desk.cpl a *Megjelenítés tulajdonságai* panelt nyitja meg).

míg az URL-hivatkozások az internetre repítenek bennünket. Ezek közül válasszuk ki azokat, amelyeket szeretnénk nyilmentesíteni. A módosítások érvényesítéséhez újra kell indítanunk a gépet.

TIPP WINDOWS XP

FURCSA SZÍNŰ IKONOK
Egyik alkalommal lefagyott a gépem játék közben. Azóta az asztali ikonjaim furcsán néznek ki. Akárhogyan próbálom visszacsacserélni őket, mindig olyan fakónak tűnnek. Hogyan állíthatnám vissza a régi színüket?

TIPP WINDOWS XP

PARANCSIKON NYILAITÓL MENTS MEG...

Régóta bosszantanak a kis nyilak a parancsikonok bal alsó sarkában. Hogyan tudnék tőlük könnyen megszabadulni? A TweakUI segédprogramban is kapunk egy kis segítséget a probléma megoldásához, de az X-Setup másképpen közelíti meg a nyilak használatát. Míg a Microsoft programjában ezeket csak megváltoztatni vagy eltüntetni tudjuk, itt bizonyos fájl típusokat is kiválaszthatunk! Keressük meg az *Appearance* → *Files&Folders* → *Shortcut* ágat, és kattintsunk a *Shortcut Arrow* pontra. Mivel ez egy rendszer-szintű módosítás, ezért egy figyelmeztető üzenet ugrik elő. Ezt természetesen fogadjuk el, majd vizsgáljuk meg a narancs-sárga panelen lévő opciókat.

TIPP WINDOWS XP

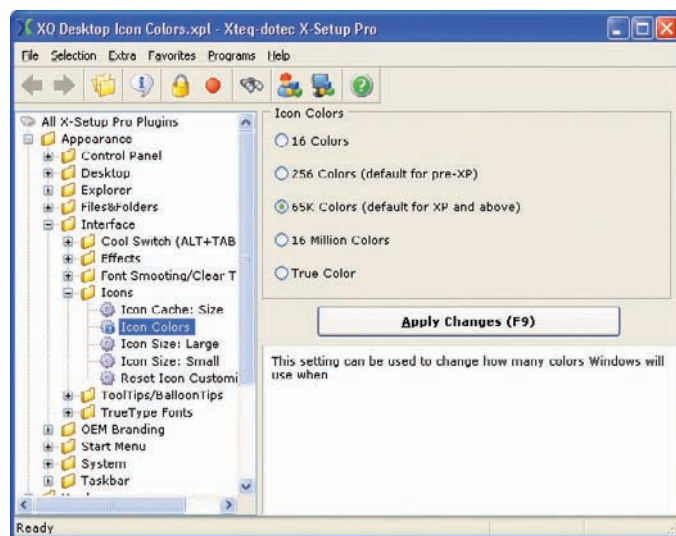
MINDENKI TAKARÍTSON MAGA UTÁN!

Nem én használom egyedül a gépet, ezért szükségem lenne a *Keresőbe*, a *Futtatásba* és még néhány ablakba beírt szöveg törlésére. Hol tudnám a legegyszerűbben kitörölni az előzményeket? A Windows egyik szolgáltatása, hogy képes megjegyezni a ke-

TIPP WINDOWS XP

NEM SZERETEM A KERESŐKUTYÁKAT!

Lassan kezdek leszokni a Windows XP keresőjéről. Lehet, hogy a programozók könnyíteni akartak a problémámon, de a régebbi kiadásokban megszokott, hagyományos külsejű ablak jobban tetszett. Hol tudnám ezt visszaállítani? A Microsoft igyekszik segíteni a felhasználóknak, és egyszerűsíteni bizonyos feladatokat. Így esett át kisebb műtéten a kereső is. Egy aranyos kutytus segít megtalálni az állományrengtetben a nekünk megfelelőt. De sajnos néha tanításra szorul, ráadásul nem mindig veszt észre. A beállításai közt bolygva néha eltévedhetünk, így inkább saját magunk indulunk állományfelfedező utakra. Pedig visszaállíthatjuk a régi felületet is, és a kuttyát is végleg elküldhetjük. Nyissuk meg az X-Setup-t, és keressük meg az *Appearance* → *System* → *Find Files Dialog* ágat. Itt a *Find Files Dialog Appearance* pontban kikapcsolhatjuk a blokit, és máris a régi, meg-

Ha kifakulnak az ikonok, állítsuk be a megfelelő színmélységet

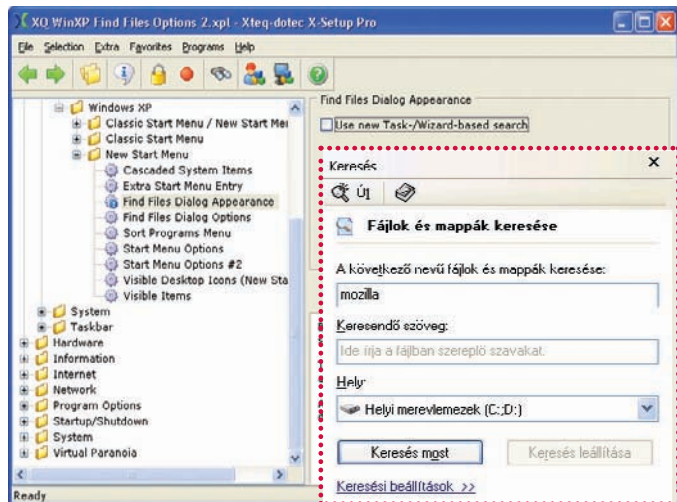
Sajnos a Windows nagyon feledékeny tud lenni. Ráadásul, ha egy program futása szabálytalanul ért véget, akkor elő-

resőmezőkbe beírt szavakat, így később már nem kell újra begépelnünk azokat. Ha többen is használnak egy gépet, akkor

szokott ablakok közt található magunkat. Szerencsére újraindítani sem kell, ezért a *Start* menüben azonnal ki is próbálhatjuk. Ha már előre be szeretnénk állítani a rejtett és a rendszer-

Save Dialog. Ha végleg meg szeretnénk szabadulni az ablakban látható ikonoktól, akkor válasszuk az *Open/Save Dialog Options* pontot, majd töröljük a pipát a *Show „Places Bar” inside dialog* sor elől.

A Windows XP-ben is használhatjuk a klasszikus keresőt

állományok keresését, akkor ugyanebben az ágba a *Find Files Dialog Options* pontjára kell lépni, és a jobb oldali lehetőségek közül az első kettőt, az almappokban való kutatáshoz pedig a harmadik lehetőséget jelöljük be.

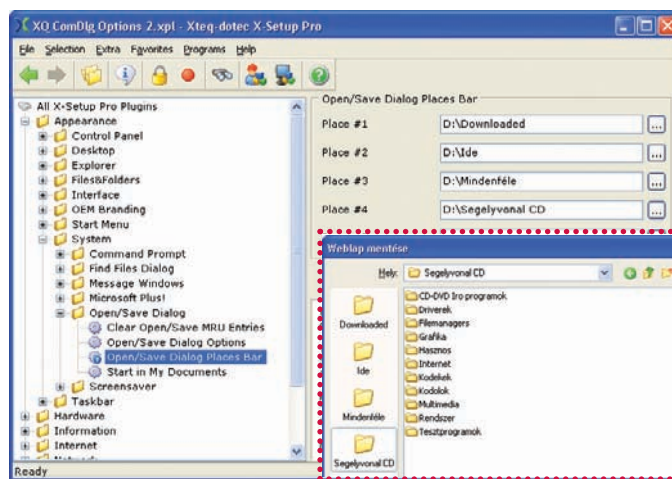
TIPP WINDOWS XP

NEM KELLENEK AZ ISMERT HELYEK!

Most tértem át a Windows XP-re, de kicsit zavarnak a *Megnyitás* és *Mentés* ablakban baloldalt megjelenő fontosabb mappák ikonjai. Hogyan tudnék felvenni oda saját ikonokat, vagy ha nem lehet, hogyan tűntethetném el azokat?

A *Megnyitás* és *Mentés* ablakokban látható gyorsíratkozások a leggyakrabban felkeresett helyekre, fontosabb mappákra mutatnak. De kiindulópontnak is használhatjuk későbbi kereséseinkhez. Ha azonban az állományokat nem a *Dokumentumok* mappában tároljuk, hálózatot sem használunk, és a legutóbbi dokumentumokra sem vagyunk kíváncsiak, akkor a legjobb kikapcsolni, vagy olyan hivatkozásokat felvenni, amelyek tényleg megkönnyítik a munkánkat. Az X-Setup megnyitása után keressük meg az alábbi ágat: *Appearance*→*System*→*Open/*

Amennyiben saját mappáinkat szeretnénk látni a Windows rendszerikonjai helyett, jelöljük ki az *Open/Save Dialog Places Bar* opciót, majd a jobb oldali öt sorba helyezük el kedvenc

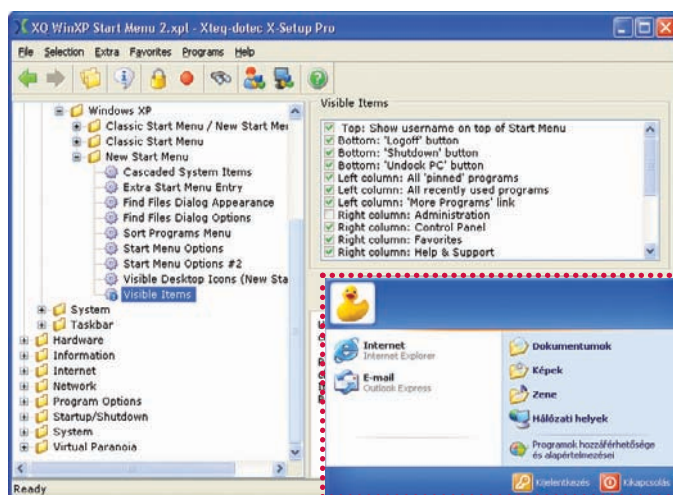

Saját hivatkozásokat is használhatunk mentéskor

mappáinkat. A műveletet megkönyíti a sor végén található tallózógomb. A változtatásokhoz nem szükséges újraindítani a gépet, azonnal életbe lépnek – például az Internet Explorer *Mentés másként* ablakában láthatjuk a változást.

TIPP WINDOWS XP

A START MENÜ RITKÍTÁSA
Nekem nagyon tetszik ez a két-paneles *Start* menü, csak azt nem tudom, hogyan tudnám

Alaposan megritkíthatjuk menünket

jobban testre szabni. Miképp tudok belőle elemeket kivenni és betenni, esetleg a *Kijelentkezés* gombját letiltani?

Bár A *hónap tippje* összeállításunkban már van egy ehhez hasonló tipp, ezúttal a *Start* menü alapértelmezett elemeit próbáljuk megszelídíteni. A Windows több helyen kínál fel beállítási lehetőségeket (például a *Vezérlőpult*on a *Tálca* és *Start menü* opció), de az X-Setup hathatósabb segítséget ígér.

a menüpontokat! Ha végeztünk, akkor egy kijelentkezésre lesz szükség a változások érvényesítéséhez.

TIPP INTERNET

MEGNYÍTÁS HELYETT MENTÉS

Észrevettem, hogy böngészés közben az Explorer bizonyos állományokat – ahelyett, hogy lementené őket – új ablakban nyit meg. A szöveges állományokkal nincs bajom, de a DOC- vagy PDF-fájlok megnyitása sokáig tart. Hogyan szoktassam le böngészőmet erről a nyitogatási kedvről?

A szöveges állományokat azért nyitja meg alpból az Explorer, mert azt beépítve képes kezelni és menteni. Viszont a többi, utólag beépült állománytípust a telepített programok segítségével nyitja meg. Az Office és az Adobe Reader is helyez el ilyen modulokat a böngészőben. Ezek előnye, hogy nem kell előre lementeni az állományt, hanem közvetlenül, már betöltés közben is hozzáférhetünk annak tartalmához. Lassú kapcsolat esetén viszont már problémát jelenthet a beépülő elindítása is, a legjobb kigyomlálni böngészőnkből a felesleget. Ehhez az X-Setupban az *Appearance*→*Files&Folders*→*Files*→*Internet Explorer hosted files* pontot válasszuk. A jobb oldali listán láthatók azok a típusok, amelyeket böngészőnk automatikusan meg tud nyitni saját ablakán belül. Távolítsuk el a pipát azok elől, amelyeket inkább menteni szeretnénk.

Halasi Miklós

Microsoft Visio 2003

A LÁTVÁNYTERVEZŐ

Előfordulhat velünk, hogy egy tervezethez folyamatábrát szeretnénk készíteni, a lakás átalakítását szeretnénk megtervezni, esetleg egy kapcsolási vázlatra van szükségünk, vagy rendszergazdaként küzdünk egy összetett hálózat feltérképezésével és megrajzolásával. A Microsoft jó érzékel talált megoldást szinte minden olyan feladatra, ahol vizuálisan kell megjelenítenünk akár rendkívül összetett rendszereket vagy folyamatokat. A megoldás neve: Visio.

Mostanában úgy alakult az életem, hogy egyszerűen több olyan feladatom is adódott, amelyhez vizuális vázlatokat kellett volna készítenem. Egy lakásfelújítás kellős közepén belefogtam egy átfogó cikk készítésébe, amely a szórakoztatóelektronikai rendszerek elemzésével foglalkozott. Párhuzamosan fel kellett készülnöm egy hasonló

témakörű könyv második kiadásának újraserkesztésére és illusztrációinak elkészítésére. Sokáig gondolkodtam azon, hogyan készítem el a szemléltető ábrákat, de nem jutottam igazán

a hozzájuk fűzött reményeket, ráadásul a legtöbbjükben a hosszú ékezetes betűk kezelése is kívánivalót hagyott maga után, továbbá gondot jelentett az elkészült ábrák Office-doku-

mentumokba való importálása is. Aztán egy nap beszélgetésbe elegyedtem egy szórakoztatóelektronikai cég szakemberével, akik ki-mondottan összetett

Inspiráló kezdet

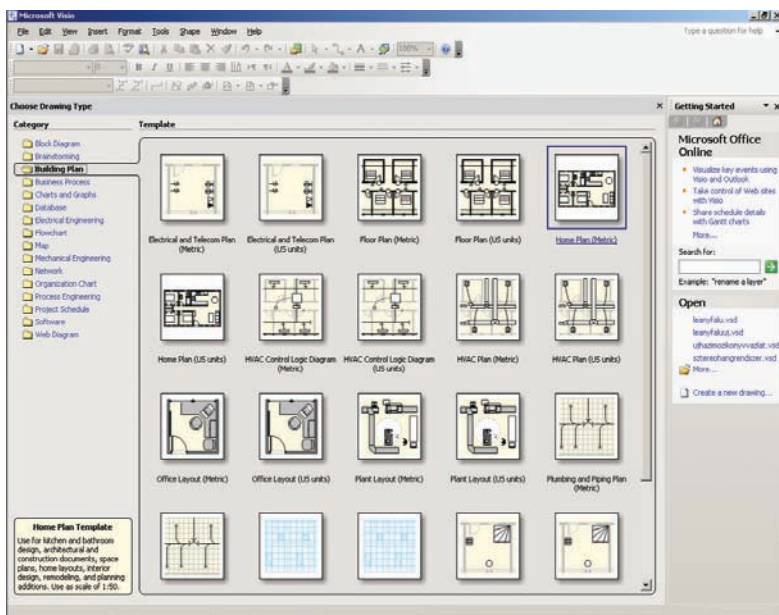
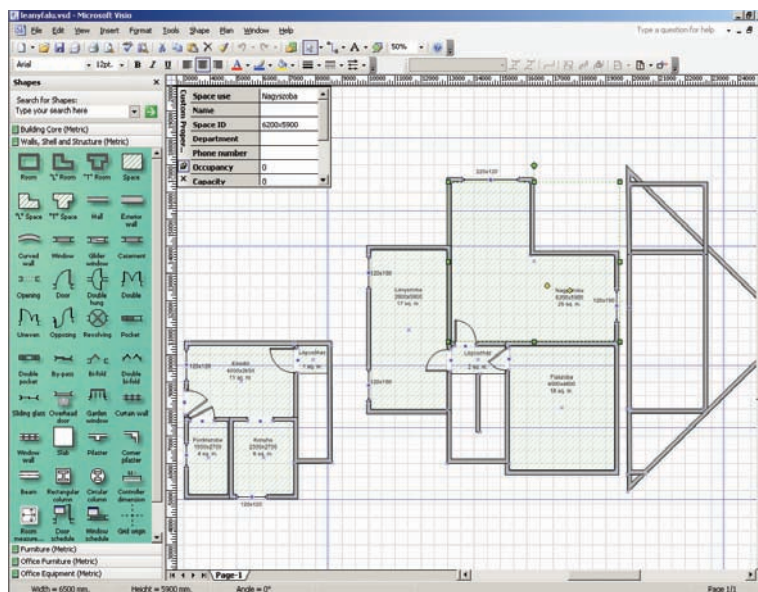
Miután a frissen beszerzett professzionális változatot telepítet-

tem otthoni számítógé-
pemre, elfogott az az érzés, hogy amire rá-
láltam, az nemhogy egyszerűen kielégítően
igényeimet, hanem olyasmire inspirál, ami-
re magamtól nem is lettem volna képes.
A Microsoft a kilencvenes években azt a célt tűzte ki maga elé, hogy felhasználóbarát programokat készíts, kevésbé marketinges szlenggel megfogalmazva a boldog is elboldogul vele. Az ezredforduló óta az Office csomag folyamatosan bővül, és a fejlesztők mintha egyre nagyobb hangsúlyt fe-

ketnének arra, hogy a könnyű és egyszerű használaton túl a professzionális igényeket is kielégítsék. A vizuális megjelenítés és prezentációk terén a PowerPoint kínálja magát.

De mi van, ha a PowerPoint grafikai lehetőségei már szükségesnek bizonyulnak? Egy összetettebb folyamatára, egy kapcsolási rajz, egy iroda beosztásának megtervezése olyan felhasználókban is felmerülhet igényként, akik nem akarják ehhez a CAD-programok kezeléséhez szükséges „pilótavizsgát” letenni. A Microsoft Visio pont azok számára ideális eszköz, akik üzleti és műszaki elgondolásaikat vizuális diagramokkal szemléltetve könnyen létrehozható, ám mégis hatásos és inspiráló ábrákkal szeretnék közzétenni elgondolásaikat.

A Visio első változata 1992-ben jelent meg a piacon, akkor még Shapeware néven. Több

▲ Gyorsan összeállíthatók lakások, épületek tervrajzai, melyeken a helyiségek legfontosabb paramétereit is feltüntethetők

▲ Első pillantásra elrettentő lehet a rendelkezésünkre álló lehetőségek tárháza

mentumokba való importálása is. Aztán egy nap beszélgetésbe elegyedtem egy szórakoztatóelektronikai cég szakemberével, akik ki-mondottan összetett

megoldásra. Az internetről letöltöttem néhány ingyenes és korlátozottan használható folyamatábra-szerkesztő programot, de a bonyolultabb rendszerek ábrázolásánál ezek nem váltották be

házimozi rendszerek tervezésére vannak berendezkedve. Az illető elmondta, hogy ők erre a célra a Microsoft Visio programot használják, és amikor az általuk készített rajzokat megláttam,

NÉVJEGY

Termék: Microsoft Visio 2003
Forgalmazó: BSC Kereskedelmi Kft.
Ár: 55 000–125 000 Ft
Web: www.bsc.hu
www.microsoft.com/office/visio/

váltást követően került a Microsoft tulajdonába, ahol végül az Office család tagja lett. Alapváltozata – a licenccéltételektől függetlenül – 45 ezer, professzionális verziója 100 ezer forint körüli nettó áron kapható. A kettő között lényeges különbség a beépített sablonok (stencilek) számában van. A Visio egyik legnagyobb erőssége ugyanis az előre

pünkön lévő mappákat böngészni, hanem az internetre is ellátogat, hogy az esetleges frissítések között is megtalálja azokat a sablonokat, amelyekre szükségünk lehet.

Kezdődjék a munka!

A Visio intelligens formázási eszközöket biztosít. A munkaterületen vonalzó és rácsháló

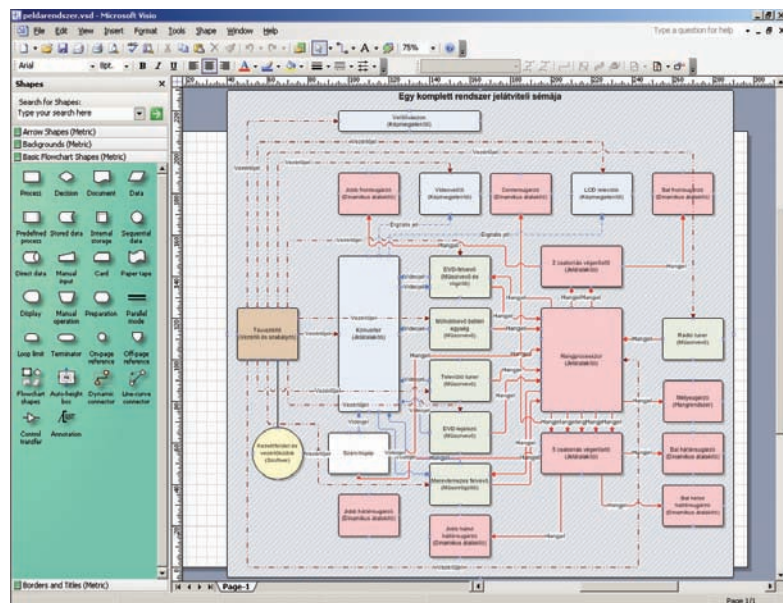
Az új változatban bővültek a Visio grafikai képességei, különösen az alakzatok létrehozására vonatkozóan. Sematikus szemléltető ábrák létrehozására azonban – úgy tűnik – a PowerPoint bizonyos szempontból alkalmasabb. A Visióban nehézkes például több alakzat egymás feletti sorrendjének beállítása. Csak arra van módunk,

sajátja: szinte minden funkció automatizált, méghozzá elég intelligens módon, de magunk is kézbe vehetjük az irányítást, és végezhetünk mindent manuálisan.

A vázlatok, diagramok szerkesztése egyszerű. Az alakzatokat a mappákból a rajzterületre húzhatjuk, aztán ott duplán rájuk kattintva átnevezhetjük őket. Sarkukat húzva aránytartóan, oldalpontjaiknál fogva pedig szabadon méretezhetők át. Az alakokhoz „gyárilag” négy kapcsolódási pont tartozik, de ezeket igényeink szerint bővíthetjük vagy törölhetjük. Az összekötő vonalak maguktól elrendeződnek, de mi magunk is beállíthatjuk őket, és ugyanúgy elnevezhetők, mint az alakzatok.

A cikkhez szánt illusztrációkkal elkészülve körülnéztem a rendelkezésre álló egyéb lehetőségek között. A lakásfelújítás miatt sok kivitelező látogatott meg, és mindegyik több órát töltött azzal, hogy lelkiismeretesen végigméregesse a lakás minden zegét-zugát. Nem véletlenül akadt meg hát a szemem a lakástervező opción.

A sablonok között falakat, ablakokat, ajtókat, berendezési tárgyakat találhatunk. Vannak előre definiált helyiségalakzatok, de a falakból magunk is szabadon összerakhatunk bármit. Az elemek automatikusan összekapcsolódnak, a nyílászárók irányba

Rendszerek sematikus ábráinak összeállításánál az összekötő vonalak automatikus elrendezése és bekötése komoly segítséget jelent

hogy vagy teljesen a háttérbe küldjük, vagy az előtérbe hozzuk az ábrákat – lépésenként nem tudjuk mozgatni őket.

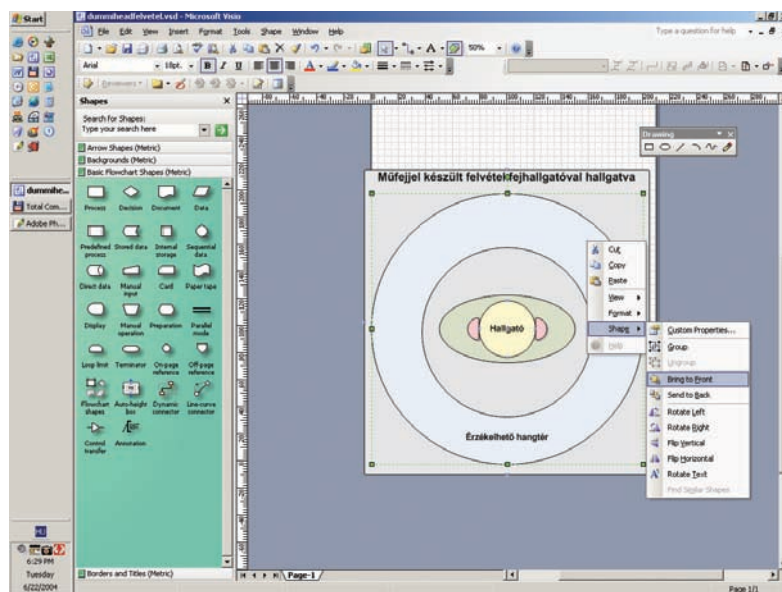
Nagy segítség, hogy a Visio teljes mértékben beépül az Office rendszerbe. A diagramok zökkenőmentesen beilleszthetők a Word-dokumentumokba, az Excel-munkafüzetekbe és a PowerPoint-bemutatókba. Az Outlook naptára alapján mutatós időtáblák, az ötletgyűjtések során felmerülő javaslatokból pedig Word-vázlatok készíthetők.

gyártott elemek alkalmazása. Ezek tulajdonképpen kész alakzatok, amelyek a teljesség igénye nélkül, durván a következő kategóriákba sorolhatók: blokkdiagram, lakástervezés, üzleti folyamatok, grafikonok, táblázatok, adatbázis, elektronikai és mechanikai tervezés, folyamatábra, térkép, hálózat stb. Ezek a csoportok több sablonygyűjteményt is tartalmazhatnak. A szimbólumok segítségével könnyen összeállíthatjuk a különböző diagramokat, amelyeket színesítésképpen háttérrel, címmel és lapszegélyekkel láthatunk el.

A sablonok a képernyő jobb oldalán lévő mappákban helyezkednek el. Módunkban van igényeinknek megfelelően új mappákat nyitni, vagy bezárni a feleslegeseket. Kedvenc alakzatainkból saját sablonmappát is létrehozhatunk. A mappák automatikusan a használatban lévő dokumentummal együtt nyílnak meg, így nem kell vesződnünk a szükséges ábrák állandó keresgélésével.

Ha már kutakodásról van szó: erre is lehetőségünk van. Kulcsszavas keresés áll rendelkezésünkre, amely nemcsak a gé-

segíti a tárgyak pontos elhelyezését, igény szerint segédvonalakat is elhelyezhetünk. A különböző alakzatok rácshoz és egymáshoz való illesztése automatikusan megvalósul. A program felméri az alakzatok elhelyezkedését, és nemcsak egymáshoz,

A Visio szabadkézi rajzeszközei egyre fejlettebbek, de a PowerPoint egyelőre több lehetőséget biztosít

állnak. Komoly segítség, hogy az elkészült szobára egy alapterület-sablont húzhatunk, amely automatikusan megjeleníti a helyiség alapterületét, nevét, méreteit.

Körülbelül fél napi munkával sikerült a kétszintes lakás teljes sematikus ábráját elkészíteni. Ennek – kivitelezőim mellett – én magam is örültem, mivel nem kellett azzal vesz-

hanem például a közöttük lévő távolság feléhez is képes igazítani. Az alakzatok közötti összeköttetések automatikusan követik a tárgyak mozgását.

A program használata, ahogy más Microsoft programoké is, logikus és áttekinthető. Jellemző rá az a fajta kettősség, amely a jól megkonstruált programok

tegetnem az időt, hogy végigkísérjem őket a lakáson a méricskélés során.

Egy kis agytorna

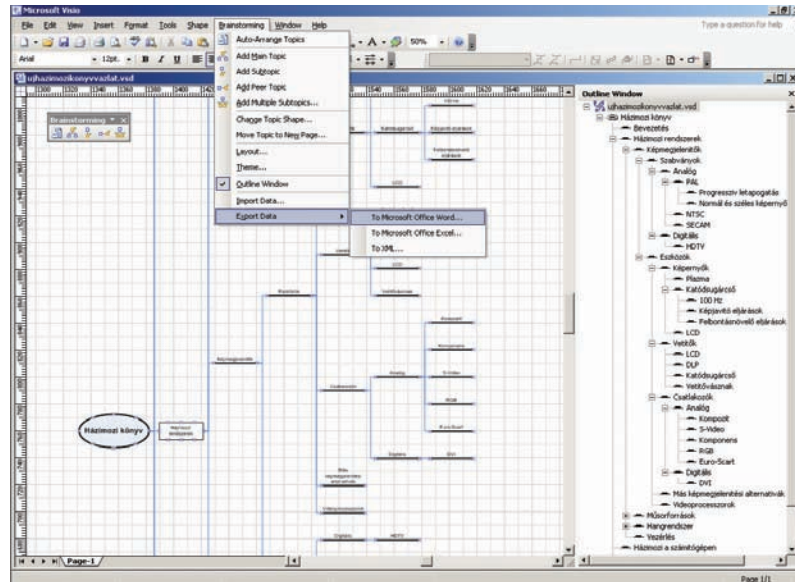
Ekkortájt kezdtem gyanítani, hogy érdemes egy kicsit jobban elmélyülni a Visio alapfunkcióinak, beállításainak, lehetőségeinek tanulmányozásában. Ez egyrészt jelentősen megkönnyíti a program használatát, másrészt serkentőleg hat az alkotói fantáziára.

Jó példa ez utóbbira az ötletgyűjtés (Brainstorming) funkció. Ez látszólag nem sokban tér el a folyamatábrákról vagy szervezeti diagramoktól, mégis egészen másképp működik. Az ötletgyűjtésben nem tudjuk a folyamatábrák klasszikus formáit használni, de van egy nagyon fontos funkciója: az eredmény exportálható. Én magam épp egy házimoziroló szólvány második bővített kiadásának átdolgozásához tudtam nagyon jól használni. A szórakoztató-elektronikai rendszerek ugyanis hemzsegek a szabványoktól, amelyek egyrészt a berendezésekhez, másrészt a műsoranyaghoz, harmadrészt a jeltovábbításhoz kapcsolódnak. Annak érdekében, hogy az olvasók a könyvben minden információt könnyen meg tudjanak találni, nagyon sok apró részre kellett bontanom az anyagot, majd azokat egy struktúrában elhe-

méterek alapján összerendezni a különböző témaköröket. Ilyen jellegű feladatot egyszerű szövegállománnyal elvégezni sziszifuszi munka – az ötletgyár segítségével azonban lényegesen

vonalablak (Outline Window), amely a struktúra vázlatát mutatja, és szerkesztési lehetőségeket is biztosít. Ez a szerkezet azonban megint csak nem egyezett meg sem a létrehozott vizuális

létrehozhatnak egy Windows SharePoint Services webhelyet, ha közösen szeretnének dolgozni egy diagramon, és nyomon követhetik a véleményeket, beleértve a helyhez hozzáadott,

Az ötletgyűjtés (Brainstorming) a Visio egyik legérdekesebb funkciója, de működése néha rapszodikus

egyszerűbbé válik, és később is bármikor módosíthatunk rajta. Az elkészült diagramot Word-dokumentumba exportálhatjuk, a részek viszonyait formázással helyettesítve (Címsor 1, Címsor 2 stb.). Ezután nincs más dolgunk, mint a fejezetcímek alá rendezni a szövegrészeket, és a hiányosságokat kiegészíteni.

Itt találkoztam azonban a Visio egy komoly hibájával: az összeállított ötletgyűjtő diagramot nem volt képes megfelelően

szerkezettel, sem az XML-kóddal. E problémát a Microsoft oldaláról letölthető frissítések sem oldották meg. Egyes angol nyelvű fórumokon fellelhető információk szerint az Office következő szervizcsomagja fog erre megoldást kínálni.

Együttműködés

A Visio is követi az Office azon trendjét, hogy egyre szélesebb együttműködési funkciókat kínál, és a véleményezési üzem-

a diagrammal kapcsolatos összes feladatot és dokumentumot – mindezt a Visión belül. Fejlesztők és haladó felhasználók a beépített VBA alapú programozási lehet-

ség segítségével webszolgáltatásokhoz kapcsolt alakzatokat és eseményeket hozhatnak létre.

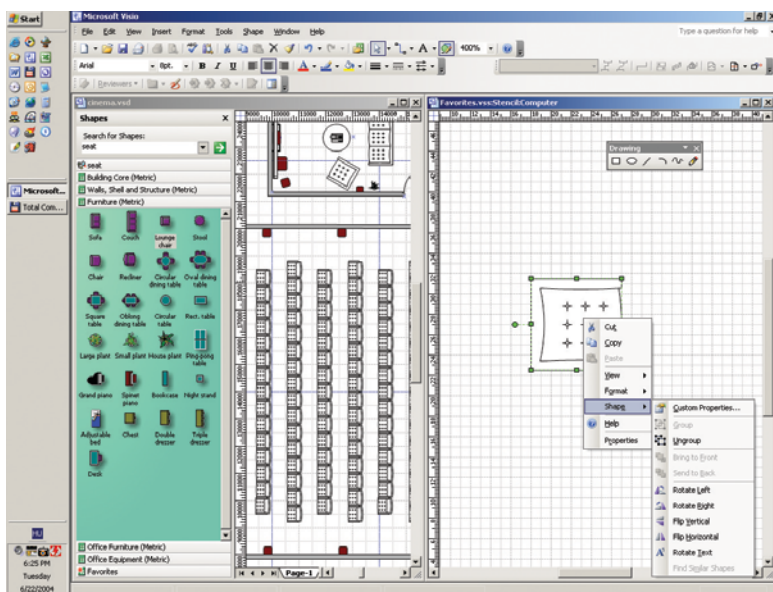
Nagyobb cégek üzletifolyamat-kezelő munkatársainak nagy segítséget nyújt, hogy a beépített sablonok támogatják a Six Sigma, az ISO 9000, a TQM és az egyéb projekteket kiszolgáló leggyakoribb diagramtípusok megkeresését és használatát.

A tábla PC-t használók szabadkézi elemek segítségével helyezhetnek el magyarázatokat a diagramokon. Ezt követően ezek az elemek formázhatók, méretezhetők, elforgathatók és adatokkal társíthatók; akár alapszintű geometriai ábrákká vagy szöveggé is átalakíthatók.

Hab a tortán, hogy a Visio 2003 egyik új varázslója segítségével az Outlook-naptár átalakítható Visio-naptárrá, amelyet könnyebben lehet formázni és másokkal megosztani.

A Visio néhány hiányosságát bőségesen kompenzálja a szolgáltatások gazdag tárháza, az egyszerű kezelhetőség és a rugalmasság. Messze kiemelkedik a piacon található, minden hasonló jellegű program közül. Amennyiben egy szervizcsomag a jelenlegi változat hibáit kiküszöböli, a vizuális megjelenítőprogramok verhetetlen bajnoka lesz.

Komáromi Zsombor

A sablonokból kedvenceket hozhatunk létre, rendszerezhetjük, átnevezhetjük, szerkeszthetjük őket

lyezni. Ötletes funkció, hogy amennyiben a szerkezeten változtatunk, rendelkezésünkre áll egy automatikus rendezési sablon, amely előre megadott para-

exportálni. A létrehozott Word-dokumentum, illetve XML-állomány nem követi a grafikon térbeli elrendezését. A programban rendelkezésünkre áll egy kör-

mód használata révén véleményezőktől származó megjegyzések és visszajelzések beszurását, miközben az eredeti dokumentum integritása sértetlen marad. Mivel a programban is elérhető az Office Rendszer alkalmazásaiban támogatott *Megosztott munkaterület* szolgáltatás, a felhasználók bármikor

Elmondom hát mindenkinek

BLOGgolóóra

A webnaplórás, népszerűbb nevén bloggolás az egyik leggyorsabban terjedő internetes örület. Hogyan csatlakozhatunk a bloggerek rohamosan növekvő táborához? Cikkünkben minden kiderül.

Az iraki háború alatt Bagdadban csak kevesen tudtak hozzáférni a legalapvetőbb internetes szolgáltatásokhoz, igaz, az embereknek nem is ez volt a legfőbb gondjuk. De volt valaki, aki a konfliktus alatt és után is folyamatosan írta naplóját, és a feljegyzéseket közzétette a weben. Erről a webnaplóról először a Reuters számolt be, de mire a háború véget ért, már nap mint nap milliók olvasták az ismeretlen iraki ostromnaplóját. A szerző eredetileg álnéven írta feljegyzéseit, és a személyazonossága körüli találgatások csak tovább növelték népszerűségét. A férfi a háború elmúltával felfedte kilétét, számos interjút adott, szerződést kötött egy könyv megírására, a The Guardianban pedig saját rovatot kapott. Salam Pax esete ma már része a blogtörténelemnek, és minden kételkedő számára ékesen bizonyítja, milyen hihetetlenül nagy lehetőségek rejlenek ebben az új, személyes publikációs formában.

Új önkifejezési forma

Mi az a blog? Lényegében egy online napló, amelyet – technikai

szempontból – ugyanolyan könnyű létrehozni, mint egy ingyenes levelezési fiókot, és amelyet tetszés szerinti sűrűséggel frissíthetünk. Minden frissítéskor a legutóbb írott bejegyzés kerül legfelülre, így a látogatók a szerzőt foglalkoztató legfrissebb eseményekkel, gondolatokkal, ötletekkel stb. találkozhatnak.

1999 óta léteznek blogok készítését támogató programok, és ma már világszerte körülbelül 1,5 millióra tehető az aktív bloggerek száma. Az a tény, hogy a blogok létrehozásához nincs szükség webtervezői szakértelemre, az egyik legdinamikusabban fejlődő területtette az internetes naplók írását. Mára a blogoknak számos alfajja jött létre: képes blogok, csoportos blogok, mobil vagy e-mail útján frissített blogok, sőt videoblogok.

Csőppet sem meglepő módon a blogok többségét csak szerzőjük szűk baráti köre olvassa – de ez ne riasszon el bennünket. A webnapló bármilyen lehet, amilyenre szerzője formálni akarja: szórakoztató, informatív, mehökkentő, botrányos, affektált, lapos vagy éppen

zeniólisan eredeti – csak tőlünk függ, mit hozunk ki ebből az új önkifejezési formából.

Villámrajt

Égünk a vágytól, hogy magunk is belépünk a bloggerek gyorsan növekvő táborába? A dolgunk rop-pant egyszerű, csak fel kell keresnünk a blogok fogadására létrehozott helyek valamelyikét. Ezek a helyek az ingyenes levelezőszolgáltatásokhoz hasonlóan minden segítséget megadnak ahhoz, hogy létrehozzuk az oldalakat, és írjuk, írjuk a bejegyzéseket, amíg inhüvelygyulladást nem kapunk. De ha esetleg ott porosodik szobánk sarkában egy szerver, mi magunk is letölthetünk egy blogprogramot, és így saját kezünkbe vehetjük annak publikálását. E programok közül a Radio Userland (radio.userland.com) és a Moveable Type (www.moveabletype.org) a legnépszerűbbek: vonzerejüket fokozza, hogy mindkettő ingyenes. (A Moveable Type most megjelenő új verziója már csak korlátozó-sokkal ingyenes, a fejlesztők különböző árú licencket kínálnak

a naplóíróknak – A szerk.) A saját magunk által publikált blog nyilvánvaló előnye, hogy könnyű létrehozni, és a tartalmat csak akkor veszítjük el, ha a tár tönkre-megy – ami a mai merevlemez-ekkel szerencsére már nem túl sűrűn fordul elő.

A világhálón számos bloghely létezik: említést érdemel például a 20six, a Blog-City, a Blogger, a Blogeasy, a Diaryland, a Livejournal és a Typepad vagy a magyar helyek közül a Blogring és a Freeblog. A következőkben a Freeblog használatát fogjuk bemutatni, mivel ez az egyik legbarátságosabb hazai blogszolgáltatás. Használata díjmentes: ez egyébként világtrend, a bloghelyek közötti konkurenciaharc miatt az alapszintű bloggolás többnyire nem kerül pénzbe, és ha minden jól megy, ez egy darabig még így is marad.

Egymásra utalva

A webnapló elkészítését a Blog létrehozása című keretes cikkünkben mutatjuk be. A dolog igazán egyszerű, öt-tíz perc alatt megvagyunk vele. Ez után az internetes honfoglalás után már teljes mértékben tőlünk függ, hogy mikor és milyen sűrűséggel frissítjük naplónkat. Persze ha azt szeretnénk, hogy olvasóink komolyan vegyenek bennünket, érdemes minél aktívabban gyártani a bejegyzéseket. Ennek a grafomániának van még egy előnye: a bloghelyek kiemelten közlik a legutóbb frissített blogok listáját, és minél többször tanyázik naplónk

Blog létrehozása

1

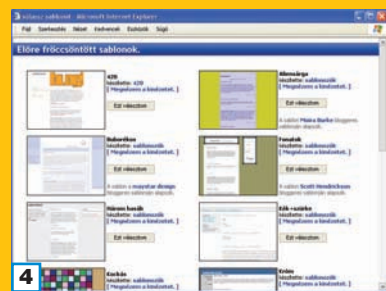
2

1 Ezzel a főoldallal fogad bennünket a Freeblog (www.freeblog.hu). Ha még nem vagyunk regisztrálva a szolgáltatásnál, kattintsunk a Regisztrálok parancsra

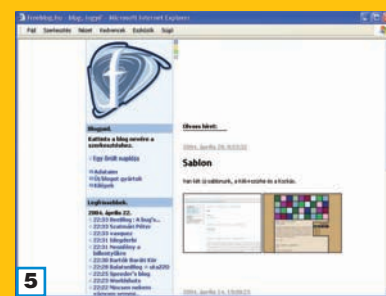

3

3 Ezután már csak kattintanunk kell a főoldalon az Új blogot gyártok parancson, és máris a blogkészítő oldalon találjuk magunkat. A blog leírása nem kötelező, de ajánlott! A frapáns szöveg segíthet odacsalni az olvasókat

4

5

4 Most következ az oldalver kiválasztása. Számos sablon közül választhatunk, és meg is nézhetjük, hogyan festenek egész kép-erős kivitelben

5 Készen is vagyunk. A főoldalon megjelent frissen létrehozott naplónk: ha kattintunk a címén, akár neki is láthatunk a szerkesztésének

Kedvenc blogom

A blogolás általánosan megosztja a közvéleményt: az egyik részük lelkesen olvassa a naplókat, míg mások legyintenek, mondván, mit érdekel engem X. Y. élefe. Hadd ajánljunk olvasóink figyelmébe egy olyan magyar blogot, amelyet nem is egy, hanem rögtön három X. Y. szerkeszt – ses, eszpee és stsmork –, ennél fogva jóval többről szól, mint egyszerűen csak az életükről. A sesblogon (www.sesblog.hu) általában olyan témákról olvashatunk, amelyek valamilyen okból felkeltették a trió figyelmét. Ezt egészítik ki a személyes élményen alapuló írások – például egy lakáscsere összes problémája vagy kalandok nagyobb hazai bankokkal és teleföntársaságokkal –, illetve a szerkesztők által vezetett sorozatok. Néhány példa az utóbbira: Bilagit, avagy álmodik a gyomor (konyhaművészet); Keddi Kvíz, amelyben a blogot olvasók mérhetik össze tudásukat a legkülönbözőbb „szakterületeken”; The World Is Out (TWIO), amelyben Írországba szakadt, majd onnan hazaköltözött hazánkfia érdekes angol kifejezések jelentését fedi fel a nagydíj előtt. Minden héten bemutatnak egy fotóblogot is, amely távoli tájakra kalauzol, vagy más emberek életébe kínál bepillantást (hármójuk közül kettőnek van saját fotóblogja is). A sesblog érdekes olvasmány, gyakran kimondottan szórakoztató. Érdeemes belekukkantani, aztán már úgysem szabadul onnan az ember.

ezen a listán, annál nagyobb az esélye annak, hogy valakinek felkelti a kíváncsiságát.

A blogok jelentős része pillanatnyi felbuzdulás eredménye: a blogerek 25 százaléka egy nap után feladja. Az ilyen kérész életű blogot érdemes megszüntetni: minek szomorkodjon ott a maga egy-két bejegyzésével, állhatatlanságunkat bizonyítva? Ez a törlés (a hazai terminológiában „harakiri”) szerencsére ugyanolyan egyszerű, mint a blog létrehozása.

Az igazi blogger nemcsak ír, hanem olvas is: például mások blogjait, és alkalomadtán hivatkozik is rájuk (valamint más, érdekes internetes oldalakra). A blogokban nagyon egyszerű létrehozni élőkapcsokat: kijelöljük azt a szövegrészt, amelyhez linket akarunk kapcsolni, a szerkesztőpanel eszköztárában kattintunk a földgömböt és láncot ábrázoló ikonon, és a megjelenő ablakban begépeljük a kívánt címet.

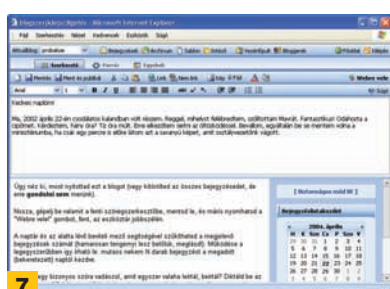
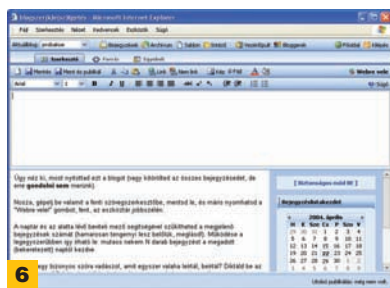
Naplókat azért írjuk, hogy hatást váltsunk ki, nem bújhatunk el tehát az olvasói visszajelzések előtt. A reagálni szándékozók számára elvileg megadhatjuk e-mail címünket is, de akkor kitesszük magunkat a spamerek áradatának, úgyhogy erről a módszerről mindenképp lebeszélünk. Jobb megoldást a bloghely kommentár szolgáltatását használni; persze készülőnk fel arra, hogy a megjegyzések

csöppet sem lesznek kíméleteselek, némelyikkel bizony elég fájdalmas lesz szembesülni.

Eredeti stílus

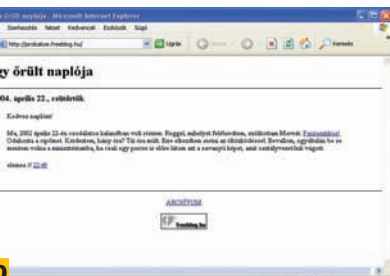
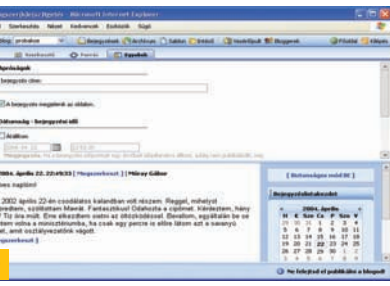
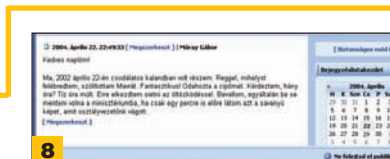
Ahogy egyre nagyobb gyakorlatot szerzünk a webnaplórírásban, esetleg az étvágyunk is megnő, és bonyolultabb szolgáltatásokat is igénybe szeretnénk venni. Ilyen fejlettebb szolgáltatás például a látogatottsági statisztika, a kéthasábos oldalterv, amely nagyobb rugalmasságot biztosít az oldal kialakításában, a vendégkönyv, amelybe az olvasók beírhatnak, a levelezési lista, amely lehetővé teszi, hogy az olvasók elektronikus postán is hozzájuthassanak a bloghoz, továbbá a valós idejű csevegés. Ezekkel a funkciókkal profzionálisabb megjelenésűvé és rugalmasabbá tehetjük a blogot; az egyetlen baj csak az, hogy e szolgáltatások többségéért általában már fizetni kell. Ha pedig még tovább szeretnénk lépni, muszáj beleáztatnunk magunkat a webprogramozásba. A csúc szintű blogolás nagyjából ugyanakkora programozói szakértelmet igényel, mint egy jó webhely összebarkácsolása. De fontos megjegyezni, hogy – mint Salam Pax példája is bizonyítja – a blogok igazi értéke nem kivitelüktől függ. Sokkal fontosabb a személyesség, valamint a stílus eredetisége. Ha ezek hiányoznak, nem pótolja őket semmiféle csicsás tervezési megoldás. ■

Új naplóbejegyzés elkészítése

6 Itt az ideje, hogy létrehozzuk első naplóbejegyzésünket. A felső ablakosztásba kell begépelnünk a szöveget. A megformázásához szerény eszköztár is rendelkezésünkre áll. A földgömböt ábrázoló ikonon hivatkozássá alakíthatunk egy szövegrészt, a mellette lévővel pedig törölhetjük a linket

7 Ha kész a bejegyzés, kattintsunk a Mentés parancsra, és a szöveg, immár formázva, átkerül az alsó ablakosztásba

8 Olvassuk át a szöveget, és ha módosítani akarunk rajta, kattintsunk a Megszerkeszt parancson. Ekkor visszatérünk a szerkesztő ablakosztásba

9 Az Egyebek fülere kattintva címet adhatunk a bejegyzésnek, és átállíthatjuk az alapértelmezett – aktuális – bejegyzési időt

10 Ha elégedettek vagyunk a szöveggel, kattintsunk a Ment és publikál gombra. Ekkor már csak annyi a dolgunk, hogy az általunk megadott webcímmel ellátogatva szemügyre vegyük blogunk első bejegyzését. Ha pedig később – akár öt perc múlva – újabb bekezdéssel akarjuk bővíteni a naplót, elég a szolgáltatás főoldalára menni és bejelentkezni, majd kattintani blogunk címén, és máris írhatjuk az új szöveget

Digitális videó

TARANTINO NYOMÁBAN

A hollywoodi ászok babérajaira vágyunk? Cikkünkben kiderül, hogyan alakíthatjuk számítógépünket házi videostúdióvá, és videofelvételinkből miként készíthetünk remekbe szabott családi mozikat.

A videózásra ma már igazán nem lehet ráfogni, hogy a milliomosok hobbjaja volna. Száz-ezer forintért meglepően jó belépő szintű digitális videokamerát kapni, és ha rádobunk még néhány tízezer forintot, olyan kamerát vehetünk, amellyel akár adásminőségű anyagokat is forgathatunk.

A felvételek elkészítése azonban a filmkészítésnek csupán az első fázisa: az anyagot ezután még át kell varázsolnunk a számítógépre, ott meg kell szerkesztenünk, és a végeredményt ki kell írunk valamilyen adathordozóra. Mindezekhez a munkához a PC és a videokamera önmagában nem elég, szükség van bizonyos hardver- és szoftverkiegészítőkre. De szerencsére nem túl sokra, és ami még nagyobb öröm, az áruk sem mellbevágó.

Analog alternatíva

A felvételek elkészítése után az első feladat, hogy az anyagot a PC-re

vigyük, ahol elvégezhetjük rajta az utómunkákat. Ezt az eljárást sokszor digitalizálásnak is hívják, noha ez az elnevezés digitális videokamerák esetén kissé félrevezető, hiszen ezek eleve digitális formában tárolják le felvételeiket.

Ironikus módon az olcsóbb, ma már korszerűtlennek minősülő – VHS-C és Hi8 – videokamerák sokkal drágább digitalizálóhardvert igényelnek, mint digitális társaik. Használhatunk hozzájuk külső eszközt, például a Pinnacle Studio MovieBox USB-ját, vagy kiegészítő kártyát, mondjuk a Matrox RT.X10 Xtrát. Ezek a hardverek a videokamerák csatlakoztatásához szükséges kompozit vagy S-Video bemenettel egészítik ki a PC-t, és speciális jelprocesszoruk digitális jellé alakítja az analóg videojelet.

Az analóg felvételek digitalizálásakor azonban fel kell készülnünk bizonyos csaldósokra: a jel értelmezése és konvertálása során óha-

atlanul hibák keletkeznek, a minőség romlik, a felvétel zajos lesz. És a hibák csak hatványozódnak, ha egyszer már visszaírt analóg anyagot próbálunk újból bedigitalizálni – ezt a jelenséget generációs veszteségnek is nevezik.

Analog technika esetében a kamera távvezérlésére sincs módunk: a klipek számítógépre történő átírásakor vagy kézzel indítjuk el, és állítjuk le a kamerát, vagy hagyjuk futni a szalagot, és egyetlen hatalmas videofájl rögzítünk.

Nem tragédia, ha az utóbbi megoldást választjuk, mert számos rögzítőeszköz képes a képkockák tartalmának analizálása alapján automatikusan snittekre bontani a felvételt. A dolog technikája viszonylag egyszerű: a szoftver megkeresi azokat a helyeket, ahol a kép ugrik, vagyis az egymás utáni képkockák nagymértékben különböznek egymástól. Persze a módszer nem tévedhetetlen, de még így is sokkal gyorsabban tudunk vele haladni, mintha minden snittnél kézzel kéne ki-be kapcsolni a kamerát.

Digitális előnyök

A digitális videokamerákhoz a PC-re csak egy FireWire kapura van szükség, amelyre a megfelelő DV kábellel rácsatlakoztathatjuk a kamerát. A képek eleve digitális formában vannak elraktározva, tehát már csak át kell vinnünk őket a PC-re, ahol AVI vagy MOV fájl formájában elraktározhatjuk őket.

Ha PC-nken nincs FireWire kapu, telepítenünk kell egy FireWire PCI kiegészítő kártyát: ez a hardvertípus szerencsére ma már nagyon olcsó. A másik lehetőség, hogy veszünk egy kifejezetten videók szerkesztésére és feldolgozására szolgáló célhardvert: ez lehet külső eszköz (például a Pinnacle Studio MovieBox USB) vagy belső kártya is (például a Hercules DV-Action Pro vagy a Matrox RT.X10 Xtra).

A digitális technika nem csak a képminőség terén veri az analógot. A FireWire kétirányú kap-

csolat, amely lehetővé teszi, hogy a szoftver hozzáférjen a kamera szalagtovábbító vezérlőjéhez (gyors pörgetés előre, hátra, lejátszás stb.), így közvetlenül a PC-ről tudunk a megfelelő felvételi ponthoz ugorni. És mivel a digitális kamerák a felvétel során időközönként tesznek a szalagra, ennek segítségével kényelmesen kiválaszthatjuk az áthozni kívánt snittek be- és kilépési pontjait, és megadhatjuk a szoftver számára, hol kezdje, és hol fejezze be a rögzítéseket.

Csillagok és sávok

Miután a felvételek a merevlemezre kerültek, a következő lépés az anyag megvágása és hangosítása. Ehhez szükségünk lesz egy ügynevezett nem lineáris szerkesztőszoftverre, amelynek segítségével a kívánt sorrendbe rendezhet-

A leghatékonyabban FireWire csatlakozón keresztül vihetjük digitális videóinkat PC-re

jük a snittek, megvághatjuk őket, és kialakíthatjuk a film általunk megálmodott formáját.

A legegyszerűbb úgy elkezdeni a vágást, hogy a program gyors áttekintést biztosító „storyboard” (történet) eszközt használjuk, amellyel a snittek reprezentáló kis képeket egy időszalagra húzgatva egyszerűen időrendbe állítjuk az anyagot. Mikor kialakult a film váza, átkapcsolhatunk az idősor nézetre, ahol már a részleteket, köztük a snittek hosszát is láthatjuk.

Az amatőr és profi vágóprogramok között az egyik legfontosabb különbség a sávok számában van. A profi szerkesztőkben, például az Adobe Premiere Proban annyi sávot hozhatunk létre és kezelhetünk, amennyit csak akarunk. Az olcsóbb szoftverek, például az Ulead VideoStudio és a Pinnacle Studio csupán egy videosáv, egy feliratsáv, egy zenei sáv, és esetleg egy hangalámondási sáv használatát engedik meg. Egyes termékekben bizonyos képhatások eléréséhez használhatunk egy második videosávot is, de az alapszintű programokban ez sem túl gyakori.

Digitális videoformátumok

A digitális videokamerák három fontosabb videoszabványt használnak: a DV25-öt, a MicroMV-t, és a DVD-VR-t. A DV25 a legelterjedtebb: minden MiniDV kamera ezen alapul. 5:1 arányú tömörítési technikát alkalmaz, amely állandó, 25 megabit/másodperces adatátviteli sebességgel rögzíti a videót. Jelenetős tárterületet igényel (egyóránnyi anyaghoz körülbelül 13 gigabájt), és szalagot használ, ami azt jelenti, hogy időbe telik, míg megtaláljuk a kazettán a keresett felvételt. Szerkesztési szempontból mégis ez a legjobb formátum, mert a DV25-ös klipek képkockáit különállóan lehet olvasni.

A MicroMV is szalagra dolgozik, és a DVD-mozikhoz hasonlóan MPEG-2 tömörítést használ, de jobb minőségben (12 megabit/másodperccel) rögzít. A kazettái kisebbek, mint a MiniDV-jé, így a formátumon alapuló kamerák is kisebb méretűek lehetnek. A jeleneteket különállóan rögzíti, és miniatúrákat is mellékel hozzájuk, de a megfelelő felvételi ponthoz itt is csak a szalag előre-hátra pörgetésével tudunk eljutni. Erőteljes tömörítése viszonylag szerény fájlméreteket eredményez, de a formátumot a nem lineáris szerkesztőprogramok csak szórványosan támogatják, és a vele történő vágás is nehezebb. A videoanyag egy-egy képkockájának felépítéséhez szükséges adatokat ugyanis több egymás utáni képkockából kell összeszedni, emiatt a legegyszerűbb áttűnés előállítás is bonyolult keresztszámításokat igényel, ami lelassítja a vágást.

Ugyanez igaz a másik MPEG-2-es szabványra, a DVD-VR-re, amelyet a DVD-alapú kamerák használnak. A nyolc centiméteres DVD lemez korlátozott tárkapacitása miatt a DVD-VR kis bitsebességgel (jellemzően hat megabit/másodperccel) rögzít, viszont megvan az az előnye, hogy kompatibilis az újabb DVD-lejátszókkal.

Videokamerával a webre

A korszerű digitális videokamerák egyik étvágygerjesztőnek szánt új szolgáltatása, hogy webkameraként is használhatjuk őket. Ez azt jelenti, hogy USB vagy FireWire csatlón keresztül élő videót tudunk áramoltatni róluk. Bár az ember első reakciója a funkcióval kapcsolatban az, hogy aki egy százezer forintos kamera számára nem talál jobb helyet, mint a monitor teteje, az menjen elmeorvoshoz, azért van néhány érv, ami a megoldás mellett szól.

Az első mindjárt a képminőség. Még a legegyszerűbb kamerák optikája és képérzékelője is sokkal jobb, mint a webkameraké, emiatt a kép sokkal élesebb, ráadásul az eszköz zoomolásra, fókuszálásra és a fohéregyensúly állítására is módot ad.

Sőt, a Canon új termékeihez mellékelte DV Messenger szoftvert lehetővé teszi, hogy távvezérléssel zoomoljunk, fókuszáljunk és indítsuk el a lejátszást. A DV Messenger egy állományátviteli módot is tartalmaz, amelynek segítségével a kamera memóriakártyáján lévő adatokat, például MJPEG klipeket vagy JPEG állóképeket is megoszthatunk.

Ha pedig letöltjük a Windows Media Encoder 9.0-t (hopp.pcworld.hu/147), akár tévéadónvá is átalakíthatjuk PC-nket. Csak bedugjuk a kamerát a gépbe, kiválasztjuk a sugárzás típusát, és tudatjuk közönségünkkel, milyen IP címet és hányas portot használunk. A nézők saját Windows Media Playerükből tudják kezdeményezni az adatfolyamot, amely így „push” helyett „pull” műsorsugárzás lesz, és nekünk az IP címek vagy alhálózatok blokkolásával arra is lehetőségünk van, hogy korlátozzuk a nézők körét.

Ha még tovább akarunk haladni a profizmus útján, a WME 9.0-val bevezető, megszakító és lezáró klipeket is beilleszthetünk a műsorfolyamba. A többfajta adatprofil segítségével megválaszthatjuk az adatátviteli sebességet és az adásmínőséget, és a szétszaggatott műsorról archív fájlt is készíthetünk. Az egyetlen dolog, amiről a program nem gondoskodik, a tényleges tartalom – ezt sajnos továbbra is nekünk kell összekofigyvasztanunk.

A Premiere és a hasonló profi termékek a vágás során a ki- és belépési pontok beállításánál is sokkal rugalmasabb lehetőségeket nyújtanak, és kulcsképek segítségével

biztosítja mindazokat az eszközöket, amelyekre családi filmjeink megvágásához szükségünk lehet. Ezek a felhasználóbarát szoftverek ráadásul olyan hasznos funk-

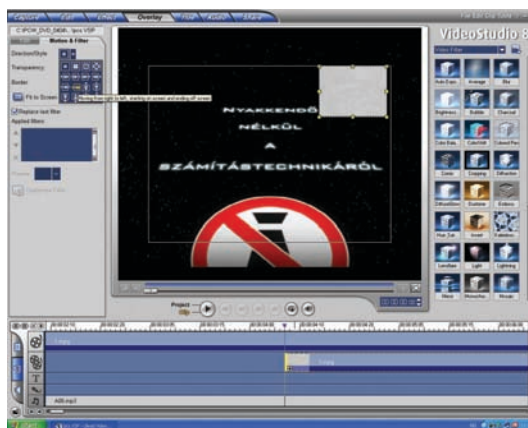
Az Adobe Premiere Pro már nem alapszintű program

a hatások testreszabását is lehetővé teszik. Átfogóan szabályozhatjuk bennük az átlátszóságot, a képmaszkokat és a színkorrekciót, és rendelkezésünkre állnak a „blue-screen” (kék színek maszkolása) technika alkalmazásához nélkülözhetetlen kulcsolási lehetőségek.

Legtöbbünk számára azonban egy alapszintű szerkesztő is bőven

ciókat is nyújtanak, mint például a hangsáv kimazolása CD-ről, sőt, némelyik még a lejátszási sebesség gyorsítására-lassítására is módot ad: így egészen érdekes, Guy Ritchie-stílusú hatásokat is elérhetünk velük.

Ne vigyük azonban túlzásba a különleges hatásokat, mert csak agyonfárasztjuk velük nézőinket.

Kevés alapszintű videoszerkesztő program kínál második videosávot – a VideoStudio történetesen igen

Higgyük el, közönségünk nem a program trükkjeire kíváncsi, hanem a képekre, amelyeket mi csináltunk.

Filmexport

A projekt befejezése alapvetően attól függ, hogy milyen eszközök állnak rendelkezésünkre, és milyen adathordozón szeretnénk eljuttatni közönségünkhöz a végterméket. A legegánsabb alternatíva kétségtelenül a DVD: a DVD-írók ára ma már viszonylag alacsony, és a legtöbb korszerű szerkesztőprogram tartalmaz beépített DVD-író modult.

De ha csak CD-íróval rendelkezünk, akkor sem kell kétségbeesnünk: az asztali DVD-lejátszók általában a VCD (VideoCD) és SVCD (Super VideoCD) formátumban felírt lemezeket is kezelni tudják, igaz, ezek az MPEG-1 alapú CD-k minőség és kapacitás szempontjából nem veszik fel a versenyt az MPEG-2-es DVD-ekkel.

A legegyszerűbb megoldás az, ha egyetlen MPEG-2 anyagot hozunk létre a DVD-n, amely a lejátszóba történő behelyezés után azonnal elindul. De ha buzog bennünk a kreativitás, vagy ha több videót szeretnénk feltenni egyetlen lemezre, navigációs menüt is készíthetünk az anyaghoz. A menü kialakítását kezdhethetjük a nulláról, vagy használhatjuk a programok előre elkészített menüsablonjait is, amelyek automatikusan létrehozzák a jelenetek miniaturáit és a menü navigációs gombjait.

Menüválaszték

Ha az előre beállított menü stílusa nem felel meg az igényeinknek, néhány változtatással (a háttérkép vagy az aláfestő zene módosításával) igazíthatunk rajta. A fejlettebb

programokban az egyes nyomógombok mögé videoklipeket is beilleszthetünk: ezt a megoldást mozgó menünek hívják. Módosíthatjuk a menügombok színét vagy formáját, és áthelyezhetjük vagy átméretezhetjük őket.

Az igazi profik szeretik az Adobe Photoshopban elkészíteni a grafikaiakat, és aztán behozni őket a programba. Ezt a lehetőséget azonban csak a legdrágább szerzői eszközök, például az Adobe Encore DVD támogatja.

A DVD-n kívül vannak más lehetőségeink is. Ha digitális videokameránkon van DV-bemenet (az olcsóbb modelleken általában csak DV-kimenet található), az egész anyagot ugyanazon a FireWire csatlakozáson keresztül, amelyen a vágatlan felvételeket a PC-re vittük, vissza is írhatjuk szalagra. És ha rendelkezünk analóg rögzítő-kártyával, a filmet a kompozit vagy S-Video kapun keresztül analóg videokamerára vagy videomagnóra is visszaírhatjuk – a videokazetta ma még legalább olyan elterjedt formátum, mint a DVD.

Végül a merevlemezen is elraktározhatjuk a fájlt. A szabványos DVD AVI-tól a nagyobb tömörítést alkalmazó DivX-ig sokfajta fájlformátum közül választhatunk (archiválásra az AVI a legalkalmasabb). Ha az interneten keresztül akarjuk megosztani munkáinkat, a fájlmentet a lehető legkisebbre kell összezsugorítanunk: ehhez a Windows vagy a Real Media kódoló beépülőit használhatjuk. Ezek a kódolók nagyon hatékonyan tömörítenek, csodákat azonban ne várjunk tőlük: a videofájl méretét csak azon az áron tudják csökkenteni, hogy közben jelentősen lerontják a felbontást, a képminőséget és képkockaszámot. ■

Filmes mesterkurzus

VÁGJUNK BELE!

Megvásároltuk életünk első DV-kameráját, és kezdünk belerázódni a használatába? Akkor hát ideje véget vetni a gyerekes játszadozásnak, és elsajátítani a filmzés alapfogásait!

A korszerű videokamerák nagyszerű képminőséget és remek szolgáltatásokat kínálnak, de az mit sem változott az elmúlt időkhöz képest, hogy ma is rengeteg munkát igényel, míg a felvételek élvezhető filmmé állnak össze. Arra bárki képes, hogy egy kiránduláson, esküvőn vagy más családi eseményen órákig kamerázzon; ahhoz viszont már kell némi szakértelem, hogy ebből a tömérdek – és javarészt hasznavethetetlen – képből olyan mozit rakjunk össze, amelyet nem kinszenvedés, hanem igazi öröm végignézni. E havi mesterkurzusunkat a videoszerkesztés témájának szenteljük, és bemutatjuk, hogyan tudjuk amatőr felvételeinket élvezetes filmmé összevágni.

Az idők szava

Jó munkához megfelelő eszköz kell: a videó esetében ez DV- (digitális video-) kamerát jelent. Az analóg technika ma már egész egyszerűen elavult. A DV-kameráknak – a minőségen és a megbízhatóságon kívül – további nagy előnyük, hogy időködot írnak a szalagra: ez egyfajta digitális bélyegző, amely „megmondja” a kamerának és a számítógépnek a képkockák pontos pozícióját. Ha üres részek maradnak a szalagon, az időködot megbolondul, és a kimaradás után nulláról indul újra. Ezt elkerülendő,

a snitteket mindig forgassuk egy picit túl, a következő jelenet felvételének megkezdése előtt pedig tekerjük vissza a szalagon. A másik módszer a kimaradások kiküszöbölésére, hogy a tényleges felvételek megkezdése előtt a sapka eltávolítása nélkül haladjunk végig a kazettán rögzítő módban. Ekkor a teljes szalagra folyamatos időködot kerül. Ha elkövetkezik a vágás ideje, roppant hálásak leszünk azért, hogy már a felvételek megkezdése előtt időköddal láttuk el a szalagot.

A folyamatos időködnek köszönhetően ugyanis gyorsan és egyszerűen másolhatjuk át a PC-re azokat, s csakis azokat (!) a szkevenciákat, amelyeket használni akarunk, s ne kelljen kézzel ide-oda tekerceselnünk a szalagon, míg összeszedetjük az összes feldolgozandó részt.

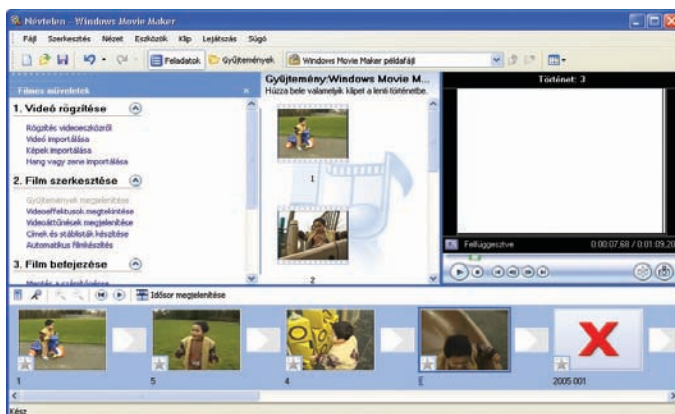
És még egy arany szabály: a modern DV-kamerákat nagyszerű „gumiobjektívekkel” szerelik fel, de próbáljunk erőt venni magunkon, és felvétel közben csak a lehető legminimálisabb mértékben

árú, egyszerűen használható, hatékony vágóprogram kapható a piacon. A Windows XP maga is tartalmaz egyet: a *Movie Maker*, amellyel alapfokú vágási műveleteket végezhetünk el. A szoftver legfrissebb változata ingyen letölthető a hopp.pcworld.hu/127 címen levő weboldalról.

A *Movie Maker* nem rossz eszköz, főleg ahhoz képest, hogy ingyen van, de azért ne legyenek illúzióink: ha valódi szolgáltatásokra vágyunk, arra bizony áldozni kell. Szerencsére nem túl sokat: a *Ulead VideoStudio* és a *Pinnacle Studio* ára egyaránt húsz-harmincezer forint körül van. Mindkét csomag könnyen kezelhető, és sokféle különleges hatással, feliratozási sablonnal segíti a gyors, eredményes vágást. A *Pinnacle Studio* vágási lehetőségei szinte már a professzionális rendszerekével vetekednek.

A több évre visszatekintő Adobe Premiere az igazi profik „fegyvere”; használata kitaró tanulást igényel, ám ha elsajátítjuk, nincs olyan videovágási feladat, amit ne tudnánk megoldani vele

A Windows XP videoszerkesztő programja, a *Movie Maker* az alapvető vágási műveletekhez szükséges eszközöket biztosítja – kiváló tanulókörnyezet a vágással csak most ismerkedőknek

használnuk a zoomot. Sokkal nagyobb eredményt ad, ha a felvétel megkezdése előtt rázoomolunk a témára, és beállítjuk a képkivágást, mint ha felvétel közben tágitjuk-szűkítjük a képet, és ráncigáljuk vele ide-oda a néző szemét. Az ilyen anyagok a fix részek kivételével gyakorlatilag használhatatlanok, és még a legrutinosabb vágó sem képes belőlük minőséget varázsolni.

Vágási költségek

A videók házi szerkesztése korábban a jómódúak passziója volt. Ma már azonban számos megfizethető

A még elszántabb DV-amatőröknek az *Adobe Premiere Prót* ajánljuk: nem olcsó program (ára jóval kétszázézer forint fölött van), de csúcsmínőséget kapunk a pénzünkért. Általános vélemény szerint ez a legjobb célszoftver PC-használóknak. Szolgáltatás-választékával a profi videovágó alkalmazásokat is megszegyeníti, de nem különösebben felhasználóbarát, emiatt időbe telik, amíg megtanuljuk magabiztosan kezelni. Érdemes azonban küzdeni, mert a program remek dolgokra képes.

Akik pedig igazán komolyan gondolják, azoknak ott a Matrox

A Pinnacle Studio kiváló videoszerkesztő és DVD-készítő program azoknak, akik már kinőtték a Movie Makert, de még nem tartanak a Premiere-nél

RT.X10 rendszer. Ez egy olyan speciális videokártya, amellyel valós időben, a számítógép processzorának leterhelése nélkül tudunk különleges videoeffektusokat létrehozni. A rendszer nagyon erőteljes, viszont megköveteli, hogy egy NTFS-formázású meghajtót teljes egészében a felvételek tárolására fordítsunk. Vagyis amikor a költségeket kalkuláljuk, ne csak a kártya árával számoljunk, hanem egy további merevlemez meghajtóval is. Az RT.X10 csomagjához hozzátartozik az Adobe Premiere Pro és a *Sonic DVDit SE* DVD-szerzői eszköz – és ami igazán mehökkentő, az egész csomag, kártyásként, mindenestül kerül körülbelül kétszáz ezer forintba, vagyis olcsóbb, mint önmagában a Premiere Pro.

Helyet neki!

Ha megvan a szoftver, már csak egy kis hely kell a merevlemez. Helyesebben nem is olyan kicsi. Egy perc digitális videó körülbelül kétszáz megabájtot igényel, de to-

vábbi helyre van szükség a hatások és a vágások kiszámításához. A legtöbb szerkesztőcsomag minimális rendszerigénye processzorból legalább hatszáz meghertzest,

A valós idejű videoszerkesztést támogató Matrox RTX10 kártya és a hozzá járó Adobe Premiere Pro program a tökéletes párosítás egy filmes munkaállomás kialakításához

RAM-ból pedig 128 megabájtot ír elő. Ezzel azonban akár bele se kezdünk az egész procedúrába, mert beleöszölünk, mire bármit is meg tudunk csinálni. Be kell látnunk, hogy a videózáshoz erős processzorra, minél több memó-

riára és persze jó sok üres merevlemez helyre lesz szükség.

Minél gyorsabb a rendszer, annál kisebb a különféle hibák, képkockakiesések esélye. Ha szűkében vagyunk a teljesítménynek, a teljes rendszer-továbbfejlesztés előtt néhány trükköt még megpróbálhatunk. Először is érdemes a videót külön partícióra, vagy ami még jobb, külön, dedikált merevlemezre tárolni. Nem árt, ha gyors a meghajtó: ajánlatos 7200 fordulat/perces egységet használni, mert a rendszernek vágás közben rengeteg adatot kell gyorsan mozgatni, és ezt egy fürge merevlemez asszisztenciájával könnyebben megtehetjük.

Ellenőrizzük, hogy meghajtónk támogatja-e a DMA-t (direct memory access; közvetlen memóriáhozáférés), és ha igen, be van-

Csínján a hatásokkal

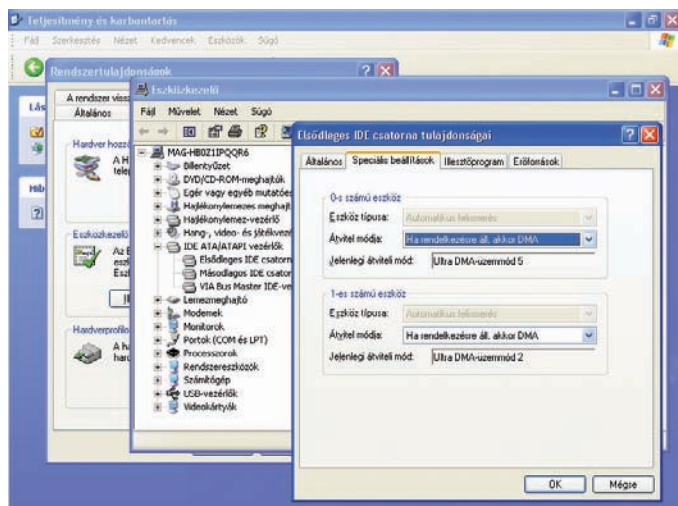
A házilag készült anyagok általában nem technikai problémák miatt néznek ki olyan lehangolóan: amatőr jellegüket az ügyetlen vágás adja. Sajnos sokakat elragad a vágy, hogy trükkökkel, különleges hatásokkal tömjék tele filmjüket. Kicsit olyan ez, mint amikor egy sportkocsi után vágyakozva saját tragacsunkat csicsászunk fel, elborzasztó eredménnyel. Jóból is megárt a sok: gondoljunk erre, amikor legközelebb egerünkkel az üvegtöréses áttűnés ikonja felé közelítünk.

Minden vágó tudja, hogy az úszásnak a filmnyelvből pontos jelentése van: azt fejezi ki, hogy a két snitt között hosszabb idő telt el. Profi vágó ezt az eszközt minden más esetben csupán kényszerből, a két snitt közötti ugrások, illeszkedési problémák elkenésére használja. Ha tehát igazán professzionális eredményre törekszünk, a le- és felúszásokat, különféle áttűnéseket csak nagy önmérséklettel használjuk. Lehet, hogy a vágásnál az eredmény nem fog olyan izgatónak hatni, de biztosak lehetünk abban, hogy közönségünk hálás lesz a visszafogottságért.

Gördülékeny vágás

Ne higgyük, hogy az a videoszerkesztés, amely csupán puritán vágásokra épül, olyan egyszerű dolog. Sőt ez az igazi művészet, és számos olyan trükkje van, amelyet csak a profik ismernek. Ezek közé tartozik a *J- és L-vágás*, amely egyetlen profi vágó eszköztárából sem hiányozhat. Dialógusoknál, interjúknál, vagyis olyan anyagoknál használják, ahol két arc váltogatja egymást a képen. Ez a vágási mód azt jelenti, hogy mindig előbb halljuk meg a személyt, és csak utána látjuk meg az arcát, vagyis csupán akkor vágunk át rá, amikor már beszél. A jelenet elején a kamera annak a személynak az arcát mutatja, aki a párbeszéd első mondatait mondja – ez időig természetes. Amikor azonban beszélgetőtársra megszólal, a kép nem vág át azonnal rá, hanem rövid ideig még az első beszélő arcán marad.

Lényegében arról van tehát szó, hogy az első snitt hangrészét behúzzuk a második snitt alá. Ha ügyesen alkalmazzuk ezt a technikát, a beszélgetés sokkal természetesebbé, gördülékenyebbé válik.

A zökkenőmentes vágás érdekében ellenőrizzük, hogy a merevlemez meghajtókra engedélyezve van-e a DMA-mód

kapcsolva a funkció. A Windows XP-ben a *Vezérlőpulton* hívjuk elő a *Rendszer* panelt, majd annak *Hardver* lapján kattintsunk az *Eszközkezelő* gombon. Menjünk az IDE-vezérlőkhöz, kattintsunk a jobb egérgombbal az egyes csatornákon, a megjelenő menüből válasszuk ki a *Tulajdonságok* parancsot, és a *Speciális beállítások* lapon ellenőrizzük, hogy az átvitel módjára engedélyezve van-e a DMA.

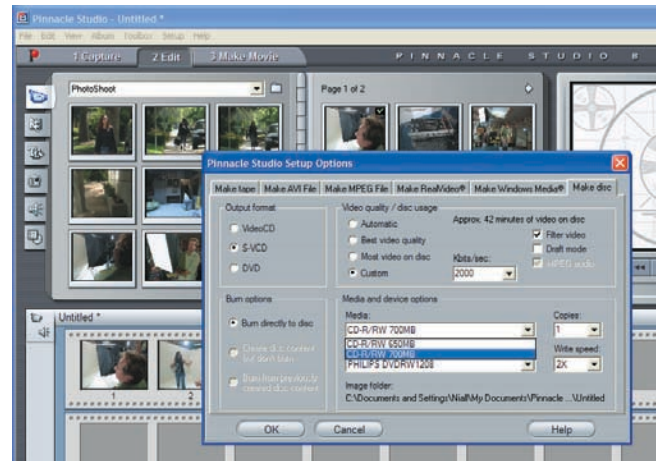
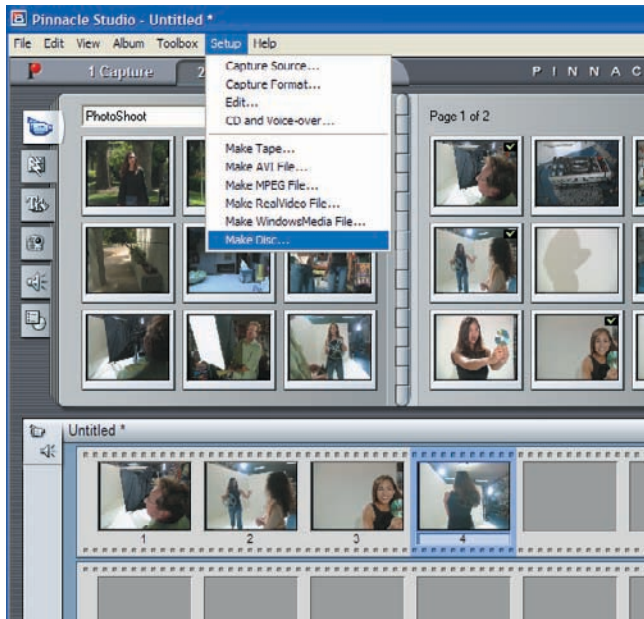
Ugyancsak gyorsítja a működést, és a képkockakiesések veszélyét is csökkenti, ha a vágás megkezdése előtt lezárunk minden programot: nemcsak a böngészőt és a szövegszerkesztőt, hanem a háttérben futó alkalmazásokat is, például a vírusellenőrző szoftvert, illetve más segédprogramokat. Ezt elvégezhetjük kézzel a *Tálcán*, vagy még kényelmesebben az *Endit All 2.0* programmal. A szoftver letölthető a hopp.pcworld.hu/129 címről.

SVCD-KÉSZÍTÉS

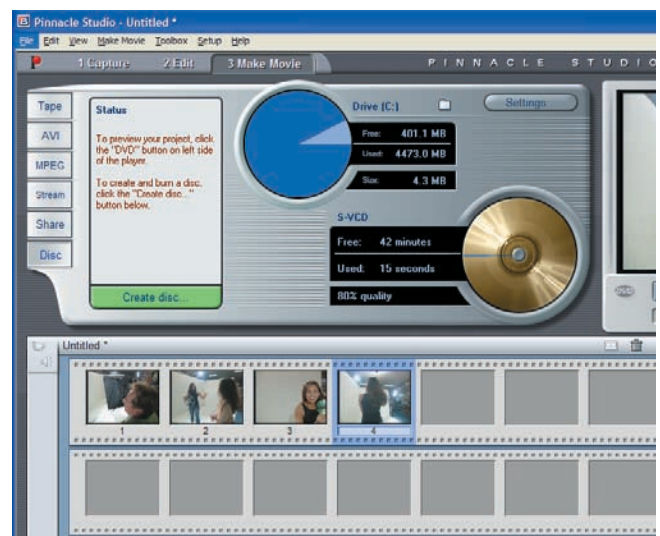
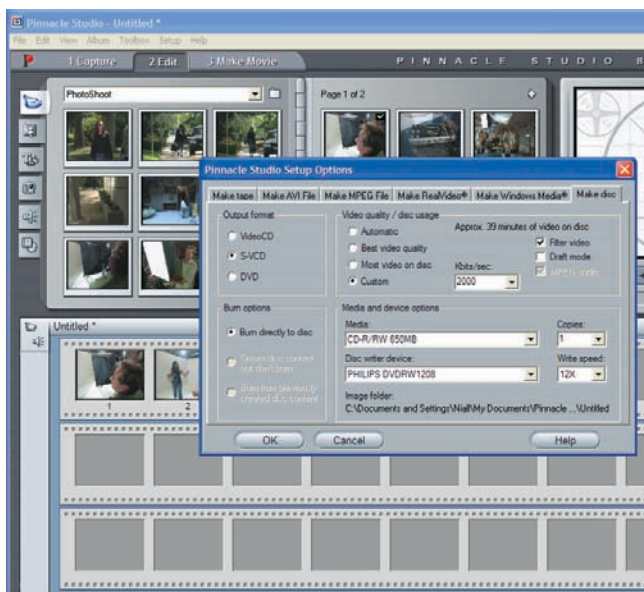
Nincs mindenkinek DVD-írója, viszont mindenki olyan anyagokat szeretne készíteni, amelyeket asztali DVD-lejátszón is megnézhet. A megoldás: használjuk a Super Video CD (SVCD) formátumot, amelyet ma már a legtöbb asztali DVD-lejátszó támogat. Az SVCD-t Kínában fejlesztették ki: nem olyan jó minőségű, mint a DVD, de jobb, mint a sima Video CD, és ami a legvonzóbb benne: minden CD-íróval írhatunk SVCD formátumú lemezeket. Az alábbiakban azt mutatjuk be, hogy a Pinnacle Studio 8.0-val miként tudunk SVCD-t létrehozni.

1 Miután megvágtuk a filmet, kattintsunk a *Setup* menüparancsra, és a lenyíló listából válasszuk ki a *Make Disc* parancsot.

3 Menjünk a *Media* rovatához, és a lenyíló listáról válasszuk ki a használni kívánt lemez típusát és kapacitását. Néhány asztali DVD-lejátszó nem szereti a nagy sebességgel felírt lemezeket, ezért írási sebességnek válasszuk a kétszeres lehetőséget. Ha minden beállítást elvégeztünk, kattintsunk az *OK* gombon.

2 Az *Output Format* részben jelöljük be az SVCD választógombját. Ezután a *Video Quality* részben válasszuk ki valamelyik lehetőséget: ha nem tudunk dönteni, kattintsunk az *Automatik* választógombjára. Ekkor durván 32 perc videót tudunk egy lemeze írni. Ha kicsivel hosszabb a kiírandó film, használjuk a *Custom* lehetőséget, és válasszuk ki egy bitsebességet a legördülő listából: a *Video Quality* rész jobb sarkában megjelenik, hogy a választott bitsebesség mellett hány perc fér el a lemezen.

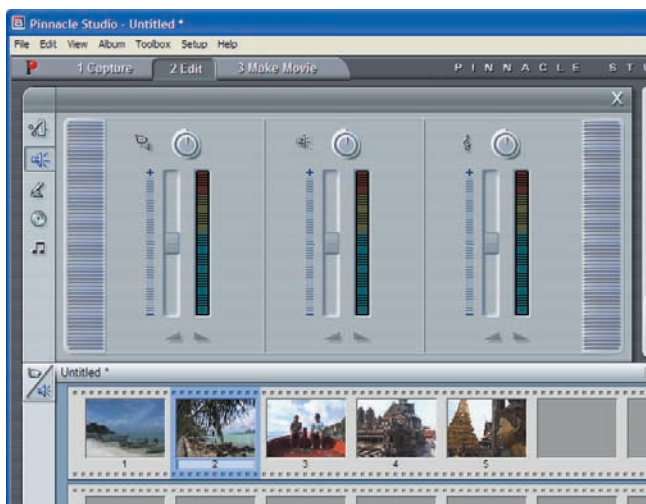

4 Tegyük be az üres CD-t a meghajtóba, kattintsunk a főablakban a *Make Movie* fülön, majd a képernyő bal oldalán a *Disc* gombon. Végül a *Create Disc* parancs kiválasztásával indítsuk el a képkiszámítási és a lemeze írási procedúrát.

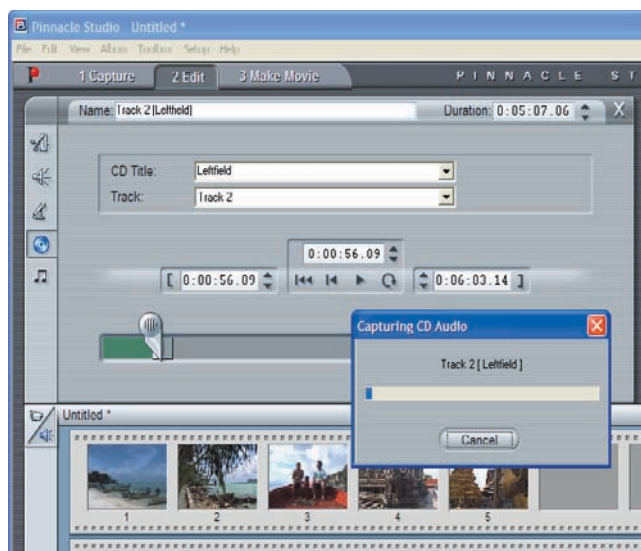
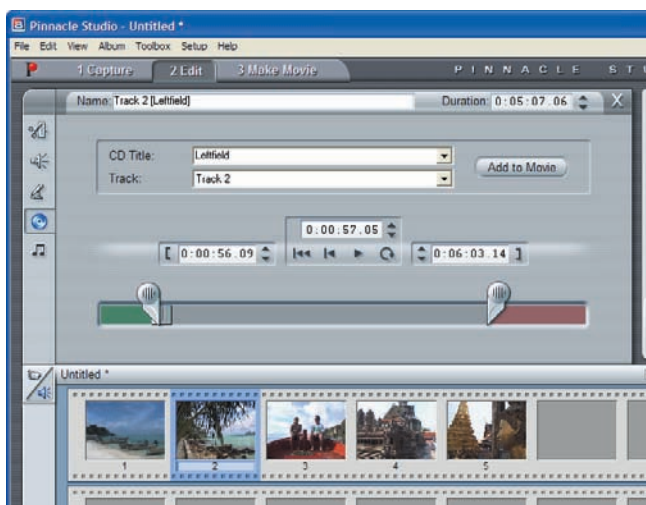
HANGSÁV HOZZÁADÁSA

Vágáskor az egyik legáltalánosabb feladat a háttérzene alákeverése. A Studio 8.0 beépített hangszávkészítővel rendelkezik, az általa produkált végeredmény azonban nem túl szívdverítő. De minek is használnánk unalmas konzervzenéket, amikor kedvenc CD-nkről is kinyeshetjük a hangot, és alákeverhetjük filmünkhez. Az alábbiakban bemutatjuk a hangosítás technikáját.

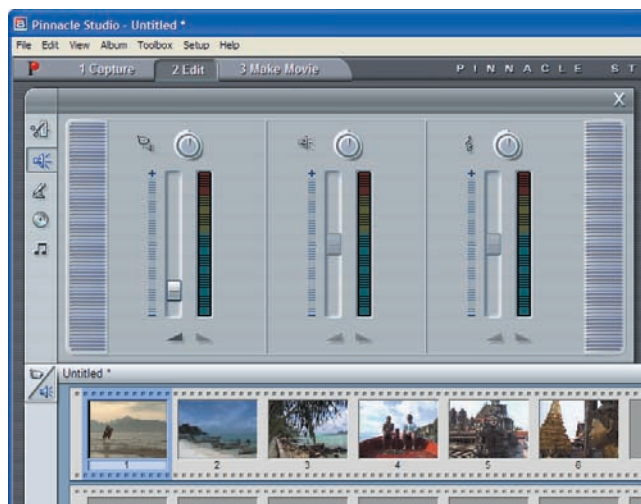
1 A *Movie Edit* ablakban a megfelelő snitten kattintva jelöljük ki, hogy hol kezdődjön a zene. Ezután a hangszóró ikonján kattintva nyissuk meg az *Audio* panelt.

2 A panelen kattintsunk a *CD* ikonon, és tegyük be egy zenei CD-t a meghajtóba. Miután a Studio 8.0 érzékeli a lemezt, megkér minket, hogy nevezzük el azt, majd kattintsunk az *OK* gombra. A beeső listáról választunk ki egy számot, majd a jobb és bal oldali csúszkával jelöljük be, mennyit akarunk használni a számból. Ha kész, kattintsunk az *Add to Movie* gombon.

3 Ha most visszatérünk a főablakba, és kattintunk a *Play* gombon, a képernyőn megjelenik egy *Capturing CD Audio* panel: amikor ez befejezi munkáját, elindul filmünk. A kiválasztott szám az első lépésben kiszemelt snitt elejéről indul.

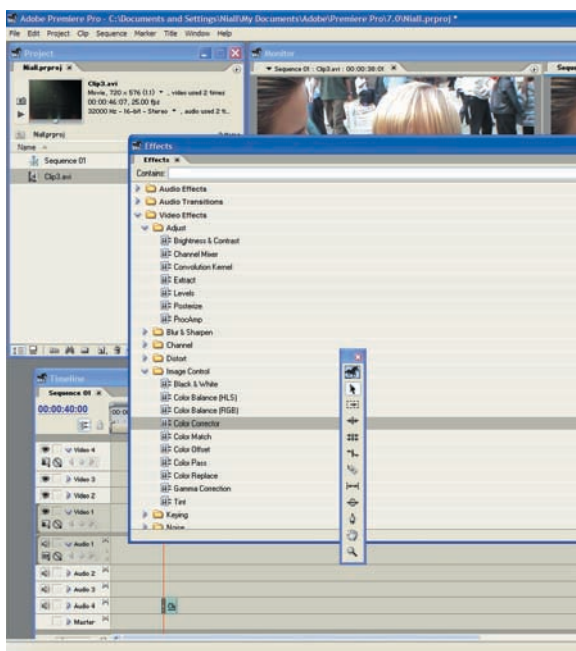
4 Most már csak a videosáv eredeti hangját kell lekevernünk, mielőtt megszólal a zene. Menjünk vissza a film azon pontjára, ahol a számot el akarjuk kezdeni, és kattintsunk az *Audio Tool* ablak *Speaker* ikonjára. Ekkor megjelenik a képen a keverőasztal. Indítsuk el a lejátszást, és még mielőtt elkezdődik a zene, az eredeti hangszávkészítővel fokozatosan halkítsuk le a zenét. A *Timeline View* gombra kattintva ellenőrizni tudjuk a hangszávkészítő végrehajtott változtatásokat.

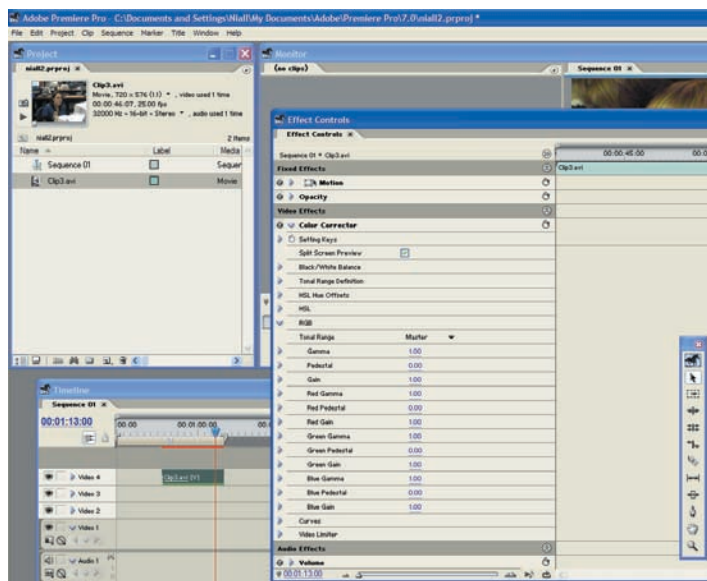
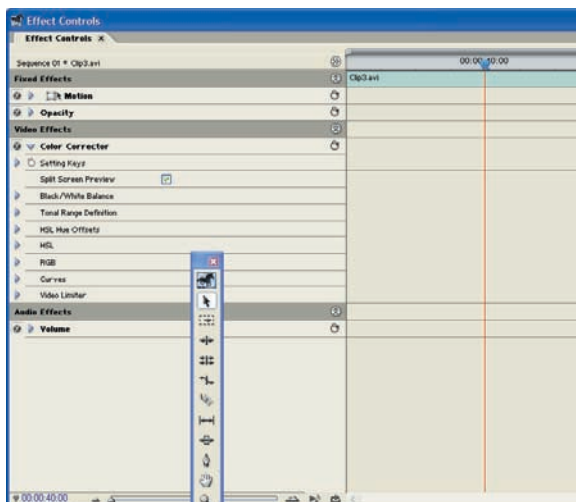
SZÍNKORREKCIÓ

Felvételeink megtekintésekor gyakorta tapasztalhatjuk, hogy a színek nem stimmelnek. A fehérek, amelyek a keresőben olyan szépen festettek, a képernyőn sárgás, kékés vagy zöldes elszíneződést mutatnak. Ez a gyakori hiba abból származik, hogy a felvételek megkezdése előtt nem állítottuk be a kamerán a fehéregyensúlyt. A problémát a környezet színeinek kölcsönhatása okozza, amit a szem nem érzékel, a kamera viszont igen. Lényegében ugyanarról a jelenségről van szó, mint amikor az áruházban veszünk valamilyen ruhadarabot, s otthon rájövünk, hogy az áruházi világítás becsapta a szemünket, s a ruha valódi színei teljesen mások. Szerencsére a Premiere Pro színekorrekciós eszközeivel lényegesen csökkenthetjük a hiba hatását. A következőkben bemutatjuk, hogyan korrigálható egy jelenet, amely túl sárgásnak hat.

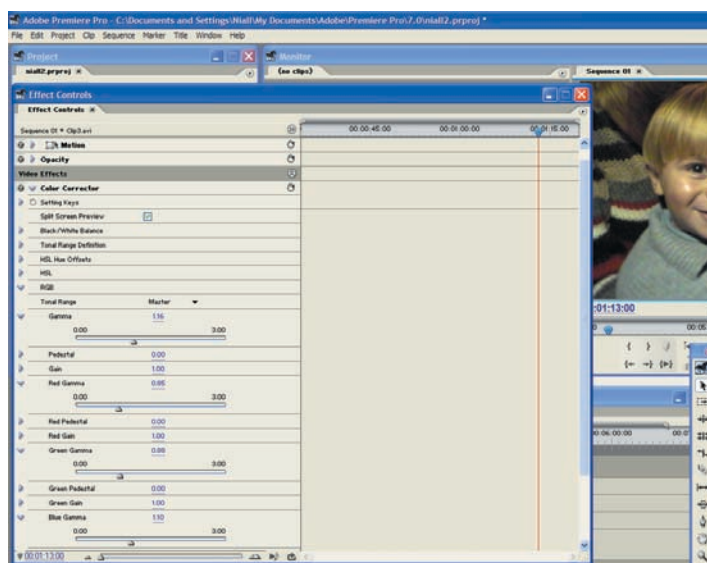
1 Válasszuk ki a filmrészletet (vagy klasszikus, filmes terminológiával: snittet) a *Timeline* ablakban. Ezután alkalmazzuk rá a *Color Corrector* hatást: húzzuk át az *Effects* ablakból, és az *Effects Controls* ablakban a kis háromszögnél kattintva jelenítsük meg a hatás kezelő-szerveit.

2 Az időmutatóval menjünk egy olyan képkockához, amelyen jól látható a kijavítani kívánt színhiba. Jelöljük be a *Split Screen Preview* dobozkat, hogy a snitt bal felét a korrigált, jobb felét pedig az eredeti állapotban láthassuk.

3 Ha a jelenet túl sárga, akkor kevés a kék a képen. Ennek kijavításához az RGB-szöveg mellett a háromszögre kattintva jelenítsük meg a *Color Corrector* eszköz RGB (vörös, zöld, kék) szabályozási lehetőségeit. Ekkor megjelennek a teljes képre, illetve az egyes színcsatornára vonatkozó *Gamma*, *Pedestal* és *Gain* beállítási lehetőségek.

4 A *Blue Gamma* sorban növeljük meg a kéket, a *Red Gamma* és *Green Gamma* sorban pedig vegyünk le egy keveset a vörösből és a zöldből. Sárgás kép kiegyensúlyozásához általában a zöldből kicsivel többet kell elvennünk, mint a vörösből. Ha a módosítások nyomán túlságosan sötétté válik, az átfogó *Gamma*-érték növelésével világosítsuk ki. Bánjunk azonban óvatosan a csúszkával, mindig csak kicsit igazítsunk rajtuk, nehogy a kép természetellenessé váljon.

VILÁGÍTÁS

A fotózáshoz hasonlóan a filmezésnél is a helyesen megválasztott világítás a jó kép titka. És itt nem pusztán arról van szó, hogy elegendő fénynek kell az objektívbe jutnia, különben a film nézhetetlenül sötét lesz. A mai DV-kamerák már elképesztően kevés fénynél is képesek dolgozni, ez azonban nem jelenti azt, hogy az ilyen körülmények között készült kép egyszersmind jó is lesz. Minél kevesebb a fény, annál jobban kell erőködniük a kamera érzékelőinek, és ez szemcsés képet eredményez – ezt elkerülendő mindig törekedjünk arra, hogy megfelelő fényviszonyokat teremtünk a felvételhez.

Az első alapszabály: sose a kamera elől, hanem a kamera mögül világítsunk, különben a tárgynak csak a sziluettjét fogjuk látni (ugyanúgy, mint amikor ellenfényben fotózunk).

A második fontos szempont: a világ háromdimenziós, a videokamerák viszont természetüknél fogva csak két dimenzióban dolgoznak, és a térbeliség hatását a fények és árnyékok adják meg a képeknek.

A legtöbb amatőr filmes egyetlen lámpát használ, nagyon fontos tehát, hogy a fényforrás helyét jól válasszuk meg.

A megfelelő pozíció a kamera mögött és fölött van, de nem pont középen, hanem egyik vagy másik oldalon. Ha alulra helyezük a fényforrást, ezzel démoni hatást kölcsönzünk a szereplőnek (persze ez lehet jó is, ha épp ez a cél).

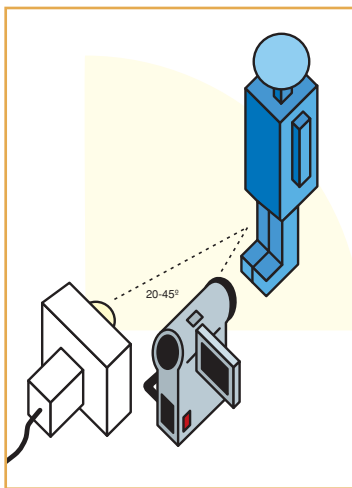
Az oldalról, felülről érkező fény jól megvilágítja az alanyt, és finoman megrajzolja az árnyékokat is, megteremtve a mélység érzetét. Ha az árnyékok túl mélyek és sötétek, megpróbálkozhatunk azzal, hogy a fényt nem közvetlenül a szereplőre, hanem valamilyen fehér felületre (legyszerűbb esetben a falra) irányítjuk, mert onnan visszaverődve kicsit szóródik, és lágyabb árnyékokat rajzol a szereplő arcára.

Kétlámpás világítás

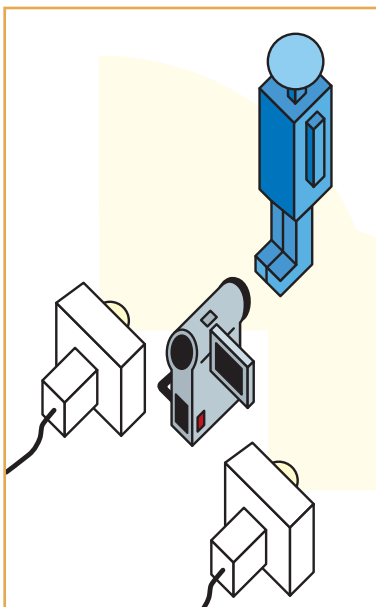
A legtöbb profi legalább két lámpa használatát ajánlja. Ekkor sokkal rugalmasabban játszhatunk a fényekkel és árnyékokkal. Az első lámpa a főfény, vagyis az alapvető fényforrás. A második lámpa a derítőfény: ezzel a mély árnyékokat lágyíthatjuk. A főfény a kamera mögött és fölött, az egyik oldalon helyezkedik el, a derítőfény pedig a kamera másik oldalán; ez utóbbit azonban kicsit közelebb is lohatjuk a szereplőhöz – a pontos helyet az adott szituáció dönti el.

A profik általában egy harmadik lámpát is használnak, amelyet a kamerával szemben helyeznek el, a szereplő mögött, de képhatáron kívül. Ez a fény segít a szereplőt kiemelni a háttérből, s lágyítja a feje és válla körül képződő árnyékokat.

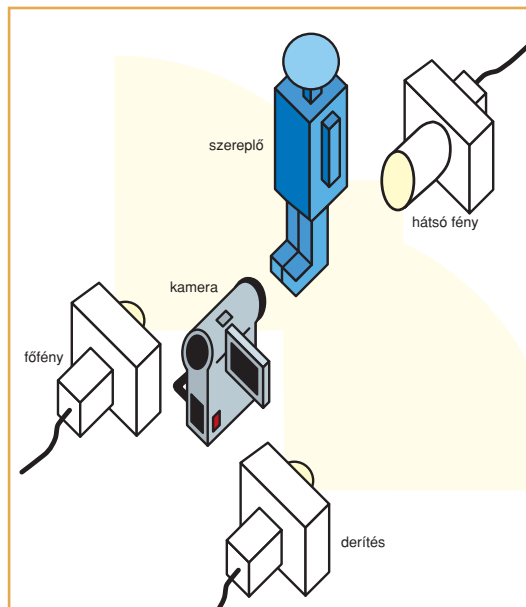
1 Ha egyetlen lámpát használunk, ezt a kamera valamelyik oldalán, fejmagasság fölé helyezzük el

2 Ha két lámpánk van, a kamera két áttellenes oldalán állítsuk fel őket

3 Amennyiben három lámpát használunk, a harmadik fényforrást a szereplő mögé tesszük, de úgy, hogy ne lógjon bele a képbe

Ne felejtjük el, hogy a vágásoknak mindig a dialógushoz kell igazodnia. Beszélgetés közben tilos öncélúan ide-oda vágni a két személy között: a vágásnak csak akkor van létjogosultsága, ha a képváltás valamilyen érdemi információt közöl (például a beszélgetőtárs arcán érdekes reakció tükröződik).

Hasonló szabály érvényes a képek zenére vágásánál is. A vágás-

nak alapvetően a ritmushoz kell igazodnia, de hosszú zenéknél ez a vágási mód nagyon mechanikus-sá, fárasztóvá válik. Ilyenkor érdemes a klipet picit kizökkenteni a ritmusból, és néhány vágást nem pontosan az ütemhez igazítani. Ám a zenei frázisokon és riffeken belül semmiképp sem szabad drámai képváltásokat alkalmazni, mert ezzel csak megzavarjuk a jelenetet és a nézőt.

És még valami, amit felvételkor és vágáskor egyaránt érdemes szem előtt tartani: akarjuk, nem akarjuk, minden képünknek és montázsunknak jelentése van! Gondoljunk erre, amikor videóinon dolgozunk, és – akárcsak a beszédben – próbáljunk értelmesen fogalmazni, kerülve az értelmetlen képi halandzsát.

Ha betartjuk ezeket az alapszabályokat, sokkal fogyaszt-

hatóbb anyagokat fogunk létrehozni. És a minőségnek van egy járulékos haszna: minél szívesebben nézik ismerőseink alkotásainkat, annál könnyebb lesz rábeszélni őket, hogy szerepeljenek is bennük, vagyis nem kell lasszóval fogni a szereplőket elkövetkező produkcióinkhoz. ■

Kihalóban a „csináld magad” mozgalom

OKOS-E, AKI OKOS TELEFONT HASZNÁL?

Egyre több színes kijelzős, kamerás, naptáros és egyéb hasznos, a feladatok menedzselését elősegítő funkcióval ellátott mobiltelefonnal találkozhatunk napjainkban. Míg korábban az egyszerűbb mobilok és elektronikus telefonkönyvek használata az egykor fejből tudott telefonszámok elfelejtéséhez vezetett, mostanra az úgynevezett okos telefonok használói – hihetetlen kényelmükben – a legegyszerűbb módosításokat is készen akarják megkapni, a kisujjuk mozdítása nélkül. Érthetetlen módon ezért hajlandók fizetni, sőt akár igen sokat fizetni. A mobillogó- és csengőhangletöltő központok tulajdonosai elégedetten dőlhetnek hátra bőrkárpitozású foteljeikben.

Milliókat költünk...

Áttekintve a számadatokat, elborzadva láthatjuk, hogy a nyugat-európai fogyasztók 2003-ban 750 millió eurót költöttek arra, hogy programokat töltsenek le mobilkészülékeikre. A bevétel legnagyobb részét – közel 500 millió eurót – a különféle csengőhangok, logók és képernyővédők hozták, ezek után a letöltött játékok következnek. Ötből egy felhasználó tölt le egyáltalán bármit is a mobiljára, valamint minden harmincből mindössze egy az olyan, aki csengőhangokon, logókon és képernyővédőkön kívül bármi egyebet is letölt. A hagyományos csengőhang helyett egy sláger vagy valamely ismert tévéműsor bevezető zenéjéből kölcsönzött néhány ütem alkalmazása először a kilencvenes évek második felében vált népszerűvé. A mobilcsengőhangok piaca a 32,2 milliárdos zenepiac durván 10 százalékát adja. A tendencia Magyarországon is megfigyelhető: egyre több és több pénzt költünk ezekre.

Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban...

A számítástechnika hajnalán tapasztalt ősi magyar leleményesség, az agyafúrt házi barkácsmegoldások mintha teljességgel visszaszorultak volna. Alig tíz-tizenöt éve életkortól, nemtől és foglalkozástól függetlenül mindenki lelkesen „amatőrprogramozgatót” az akkori ZX Spectrum, Commodore, HT1080 és egyéb akkori „csúcsgépeken”. Emlékeztünk arra, hogy mindenki mindent maga akart, saját kezűleg megcsinálni. Az önfeléd kísérle-

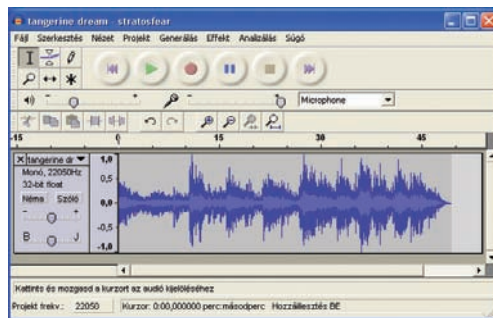
tezési kedv azonban napjainkban erőteljesen lanyhulni látszik, kényelmes világunkban, úgy tűnik, kissé ellustultunk.

Bár az első generációs mobilokra is léteztek már a PC-n különféle hang- és operátorlogó-szerkesztő segédprogramok, az alacsony felbontásból adódóan ily módon

és ehhez segédeszközként csupa ingyenes programot fogunk hadrendbe állítani.

Barkács pajtás szerszámosládája

A telefon és a számítógép közti kapcsolat sokféle lehet. Általában minden típushoz elérhető egy

A WAV-állományok megfelelő átalakításával az Audacity programmal megtalálhatjuk a minőség és az állományméret közötti optimális kompromisszumot

csak egyszerűbb „Móriczka”-ábrákat lehetett készíteni. Az újabb színes kijelzős, többszólamú (polifonikus) készülékek viszont

Az IrfanView segítségével képeinket nemcsak átméretezni lesz könnyű, de számos effektel fel is dobhatjuk azokat

már valóban élvezhető képet, illetve hangot tudnak produkálni. Házilagos kivitelezésben egy kellemes csengőhanghoz vagy egy ízléses színes logó elkészítéséhez mindössze pár perc szükséges,

szinkronizációs kábel, valamint az infravörös kapuval vagy Bluetooth-kapcsolattal rendelkező mobilok ezeken keresztül is tudnak küldeni, illetve fogadni adatokat. Külön csoportja az okos telefonoknak a memóriakártya-bővítést tartalmazó típusoké – például a Nokia 3650-es, 6600-as típusokhoz 128 megabájt MMC-bővítést tudunk használni –, ahol egy egyszerű, „minden egyben” memóriakártya-olvasó segítségével írhatunk közvetlenül azokra.

Megjött AI Bundy, és énekel

A mai telefonok többsége képes MID- és WAV-állományokat csengőhangként megszólaltatni. A MID-, azaz MIDI-állományok ingyenesen is letölthetők, ehhez mindössze a *midi* és a *free* szavakat kell beütnünk a Google keresőbe, máris ömlenek a találatok, különféle zenei stílusok szerint válogatott MIDI-gyűjteményekkel, amelyekből kedvünkre válogathatunk. Ezekben egyaránt találunk monó, sztereo és többcsatornás zenéket is, a többcsatornásokat tudjuk polifonikus csengőhangként megszólaltatni.

Kicsit más a helyzet a WAV formátumú effektusokkal, állathangokkal annyiban, hogy bár ezekből is rengeteget találhatunk az interneten, de alkalmasint szükség lehet némi konvertálásra is – ez azonban ne riasszon el bennünket. Itt kell még megemlíteni, hogy zenei részleteket akár MP3-állományból

Már a Sony Ericsson P800-as modell is úttörő volt, de a P900-as igazán szemrevaló és esztétikus darab

is ki tudunk emelni, ehhez mindössze az *Audacity* nevű ingyenes zeneszerkesztőt kell igénybe venni. Segítségével beállíthatjuk a hangállományok minőségét meghatározó különféle paramétereket – monó vagy sztereó legyen-e –, megadhatjuk a mintavételi frekvencia értékét stb. A mai telefonokban általában a 11–22 kilohertzes monó állományok szólnak viszonylag elfogadhatóan, és ezek nem is túl hosszúak: pár tíz vagy száz kilobájtostak. A sztereó minták, illetve a 44 kilohertzes állományok viszont ijesztően nagy helyet foglalnak el, és sok esetben a kis hangszórókon rosszabbul, sőt torzabban szólnak meg. Egy kis kísérletezést megér a dolog, a kiválasztott kedvenc mintából készítsünk el többfelét különböző beállításokkal is, majd hallgassuk meg őket egyesével a telefonon. A további csengőhanggyártásnál pedig a már bevált paramétereket használhatjuk.

Rajzfilmhősök a kijelzőn

Nem sokkal bonyolultabb egy szép kép feltöltése sem. Először is keressünk alpanyagot az interneten.

A kamerával felszerelt mobiltelefonnal akár saját felvételeinket is háttéré tudjuk alakítani

Ha például kedvenc rajzfilmhősünk Dexter, írjuk be a Google képkeresőbe, és válogassunk a találatok között. A kiválasztott képet mentjük le saját gépünkre, majd a szintén ingyenes *IrfanView* segít-

ségével alakítsuk (kicsinyítsük) a szükséges nagyságúra – a megfelelő képméreteket és a grafikus állományok megengedett típusait a telefon részletes kézikönyvében találhatjuk, vagy egyszerűen átküldünk a telefonról egyet számítógépünkre, és azt vesszük irányadónak. A támogatott állományok általában JPG vagy GIF kiterjesztésűek lehetnek. Ez azt is jelenti, hogy akár animált GIF is megjeleníthető, tovább fokozva az élvezetet.

Egyéb veszély

Kétségtelen, hogy a mai mobiltelefonok multimédiás képességei hang- és képminőség tekintetében viharos gyorsasággal fejlődtek.

Némelyik típusban az Opera webböngésző dolgozik, sőt az MP3 formátumú zenék lejátszására képes modell sem ritkaság.

A telefonokban tárolt személyes adatokra továbbra is az jelenti a legnagyobb veszélyt, ha elveszítjük vagy ellopják tőlünk a készüléket. A mobil eszközök több mint 90 százaléka védtelen a számítógépes bűnelkövetőkkel szemben. S akkor még nem is ejtettünk szót arról, hogy a legtöbb készülékben van infravörös kapu, Bluetooth vagy egyéb vezeték nélküli hálózati vezérlő (például Wi-Fi), és sajnos az a tapasztalat, hogy a felhasználók ritkán állítják be ezeket az eszközöket helyesen, magukra nézve biztonságosan. Sokan nem is veszik a fáradságot a kézikönyv elolvasására, ezért a fejtett funkciók nagy része örökre rejtve marad előlük. Statisztikák szerint az okos telefonnal rendelkezők mindössze egyharmada használja ki készüléke teljes tudását!

Csizmazia István

CD-MELLÉKLET

1

TARTALOM

- 136 TELJES VERZIÓ**
Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1
- 138 TELJES PROGRAM**
Panda Titanium
Antivirus 2004
- 139 TELJES PROGRAM**
Novell SuSE Linux 9.1
- 140 Rendszer**
SpeedSwitch XP 1.4
- 140 CD/DVD**
UltraISO 7.2 Media Edition
- 141 Internetes segédprogram**
AM-DeadLink 2.0
- 141 Multimédia**
Pinnacle Instant CD/DVD 8
- 142 Weboldalszerkesztő**
Nvu 0.2
- 142 DVD-lejátszó program**
Intervideo WinDVD 6.0
- 143 Multimédia**
DScaler 4.1.8
- 143 CD/DVD tesztelő program**
Nero CD-DVD Speed 3.0
- 144 Internet**
Mozilla 1.7RC3
- 144 Petőfi Rádió műsora MP3-ban**
MODEM IDŐK

CD-s kiadás

3 CD

- Panda Titanium Antivirus 2004 teljes verzió
- Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1 teljes verzió
- exPressit SE 2.1
- címkenyomtató szoftver
- Novell SuSE Linux 9.1 magyar változat
- PC Studio DivX formátumban
- Segélyvonal CD

DVD-s kiadás

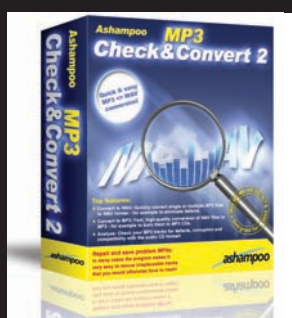
1 DVD

- 1 DVD kilenc gigabájt tartalommal
- PC Studio DVD minőségben
- Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1 teljes verzió
- exPressit SE 2.1 címkenyomtató szoftver sablonokkal és háttérképekkel
- Novell SuSE Linux 9.1 magyar változat
- Segélyvonal CD
- Játékdemók

A PC World mostani száma három CD-vel, illetve egy dupla rétegű, kilenc gigabájt DVD-vel jelentkezik. Szokás szerint a DVD tartalmazza a CD-s verzió közreadott minden programot, emellett a PC Studio tizenegyedik adását DVD Video formátumban, néhány olyan szoftverrel egyetemben, amely a CD-mellékletre nem került fel! A plusz programok közül érdemes kiemelni a játékdemókat, a Cyberlink programválogatást, a kollégánk által a Computex kiállításon készített fényképeket vagy a VIA Technológiai Fórum videóit.

A CD-k közül az egyiket teljes egészében elfoglalja Novell SuSE Linux 9.1 operációs rendszer magyar nyelvű változata, a másikat pedig e havi segédprogram-válogatásunk, a Segélyvonal CD. Ez utóbbról egyébként lapunk hasábjain részletesen is olvashatnak (90. oldal). Az első korongra került minden egyéb, többek között a PC Studio e havi adása és két teljes verzió: az *Ashampoo MP3 Check & Convert* zenefájl-ellenőrző és konvertáló segédprogram, valamint az *exPressit* címkekészítő alkalmazás. Utóbbiból a CD-s változaton csak maga a program szerepel, míg a DVD-n rengeteg sablon és háttérkép is helyet kapott. Az egyes CD-n szerepel még a PC World Extra mappa, amely az újságban szereplő cikkekhez kapcsolódó segédprogramokat tartalmazza.

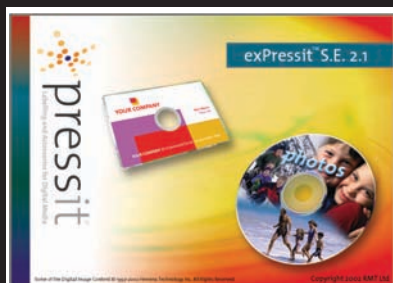
Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1

MP3-as zenegyűjteményünk karbantartásához nyújtunk segítséget ebben a hónapban. E havi ajándékunk az Ashampoo MP3 Check & Convert szoftver, amellyel egy mozdulattal kiszűrhetjük a hibás zenefájlokat vagy WAV formátumba konvertálhatjuk őket zenei CD-re írás előtt.

Teljes verzió!

exPressit

Másik ajándékunk ebben a hónapban az újság mellé csomagolt nyomtatható matrica. Hogy legyen mivel elhelyezni a grafikáinkat, mellékeljük az exPressit SE 2.1 címkekészítő alkalmazást is. A CD-mellékletünkön csak a program kapott helyett, a DVD-n további rengeteg sablon és háttérkép is. A DVD-n egy ISO képfájl tartalmazza a telepítő CD-t, ezt kell CD-író programmal lemezre égetnünk.

Teljes verzió!

A melléklet kezelőfelületének használata

1 A kezelőfelület a CD vagy DVD behelyezésekor automatikusan elindul. Amennyiben rendszerünkön ki van kapcsolva az automatikus lejátszás, a gyökérvénynyitvárnban található *pcworld.exe* állományt kell futtatnunk.

2 A felület kategóriánként csoportosítva tartalmazza a programok leírását. A kívánt kategóriát a képernyő bal felső részén látható legördülő listából választhatjuk ki. Az ehhez tartozó programok automatikusan megjelennek az alatta levő mezőben.

Törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési kéréssel vagy problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz:

- ➔ e-mail: terjesztes@idg.hu
- ➔ telefon: 06-1-577-4301
- ➔ személyesen: 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14. A ép. IV. em.
- ➔ H-Cs: 8.15-16.30, P: 8.15-15 óráig
- ➔ technikai segítség: segelyvonal.pcworld.hu
- ➔ internetes előfizetés: mediashop.idg.hu

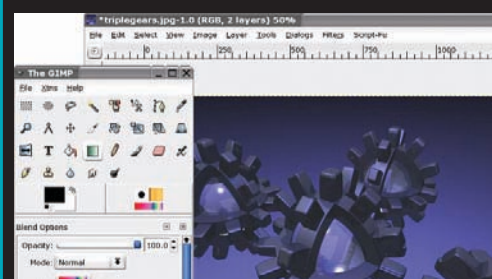
TÓSZEGI SZABOLCS

CD-szerkesztő

Egy éve állítja össze a PC World-korongok tartalmát. Feladata felkutatni a legjobb szoftvereket és teljes verziókat

Novell SuSE Linux 9.1

Rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk olvasóinktól, amikor pár hónappal ezelőtt elhelyeztük lemez mellékletünkön a SuSE Linux kilencedes változatát. Éppen ezért, mivel most jelent meg a legújabb, 9.1-es magyar nyelvű verzió, úgy döntöttünk, hogy ezt is felvesszük e havi ajándéklistánkra.

RÉSZLETES CD- ÉS DVD-TARTALOM

Plextools Professional 2.14

Ez a program a Plextor CD-olvasók és -írók tulajdonosainak elengedhetetlen kelléke. Az alkalmazással minden, a meghajtókkal kapcsolatos tevékenység elvégezhető: zene- és filmlejátszás, CD-másolás, sőt túlságosan hangos olvasóinkat is lehalkíthatjuk vele, ha lassabb sebességre kapcsoljuk őket. Ingyenesen használható, frissítési változat, tehát csak a gyári CD-ről feltöltött Plextoolsra telepíthető.

Avant Browser 9.02b027

Megérkezett a népszerű Internet Explorer kiegészítő legújabb verziója. Használatával leegyszerűsíthetjük az internetezést, hiszen sok hasznos aprósággal ruhazza fel a böngészőnket. Ezek közül talán a legérdekesebb az Opera böngészőből megismert „ablak az ablakban” működési mód. Ezenkívül lehetőségünk van a „felugró” (pop-up) ablakokat is kikapcsolni. Teljesen szabadon használható ingyenes változat.

Eudora 6.1.1

Egykor, az internet hőskorában (amikor az Outlook Express még nem volt a Windows része), nagyon népszerű volt az Eudora levelezőprogram. Mára kissé megcsappant a program felhasználói

tábor, ennek ellenére az alkotói nem hagyták magára, folyamatosan fejlesztik tovább, aminek bizonyítéka, hogy megérkezett legújabb változata. A program teljesen ingyenes, cserébe csak néhány hirdetéssel kell eltűrnünk használat közben.

Mozilla 1.7RC3

A népszerű, nyílt forráskódú böngésző legújabb, 1.7RC3-as, az 1.7-es változat megjelenés előtti utolsó tesztváltozata. Ebben a verzióban sok hibát javítottak ki a fejlesztők, valamint pár új „kunszttal” bővítették a program funkciókészletét. Ingyenesen használható, teljes változat.

SIPPS 2.0.46.23

A híres Nero CD-író program alkotóinak új alkalmazása, amely interneten keresztül telefonálásra használható. Kipróbálható változat.

Nero CD Speed 3.00

A szoftverrel CD/DVD-olvasók sebességét lehet precízen lemérni. Az adatok egy grafikonon jelennek meg, amelynek x tengelyén a lemez pozíciója, y tengelyén pedig az olvasási sebesség található. Nemcsak sebességmérésre, hanem egyéb tesztekre is alkalmas. Ingyenesen használható, teljes változat.

iTunes 4.6

Megérkezett a Macintosh számítógépeken híressé vált iTunes szoftver PC-s verziójának legújabb, 4.6-os változata. Az alkalmazás egyrészt komplett zenelejátszó és rendszerező szoftver, másrészt ezen keresztül lehet elérni az Apple óriási sikert elért internetes zeneáruházat – immáron PC-ről is. Ingyenesen használható, teljes változat.

Nero 6.3.1.15 frissítés

Ebben a mappában a Nero CD-író programcsomag legújabb frissítései, valamint a hozzájuk tartozó magyar nyelvi modulok találhatóak meg.

Media Player 10 beta

A Microsoft médialejátszójának, a Windows Media Player 10-nek a nyilvános technikai bétaváltozata. A Microsoft felhívja a figyelmet, hogy ez a változat még nagyon messze van a kész, végleges terméktől, használata közben hibák léphetnek fel, amelyek adott esetben adatvesztéshez vezethetnek! Épp ezért telepítését csak biztonságos tesztkörnyezetben, vagy fontosabb adatok előzetes mentése után ajánlják! A lejátszó megújult kezelőfelületet és rengeteg új funkciót kapott alkotóitól.

PC Studio #11

II. évfolyam, 7. szám.

A PC Studio mostani adása igencsak rendhagyó, hiszen PC-nek a közelébe sem megyünk! Ellenben szemügyre vesszünk egy kitűnő Mazdát, pedig nem is vagyunk autós műsor, és keresgélünk, de nem találunk semmit az erdőben, pedig ebben GPS is segítségünkre lesz. Utazunk megközelítőleg 8600 kilométert, hogy lássunk csinos lányokat, egy ügyetlen robotot és masszírozós fotelú turistabuszt. Az autó ablakán kikönyökölve telefonálunk, mégsem büntetnek meg a rendőrei, meghallgatunk egy 5.1-es fejhallgatót, pedig csak két fülünk van, és megyünk pár kört a sárga körhíttával. DVD-mellékletünkön műsorunk DVD-Video formátumban található, így akár asztali DVD-lejátszón is megtekinthető; ha PC-nk képernyőjére szeretnénk varázsolni, szükségünk lesz egy lejátszószoftverre. (Aki nem rendelkezik ilyennel, annak megoldást jelenthet a 2003. júliusi számunk CD-mellékletén, illetve a mostani DVD-jén elérhető Movix médialejátszó alkalmazás.)

Tartalom
CD-nk elmondhatatlan darabja az AIDA, ha mégis lemaradna, az baj! Hazánk büszkesége ez a mindenre kiterjedő diagnosztikai program, amelyet számos világszerte licenccelt már saját hivatalos használatára. Szerzője: Fiery, azaz Miklós Tamás, különös szerzőként gyakran ír lapunkba is. Magánhasználatra ingyenes, legújabb 3.75-es verzió

Weboldal
<http://www.aida32.hu>

Kép

3 A képernyő jobb oldalán látható a kijelölt program rövid leírása, internetes elérhetősége, valamint egy jellemző kép belőle. Ez utóbira kattintva az teljes képernyőre nagyítható, majd a következő kattintásra visszakicsinyíthető.

PC WORLD Teljes verzió: Photo Illuminator 1.53

Kategória
MEGHAJTÓK

Tartalom
A legújabb meghajtóprogram (Catalyst 3.6) az ATI Radeon család valamennyi tagja számára. Figyelni! Először a használati utasítást, majd a meghajtócsomagot telepíteni!

Extra

Hasznos

CD-katalógus

MEGRENDÉLÉS

FUTTAT **KÉP** **WEB**

SÁRGA TÖRZS A PROGRAMOK KÖZSÉGE

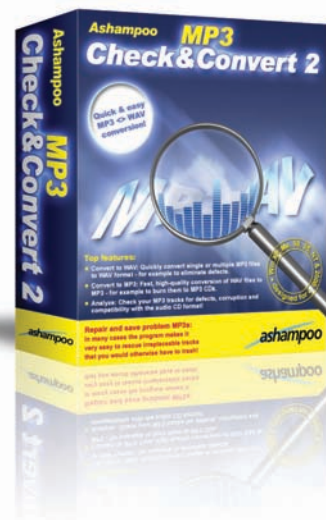
4 A kiválasztott programot dupla kattintással vagy a **Futtat** gombra kattintva telepíthetjük. Előfordulhat, hogy a program közvetlenül nem futtatható, vagy telepítése további döntést igényel (például a megfelelő operációs rendszer kiválasztását), ilyenkor a felület az azt tartalmazó mappát jeleníti meg.

TELJES VERZIÓ

Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1

MP3-zenegyűjteményünk karbantartásához nyújtunk segítséget ebben a hónapban. E havi ajándékunk, az Ashampoo MP3 Check & Convert segítségével könnyedén kiszűrhetjük a hibás zenei állományokat, vagy WAV formátumra alakíthatjuk őket zenei CD készítéséhez.

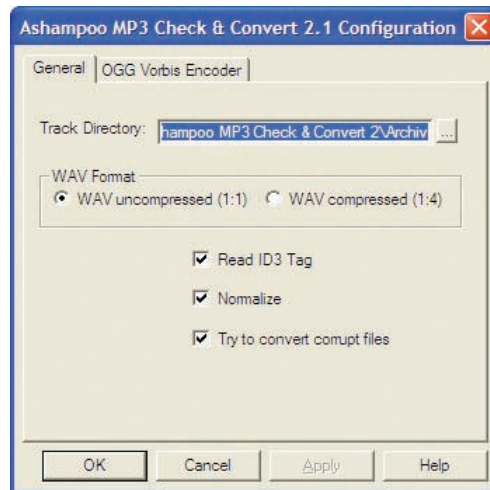
NÉVJEGY

Termék: Ashampoo MP3 Check & Convert 2.1
Készítő: Ashampoo
Ár: A PC World olvasóinak ingyenes
Web: www.ashampoo.com

RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 95, 98, Me, NT4.0 (SP3 vagy újabb), 2000 (SP1 vagy újabb), XP
- A fenti operációs rendszer futtatására alkalmas számítógép

Sikeres telepítés és regisztrációt követően látogassunk el először a beállítások közé, az *Options*→*Settings* menüponthoz. Itt két fület találunk; a *General* tartalmazza az általános beállításokat. A *Track Directory* melletti mezőben adhatjuk meg, hogy melyik mappába mentse a program az általa konvertált állományokat. Kézzel is beírhatjuk ugyan a mappa elérési útját, de egy-

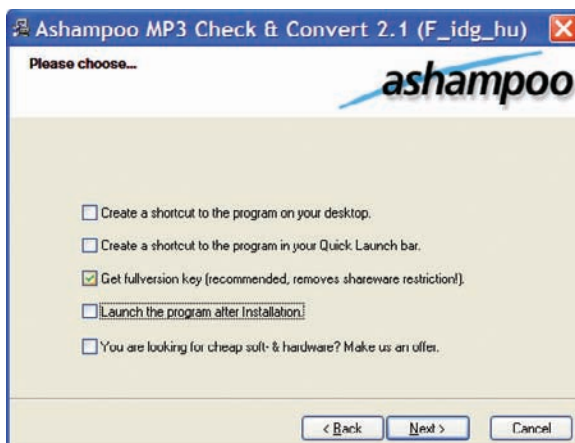
szerűbb, ha a jobb oldalon lévő, három pontot ábrázoló gomb használatával mutatjuk meg a programnak, hol található. Az alatta lévő *WAV format* sávban azt kell megadnunk, hogy milyen formátumot alkalmazzon WAV-állományok mentésénél. A *WAV uncompressed (1:1)* választásánál

tömörítetlenül, míg a *WAV compressed (1:4)* választásánál körülbelül négy az egy arányban tömörítve menti le az állományokat a program. A tömörített WAV-ok előnye, hogy természetesen kevesebb helyet foglalnak el a merevlemezen, emellett minden olyan program kezeli őket, amely „hagyományos” WAV-állományokat nem tud megnyitni. Hátrányuk, hogy a program NEM veszteségmentes tömörítést használ, azaz – az MP3-fájlokhoz hasonlóan – a tömörített adat nem teljesen egyezik meg az eredetivel.

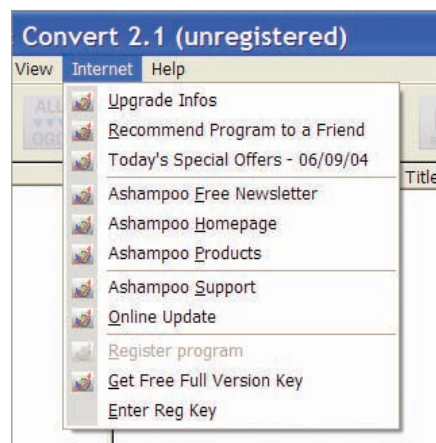
Alul három kijelölőnégyzetet láthatunk. A *Read ID3 Tag* bekapcsolásával a program beolvassa, és a főablakban megjeleníti az MP3 (és az OGG) állományokban található úgynevezett ID3-adatokat, amelyek a zeneszám címéről, előadójáról és még rengeteg egyébről tartalmaznak információt. A *Normalize* kiválasztásával zenék konvertálásakor kiegyenlíthetjük azok hangerejét. Ez különösen akkor jöhet jól, ha különböző forrásból származó zenei anyagokat szeretnénk egy lemezre írni, ilyenkor ugyanis nagyon zavaró lehet a hangerek különbözősége. Ha a *Try to convert corrupt files* négyzetet kipipáljuk, akkor a program a konvertáláskor talált hibás MP3-at megpróbálja kijavítani és átalakítani. Ellenkező esetben a hibás állományt kihagyja a műveletekből.

A beállítások második füle *OGG Vorbis Encoder* névre hallgat, és nevéből nem túlságosan nehéz kitalálni, hogy a program által készített OGG-állományok kódolási paramétereit tartalmazza. Felül az állandó, alul a dinamikus bitarányt állíthatjuk be.

Telepítés és regisztrálás lépésről lépésre

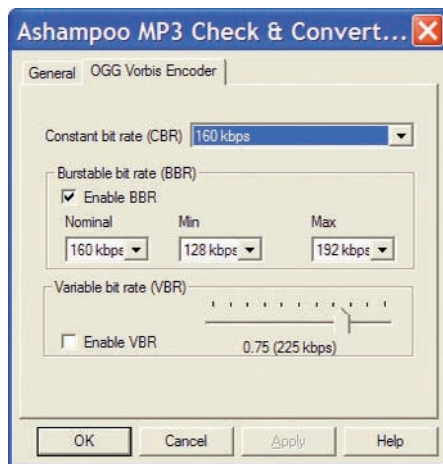

1 A program telepítése igen egyszerű, csak a *Next* gombot kell megnyomunk néhányszor, és megadunk azt a mappát, ahová az alkalmazás állományait szánjuk. Már ilyenkor kérhetjük a program teljes körű használatához szükséges kulcsot; ehhez a telepítés utolsó lépésénél a *Get fullversion key* kijelölőnégyzetbe kell egy pipát tennünk.

2 Ha a telepítés során nem kértük a teljes verzióhoz szükséges kódot, a program indítása után is megtehetjük. A regisztrációs oldal a programon belül is elérhető az *Internet*→*Get Free Full Version Key* menüpont kiválasztásával.

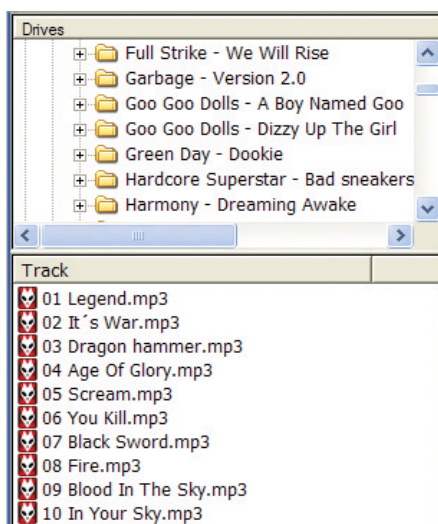
Utóbbi használatánál a program kétféle módszert is alkalmazhat: az *Burstable bit rate* esetén meg kell adnunk a névleges, a maximális és a minimális bitarányt is. A második az úgynevezett *Variable bit rate (VBR)*, amelynél a program a zenei adat minden egyes blokkját megvizsgálja, és annak függvényében állítja be a bitarányt.

A csúszkán beállított érték lesz az átlag, azaz ezt próbálja meg minél jobban megközelíteni a zene kódolásakor.

> A kezelőfelület

A megfelelő beállítások elvégzése után ismerkedjünk meg a kezelőfelület felépítésével, amely nem túlságosan bonyolult, sőt könnyen áttekinthető. Mint minden jól nevelt, Windows alatt futó program, az ablak legfelső sorát a menü foglalja el, alatta pedig az eszköztár található, amelyen a legfontosabb funkciók könnyű elérését segítő gombokat találjuk meg. Lejjebb a programablak három részre van osztva. A bal felsőben fastruktúrán böngészhetjük a gépünkön lévő mappákat. Zenei állományokat tartalmazó mappát választva a zenék megjelennek a bal alsó sarokban látható ablakban,

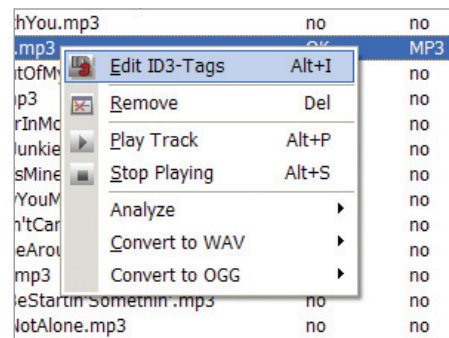
File	Check	Convert	Title	Artist	Album	Length	Path
2Bad.mp3	OK	no	2 Bad	Michael...	History	4:48	Y:\!!! ...
Bad.mp3	OK	no	Bad	Michael...	History	4:06	Y:\!!! ...
BeatIt.mp3	OK	no	Beat It	Michael...	History	4:18	Y:\!!! ...
BillyJean.mp3	OK	no	Billie Jean	Michael...	History	4:53	Y:\!!! ...
BlackOrWhite.mp3	OK	no	Black or...	Michael...	History	4:15	Y:\!!! ...
Childhood.mp3	OK	no	Childhood	Michael...	History	4:27	Y:\!!! ...
ComeTogether.mp3	OK	no	Come T...	Michael...	History	4:02	Y:\!!! ...
Don'tStopTilYouGetEnough.mp3	OK	no	Don't St...	Michael...	History	6:04	Y:\!!! ...
D.S..mp3	OK	no	D.S.	Michael...	History	4:48	Y:\!!! ...
EarthSong.mp3	OK	no	Earth S...	Michael...	History	5:24	Y:\!!! ...
HealTheWorld.mp3	OK	no	Heal th...	Michael...	History	6:23	Y:\!!! ...
History.mp3	no	no	History	Michael...	History	6:33	Y:\!!! ...
IJustCan'tStopLovingYou.mp3	no	no	I Just C...	Michael...	History	4:11	Y:\!!! ...
LittleSusie.mp3	no	no	Little Su...	Michael...	History	5:55	Y:\!!! ...
ManInTheMirror.mp3	no	no	Man in t...	Michael...	History	5:18	Y:\!!! ...
Money.mp3	no	no	Money	Michael...	History	4:41	Y:\!!! ...
RememberTheTime.mp3	no	no	Rememr...	Michael...	History	3:59	Y:\!!! ...
RockWithYou.mp3	no	no	Rock wi...	Michael...	History	3:40	Y:\!!! ...
Scream.mp3	OK	MP3 -> OGG	Scream	Michael...	History	4:38	Y:\!!! ...
She'sOutOfMyLife.mp3	no	no	She's O...	Michael...	History	3:37	Y:\!!! ...
Smile.mp3	no	no	Smile	Michael...	History	4:54	Y:\!!! ...
StrangerInMoscow.mp3	no	no	Strange...	Michael...	History	5:43	Y:\!!! ...
TabloidJunkie.mp3	no	no	Tabloid ...	Michael...	History	1:29	Y:\!!! ...
TheGirlsMine.mp3	no	no	The Girl...	Michael...	History	3:41	Y:\!!! ...
TheWayYouMakeMeFeel.mp3	no	no	The Wa...	Michael...	History	4:56	Y:\!!! ...
TheyDon'tCareAboutUs.mp3	no	no	They do...	Michael...	History	4:43	Y:\!!! ...

innen tudjuk átrakni őket további feldolgozásra a jobb oldali főablakba. Ezt megtehetjük akár a vidd és dobd módszerrel, akár pedig úgy, hogy a jobb egérgombbal kattintunk az állományokon, majd kiválasztjuk a megjelenő menü *Add Tracks* pontját.

Ha összeválogattuk a feldolgozandó zenei állományokat a különböző mappákból, elkezdődhet az érdemi munka. A jobboldalt lévő listán láthatók az állományok. Az első oszlopban szerepel a fájlnev, a másodikban az, hogy már ellenőriztük-e, a harmadikban pedig az, hogy átkonvertáltuk-e már. A következő három oszlop az ID3-információkat mutatja, értelemszerűen csak akkor, ha bekapcsoltuk ezek beolvasását a beállításoknál. A következő oszlop a szám időtartamát, az utolsó pedig az elérési útját mutatja meg.

Zenei állományaink ellenőrzéséhez használhatjuk az eszköztáron található, *Check* felirattal ellátott nagyítóikont. A vizsgálat eredménye elmenthető szövegállományként a *Save* gombbal. Konvertálni az *All WAV*

és az *All OGG* gombokkal tudunk, értelemszerűen WAV-ba vagy OGG-ba. ID3-információk szerkesztéséhez használjuk az *ID 3 Tag* gombot, amelynek kiválasztása után megadhatjuk az adott zeneszám címét, előadóját és az album nevét, amelyen szerepel. Bele is hallgathatunk a felvételekbe, erre a *Play* és a *Stop* gombok szolgálnak. Természetesen a funkciók nemcsak az eszköztárról, hanem az állományokra a jobb gombbal kattintva is elérhetők.

Reméljük, a fenti ismertető elég a kezeléshez, és a program használatával kicsit „gatyába rázhatjuk” zenegyűjteményünket, ráadásul megelőzhetjük, hogy hibás MP3-akból „kattogós” zenei korongokat készítsünk.

3 Azon kedves olvasóinknak, akik már regisztráltak valamelyik korábbi ashampoos teljes verziókat, sok dolguk nincs: vagy megvárják, amíg postafordultával megkapják a kódot, vagy pedig a weboldalon kiválasztják a *Kulcs* pontot. A többiekre kicsit összetettebb feladat vár. Mielőtt bármihez is hozzányúlunk az oldalon, a felül lévő legördülő menüből választjuk ki a magyar nyelvet, és máris anyanyelvünkön olvashatjuk az információkat. A regisztrációhoz ki kell töltenünk adatainkat, azután megnyomni a *Küldés* gombot.

4 A kapott regisztrációs kódot az *Internet* -> *Enter Reg/Trial Key* menüpont kiválasztása után lehet beírni az *Enter Code Here!* mezőbe, ami után már csak a *Register* gomb megnyomása van hátra.

2004-ben is ingyenes vírusölő a PC World állandó olvasóinak!

Teljes verzió

Panda Titanium Antivirus 2004

Folytatjuk a már két évre visszatekintő hagyományt: a Panda Software segítségével újabb egy éven át biztosítjuk olvasóinknak a vírusvédelmet. CD-mellékleten közzétesszük a víruskereső program legújabb, 2004-es változatát.

Mostantól még inkább megkönnyítjük a program használatát: a tavalyi módszertől annyiban térünk el, hogy immár nem kell interneten regisztrálni, a szükséges felhasználói nevet és jelszót minden hónapban a lapban közöljük. (A szoftver az aktuális hónapot követő 15. naptári napig működőképes: tehát a januári kód február 15-én, a februári március 15-én jár le, és így tovább.)

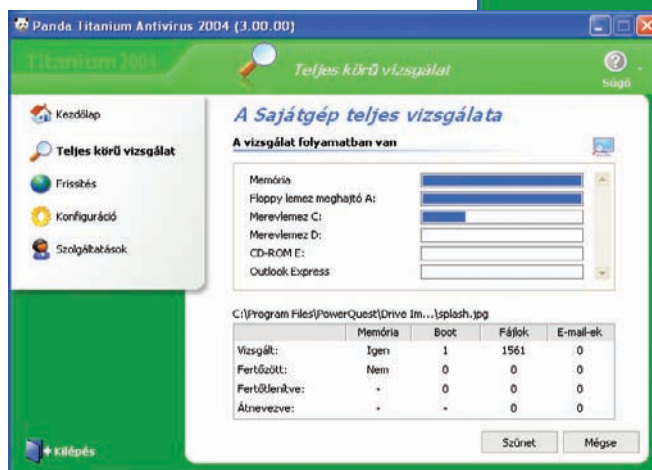
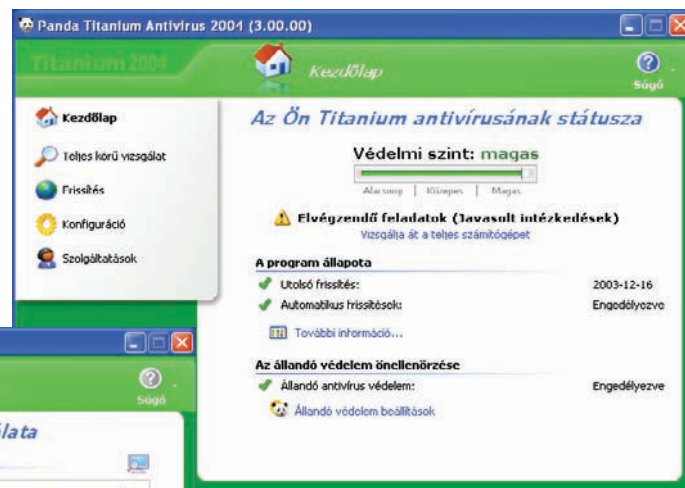
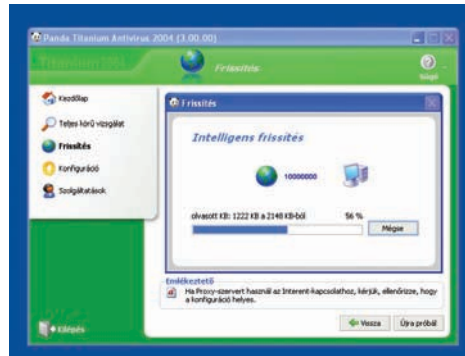
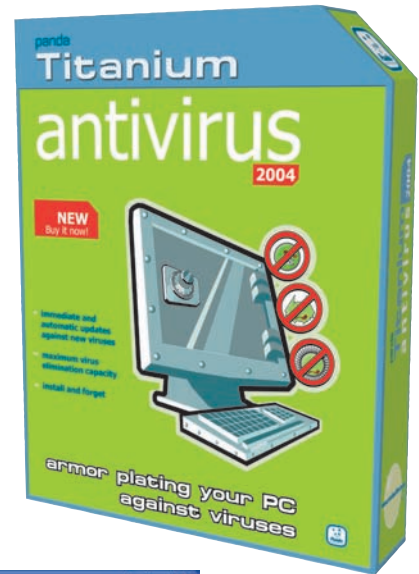
Júliusi telepítési kód:

Felhasználói név (User name):

CCAMVH5R65

Jelszó (Password): 5a7hujat

A program az elérhető legújabb, 2004-es változat – ráadásul magyar nyelven is beszél (ehhez a Windows Területi beállításában a magyar adjuk meg). A termékhez tartozó magyar nyelvű műszaki leírás letölthető a hopp.pcworld.hu/11 internetcímről.

látogassunk el a *Teljes körű vizsgálat* menüpontba. Itt beállítható, hogy a számítógép mely részét, mely merevlemezeket ellenőrizze a program. Miután a keresést befejezte, egy összefoglaló táblát kínál föl az eredményekkel.

A program telepítése után első dolgunk legyen a baloldalt látható *Frissítés* menüpont alatt regisztrálni a terméket. Ezzel biztosítjuk, hogy a következő hónap 15-ig díjmentesen, teljes verzióként aktívan működjön a vírusellenőrzés. Minthogy automatikusan frissíti adatbázisát, nem kell semmit beállítanunk, gépünk mégis a legnagyobb biztonságban lesz – az első alkalommal azonban számítsunk arra, hogy tetemes méretű adatbázist kell letöltenie, hiszen a program megjelenése óta gyaníthatóan sok új vírusváltozat látott napvilágot. Miután ezzel megvagyunk, érdemes ellenőriznünk, hogy számítógépünk vírusmentes-e:

Az ellenőrzés után – immár kicsit nyugodtabban – fedezzük fel a vírusirtó többi részét is. A *Kezdőlap* menü megmutatja a programmal kapcsolatos fontosabb információkat (például a vírusadatbázis dátuma), a *Konfiguráció* menüben állíthatjuk be a működését, a *Szolgáltatások* menüpontban pedig néhány extra szolgáltatás kapott helyet. A szoftver részletes működését bemutató PDF-állomány megtalálható a CD-mellékleten. Amennyiben a Panda Titanium Antivirus 2004 használatával kapcsolatban kérdése lenne, kérjük, írjon a support@pandasoftware.hu e-mail címre.

TELEPÍTÉS ELŐTT

A program az összes internetkapcsolattal rendelkező, Windowst (XP, 2000, NT 4.0, ME, 98 és 95) futtató számítógépre telepíthető. **FONTOS!** Ha egy másik vírusvédelmi szoftver (vagy akár a Panda egy régebbi, esetleg demó változata) telepítve van a számítógépre, akkor azt el kell távolítani, mielőtt a Panda Titanium Antivirus 2004-et installáljuk! Amennyiben gyanítható, hogy vírusos a gépünk, elképzelhető, hogy nem tudjuk telepíteni a Pandát (ez abból adódhat, hogy a CD-n található vírusadatbázis esetleg nem naprakész, illetve egyes vírusok egyszerűen nem engedik helyesen futni a víruskeresőt). A megoldás: először vírusmentesítsük gépünket a Panda internetes, ingyenes Active Scanjével (www.pandasoftware.hu, bal oldali menü), majd utána kezdjük meg a telepítést.

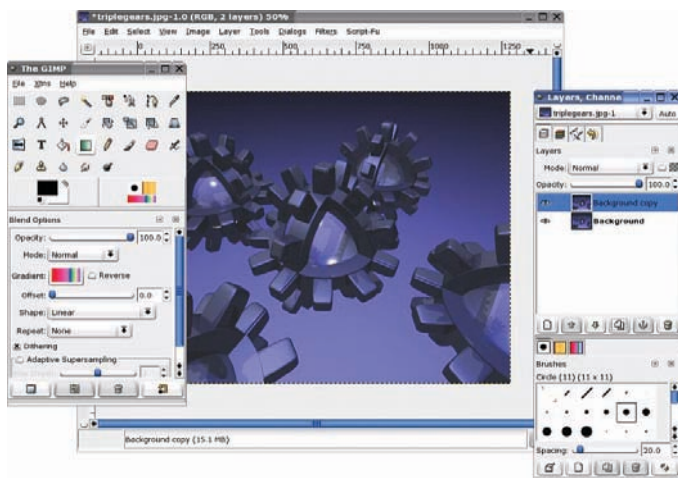
Novell SuSE Linux 9.1

Teljes verzió

Rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk olvasóinktól, amikor pár hónappal ezelőtt elhelyeztük lemez mellékletünkön a SuSE Linux kilences változatát. Éppen ezért, mivel most jelent meg a legújabb, 9.1-es magyar nyelvű verzió, úgy döntöttünk, hogy ezt is felvesszük e havi ajándéklistánkra.

A lemez mellékleten a SuSE 9.1 1 CD-s változatát helyeztük el. Ezáltal egyszerűbb helyzetben vannak a PC World CD-s változatának vásárlói:

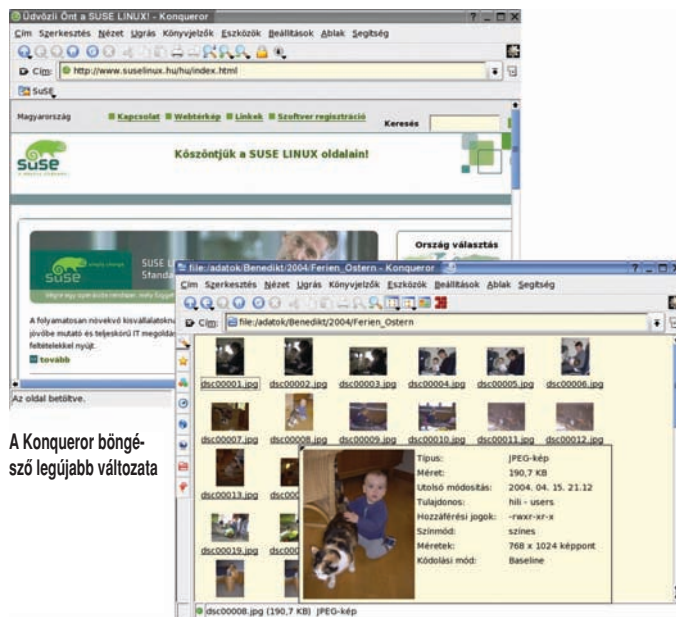
kis ugrása ellenére is rengeteg újítást tartalmaz, amelyek közül a legfontosabb természetesen a programok számára nagyobb teljesítményt, méretezhetőséget

A SuSE 9.1 tartalmazza a GIMP kettes verzióját, amely már CMYK támogatással rendelkezik

nekik elég a CD-t a meghajtóba helyezni, és elindítani a telepítést. A DVD-s változatot vásárlóknak előbb ki kell írniuk a lemezen található ISO formátumú képfájlt tartalmát egy CD-re – erre szinte bármelyik CD-író program segítségével hívható –, s csak ez után kezdődhet a telepítés. Illetve előtte még mindenki olvassa el keretes írásunkat, amely a SuSE 9.1-ben lévő 2.6-os kernel egy lehetséges problémájára hívja fel a figyelmet! A 9.1-es az első SuSE Linux, amely már a Novell zászlója alatt jelent meg. A verziószám

és hatékonyabb memóriakezelést biztosító, 2.6-os verziójú új rendszermag (kernel). Megújult a népszerű grafikus környezet,

A Konqueror böngésző legújabb változata

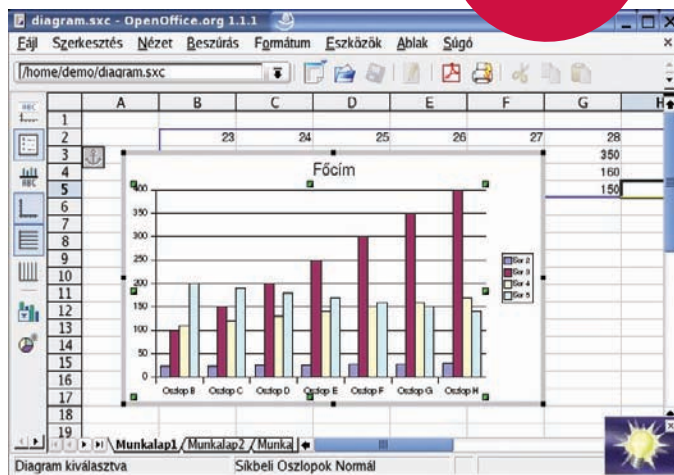
➤ NÉVJEGY

Termék: Novell SuSE Linux 9.1
Fejlesztő: Novell Inc.
Licenc: ingyenes
Web: www.suselinux.hu

➤ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Legalább Pentium vagy AMD K6 processzor
- 128 megabájt memória (grafikus telepítéshez)
- 400 megabájt szabad lemezterület

a KDE is: 3.2-es változata sokkal gyorsabban használatba vehető, mint elődei, a Windows automatikus indításához hasonlóan magától elindítja a CD-ken, DVD-ken található anyagokat,

Az új OpenOffice.org is helyet kapott a csomagban

emellett számos új szolgáltatással és szoftverrel bővült. Ilyen például az új személyi információkezelő, a *Contact*, amely integrált levelezőprogramot, naptárt, címjegyzéket és jegyzetfüzetet is tartalmaz. A beépített *KMail* levelezőprogram be tudja olvasni a Windows partíció levő Outlook Expressben tárolt leveleket. Megújult a KDE új fájlkezelője és webböngészője, a *Konqueror* is. Beolvassa az Internet Explorer könyvjelzőit, kitűnően kezeli a fényképtárakat, a hálózati mappákat és szolgál-

2.4-es változata barátságosabb, mint a korábbi verziók, és olyan újdonságokkal is tartalmaz a fogyatékkal élők számára, mint a hangos képernyőolvasó vagy a Braille-képernyőkimenet. A csomag természetesen tartalmazza a OpenOffice.org ingyenes irodai csomag legújabb 1.1.1-es magyar változatát és a CMYK támogatással is felszerelt GIMP 2 képszerkesztő programot.

Problémák a Linux 2.6-os verziójú rendszermaggal

Fokozott óvatossággal érdemes eljárni a SuSE Linux 9.1 telepítésénél, ugyanis a 2.6-os rendszermagra épülő disztribúciónál bizonyos körülmények között megrongálódhat a merevlemez partíciós táblája, s ennek következtében más operációs rendszerek is elérhetelenné válhatnak.

A problémákat a 2.6-os kernel Parted nevű partíciós segédprogramja okozhatja, amelyet a disztribúciók telepítői a rendszer installálása során használnak fel. A segédprogram bizonyos körülmények között hibás bejegyzéseket ír vissza a merevlemez partíciós táblájába, így meggátolva a korábban telepített operációs rendszer indulását. A Parted által okozott hiba első látásra igen súlyos és veszélyes, szerencsére nem vezet igazi adatvesztéshez, a hozzáértő felhasználók visszanyerhetik merevlemezeik tartalmát a partíciós tábla kézi korrigálásával. Az adatok helyreállításáról és a hiba elkerüléséről bővebben olvashatunk a hopp.pcworld.hu/142 weboldalon (angol nyelven).

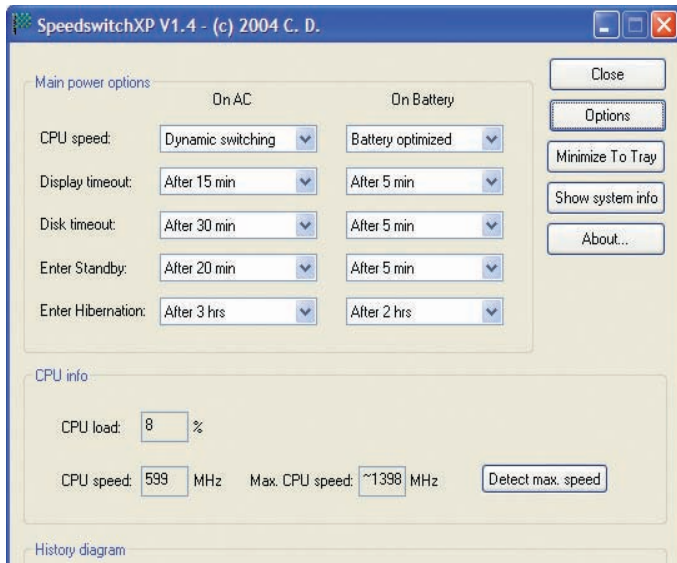

RENDSZER

SpeedSwitch XP 1.4 ➔ ingyenes

Aki régebb óta használ noteszgépeket, az nyilván hiányolja a Windows XP-ből, hogy nem lehet alá telepíteni az Intel SpeedStep alkalmazást, azaz nem tudja állítani a processzor sebességét, ezt az operációs rendszer végzi el helyette.

Ha mobil processzoros gépre telepítünk Windows XP-t, a központi egység sebessége egyrészt az energiagazdálkodási beállításoktól, másrészt a rendszer jelen üzemeljen, s még akkor se kapcsoljon magasabb fokozatba, ha egyébként megtehetné. Erre a problémára kínál nagyon jó és ingyenes (sőt nyílt forráskódú)

A program főablakában részletesen konfigurálható és nyomon követhető noteszgépünk működése

szer terheltségétől, harmadrészt pedig a használt áramforrástól függ (akkumulátor vagy elektromos hálózat). Az XP általában jól is végzi a feladatát, de néha jól jönne, ha mi is befolyásolni tudnánk, hogy processzorunk folyamatosan alacsonyabb óra-

megoldást egy német programozó alkotása, a SpeedSwitch XP. Az alkalmazás saját energiagazdálkodási sémát hoz létre a *Vezérlőpult* → *Energiagazdálkodási beállítások* modul alatt, majd egy kis zászlócska képében bekötözik a *Tálca* jobb alsó sarkába.

Ha akarjuk, akkor a tálcan is meg tudjuk jeleníteni a gép sebességét, a processzor terheltségét, az akkumulátor állapotát és az éppen használt energiagazdálkodási beállítást

➔ NÉVJEGY

Termék: SpeedSwitch XP 1.4
Fejlesztő: Christian Diefier
Licenc: ingyenes
Web: hopp.pcworld.hu/141

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows XP
- Mobil processzoros noteszgép

CD/DVD

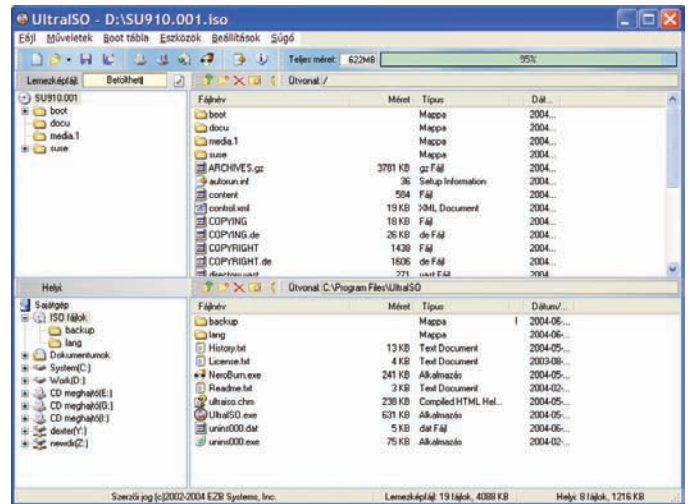
UltraISO 7.2 Media Edition

➔ kipróbálható

Az UltraISO programot bemutattuk már CD-tartalom rovatunkban, ám azóta megjelent a 7-es (sőt, a 7.2-es) változata. Lássuk, mire is való az alkalmazás és milyen újdonságokat találhatunk az új verzióban!

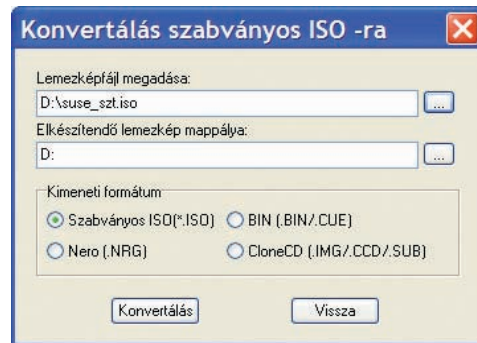
A most kapható egyre nagyobb méretű merevlemezek már lehetővé teszik, hogy CD-k és DVD-k képfájljait eltároljuk, és onnan telepítsünk dolgokat, anélkül hogy az eredeti korongot használnánk. Ez egyrészt igen kényelmes, mert nem kell a CD-t kivenni a tokjából,

A képfájlokat nemcsak módosíthatjuk, átalakíthatjuk, de teljesen új képfájl is létrehozhatunk a segítségével, amit később akár CD-re is írhatunk. Az általa ismert rengeteg formátum közötti konvertálásra is használható. Magyar nyelven is tud. A mellékletünkön található kipróbálható verzió

A képfájlok egy Intéző-szerű felületen keresztül lehet szerkeszteni

berakni a meghajtóba, majd a telepítés végeztével visszafelé végigcsinálni mindezt. Hátránya, méretkorláttal rendelkezik, maximum 300 megabájtos képfájlok kezelésére képes.

Az UltraISO különféle képfájlok közötti konvertálásra is használható

hogy az ilyen képfájlok módosítása nem túlságosan egyszerű. Ebben segít az UltraISO. A hetes verzió újdonsága, hogy kibővítették a program által kezelt képfájlok listáját; mostantól zenei CD-kről, sőt SVCD-ről készült állományokat is meg tud nyitni. Immáron tökéletesen kezeli a többmenetes adat CD-ket és a CD-TEXT információkat is.

➔ NÉVJEGY

Termék: UltraISO 7.2 Media Edition
Fejlesztő: EZB Systems
Licenc: kipróbálható
Web: www.ultraiso.com

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 98, ME, 2000, XP
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

INTERNETES SEGÉDPROGRAM

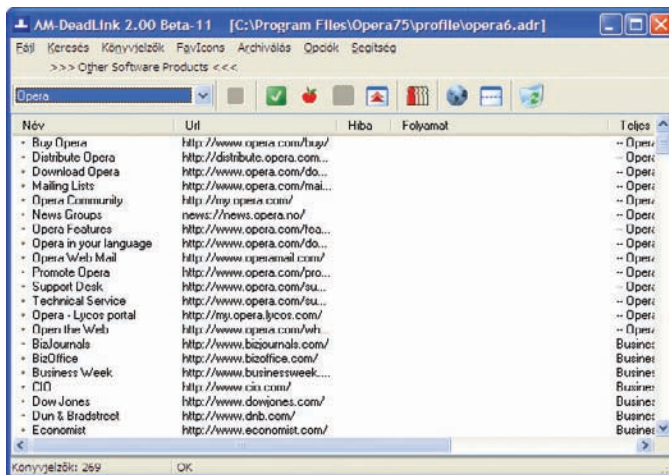
AM-DeadLink 2.0

➔ **ingyenes**

Az interneten sok helyre barangolunk el, a sűrűn látogatott oldalakat pedig felvesszük Kedvenceink közé. Az itt kialakuló kósz megszüntetésében segít az AM-DeadLink.

Sokszor fájhat a fejünk, ha kedvenc oldalaink között nem találjuk meg, amit keresünk. Ilyenkor jönnek azok a trükkök, hogy külön mappákat, kategóriákat hozunk létre, vagy időnként törölünk belőlük párat. Az időnként egyes oldalak megszűnnek, vagy átkerülnek másik címre – ember legyen a talpán, aki ilyen körülmények között képes karban tartani szerető linkgyűjteményét. Mielőtt mérgünkben az összes oldal hivatkozását kitörölnénk, futtassuk le az AM-DeadLink

alkalmazást. Szerencsére nemcsak az Internet Explorer-felhasználóknak nyújt nélkülözhetetlen segítséget, hanem az Opera, a Netscape vagy Mozilla tulajdonosai is használhatják. Indításkor automatikusan kilistázza a megadott böngészőhöz tartozó kedvenceket, bárhová is tettük őket. A többszörös ablakban figyelemmel kísérhetjük a műveleteket, és megtekinthetjük a vizsgálódás eredményét. Egy gombnyomásra megtörténik az összes hivatkozás ellenőrzése, ennek eredményét

Az AM-DeadLink leellenőrzi, hogy a kedvenc eltárolt webcimeink működnek-e még

Egy kattintással biztonságba helyezhetjük a könyvjelzőinket

➔ **NÉVJEGY**

Termék: AM-DeadLink 2.0

Fejlesztő: Martin Aignesberger

Licenc: ingyenes

Web: www.aignes.com

➔ **RENDSZERKÖVETELMÉNY**

- Windows 98 SE, ME, 2000, XP
- Pentium III 500 MHz, DirectX 8
- CD/DVD-író
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

a **Hiba** és **Folyamat** oszlopban láthatjuk. Ezután már csak egy egyszerű rendezésre van szükségünk, és máris eltüntethetjük a halott oldalak listáját! A **Kedvencek** listát színesebbé tehetjük a benne tárolt weboldalak ikonjával – ezeket is letölthetjük a program segítségével. Ha feledékenyek vagyunk, és egy oldal kétszer került volna fel a listába, csak más helyre, egy gombnyomással lekérhetjük a duplikált címek listáját. A megszürt elemeket egy bekapcsolható böngészőablakkal ellenőrizhetjük, így gyors áttekintést nyerhetünk a vizsgálat hatékonyságáról. Ha mindent rendben találunk, akkor akár ZIP fájlba tömörítve is elmenthetjük a végeredményt.

MULTIMÉDIA

Pinnacle Instant CD/DVD 8

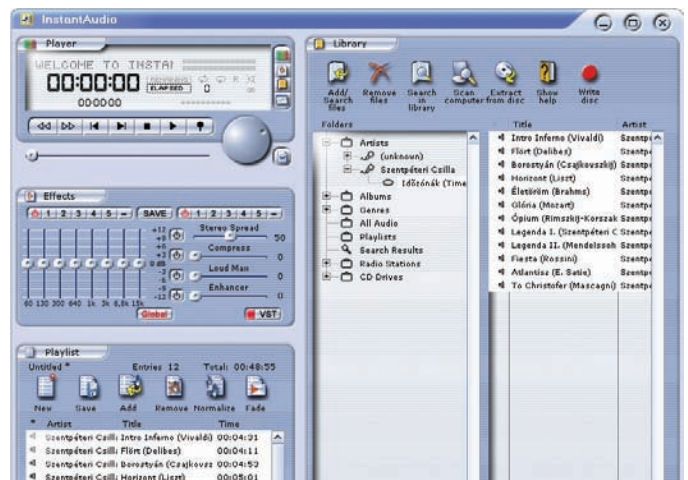
➔ **kipróbálható**

(csak a DVD-n!)

Májusi számunkban már bemutatkozott a Pinnacle terméke, most annak apropóján térünk vissza rá, hogy megjelent próbaverziója, amely megtalálható lemez mellékletünkön is.

A Pinnacle termékei egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a házi videózás terén, hiszen egyszerűségük és tudásuk segítségével hamar

hiszen komplett, tizenhat sávú hangszerkesztőt is rejt a csomag. A szerkesztéshez szükséges MP3-fájlokat is létrehozhatjuk, akár közvetlenül zenei CD-ről is!

A program beépített médialejátszója

Az Instant CD/DVD hangfájlok szerkesztésére is használható

megfelelhetünk a legkivívőbb családi elvárásoknak is. Az Instant CD/DVD több kisebb szoftvert gyűjt egy kezelőfelület alá, így jobban tudunk a feladat elvégzésére koncentrálni, mint a program megismerésére. Az indításkor megjelenő varázsló nem programok szerint, hanem az elvégzendő munkák alapján kínálja a választható opciókat. Pár kattintással nagyon egyszerűen másolhatunk lemezeket, vagy menthetjük le fontos adatainkat, készíthetünk zenei fájlokból hanglemezt. De ha családi képeinket szeretnénk fotó CD-re írni, majd később asztali lejátszóban megtekinteni, erre a problémára is megoldást találhatunk. A zenekedvelők is bukkannak rejtett ingyenségekre,

Az elkészült fájlokat hordozható lejátszóba is betölthetjük. Az eddig felsoroltakat még egy virtuális optikai meghajtó egészíti ki, amellyel az elkészült lemezeinket egyszerűen ellenőrizhetjük.

➔ **NÉVJEGY**

Termék: Pinnacle Instant CD/DVD 8

Fejlesztő: Pinnacle Systems

Licenc: próbaverzió

Web: www.pinnaclesys.com
www.axico.hu

➔ **RENDSZERKÖVETELMÉNY**

- Windows 98 SE, ME, 2000, XP
- Pentium III 500 MHz, DirectX 8
- CD/DVD-író
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

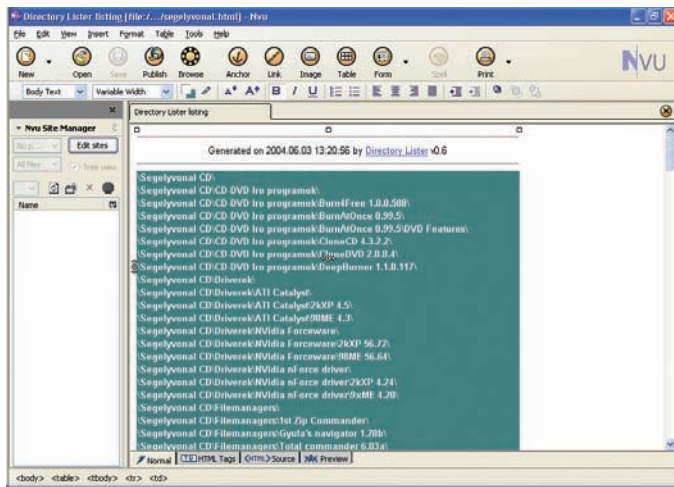
WEBOLDALSZERKESZTŐ

Nvu 0.2 ➔ ingyenes

Mivel készítsük el saját weboldalunkat? A kérdés megválaszolásához sok alternatívát kínál a piac, legismertebbek közöttük a Macromedia és a Microsoft termékei. De van egy kicsi trónkövetelő, amit nagyon jól használhatunk egyszerűbb lapok készítéséhez.

Egy weboldal létrehozása előtt meg kell terveznünk, hogy milyen témájú legyen, mit szeretnénk bemutatni, milyen látványos elemeket akarunk felhasználni. A különböző Flash vagy Shockwave témájú olda-

túl űrlapok és javascriptek is elhelyezhetők az oldalon. A formázás beállításához külön CSS ablak áll rendelkezésünkre, de a legtöbb űrlapbeállítást kód szinten is külön paneleken módosíthatjuk.

Egyszerűbb oldalak készítésére megfelelő választás az Nvu

lakhoz elsősorban a Macromedia nyújt megoldásokat, míg az egyszerűbb, de professzionális külsejű lapokhoz a Microsoft Frontpage csomagot használhatjuk. Ebben a kiélezett harcban próbál a felhasználók körébe férni az Nvu nevű ingyenes weboldalszerkesztő.

A kezdők és a profi weboldal-készítők is sok nyalánkságot találhatnak a programban. Ilyen a négylapos szerkesztő, ahol a hagyományos látványtervezőn túl a HTML Tag, a forráskód, és a böngésző ablakot vehetjük igénybe. A szokásos beszűrhető elemeken (kép, táblázat, gomb)

➔ NÉVJEGY

Termék: Nvu 0.2
Fejlesztő: Lindows Inc.
Licenc: ingyenes
Web: nvu.com

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, NT, ME, 2000, XP
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

DVD-LEJÁTSZÓ PROGRAM

Intervideo WinDVD 6.0 ➔ kipróbálható

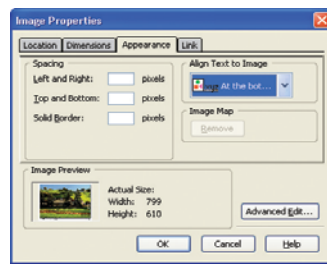
A két nagy rivális ismét összecsap. Az Intervideo nyár elején rukkolt elő DVD-lejátszó szoftverének legújabb verziójával. Nagyon sok funkcióval lett gazdagabb, érdemes kipróbálni!

A DVD-lejátszó szoftverek megjelenésekor még sok cég versenyzett a felhasználók kegyeiért, de az idő múlásával igazán csak két név maradt versenyben: a Cyberlink és az Intervideo. Utóbbi most rukkolt elő újabb kiadású lejátszó-jával, amelybe nagyon sok újdonságot építettek. A kétféle

A szem kényeztetésére a nagy felbontású WMV filmek támogatásáért sem kell már külön a pénztárcába nyúlunk, bár ezek lejátszásához legalább három gigahertzes gépre lesz szükségünk. A másik újdonság a mozgások megjelenítésén igyekszik javítani; az új technológia TrimensionDNM nevet kapta a keresztségben. Segítségével lejátszás során kevesebb elmosódott képet kapunk. Az újdonságoknak még nincs vége, hiszen a többféle formátum (például a QuickTime, Real, Windows Media) támogatása, a mobil processzorok hatékonyabb kihasználása, a jobb kép-méretezés, a képdobás nélküli visszatekerés, és még számtalan újdonság miatt is érdemes megfontolni kipróbálását.

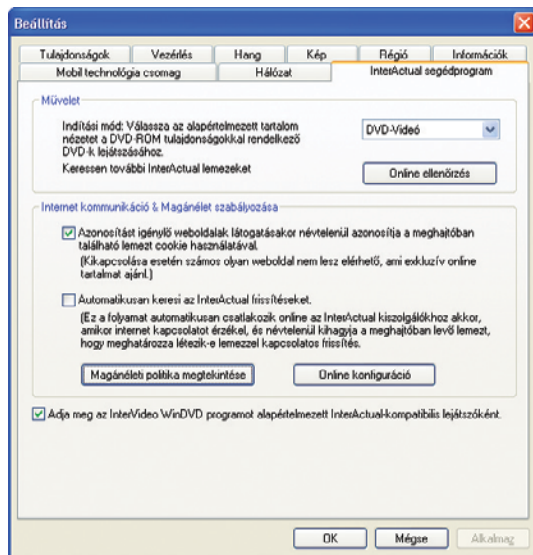

Megújult külső, megújult belső: ez a WinDVD 6

A képek elhelyezése és szerkesztése is nagyon könnyű

A programban való gyorsabb navigálást az állapotsorban lévő kódok segítik, amellyel normál nézetben pár másodperc alatt megtalálhatjuk a szükséges sort. Az elkészült oldalakat a Site Manager panelen is nyomon követhetjük, a szükséges módosításokat gyorsan elvégezhetjük. Az Nvu főleg azoknak nyújt nagy segítséget, akik járatosak a weboldalak programozásában, de nincs pénzük, kedvük komolyabb program megvásárlására. Emellett kezdők is gyakorolhatnak vele, hiszen a program vizuális oldalszerkesztésre is lehetőséget kínál.

A lejátszó beépítve tartalmazza az InterActual segédprogramot is

verzió (Gold és Platinum) sok szolgáltatásban tér el egymástól, ráadásul a speciális hanghatások kedvelőinek esetleg kiegészítőkre is költenünk kell. Az újdonságok listája főleg a vajt fülűeknek fog örömet okozni, hiszen az eddig külön megvásárolható fejlett hangzást kínáló csomag és a zenei DVD-k támogatása mostantól a Platinum változat része. A hatos verzióban már DTS és SRS hangzás is elérhető.

➔ NÉVJEGY

Termék: Intervideo WinDVD 6.0
Fejlesztő: Intervideo
Licenc: próbaverzió
Web: www.intervideo.com

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 98 SE, ME, 2000, XP
- DVD-olvasó
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

MULTIMÉDIA

DScaler 4.1.8 ➔ ingyenes

Aki nincs megelégedve a tv-vevőkártyájához adott segédprogrammal, az megteheti, hogy valamilyen alternatív alkalmazás után néz. Javaslataink a DScaler, ami azonban nem egy „sima” tévéprogram, nem is ez a fő funkciója, de ezt a feladatot is tökéletesen ellátja.

A DScaler korai változatainak eredeti célja a bejövő videófelvétel feldolgozása és megfelelő méretre nagyítása volt. Az idők folyamán azonban fejlesztői

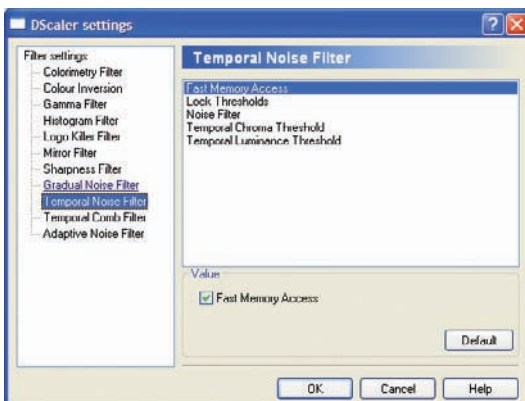
azt „kifésülni”, azaz a váltott képsoros megjelenítést megszüntetni a monitoron. A program rengeteg különféle tévévevő és digitalizálókártyát

A DScaler működés közben: a képminőség meggyőző

a tudását folyamatosan fejlesztették, és mára akár teljes körű tévévezérlő programként is használható, különböző internetes fórumok véleménye szerint minden más hasonló szoftvernél szebb képet produkálva. Képes analóg és digitális forrásból jövő videófelvétel feldolgozására, és rengeteg különféle módszerrel tudja

ismer. Automatikusan kalibrál, és elvégzi a szükséges beállításokat – színtelítettség, kontraszt, fényerő –, amelyek utólag szabadon megváltoztathatók. Mindezek mellett használható a rossz minőségű videók javítására, és különféle képfeldolgozó szűrőket is ráengedhetünk a filmlenkre. A végeredményt sza-

Különféle szűrőket is ráengedhetünk videóinkra

➔ NÉVJEGY

Termék: DScaler 4.1.8
Fejlesztő: John Adcock
Licenc: ingyenes
Web: deinterlace.sourceforge.net

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, NT, ME, 2000, XP
- Tévévevő vagy digitalizálókártya
- A fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

CD/DVD TESZTELŐ PROGRAM

Nero CD-DVD Speed 3.0 ➔ ingyenes

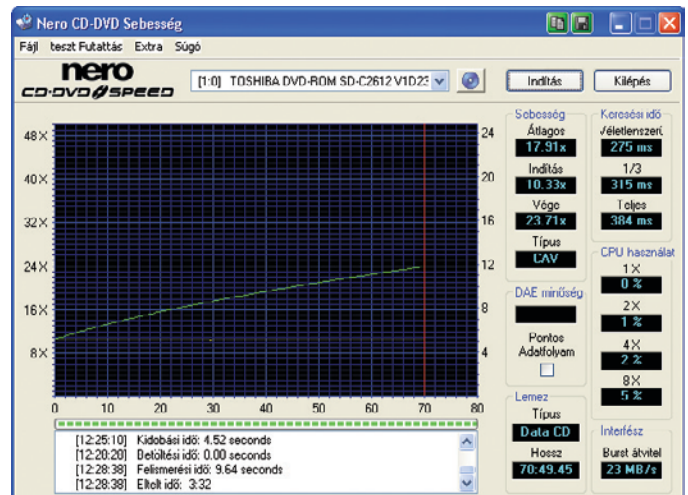

Szeretnénk ismerni optikai meghajtónk korlátait? Esetleg nem megbízhatóan olvas? Netán kíváncsiak vagyunk a valódi paraméterekre, mert nem hiszünk a száraz adatoknak? Minderre segítséget nyújt a Nero CD-DVD Speed legújabb kiadása.

A program előnye, hogy egy flopin is elfér, telepíteni nem szükséges. Így nemcsak saját gépünket, hanem barátunk meghajtóját is letesztelhetjük vele. Indításkor észreveszi a Windows által használt nyelvet, így a menük és a feliratok például magyarul köszönhetnek bennünket. A tesztelés indításához helyezzünk be egy zenei vagy adatlemez, amely CD vagy DVD is lehet. Az *Indítás* gomb

oldást. Az igazi érdekesség egy tesztlemez létrehozása, így az íróval rendelkező felhasználók a meghajtó ezen tulajdonságait is megvizsgálhatják. Célszerű újraírható vagy feleslegesnek ítélt lemezzel elvégezni a próbát.

Az új verzióba sok hasznos kiegészítő került: ilyen a túlírásteszt, amellyel az adott hordozó és a meghajtó viszonyát ellenőrizhetjük nagyobb adatlemez készítése esetén.

Teljes körű tesztprogram a Nero CD-DVD Speed

megnyomása után hátrádólhatunk, mert a művelet sokáig eltarthat. Eközben szemmel követhetjük a változásokat egy grafikon és egy sebességmérő segítségével. A teszt akkor zárul le, ha a folyamatjelző a végére ért, valamint megkapjuk a mért eredményeket. A program előnye, hogy az adatokat sokkal rugalmasabban tehetjük közzé, vagy használhatjuk fel, mert háromféle szöveges formátumban (HTML, CSV, DAT) vagy képként (BMP, JPEG, PNG, TIFF) is elmenthetjük a végeredményt. Az általános sebességmérésen túl más tesztek lefuttatására is van lehetőségünk. Így a zenei CD minőségét, a hozzáférési, pozicionálási időt, esetleg a felpörgetés és leállítás idejét is megmérhetjük. Gyengébb gépek esetében lehet szükséges a processzorhasználat ellenőrzése, erre is találunk meg-

A másik újdonság a lemez minőségének tesztje, ilyenkor a speciális beállításoknak köszönhetően tüzetes vizsgálatoknak lesz alávetve CD-nk. A felírt adatot és a felület minőségét is tesztelhetjük egy másik extra funkció segítségével. A Nero CD-DVD Speed igazán nagy segítségünkre lehet optikai meghajtónk felfedezésében, hibáinak felderítésében. Akár vásárlás előtt, akár garanciális ügyek bizonyításakor is jól jöhet majd.

➔ NÉVJEGY

Termék: Nero CD-DVD Speed 3.0
Fejlesztő: Erik Deppe
Licenc: ingyenes
Web: www.cdspeed2000.com

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

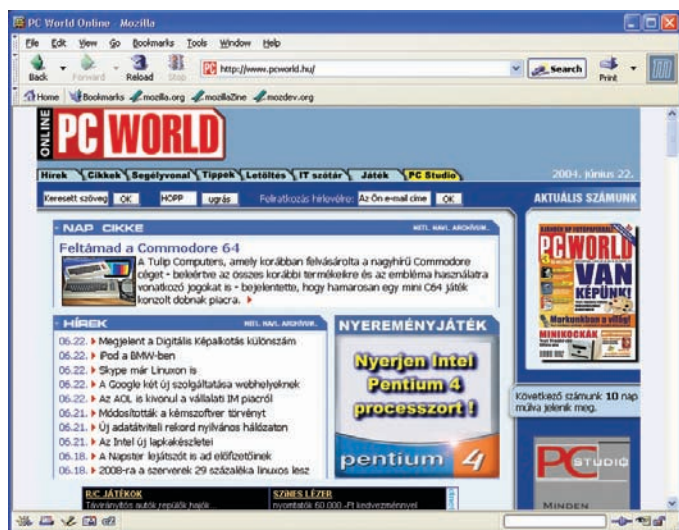
- Windows 9x, NT, ME, 2000, XP
- Optikai meghajtó (CD/DVD)

INTERNET

Mozilla 1.7RC3 ➔ ingyenes

Érdekes, hogy az Internet Explorer Windowsba való beleépítése az egyik konkurens programot (Netscape) gyakorlatilag megölte. Egyéb alternatív böngészőprogramok azonban továbbra is élnek és virulnak – ilyen például az Opera vagy a nyílt forráskódú Mozilla. Utóbbinak most megjelent 1.7RC3-as változatát lemez mellékletünkön is elhelyeztük.

A program beépített webszerkesztőt is tartalmaz

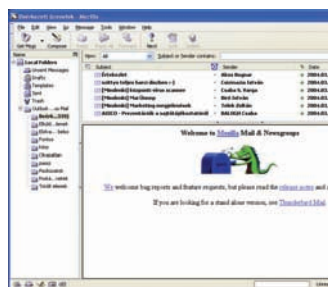
A hogy a korábbi változatoknál már megszokhattuk, az új Mozilla sem csak egy önálló böngésző, a weboldalak nézegetése mellett levelezhetünk, és hírcsoportokat is olvashatunk vele, emellett Chatzilla névre hallgató moduljával IRC-szervereken keresztül csevegésre is használható. A minél kényelmesebb és „fájdalommentesebb” internetezés érdekében tartalmaz beépített felugró ablakok elleni védelmet (pop-up blocker) és kéretlen levelek ellen használható spamszűrőt is. Már régóta használható „ablak az ablakban” böngészésre, és levelezőrésze természetesen több (akár külön felhasználóhoz tartozó) postafiókot is képes kezelni.

➔ NÉVJEGY

Termék: Mozilla 1.7RC3
Fejlesztő: Mozilla.org
Licenc: ingyenes
Web: www.mozilla.org

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

• Windows 9x, ME, NT, 2000, XP

Beépített IRC-kompatibilis csevegőprogram is van a Mozillában

Beépített weboldalszerkesztője is van, amely egyszerűbb és összetettebb (rétegek kezelése, CSS-támogatás) oldalak készítésére egyaránt alkalmas. Persze a hibajavítások sem maradhettek ki az új verzióból, az egyik legfontosabb, hogy bár a régi változat sem a lassúságáról volt híres, a fejlesztők optimalizálásának köszönhetően az 1.7-es tovább gyorsult – körülbelül tíz százalékkal –, miközben maga a program kisebb lett. Emellett több mint ezer apró hibát javítottak ki a fejlesztők az 1.6-os verzióhoz képest, így bátran ajánljuk mindenkinek. Aki valami miatt nincs megelégedve az Internet Explorerrel, a Mozillával teljes, ingyenes internetes csomagot kap.

A PETŐFI RÁDIÓ CSÜTÖRTÖKI MŰSORAI MP3-BAN

MODEM IDŐK

Petőfi Rádió – minden csütörtökön este 10-kor!
A PC World CD-mellékletén pedig akár minden este hallgatható MP3Pro formában!

2004. május 20.

Megszabadulunk-e végre a spamektől? Biztatóan hangzik a hír, miszerint az amerikai szabályozás hatására csökkent a kéretlen elektronikus levelek aránya. Vendégünk Nemes Dániel, a filter: max stratégiai igazgatója elmondta, hogy ez csak átmeneti csökkenés volt, ismét emelke-

a *d-bookról*, a megrendelésre nyomtatott (demand book) könyvekről esett szó, bár percekkel korábban Horváth Iván megemlítette a saját ötletét, az f-bookot, vagyis a free, azaz szabad (és ingyenes) könyvet is. *Takagi szobái* – Cati onlány felfedezte magának a kalandjátékok egyik alapváltozatát jelentő point 'n' click (mutass valahova és kattints) jellegű pixelvadászatos internetes játéktípust.

Nemes Dániel, a május 20-ai adás vendége

dés várható. Versenyző agyak és processzorok: a Challenger 24 nemzetközi versenyen idén újra beigazolódott, hogy a magyar programozók a legjobbak! 24 óra alatt kellett egy autó vezetésére képes programot alkotni csapatban, dacolva a szubrutinnokkal és az álmosággal – mesélt a részletekről az egyik szerző, Zolnay Zoltán.

2004. június 3.

A filozok előbb kezdték a számítógép használatát, mint a többiek – Horváth Iván irodalomtudós kijelentése sokunknak meglepő lehet, pedig ő már a 70-es években használta az NDK-gyártmányú R40-es gépet lyukkártyákkal. Balassi Bálint születésének 450. évfordulóján a Mindentudás Egyetemen hangzott el előadás a számítógépes irodalomkutatásról és az internetes szövegkritikai kiadásokról. Az Infósztárban

az eddig megszokott merevlemezeket. Az Infósztár kifejezése, a *phishing* adathalászatot jelent, de talán pontosabb lenne az orvhalászat, hiszen illetéktelenek kezébe juthatnak az értékes adataink. Cati onlány folytatja a Flash-játékok felfedezését, melynek keretében a *Happy Tree Friends* stílusában kell brutálisan arébb lőni egy manócskát (lásd www.bofh.hu/Cubshoot.swf). A végén Chatman is a jövőbe engedett bepillantást, hiszen megemlítette az ázsiai Computex kiállítás néhány momentumát, például a plüssmaciba ágyazott USB memóriát. Rádadás-ként Kürti Sándortól hallottunk néhány mondatot az itSMF, vagyis az Informatikai Szolgáltatás-Menedzsment Fórum magyar tagozatának megalakulásáról.

Szilágyi Árpád

szilagyiarpad@modemidok.hu
www.modemidok.hu

Szemelvények '94-ből és '99-ből

PC WORLD RETRO

A PC World Időutazási Iroda nyári akciós ajánlata: ruccanjon ki velünk a tíz és öt évvel ezelőtti júliusokba!

↘ 1994

» JEGYZET

Mester Sándor főszerkesztői jegyzetében, a „digitális (adat)hordárok” térhódításáról, valamint ennek a hagyományos médiára gyakorolt várható hatásairól elmélkedett. Vajon a jövőben megcsappan-e az érdeklődés a papír alapú PC World iránt? Akkori főszerkesztőnk bizakodásának adott hangot, amelyet lapunk mai népszerűsége is igazol. A kor érdekes emléke az akkortájt debütáló új IDG-kiadvány, az ABCD magazin, amely korának egyik úttörő kísérlete volt – egy olyan időszakban, amelyben egy CD még tágas tárolónak számított...

» HÍREK

Jön a 6.22-es DOS

Megkezdődött a Microsoft legfrissebb operációs rendszerének szállítása, benne a korábbi verzióban adott – és szabadalmi jogsértésbe keveredett – Stacker lemeztömörítőt helyettesítő DriveSpace modulal.

Információs országút Japánban

A japán szakminisztérium bejelentette, hogy 2010-ig minden japán lakást, intézményt és céget optikai kábellel kötnék össze. A háromlépcsős terv keretében létrejövő hálózat hang, adat, videó és tévéadások továbbítására is alkalmas lesz.

» SZOFTVER

Access 2.0

A Microsoft fiatal és népszerű adatbázis-szerkesztőjének friss kiadása számos új varázslót, emelt kibővített eszköztárat és javított információmegosztási eljárásokat vonultatott fel. Bevezették az OLE 2.0-támogatást is, amelynek segítségével beágyazott adatbázisok kezelése vált lehetővé más alkalmazások állományában.

Norton pcANYWHERE

Ez a program – tíz éve még szinte hihetetlennek tűnően – lehetővé tette, hogy otthoni gépünkről telefonvonalon át, távolról vezéreljük munkahelyi gépünket. A 23 ezer forintos, roppant kis étvágyú szoftver még egy 512 kilobájt (!) RAM-mal és DOS 2.0-val ellátott XT-n is futott. Szolgáltatásainak akkori sokfélesége mellett csak a kor telefonos „sávkeskenysége” jelentette a szűk keresztmetszetet

» HARDVER

Texas Instruments TravelMate 400E

Szupernotesz Texasból: 75 megahertzes Intel 486DX4 processzor, 16 kilobájt belső gyorsítótár, 4 megabájt RAM (20 megabájtig bővíthető), 455 megabájtos me-revlemez, 9,5 hüvelykes aktív kijelző (640×480, 256 szín), 3 kilogramm. Ára nettó 755 ezer forint volt.

↘ 1999

» HÍREK

Új AMD processzorok

A gyártó három új, mobilgépekre való processzort dobott piacra: a K6-III-P sorozat 350, 366 és 380 megahertzes változatokban jelent meg. Érdekességük az új TriLevel Cache háromszintes gyorsítótár és a 2,2 voltos tápfeszültségigény.

DDR a grafikus kártyákban

Hamarosan, már az ősszel várható az új DDR SDRAM-ok megjelenése a videokártyákban.

A gyártók a 300 és 400 megahertzes változatokkal kísérleteznek.

Linux-konferencia

A Petőfi Csarnokban május 31-én tartott, első hivatalos hazai Linux-konferencia mintegy 800 szakmai résztvevőt számlált. Az előadók között az IBM, az Oracle, a HP, az SCO, a Cisco és a Sun is képviseltette magát.

» SZOFTVER

Windows, Windows, Windows

A korábbi bejelentéseket cáfolva, a Microsoft párhuzamosan három Windows-fejlesztésen is dolgozik. A Windows 98 feljavítását a Second Edition (SE) változat célozza, várható egy egyelőre Consumer Windows nevű, könnyen kezelhető verzió (ez lett a Windows Me), és küszöbön az NT-vonal új nagyágyúja, a Windows 2000 is. Ezek mellett pedig megvalósításra vár a régi álom: egyetlen termékben egyesíteni a 9x és az NT termékcsaládot, és ebből adni változatokat az otthoni, valamint az üzleti felhasználóknak. Az akkori latolgatásokra mi már tudjuk a választ: az összeolvadás a Windows XP (Pro és Home) változataiban megvalósult, a 9x termékekre pedig a jól megérdemelt feledés vár...

Windows 2000 beta3

A pezsgő Windows-fejlesztések legizgalmasabb újdonsága,

a leendő Windows 2000 (leánykori nevén NT 5.0) már a cél-egyenesbe fordult. Tesztelőnk négy oldalon át elemzte a trónkövetelő újjdonságait, kiemelve a magas fokú stabilitást, a bevezetett szigorú védelmet, az Active Directoryt, az új állományrendszert és a megtámasztott hardvertámogatást.

MoBiMouse 2.0

A népszerű, menet közben használható, egérmutatóhoz kapcsolódó fordítóprogram új változata 35 ezer szót tartalmazott, szinte minden szöveges környezetben kényelmes használatot biztosítva. Akkori bevezetések az árát ötezer forint alattira tervezték.

» HARDVER

Olympus Camedia C-200Z

Állítható fényképezés: 2,1 megapixel, 1600×1200 TIFF; 640×480 és 1024×768 tömörített képméret; SmartMedia memóriakártya; 3× optikai és 2,5× digitális zoom; beépített (kikapcsolható) vaku vörösszemelővillantással; külső vaku csatlakoztatásának lehetősége; automatikus fénymérés egész képre vagy részletre; kézi és autofókusz; makro 20 és 80 centiméter között; színes LCD-kijelző; sorozatfelvétel; videokimenet; távirányító. Ára nettó 295 ezer forint volt.

Voodoo-mérések

Senkit többet? Harmadszor! Négyoldalas elemzésében Samu József áttekintette az akkori meghatározó 3dfx-féle Voodoo kártyák történetét. A sikeres Voodoo Graphics, a nagyot bukott Voodoo Rush, az átgondoltabb Voodoo2 és a halványabb Banshee után szerzőnk az új Voodoo3 termékcsaládban rejlő lehetőségeket vizsgálta, részletes mérésekkel és eredményösszesítésekkel.

Ajkay Örkény

Augusztusi számunk megjelenik augusztus 6-án

A tartalomból:

➤ **Honnan jövünk és hová tartunk? – tehetjük fel magunknak a filozofikus kérdést nap mint nap. A választ könnyebben meglegyünk, ha kezünkben van egy GPS-szel szerelt kézisámítógép, térképszoftverrel. Összeállításunkban bemutatunk néhány specifikus alkalmazást PC-re és PDA-ra egyaránt, tesztelünk kiegészítőket és GPS-eszközöket is.**

➤ **Hat és több alapszínű fotónyomatatók harcának lehetnek tanúi tesztünkben. A mind jobb minőségeredményeket produkáló masinák mára differenciálódtak, nemcsak a tinták számában, de a nyomtatási technológia tekintetében és felszereltségben is széles spektrumon mozognak. Az sem mindegy, mire nyomtatunk és mennyiért, ezért egy fotópapírtesztet is meglepjük olvasóinkat.**

➤ **A soros ATA felületű merevlemezek technológiája volt az, amelyik minden más, abban az időben bemutatott újdonságnál gyorsabban terjedt, óriási sikert aratva. Előnyei az első tesztekben nyilvánvalóvá váltak: gyorsabbak, kisebb az elérési idejük, és véget vetnek a gépen belüli kábelrengetegnek. Augusztusi számunkban megmutatjuk, mennyire és hogyan jelentkeznek a technológiai különbségek, megmérkőznek egymással a legújabb generációs SATA- és PATA-merevlemezek.**

E SZÁMUNK HIRDETŐI

Abakusz 2004	105. oldal	DigitArt	4., 60. oldal	MGE UPS	53. oldal
Acomp	34–35. oldal	EnterNet	121. oldal	MSI	61. oldal
Adria Computer	99. oldal	Fix.TV	95. oldal	Nikon	45. oldal
Agenda Age	39. oldal	Gemofis	59. oldal	Panda Software	57. oldal
Alien Computer	87. oldal	GIGABYTE	17. oldal	PC World	54., 96., 112. oldal
AOC	23. oldal	Hardvercomp	43. oldal	Perfact Pro	95. oldal
ASUS	5., 11., 15., 21. oldal	HD-Sys	83. oldal	Pont 5N	CD
Axico	133. oldal	Hopp.pcworld.hu	8. oldal	Ramiris	89. oldal
Big Extrém	33. oldal	HP	65. oldal	Riwo CD	CD
Brau Union	41. oldal	IBM	147. oldal	SCH-Computing	CD
CANON	148. oldal	Invitel	49. oldal	Telnetwork	19. oldal
Carlsberg Hungary	2. oldal	Kelly Tech	83. oldal	Teta Magnetic	120. oldal
Case Computer	69. oldal	Kimsoft '99	64. oldal	TOSHIBA	3. oldal
Codra	101. oldal	Logitech	CD	Videoton VTCD	52. oldal
Computer Books	103. oldal	Mediacenter	20. oldal	WIN Computer	59. oldal

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:
IFJ. JANCSÓ LÁSZLÓ, PELLER ANDRÁS, POZSONY BALÁZS,
STEMLER BALÁZS, TORONTALI FERENC

FŐSZERKESZTŐ: BOGNÁR ÁKOS
SZERKESZTŐ: SPÁNYIK BALÁZS
CD-SZERKESZTŐ: TÓSZEGI SZABOLCS
ONLINE-SZERKESZTŐ: CSIZMAZIA ISTVÁN
PC STUDIO-SZERKESZTŐ: SAMU JÓZSEF

MUNKATÁRSÁK:
BÁNYAI GYÖRGY, HALASI MIKLÓS, EGRI IMRE,
LAKATOS GERGELY, MÓRAY GÁBOR, TUNGLER ANTAL
OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES
TÖRDÉLŐSZERKESZTŐ: SZEGVÁRI ÉVA
KORREKTOR: KOMLÓSI PÉTER
SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA

SZERKESZTŐSÉG:
1075 BUDAPEST, MADÁCH IMRE ÚT 13–14. A ÉP. IV. EM.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 06-1-577-4300, TELEFAX: 06-1-266-4343
INTERNET: WWW.PCWORLD.HU

EGYES BUDAPESTI KÖRZETEKBE TELEFONSZÁMAINKAT A 06-1
ELŐHÍVÓVAL LEHET TÁRCSÁZNI, ÉS EZ HELYI HÍVÁSNAK MINŐSÜL!

SEGÉLYVONAL: SEGELYVONAL.PCWORLD.HU
INGYENES TELEFONOS SEGÍTSÉG ELŐFIZETŐINKNEK:
(06-40) 399-999

SZERKESZTŐSÉGÜNK A KÉZIRATOKAT LEHETŐSÉGEI SZERINT GONDOZ-
ZA, DE NEM VÁLLALJA AZOK VISSZAKÜLDÉSÉT, MEGŐRZÉSÉT. A PC
WORLDEN MEGJELENŐ VALAMENNYI CIKKET (EREDETIBEN VAGY FOR-
DÍTÁSBAN), MINDEN MEGJELENT KÉPET, TÁBLÁZATOT STB. SZERZŐI JOG
VED. BÁRMILYEN MÁSODLAGOS TERJESZTÉSÜK, NYILVÁNOS VAGY ÜZLE-
TI FELHASZNÁLÁSUK KIZÁRÓLAG A KIADÓ ELŐZETES ENGEDÉLYÉVEL
TÖRTÉNHEK. AZ ÚJSÁG MELLÉ CSOMAGOLT DEMÓ DVD/CD-K A PC
WORLD TERÍTESMENTES AJÁNDÉKAI, ÖNÁLLÓAN FORGALOMBA NEM
HOZHATÓK. A DVD/CD-KEN TALÁLHATÓ PROGRAMOKAT A SZERKESZTŐ-
SÉG A LEGNAGYOBB FIGYELMEL GONDOZZA, AM AZOK TARTALMÁÉRT,
ILLETVE A PROGRAMOK FUTÁSÁÉRT FELELŐSSÉGET NEM VÁLLAL!

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.
FELELŐS KIADÓ: BÍRÓ ISTVÁN ÜGYVEZETŐ – IBIRO@IDG.HU

LAPIGAZGATÓ: SZIGETVÁRI JÓZSEF

HIRDETÉSFELVÉTEL:
IDG KERESKEDELMII IRODA

HIRDETÉSI IGAZGATÓ: POÓR ROZI
1075 BUDAPEST, MADÁCH IMRE ÚT 13–14. A ÉP. IV. EM.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 06-1-577-4316, TELEFAX: 06-1-266-4274
E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

REKLÁMREFERENS: NOVÁK MAGDOLNA – NOVAKMAGDI@IDG.HU
A HIRDETÉSEKET A KIADÓ A LEGNAGYOBB KÖRÜLTÉKESSÉGGEL KEZELI,
DE TARTALMUKÉRT NEM VÁLLALHAT FELELŐSSÉGET.

MARKETING: TELEK ZOLTÁN, TELEFON: 06-1-577-4375

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT:
1075 BUDAPEST, MADÁCH IMRE ÚT 13–14. A ÉP. IV. EM.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 06-1-577-4301, TELEFAX: 06-1-266-4343
E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU

TERJESZTI A LAPKER RT. ÉS AZ ALTERNATÍV TERJESZTŐK.
MEGJELENIK MINDEN HÓNAP ELSŐ PÉNTEKEN,
AZ EGYES SZÁMOK ÁRA: CD-VEL 1396 FT, DVD-VEL 1847 FT.

ELŐFIZETHETŐ A KIADÓ TERJESZTÉSI OSZTÁLYÁN, A POSTAI
KÉZBESÍTŐKNÉL, AZ ORSZÁG BÁRMELY POSTÁJÁN, BUDAPESTEN
A HIRLAP ÜGYFÉLSZOLGÁLATI IRODAKBAN ÉS A KÖZPONTI HIRLAP
CENTRUMNÁL (BP., VIII. KER. ORCZY TÉR 1., TEL.: 06-1 477-6300).
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: 06-80 444-444;
HIRLAPELOFIZETES@POSTA.HU.

ELŐFIZETÉS TERJESZTI: MAGYAR POSTA RT. HIRLAP ÜZLETÁG.
INTERNETES ELŐFIZETÉS: MEDIASHOP.IDG.HU

ELŐFIZETÉSI DÍJ CD-MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE 12024 FT, FÉL ÉVRE 6150 FT, NEGYEDÉVRE 3111 FT.
ELŐFIZETÉSI DÍJ DVD-MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE 19476 FT, FÉL ÉVRE 9960 FT, NEGYEDÉVRE 5040 FT.

A LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKON:
NYITVA TARTÁS: HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG: 8.30–16.30 ÓRAIG,
PÉNTEKEN: 8.30–15 ÓRAIG, VALAMINT ELEKTRONIKUSAN
A TERJESZTES@IDG.HU E-MAIL CÍMEN. KÉRÜNK, HOGY AZ ESETLEGES
HIBÁS CD-T POSTÁN JUTTASSA EL ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKRA!

MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE, TELEFON: 06-1-577-4333

SZINBONTÁS: IDG FORMAKÉSZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS ÉS KÖTÉSZET: RÉVAI NYOMDA KFT.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: LAZÁR LÁSZLÓ

LAPUNKAT A MATESZ AUDITÁLJA.

PC WORLD CD-MELLÉKLETTEL ISSN 1215-5055
PC WORLD DVD-MELLÉKLETTEL ISSN 1785-4717

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®**
programmal végezzük. Levelezésünk biztonságáról pedig a
Kaspersky Anti-Virus® program gondoskodik.
Mindezeket a 2F 2000 Kft., a szoftverek magyarországi
képviselője biztosítja számunkra.
http://www.2f.hu